

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

L 166

Ediția
în limba română

Legislație

Anul 56
18 iunie 2013

Cuprins

II Acte fără caracter legislativ

DECIZII

2013/283/UE:

- ★ Decizia Comisiei din 25 iulie 2012 privind ajutorul de stat SA.23839 (C 44/2007) acordat de Franța în favoarea întreprinderii FagorBrandt [notificat cu numărul C(2012) 5043] ⁽¹⁾..... 1

2013/284/UE:

- ★ Decizia Comisiei din 19 decembrie 2012 privind ajutorul de stat SA.20829 [C 26/2010, ex NN 43/2010 (ex CP 71/2006)] Schemă privind scutirea de la plata impozitului municipal pe bunuri imobile, acordată în cazul bunurilor imobile folosite de către entități necomerciale în scopuri specifice aplicată de Italia [notificat cu numărul C(2012) 9461] ⁽¹⁾..... 24

ACTE ADOPTATE DE ORGANISME CREATE PRIN ACORDURI INTERNAȚIONALE

- ★ Regulamentul nr. 53 al Comisiei Economice pentru Europa din cadrul Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) – Dispoziții uniforme privind omologarea vehiculelor din categoria L₃ în ceea ce privește instalarea dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă 55
- ★ Regulamentul nr. 74 al Comisiei Economice pentru Europa din cadrul Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) – Dispoziții uniforme privind omologarea vehiculelor din categoria L₁ cu privire la instalarea dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă 88

Preț: 7 EUR

⁽¹⁾ Text cu relevanță pentru SEE

RO

Actele ale căror titluri sunt tipărite cu caractere drepte sunt acte de gestionare curentă adoptate în cadrul politicii agricole și care au, în general, o perioadă de valabilitate limitată.

Titlurile celorlalte acte sunt tipărite cu caractere aldine și sunt precedate de un asterisc.

II

(Acte fără caracter legislativ)

DECIZII

DECIZIA COMISIEI

din 25 iulie 2012

privind ajutorul de stat SA.23839 (C 44/2007) acordat de Franța în favoarea întreprinderii FagorBrandt

[notificat cu numărul C(2012) 5043]

(Numai textul în limba franceză este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2013/283/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf ⁽¹⁾,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu articolele menționate anterior ⁽²⁾ și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

1. PROCEDURĂ

(1) Prin scrisoarea din 6 august 2007, Franța a notificat Comisia cu privire la un ajutor de restructurare în favoarea grupului FagorBrandt.

⁽¹⁾ Începând cu 1 decembrie 2009, articolele 87 și 88 din Tratatul CE au devenit articolele 107 și, respectiv, 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”). În ambele cazuri, dispozițiile sunt identice, în esență. În sensul prezentei decizii, trimerile la articolele 107 și 108 din TFUE trebuie înțelese ca trimeri la articolele 87 și, respectiv, 88 din Tratatul CE, atunci când este cazul. TFUE a introdus, de asemenea, anumite modificări ale terminologiei, cum ar fi înlocuirea termenului „Comunitate” cu „Uniune”, a termenului „piață comună” cu „piață internă” și a termenului „Tribunal de Primă Instanță” cu „Tribunal”. Terminologia din TFUE va fi folosită pe tot cuprinsul prezentei decizii.

⁽²⁾ JO C 275, 16.11.2007, p. 18.

(2) Prin scrisoarea din 10 octombrie 2007, Comisia a informat Franța cu privire la decizia sa de a iniția procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE”) împotriva ajutorului în cauză.

(3) Decizia Comisiei de a iniția procedura (denumită în continuare „decizia de inițiere a procedurii”) a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽³⁾. Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile cu privire la ajutorul în cauză.

(4) Comisia a primit observații de la trei părți interesate, și anume de la doi dintre concurenți și de la beneficiarul ajutorului. Electrolux și-a prezentat observațiile prin scrisoarea din 14 decembrie 2007. În urma unei reuniuni cu serviciile Comisiei, care a avut loc la 20 februarie 2008, Electrolux a transmis observații suplimentare prin scrisorile din 26 februarie 2008 și 12 martie 2008. Un concurent care dorește să își păstreze anonimatul și-a prezentat observațiile prin scrisoarea din 17 decembrie 2007 ⁽⁴⁾. FagorBrandt și-a prezentat observațiile prin scrisoarea din 17 decembrie 2007. Comisia a transmis Franței toate observațiile prin scrisorile din 15 ianuarie 2008 și din 13 martie 2008, acordându-i posibilitatea de a prezenta comentarii pe marginea acestora, și a primit comentariile Franței prin scrisoarea din 15 februarie 2008, precum și printr-un document prezentat cu ocazia reuniunii din 18 martie 2008 [a se vedea considerentul (5)].

⁽³⁾ A se vedea nota de subsol nr. 2.

⁽⁴⁾ Partea interesată în cauză solicitase prelungirea termenului de o lună pentru a-și prezenta observațiile prin telefon și prin scrisoarea din 16 decembrie 2007, solicitare la care Comisia nu s-a opus.

- (5) Prin scrisoarea din 13 noiembrie 2007, Franța a prezentat Comisiei observațiile sale cu privire la decizia de inițiere a procedurii. La 18 martie 2008, a avut loc o reuniune între serviciile Comisiei, autoritățile franceze și FagorBrandt. În urma reuniunii, autoritățile franceze au transmis informații prin scrisorile din 24 aprilie 2008 și din 7 mai 2008. La 12 iunie 2008, a avut loc o a doua reuniune la care au participat aceleași părți. În urma reuniunii, autoritățile franceze au transmis informații prin scrisoarea din 9 iulie 2008. La 15 iulie 2008, Comisia a solicitat informații suplimentare, furnizate de autoritățile franceze la 16 iulie 2008.
- (6) La 21 octombrie 2008, sub rezerva unor condiții, Comisia a luat o decizie pozitivă privind ajutorul de restructurare de 31 de milioane EUR acordat întreprinderii FagorBrandt ⁽⁵⁾ (denumită în continuare „decizia din 21 octombrie 2008”).
- (7) Decizia a fost anulată de Tribunal la 14 februarie 2012 ⁽⁶⁾ (denumită în continuare „hotărârea Tribunalului din 14 februarie 2012”) din cauza unei duble erori vădite de apreciere: pe de o parte, luarea în considerare a unei măsuri compensatorii nevalabile și, pe de altă parte, lipsa analizei efectului cumulat asupra concurenței al unui vechi ajutor incompatibil, acordat de autoritățile italiene (denumit în continuare „ajutorul italian”) și nerecuperat încă, cu ajutorul aprobat.
- (8) În consecință, Comisia trebuie să adopte o nouă decizie finală. În acest scop, în conformitate cu jurisprudența Tribunalului ⁽⁷⁾, Comisia nu poate decât să ia în calcul informațiile de care dispunea la acel moment, și anume la 21 octombrie 2008 (a se vedea secțiunea „6.2.2. Cadrul temporal al analizei”).

2. DESCRIERE

- (9) Ajutorul în cauză este un ajutor de restructurare. Suma prevăzută a ajutorului este de 31 de milioane EUR și este furnizată de Ministerul Economiei, Finanțelor și Muncii din Franța. Beneficiarul ajutorului este întreprinderea FagorBrandt S.A., care deține mai multe filiale în cadrul cărora se desfășoară activități de producție și de comercializare.
- (10) Autoritățile franceze arată că, date fiind resursele disponibile și în absența ajutorului de stat, FagorBrandt S.A. s-ar afla în incapacitatea de a face față dificultăților. Potrivit Franței, subvenția directă de 31 de milioane EUR va permite finanțarea a jumătate din cheltuielile de restructurare ⁽⁸⁾.

- (11) Grupul FagorBrandt (denumit în continuare „FagorBrandt”) aparține indirect întreprinderii Fagor Electrodomésticos S. Coop (denumită în continuare „Fagor”), o cooperativă aflată sub incidența legislației spaniole. Capitalul acestei întreprinderi cooperative este împărțit între aproximativ 3 500 de membri (salariați-asociați), dintre care niciunul nu poate deține mai mult de 25 % din capitalul cooperativei.
- (12) Fagor face parte, la rândul său, dintr-un grup de cooperative numit Mondragón Corporación Cooperativa (denumit în continuare „MCC”), în cadrul căruia fiecare cooperativă își păstrează autonomia juridică și financiară. Fagor aparține diviziei „Gospodărie” din cadrul grupului sectorial „Industria” al MCC.
- (13) FagorBrandt a realizat o cifră de afaceri de 903 milioane EUR în 2007. Aceasta este prezentă în toate ramurile de activitate din sectorul electrocasnicelor mari, acoperind trei mari categorii de aparate pentru: spălat (mașini de spălat vase, mașini de spălat rufe, uscătoare de rufe, mașini de spălat cu uscător), răcit (frigidere, lăzi și vitrine frigorifice) și gătit (cuptoare tradiționale, cuptoare cu microunde, aragazuri, plite, hote).

3. MOTIVE CARE AU CONDUS LA INIȚIEREA PROCEDURII

- (14) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat îndoielile, invocând următoarele cinci motive: riscul de eludare a interdicției de a acorda ajutoare de restructurare întreprinderilor nou-înființate; riscul de eludare a obligației de rambursare a ajutorului incompatibil; rezerve în ceea ce privește restabilirea viabilității pe termen lung a întreprinderii; insuficiența măsurilor compensatorii; rezerve în ceea ce privește limitarea ajutorului la minimumul necesar și, în special, în ceea ce privește contribuția beneficiarului.

3.1. Riscul de eludare a interdicției de a acorda ajutoare de restructurare întreprinderilor nou-înființate

- (15) Fiind creată în ianuarie 2002, întreprinderea FagorBrandt era, conform punctului (12) din Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (denumite în continuare „orientările privind restructurarea”) ⁽⁹⁾, o întreprindere nou-înființată până în luna ianuarie 2005, și anume timp de trei ani după instituirea sa. Aceasta înseamnă că, atât în momentul în care întreprinderea

⁽⁵⁾ JO L 160, 23.9.2009, p. 11.

⁽⁶⁾ Hotărârea Tribunalului din 14 februarie 2012, *Electrolux și Whirlpool Europe/Comisia* (T-115/09 și T-116/09, nepublicată încă în Reperțoriu).

⁽⁷⁾ A se vedea hotărârea Tribunalului din 9 iulie 2008, *Alitalia/Comisia* (T-301/01, Rec.2008 p. II-01753).

⁽⁸⁾ Pentru o descriere a planului de restructurare, a se vedea punctul 11 și următoarele din decizia de inițiere a procedurii.

⁽⁹⁾ JO C 244, 1.10.2004, p. 2.

a beneficiat de scutirea fiscală prevăzută la articolul 44f din Codul Fiscal General (denumită în continuare „ajutorul acordat în baza articolului 44f”), cât și atunci când, în decembrie 2003, Comisia a declarat ajutorul ca fiind incompatibil și a dispus recuperarea acestuia⁽¹⁰⁾, FagorBrandt era o întreprindere nou-înființată. Prin urmare, conform punctului (12) din orientările privind restructurarea, întreprinderea nu era eligibilă pentru un ajutor de restructurare. În consecință, faptul că Franța nu a recuperat ajutorul declarat incompatibil în decembrie 2003 până în momentul în care întreprinderea nu mai putea fi considerată o întreprindere nou-înființată și devenea astfel eligibilă pentru primirea de ajutoare de restructurare ar putea constitui o eludare a interdicției prevăzute la punctul (12) din orientările privind restructurarea.

3.2. Riscul de eludare a obligației de rambursare a ajutorului incompatibil

- (16) Observând că ajutorul notificat pare că servește, în mare parte, finanțării rambursării ajutorului acordat în baza articolului 44f, Comisia are îndoieli cu privire la faptul că ajutorul notificat nu constituie o eludare a obligației de rambursare a ajutorului incompatibil, făcând astfel încât recuperarea acestuia să fie nulă și neavenită.

3.3. Rezerve cu privire la viabilitatea pe termen lung a întreprinderii

- (17) În ceea ce privește restabilirea viabilității pe termen lung a întreprinderii, Comisia și-a exprimat două rezerve. Pe de o parte, observând că cifra de afaceri estimată pentru 2007 a crescut cu aproximativ 20 % față de cea din anul precedent, Comisia s-a întrebat pe ce elemente se bazează această previzionare. Pe de altă parte, Comisia a remarcat că planul de restructurare nu indică modul în care FagorBrandt intenționează să asigure rambursarea ajutorului incompatibil primit de filiala sa din Italia.

3.4. Insuficiența măsurilor compensatorii

- (18) Comisia și-a exprimat, de asemenea, rezervele cu privire la faptul că lipsa punerii în aplicare a unor măsuri compensatorii suplimentare celor deja introduse în cadrul planului de restructurare ar putea fi acceptabilă. Comisia a reamintit că:

- (i) orientările privind restructurarea [punctele (38) – (41)] obligă beneficiarii care îndeplinesc criteriul de „întreprindere mare” să instituie măsuri compensatorii;
- (ii) pe de o parte, în absența ajutorului, FagorBrandt ar ieși de pe piață, iar, pe de altă parte, concurenții săi sunt, în principal, întreprinderi europene. Prin urmare, dispariția FagorBrandt ar permite concurenților europeni să își mărească în mod semnificativ vânzările și producția;

⁽¹⁰⁾ Decizia Comisiei din 16 decembrie 2003, privind schema de ajutoare de stat pusă în aplicare de către Franța în privința preluării întreprinderilor aflate în dificultate, JO L 108, 16.04.2004, p. 38.

- (iii) se pare că ansamblul de măsuri deja puse în aplicare nu pot fi luate în considerare ca măsuri compensatorii, conform punctului (40) din orientările privind restructurarea;

- (iv) în cele din urmă, Comisia a subliniat faptul că orientările în vigoare în momentul examinării cazurilor Bull⁽¹¹⁾ și Euromoteurs⁽¹²⁾, invocate de Franța, nu impuneau aplicarea unor măsuri compensatorii. De asemenea, Comisia a evidențiat și alte diferențe majore între cazurile respective și cazul de față.

3.5. Rezerve cu privire la contribuția beneficiarului

- (19) În cele din urmă, Comisia și-a exprimat rezervele cu privire la îndeplinirea condițiilor prevăzute la punctele (43) și (44) din orientările privind restructurarea. Pe de o parte, autoritățile franceze nu au inclus rambursarea ajutorului acordat în baza articolului 44f în costurile de restructurare și, pe de altă parte, acestea nu au explicat proveniența anumitor sume considerate drept „efort propriu al beneficiarului”.

4. OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE

4.1. Observațiile întreprinderii Electrolux

- (20) Electrolux arată că, pentru a răspunde provocărilor concurenței mondiale, a pus în aplicare planuri de restructurare majore și foarte costisitoare. Pentru a rămâne competitivă, întreprinderea a fost obligată să ia măsuri drastice precum închiderea a opt fabrici din Europa de Vest, a căror producție a fost, în principal, transferată către alte fabrici existente în Europa și către altele noi din Polonia și Ungaria. Cea mai mare parte a întreprinderilor din sectorul „electrocasnicelor mari” au desfășurat astfel de operațiuni de restructurare. În consecință, întreprinderea reclamă faptul că FagorBrandt ar putea primi o subvenție pentru a putea face față unei situații pe care celelalte întreprinderi din sector trebuie să o gestioneze fără a primi vreun ajutor asemănător. Ajutorul ar denatura concurența în detrimentul altor întreprinderi.

4.2. Observațiile celui de-al doilea concurent

- (21) În primul rând, concurentul, care dorește să-și păstreze anonimatul, estimează că ajutorul planificat nu va permite restabilirea viabilității pe termen lung a întreprinderii. Acesta consideră că este necesară o reorganizare industrială substanțială pentru a asigura supraviețuirea

⁽¹¹⁾ Decizia Comisiei din 1 decembrie 2004 privind ajutorul de stat pe care Franța intenționează să îl pună în aplicare în favoarea întreprinderii Bull, JO L 342, 24.12.2005, p. 81, considerentele 55-63.

⁽¹²⁾ Decizia Comisiei din 26 aprilie 2006 privind ajutorul de stat pe care Franța intenționează să îl pună în aplicare în favoarea întreprinderii Euromoteurs, JO L 307, 7.11.2006, p. 213, considerentele 30-31 și 42.

întreprinderii. Tot acesta estimează însă că FagorBrandt nu va dispune de mijloacele pentru finanțarea investițiilor necesare. De asemenea, ajutorul nu va permite întreprinderii FagorBrandt să atingă dimensiunile necesare pentru a-ți îmbunătăți poziția în cadrul negocierilor cu marii distribuitori, care preferă furnizori cu o prezență mai importantă în Uniunea Europeană.

- (22) În al doilea rând, concurentul consideră că ajutorul nu este limitat la minimumul necesar, întrucât FagorBrandt ar putea primi fondurile necesare restructurării sale de la acționarul său și de la cooperativa (respectiv MCC, din care face parte banca Caja Laboral) din care acesta din urmă face parte.
- (23) În al treilea rând, concurentul estimează că ajutorul este de natură să afecteze concurența și schimburile comerciale dintre statele membre. Pe de o parte, majoritatea întreprinderilor din sector desfășoară activități de producție în Europa, prin urmare, pot fi considerate europene. Întreprinderile concurente din Asia și Turcia nu reprezintă o prezență semnificativă decât în cazul anumitor produse. Pe de altă parte, FagorBrandt este a cincea cea mai mare întreprindere din sector la nivel european și deține o poziție solidă pe piața franceză, spaniolă și poloneză. Concurentul consideră, în consecință, că, în lipsa unor măsuri compensatorii, ajutorul nu ar putea fi declarat compatibil de către Comisie.
- (24) În al patrulea rând, acordarea de ajutoare ilegale în trecut de către Franța și Italia conduce la două concluzii: pe de o parte, dificultățile întreprinderii FagorBrandt sunt recurente, punându-se problema viabilității acesteia; pe de altă parte, ajutorul notificat va servi, probabil, la rambursarea ajutoarelor ilegale, eludând astfel obligația de rambursare.

4.3. Observațiile întreprinderii FagorBrandt

- (25) Observațiile întreprinderii FagorBrandt sunt similare cu cele ale autorităților franceze, prezentate în rezumat în continuare.

5. OBSERVAȚIILE FRANȚEI

5.1. Observațiile Franței cu privire la decizia de inițiere a procedurii

- (26) În ceea ce privește posibila eludare a interdicției de acordare a ajutoarelor de restructurare pentru întreprinderile nou înființate, autoritățile franceze nu contestă că FagorBrandt trebuie considerată „întreprindere nou înființată” pe durata celor trei ani de la înființarea acesteia, în conformitate cu punctul (12) din orientările privind restructurarea. Totuși, autoritățile franceze observă că problema unui posibil ajutor de restructurare în favoarea FagorBrandt nu s-a pus decât în cursul anului 2006, ca urmare a dificultăților cu care întreprinderea s-a confruntat începând cu anul 2004 și ținând cont de degradarea situației sale financiare începând din 2005, și anume pe parcursul celui de-al cincilea an de funcționare. Cu alte cuvinte, întreprinderea nu avea motive să solicite un ajutor de restructurare înainte de a se afla într-o situație care să justifice un astfel de ajutor, adică în 2006. În consecință, problema unei eventuale eludări a regulii celor „trei ani” este fără obiect.

- (27) În ceea ce privește posibilitatea ca ajutorul notificat să facă nulă și neavenită obligația de rambursare, Franța amintește că întreprinderea nu se află în dificultate numai pentru că ar trebui să ramburseze ajutorul. Dificultățile financiare au început de fapt din anul 2004, iar situația s-a degradat considerabil în 2005 și 2006. Potrivit concluziilor Comisiei din decizia de inițiere a procedurii, întreprinderea se află într-adevăr în dificultate în sensul orientărilor privind restructurarea. Franța conchide că, din acest motiv, întreprinderea este *eligibilă* pentru a primi un ajutor de restructurare în cazul în care celelalte condiții ale unui astfel de ajutor sunt, de asemenea, îndeplinite. Întrebarea dacă întreprinderea ar putea sau nu să depășească dificultățile din 2007 sau 2008 dacă nu ar trebui să ramburseze ajutorul nu are nicio relevanță deoarece rambursarea ajutorului este obligatorie încă din momentul deciziei negative adoptate de Comisie în 2003 cu privire la schema de ajutor care face obiectul articolului 44f. Prin urmare, acumularea dificultăților financiare este cea care justifică solicitarea ajutorului, dificultățile fiind cauzate de costurile de restructurare deja suportate de întreprindere, de nefinalizarea restructurării, dar și de toate celelalte cheltuieli de care aceasta trebuie să țină cont, inclusiv rambursarea ajutorului.

- (28) În ceea ce privește restabilirea viabilității pe termen lung și cele două rezerve exprimate în decizia de inițiere, autoritățile franceze remarcă următoarele aspecte. Referitor la previzionarea unei creșteri cu 20 % a cifrei de afaceri pentru anul 2007 în comparație cu exercițiul financiar 2006, aceasta poate fi în principal explicată prin modificarea domeniului de activitate a întreprinderii FagorBrandt, survenită în 2006. În ceea ce privește neluarea în considerare a rambursării ajutorului ilegal primit de filiala sa italiană (acordat în cadrul preluării de către Brandt Italia a activităților din sectorul de aparate electrocasnice ale Ocean Spa), autoritățile franceze arată că rambursarea nu ar trebui să afecteze viabilitatea întreprinderii, ținând cont de faptul că suma pe care trebuie să o plătească în ultimă instanță Brandt Italia ar trebui să fie mai mică de 200 000 EUR, soldul fiind suportat de către vânzătorul activităților respective.

- (29) În ceea ce privește lipsa măsurilor compensatorii, Franța reia ideea că întreprinderea în cauză a cedat deja, în 2004, întreprinderea Brandt Components (fabrica din Nevers). Mai mult, întreprinderea și-a redus capacitatea de producție, sistând producția de lăzi frigorifice și de cuptoare cu microunde neîncăstrabile. Autoritățile franceze amintesc, de asemenea, că ajutorul a generat o denaturare foarte mică, ceea ce reduce necesitatea măsurilor compensatorii. Într-adevăr, FagorBrandt deține mai puțin de [0-5] % (*) din cota de piață la nivel european, ceea ce înseamnă foarte puțin în comparație cu principalii săi concurenți. Autoritățile franceze consideră, în plus, că prezența pe piață a întreprinderii permite evitarea situațiilor de oligopol. În cursul procedurii de investigație oficială, autoritățile franceze au propus punerea în aplicare a unor măsuri compensatorii suplimentare.

(*) Secret de afaceri.

(30) În ceea ce privește rezervele exprimate de Comisie față de limitarea ajutorului la minimul necesar și față de contribuția proprie a beneficiarului, autoritățile franceze remarcă următoarele elemente. Referitor la neluarea în considerare a rambursării ajutorului în costurile de restructurare, acestea arată că rambursarea unui ajutor incompatibil nu poate fi considerată, *a priori*, drept costuri de restructurare. Referitor la „efortul propriu al beneficiarului”, astfel cum este numit în notificare, autoritățile franceze arată că acesta se referă la împrumuturi bancare.

5.2. Comentariile Franței cu privire la observațiile părților interesate

(31) În ceea ce privește observațiile întreprinderii Electrolux, Franța subliniază că măsurile de restructurare adoptate de Electrolux și de alți concurenți nu au avut ca scop restabilirea unei situații economice dificile, ci consolidarea poziției pe piața aparatelor electrocasnice mari. În consecință, Franța consideră că situațiile respective nu sunt comparabile pentru FagorBrandt și concurenții săi care, în orice caz, dispun de mijloace financiare superioare, date fiind dimensiunile lor mult mai mari.

(32) În ceea ce privește observațiile legate de viabilitatea pe termen lung a FagorBrandt, formulate de întreprinderea care și-a păstrat anonimatul, autoritățile franceze subliniază, în primul rând, că FagorBrandt a luat măsuri menite, în primă instanță, să limiteze pierderile și să consolideze profitul, astfel încât să poată obține, ulterior, o poziție mai bună pe piață, în special prin dezvoltarea [...].

(33) În ceea ce privește afirmația că ajutorul nu se limitează la minimul necesar deoarece FagorBrandt ar fi putut obține fonduri de la acționarii săi, autoritățile franceze subliniază că MCC nu este o societate *holding*, ci o mișcare cooperatistă. În cadrul acestei mișcări cooperatiste, fiecare întreprindere, inclusiv Fagor sau banca Caja Laboral, este independentă și se supune deciziilor propriilor lucrători-cooperatori, care sunt și proprietarii acesteia. Prin urmare, FagorBrandt nu poate să conteze decât pe susținerea financiară a Fagor, limitată la capacitățile actuale ale acesteia. Achiziția FagorBrandt a redus marjele de manevră ale Fagor din punct de vedere al fluxurilor de numerar, iar Fagor nu poate în prezent să accepte finanțări peste un anumit prag.

(34) În al treilea rând, ca răspuns la presupusele efecte negative asupra concurenței, autoritățile franceze evidențiază unele contradicții în observațiile părții interesate care și-a păstrat anonimatul. Pe de o parte, aceasta afirmă că ajutorul ar afecta condițiile concurenței de pe piața europeană. Pe de altă parte, același anonim afirmă că FagorBrandt este o întreprindere prea mică în comparație cu marile întreprinderi concurente, ceea ce îi pune în pericol viabilitatea. În plus, referitor la lipsa măsurilor compensatorii, autoritățile franceze amintesc că au pus deja în aplicare măsuri compensatorii valabile și că propun, de asemenea, punerea în aplicare a unor măsuri noi.

(35) În al patrulea rând, ca răspuns la afirmațiile bazate pe acordarea anterioară a unor ajutoare ilegale de către Franța și Italia, Franța amintește că respectivele ajutoare ilegale nu vizau un program de restructurare a

întreprinderii ci un sistem care să favorizeze menținerea locurilor de muncă pe teritoriul său. Pe de altă parte, Franța subliniază, pe baza informațiilor comunicate Comisiei la 17 decembrie 2007 de către întreprinderea FagorBrandt, că nu există un raport real între valoarea ajutorului acordat (aproximativ 20 de milioane EUR ajutor net, după impozitare) și valoarea ajutorului incompatibil (aproximativ 27,3 milioane EUR după calcularea dobânzii). În plus, cheltuielile de restructurare sunt evaluate la 62,5 milioane EUR, prin urmare, sunt net superioare ajutorului de restructurare solicitat. În cele din urmă, autoritățile franceze amintesc caracterul fungibil al cheltuielilor.

(36) În ceea ce privește observațiile transmise Comisiei de către întreprinderea FagorBrandt, autoritățile franceze arată că nu pot decât să fie de acord cu respectivele elemente de clarificare, cu atât mai mult cu cât acestea vin în completarea propriilor lor observații.

6. EVALUAREA AJUTORULUI

6.1. Existența unui ajutor în temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE

(37) Comisia consideră că măsura examinată constituie un ajutor de stat în temeiul articolului 107 alineatul (1) TFUE. Acesta ia forma unei subvenții a guvernului francez și, în consecință, este finanțată din resurse de stat și este imputabilă statului. Măsura se adresează exclusiv întreprinderii FagorBrandt, prin urmare, este selectivă. Subvenția favorizează întreprinderea FagorBrandt furnizându-i resurse suplimentare și ajutând-o să evite încetarea activităților. Prin urmare, măsura amenință să denatureze concurența între producătorii de aparate electrocasnice mari. În sfârșit, piața de aparate electrocasnice mari este caracterizată de schimburi comerciale importante între statele membre. În consecință, Comisia conchide că măsura notificată constituie un ajutor de stat. Franța nu contestă această concluzie.

6.2. Temeiul juridic al evaluării

6.2.1. Temeiul juridic al compatibilității ajutorului

(38) Articolul 107 alineatele (2) și (3) TFUE prevede derogări de la incompatibilitatea generală specificată la alineatul (1) din același articol. Derogările prevăzute la articolul 107 alineatul (2) din TFUE nu pot fi, în mod clar, aplicate cazului de față.

(39) În ceea ce privește derogările prevăzute la articolul 107 alineatul (3) TFUE, Comisia observă că, întrucât obiectivul ajutorului nu este regional, iar derogarea de la același alineat litera (b) în mod clar nu este aplicabilă, se aplică numai derogarea menționată la litera (c). Aceasta prevede autorizarea ajutoarelor de stat destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități economice în cazul în care acestea nu aduc modificări condițiilor schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun. În acest context, este cert că ajutoarele au fost acordate în scopul restabilirii viabilității pe termen lung a unei întreprinderi aflate în dificultate. Comisia a expus modul în care evaluează compatibilitatea unor astfel de ajutoare în orientările privind restructurarea.

Prin urmare, orientările respective vor servi drept teme juridic al evaluării. Comisia consideră că niciun alt cadru UE nu se poate aplica la cazul de față. De altfel, Franța nu a invocat nicio altă derogare de la TFUE. În plus, niciuna dintre părțile interesate nu a criticat alegerea acestui teme juridic, care a fost deja anunțat în decizia de inițiere a procedurii.

6.2.2. Cadrul temporal al analizei

- (40) În conformitate cu jurisprudența Tribunalului ⁽¹³⁾, după anularea uneia dintre deciziile sale, Comisia trebuie să își întemeieze noua analiză exclusiv pe informațiile de care dispunea la momentul adoptării deciziei anulate, în cazul de față la 21 octombrie 2008.
- (41) Prin urmare, evenimentele care s-au produs ulterior datei de 21 octombrie 2008 nu trebuie să fie luate în considerare. Schimbările sau evoluțiile pieței sau cele care privesc situația beneficiarului ajutorului trebuie eliminate din analiză. De asemenea, Comisia nu ia în considerare perioada de punere în aplicare a planului de restructurare posteroară lunii octombrie 2008 ⁽¹⁴⁾.
- (42) În același timp, Comisia nu are obligația de a relua investigarea cazului, nici măcar de a o completa cu noi expertize tehnice ⁽¹⁵⁾. Anularea unui act prin care se finalizează o procedură administrativă care cuprinde mai multe etape nu determină în mod necesar anularea întregii proceduri. Atunci când, ca în cazul de față, în pofida măsurilor de investigare care permit o analiză exhaustivă a compatibilității ajutorului, analiza efectuată de către Comisie se dovedește a fi incompletă și determină astfel nelegalitatea deciziei, procedura prin care se urmărește înlocuirea acestei decizii poate fi reluată pe baza măsurilor de investigare deja realizate ⁽¹⁶⁾.
- (43) În plus, întrucât Comisia trebuie să își întemeieze noua analiză exclusiv pe informațiile de care dispunea în octombrie 2008, informații în privința cărora autoritățile franceze și FagorBrandt și-au prezentat deja observațiile, nu este necesar ca acestea să fie consultate din nou ⁽¹⁷⁾. În cele din urmă, dreptul terților interesați de a-și expune observațiile a fost asigurat prin publicarea în Jurnalul Oficial a deciziei de inițiere a procedurii ⁽¹⁸⁾ și nicio dispoziție din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 nu impune să li se ofere din nou această posibilitate în cazul în care planul de restructurare inițial este modificat în cursul investigației ⁽¹⁹⁾.

- (44) Astfel, prezenta decizia este fondată numai pe elementele disponibile la data de 21 octombrie 2008.

6.3. Eligibilitatea întreprinderii pentru ajutoarele de restructurare

- (45) Pentru a beneficia de ajutor de restructurare, întreprinderea trebuie, în primul rând, să poată fi considerată o întreprindere aflată în dificultate, conform definiției din secțiunea 2.1 a orientărilor privind restructurarea.
- (46) La punctul (24) din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a arătat că întreprinderea părea a se afla în dificultate în sensul punctului (11) din orientările privind restructurarea. De asemenea, la punctul (27) din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a arătat, că, în conformitate cu punctul (13) din orientările privind restructurarea, dificultățile întreprinderii deveniseră prea mari pentru a putea fi finanțate de către acționarul său spaniol. Contrar acestei evaluări preliminare, concurentul care și-a păstrat anonimul consideră că FagorBrandt ar putea obține de la Fagor și de la MCC sprijinul financiar necesar pentru a face față dificultăților. Prin urmare, se pune problema dacă evaluarea preliminară realizată în decizia de inițiere a procedurii trebuie modificată. Comisia remarcă faptul că respectivul concurent își bazează afirmația pe un articol din presă ⁽²⁰⁾ care pare să indice că Fagor poate obține cu ușurință fonduri de pe piețele financiare. Totuși, Comisia remarcă faptul că articolul datează din luna aprilie 2005 și că situația financiară a întreprinderii Fagor s-a degradat puternic ulterior acestei date. Autoritățile franceze reamintesc, în acest sens, că datoriile financiare ale Fagor (excluzând datoriile FagorBrandt) s-au triplat în 2005, mai ales după achiziția titlurilor FagorBrandt și în urma unor investiții industriale masive la Fagor. În plus, Fagor a injectat capital în valoare de 26,9 milioane EUR în FagorBrandt în anul 2006. Toate aceste elemente aproape au epuizat capacitatea cooperativei de a-și achita datoriile, nivelul de îndatorare al acesteia depășind cu mult pragul general admis.
- (47) În plus, autoritățile franceze au explicat că Fagor, acționarul unic al grupului FagorBrandt, este o cooperativă de lucrători-asociați aflată sub incidența legislației spaniole. Capitalul acesteia este împărțit între aproximativ 3 500 de membri care sunt exclusiv salariați-asociați, dintre care niciunul nu poate deține mai mult de 25 % din capitalul cooperativei.
- (48) Din cauza acestei forme juridice, Fagor nu poate să ia inițiativa unor creșteri de capital deschise terților care ar subscrie la aceasta. Cooperativa nu își poate mări capitalul decât făcând apel la propriii săi membri, ale căror capacități financiare sunt limitate la economiile lor personale. Singura posibilitate de care cooperativa dispune pentru a-și finanța dezvoltarea este de a efectua împrumuturi la bănci sau de a emite împrumuturi obligatoare.

⁽¹³⁾ Hotărârea *Alitalia/Comisia*, menționată la nota de subsol nr. 7.

⁽¹⁴⁾ Hotărârea *Alitalia/Comisia*, menționată anterior, punctul 137.

⁽¹⁵⁾ Hotărârea *Alitalia/Comisia* menționată anterior, punctele 144 și 159.

⁽¹⁶⁾ A se vedea, în acest sens, hotărârea *Alitalia/Comisia*, menționată anterior, punctele 99 – 101 și 142.

⁽¹⁷⁾ Hotărârea *Alitalia/Comisia*, menționată anterior, punctul 174.

⁽¹⁸⁾ A se vedea nota de subsol nr. 2.

⁽¹⁹⁾ Hotărârea *Alitalia/Comisia* menționată anterior, punctul 174.

⁽²⁰⁾ Ziarul „*La Tribune*” din 14 aprilie 2005.

(49) În ceea ce privește MCC, acesta este un grup de cooperative din care face parte Fagor. În cadrul acestui grup, fiecare cooperativă își păstrează autonomia juridică și financiară. Cu alte cuvinte, nu există nicio legătură la nivelul capitalului între Fagor și MCC. Prin urmare, MCC nu este un *holding*, ci o mișcare cooperatistă. Fiecare cooperativă care aparține acestui grup, cum ar fi Fagor sau banca Caja Laboral, este independentă și depinde de deciziile propriilor săi salariați-cooperatori, care sunt proprietarii săi. Prin urmare, relațiile între MCC și membrii săi nu pot fi privite precum cele ale unui grup cu capital tradițional.

(50) În consecință, din cauza formei sale juridice, MCC nu putea obține fonduri ca o societate anonimă și nu poate fi considerată drept o societate mamă în sensul punctului (13) din orientările privind restructurarea. FagorBrandt nu putea, așadar, să conteze decât pe sprijinul întreprinderii mamă, Fagor, în limitele capacităților sale contributive.

(51) Comisia estimează, prin urmare, că nu este necesară revizuirea evaluării făcute în decizia de inițiere privind eligibilitatea întreprinderii în baza punctelor (11) și (13) din orientările privind restructurarea.

(52) În ceea ce privește eligibilitatea întreprinderii în baza condițiilor definite în secțiunea 2.1 din orientările privind restructurarea, decizia de inițiere lasă loc unei singure rezerve, și anume, o posibilă eludare a interdicției de a acorda ajutor de restructurare întreprinderilor nou înființate [a se vedea punctul (3) de mai sus, „Motive care au condus la inițierea procedurii”].

(53) Comisia a analizat situația financiară a întreprinderii, prezentată în tabelul 1 de mai jos. Reiese clar că, pe durata primilor trei ani de funcționare, întreprinderea, chiar dacă ar fi rambursat ajutorul acordat în baza articolului 44f, nu ar fi îndeplinit criteriile prevăzute la punctele (10) și (11) din orientările privind restructurarea pentru a putea fi considerată întreprindere aflată în dificultate. În ceea ce privește punctul 10 din orientările privind restructurarea, rezultă că, inclusiv în cazul în care ar fi rambursat ajutorul de 22,5 milioane EUR încă din 2004 (și anume, în lunile următoare deciziei finale negative a Comisiei), întreprinderea nu ar fi pierdut încă jumătate din capitalul propriu în 2004. În ceea ce privește punctul (11) din orientările privind restructurarea, chiar dacă întreprinderea ar fi rambursat ajutorul de 22,5 milioane EUR încă din 2004, aceasta nu ar fi cunoscut decât un singur an de pierderi (2004), ceea ce este insuficient pentru a fi considerată ca aflată în dificultate, conform acestui punct. Prin urmare, trebuie să se constate că dificultățile financiare ale grupului Fagor-Brandt s-au agravat începând cu anul 2005, astfel încât întreprinderea ar putea fi considerată ca aflată în dificultate în sensul orientărilor privind restructurarea (și anume, o întreprindere care, „fără o intervenție externă din partea autorităților publice”, se îndreaptă „către o moarte economică iminentă pe termen scurt sau mediu”) fără îndoială începând cu anul următor (ținând cont de obligația de rambursare a ajutorului acordat în baza articolul 44f) și în mod cert în 2007.

Tabelul 1

milioane EUR	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Cifra de afaceri	847,1	857,6	813,2	743,6	779,7	903,0
Marja brută	205,2	215,1	207,0	180,6	171,6	190,4
Rezultat net	15,5	13,8	(3,6)	(13,4)	(18,2)	(5,7)
Resurse proprii	69,8	83,4	79,8	70,6	79,4	73,6

(54) De asemenea, Comisia a arătat că, în cursul primului trimestru al anului 2005, grupul Fagor a luat decizia de a cumpăra 90 % din acțiunile întreprinderii la prețul de [150-200] de milioane EUR. Aceasta arată că piața nu considera că întreprinderea se afla în dificultate în sensul orientărilor privind restructurarea, nefiind o întreprindere care, în lipsa unei intervenții externe din partea autorităților publice, se îndreaptă către o moarte economică iminentă, pe termen scurt sau mediu.

(55) Conform celor enunțate anterior, Comisia estimează că întreprinderea, constituită în ianuarie 2002, nu putea fi considerată ca fiind în dificultate în primii trei ani de funcționare, chiar dacă ar fi rambursat imediat ajutorul acordat în baza articolului 44f. Prin urmare, Comisia estimează că nerecuperarea de către Franța a ajutoarelor acordate în baza articolului 44f până în ianuarie 2005 – și anume la trei ani de la crearea întreprinderii Fagor-Brandt – nu a avut ca efect menținerea în viață, în mod artificial, a unei întreprinderi care, altfel, ar fi ieșit de pe piață. Comisia estimează, de asemenea, că, în această perioadă, întreprinderea nu a avut motive să solicite un ajutor de restructurare. În baza celor arătate anterior, Comisia consideră că nerecuperarea de către Franța a ajutoarelor acordate în baza articolului 44f până în luna ianuarie 2005 nu constituie o eludare a interdicției de a acorda ajutor de restructurare în favoarea întreprinderilor nou-înființate, în sensul punctului (12) din orientările privind restructurarea.

(56) În concluzie, rezervele în ceea ce privește eligibilitatea întreprinderii au fost înlăturate, iar Comisia estimează că sunt îndeplinite condițiile prevăzute în secțiunea 2.1 din orientările privind restructurarea.

6.4. Dispoziții privind ajutoarele anterioare ilegale și incompatibile

6.4.1. Ajutorul acordat de către Franța

(57) În temeiul punctului (23) din orientările privind restructurarea și dat fiind că ajutorul notificat pare a servi, în principal, finanțării sumei necesare pentru rambursarea ajutoarelor acordate în baza articolului 44f, la punctul (30) din decizia de inițiere a procedurii Comisia își exprimă rezervele cu privire la faptul că ajutorul notificat constituie o eludare a obligației de rambursare și că face nulă și neavenită obligația în cauză.

- (58) În evaluarea acestui aspect, Comisia a luat în considerare următoarele elemente.
- (59) În primul rând, conform unei jurisprudențe constante, rambursarea cu dobândă a ajutoarelor incompatibile permite restabilirea situației anterioare acordării ajutorului și eliminarea, în acest fel, a denaturării concurenței pe care o provoacă acesta. Prin urmare, în cazul de față, se presupune că rambursarea cu dobândă a ajutorului acordat în baza articolului 44f – care condiționează plata noului ajutor – restabilește situația anterioară acordării acestuia.
- (60) În al doilea rând, întreprinderea este eligibilă pentru a beneficia de ajutoare de restructurare. Într-adevăr, în primul rând, dificultățile financiare ale întreprinderii nu provin, în principal, din rambursarea ajutorului incompatibil. Acestea provin din alte surse, care sunt cauza pierderilor suportate începând cu anul 2004 (a se vedea tabelul 1 de mai sus). Rambursarea viitoare a ajutorului incompatibil nu va face decât să agraveze dificultățile până la un punct în care întreprinderea nu va mai putea să le facă față fără un ajutor din partea statului. În al doilea rând, a fost pus în aplicare un plan de restructurare a activităților, ale cărui costuri se ridică la 62,5 milioane EUR. Acest lucru arată că restructurarea operațională necesară pentru restabilirea rentabilității activităților presupune costuri foarte importante, mai importante decât rambursarea ajutorului acordat în baza articolului 44f, care se ridică la 22,5 milioane EUR, fără dobânzi. Aceste elemente demonstrează că întreprinderea FagorBrandt este o întreprindere aflată în dificultate și a cărei existență este în pericol. Prin urmare, întreprinderea poate, ca orice întreprindere aflată într-o asemenea situație, să beneficieze de ajutor de restructurare dacă îndeplinește și celelalte condiții prevăzute în orientările privind restructurarea.
- (61) În al treilea rând, în decizia sa din 1991 privind cazul Deggendorf⁽²¹⁾, observând că „Ajutoarele acordate ilegal pe care Deggendorf refuză să le restituie din 1986 și ajutoarele noi (...) ar avea ca efect cumulativ obținerea de către această societate a unui avantaj excesiv și necuvenit, care ar aduce modificări condițiilor schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun”, Comisia a considerat noile ajutoare ca fiind compatibile, cu condiția ca „autoritățile (...) să fie obligate să suspende plata ajutoarelor (...) către întreprinderea Deggendorf, atât timp cât acestea nu procedează la recuperarea ajutoarelor incompatibile (...)”. În hotărârea sa din 15 mai 1997⁽²²⁾, Curtea de Justiție a validat punctul de vedere al Comisiei. Ulterior, Comisia a adoptat mai multe decizii în care adoptă aceeași abordare, și anume, aceea de a considera un nou ajutor compatibil, impunând totodată suspendarea plății acestuia până la rambursarea ajutorului ilegal⁽²³⁾. Comisia observă că, în cazul de față, din momentul în care noul ajutor răspunde condițiilor prevăzute în orientările privind restructurarea, niciun element nu pare să se opună aplicării abordării Deggendorf, și anume, de a considera noul ajutor compatibil, cu condiția ca plata acestuia să fie suspendată până la recuperarea ajutorului acordat în baza articolului 44f.
- (62) În baza considerațiilor anterioare, rezervele Comisiei au fost înlăturate.
- (63) În acest context, Comisia dorește să facă următoarea precizare. Punctul (23) din orientările privind restructurarea obligă Comisia, în cadrul examinării unui ajutor de restructurare, „să ia în considerare, în primul rând, efectul cumulativ al ajutorului anterior și al celui nou și, în al doilea rând, faptul că ajutorul anterior nu a fost rambursat.” Astfel cum se arată la nota de subsol nr. 14 din orientările privind restructurarea, această dispoziție se bazează pe jurisprudența Deggendorf⁽²⁴⁾. În cazul de față, Franța s-a angajat să recupereze ajutorul acordat în baza articolului 44f înainte de a proceda la plata noului ajutor. În prezenta decizie, Comisia are obligația, în virtutea jurisprudenței Deggendorf citată anterior, să transforme acest angajament în condiție de compatibilitate a ajutorului notificat. În acest mod, Comisia se asigură că nu există un cumul între ajutorul anterior și noul ajutor și că ajutorul anterior este rambursat.

6.4.2. Ajutorul italian ilegal

- (64) La 21 octombrie 2008, Brandt Italia, filiala italiană a grupului FagorBrandt, rămâne datoare cu o parte din ajutorul acordat de autoritățile italiene. Ajutorul a fost declarat incompatibil de către Comisie în decizia sa din 30 martie 2004⁽²⁵⁾.

⁽²¹⁾ Decizia Comisiei din 26 martie 1991 privind ajutoarele acordate de guvernul german întreprinderii Deggendorf GmbH (JO L 215, 2.8.1991, p. 16).

⁽²²⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 15 mai 1997 în cauza C-355/95 P TWD/Comisia, Rec. I-2549, punctele 25-26 (hotărârea „Deggendorf”). Hotărârea confirmă temeiul hotărârii Tribunalului din 13 septembrie 1995, TWD/Comisia, T-244/93 și T-486/93, Rec., II-2265.

⁽²³⁾ În legătură cu aceasta, Comunicarea Comisiei „În direcția unei aplicări efective a deciziilor Comisiei de obligare a statelor membre la recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile cu piața comună” (JO C 272, 15.11.2007, p.4) arată că „jurisprudența „Deggendorf” a ... început să fie aplicată de către Comisie ... într-o manieră mai sistematică. În virtutea acestei jurisprudențe, în cazul în care sunt îndeplinite anumite condiții, Comisia poate obliga un stat membru să suspende plata unui nou ajutor compatibil cu piața comună către o societate, până când aceasta rambursează vechiul ajutor ilegal și incompatibil cu piața comună care a făcut obiectul unei decizii de recuperare”.

⁽²⁴⁾ Menționată la nota de subsol nr. 22.

⁽²⁵⁾ JO L 352, 27.11.2004, p. 10. Decizia a fost contestată de Brandt Italia și de Italia în fața Tribunalului, care a respins acțiunile la 12 septembrie 2007 (cauzele conexe T-239/04 și T-323/04). În plus, la 6 decembrie 2007, Curtea de Justiție a condamnat statul italian pentru nepunerea în aplicare a deciziei din 30 martie 2004 (cauza C-280/05).

- (65) După cum s-a amintit la considerentul (61), într-o astfel de situație, jurisprudența Deggendorf⁽²⁶⁾ confirmă faptul că Comisia nu își depășește competențele de apreciere atunci când impune recuperarea ajutorului anterior ca o condiție prealabilă pentru plata noului ajutor. În cazul în care Comisia condiționează acordarea ajutorului avut în vedere de recuperarea prealabilă a unui sau a mai multor ajutoare anterioare, nu este obligată să examineze efectul cumulat al acestor ajutoare asupra concurenței, o astfel de condiție permițând să se evite ca avantajul conferit de ajutorul avut în vedere să se cumuleze cu cel conferit de ajutoarele anterioare⁽²⁷⁾.
- (66) Astfel, în cadrul practicii sale decizionale, Comisia a acordat întâietate recuperării ajutoarelor incompatibile ca o condiție prealabilă pentru plata unor noi ajutoare⁽²⁸⁾ mai degrabă decât aplicării punctului (23) din orientările privind restructurarea, care i-ar fi permis să ia în calcul efectul cumulat al ajutorului ilegal cu noul ajutor.
- (67) Cu toate acestea, ca urmare a circumstanțelor deosebite ale cazului de față, Comisia intenționează să aplice punctul (23) din orientări. Într-adevăr, în cazul de față, Comisia trebuie să adopte o nouă decizie ca urmare a anulării de către Tribunal a deciziei sale din 21 octombrie 2008. În acest cadru, Comisia nu poate să țină cont de informațiile pe care nu le deținea la data primei decizii. Prin urmare, Comisia nu poate să ia în considerare unele angajamente noi pe care și le-ar lua statul membru, nici modalitățile de recuperare a ajutoarelor ilegale care ar fi avut loc după această dată.
- (68) Prin urmare, după cum se menționează, de altfel, și în hotărârea Tribunalului din 14 februarie 2012⁽²⁹⁾, Comisia trebuie să examineze efectul cumulat asupra concurenței al ajutorului italian cu ajutorul de restructurare notificat.
- (69) Cu toate acestea, este necesar să se determine mai întâi care este valoarea ajutorului italian care ar trebui să fie luată în calcul la 21 octombrie 2008.

⁽²⁶⁾ Menționată la nota de subsol nr. 22.

⁽²⁷⁾ Hotărârea *Electrolux și Whirlpool*, menționată anterior la nota de subsol nr. 6, punctul 67.

⁽²⁸⁾ A se vedea, în acest sens, următoarele decizii ale Comisiei: decizia din 21 octombrie 2003 privind ajutorul de stat pentru cercetare și dezvoltare a fabricii din Zamudio (Țara bascilor) pe care Spania a intenționat să îl pună în aplicare în favoarea întreprinderii „Industria de Turbo Propulsores, SA” (ITP) (JO L 61, 27.2.2004, p. 87, considerentele 32–36, 55 și 117–119); decizia din 16 martie 2005 privind ajutorul de stat pe care Italia — regiunea Latium — intenționează să îl pună în aplicare în favoarea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră (JO L 244, 7.9.2006, p. 8); decizia din 8 noiembrie 2006 privind ajutorul de stat C 11/06 (ex N 127/05) pe care Italia intenționează să îl pună în aplicare în favoarea AEM Torino (JO L 366, 21.12.2006, p. 62, punctele 39–41).

⁽²⁹⁾ Hotărârea *Electrolux și Whirlpool*, menționată anterior la nota de subsol nr. 6, punctul 71: „Întrucât Comisia nu a condiționat acordarea ajutorului în cauză de recuperarea ajutorului incompatibil italian, ar fi trebuit atunci, în mod necesar, să examineze efectul cumulat al acestor două ajutoare, ceea ce a omis să facă în speță”.

Determinarea valorii ajutorului italian

- (70) FagorBrandt estimează că valoarea ajutorului italian care trebuie rambursat de către Brandt Italia ar trebui să fie, după toate probabilitățile, mai mică de 200 000 EUR.
- (71) Într-adevăr, FagorBrandt, prin intermediul filialei sale Brandt Italia, a achiziționat în 2003 uzina din Verolanuova și activele acesteia de la întreprinderea Ocean, care era sub administrare judiciară. Prețul oferit de către Brandt Italia pentru activele respective s-a ridicat la 10 milioane EUR.
- (72) Deoarece suma a fost considerată insuficientă de către administratorii judiciari ai întreprinderii Ocean, autoritățile italiene au dorit să extindă la astfel de operațiuni de redresare dispozițiile care provin din schemele de ajutor „Mobilita” și „Cassa Integrazione”, dispoziții declarate compatibile cu legislația europeană în vigoare. Acestea prevedeau în special ca întreprinderile care angajează salariați în șomaj să poată beneficia de scutirea de la plata contribuțiilor sociale. Obiectivul extinderii măsurilor era ca beneficiul astfel obținut de către cumpărător să crească proporțional cu prețul de cumpărare al activelor respective.
- (73) Astfel, autoritățile italiene au promulgat la data de 14 februarie 2003 un decret-lege care prevedea ca cumpărătorul de active de la orice întreprindere aflată sub administrare judiciară care angajează mai mult de 1 000 de salariați să beneficieze de scutiri de la plata contribuțiilor sociale și a unor contribuții suplimentare pentru fiecare angajat preluat. Operațiunea de achiziționare a activităților legate de echipamente electrocasnice ale întreprinderii Ocean SpA de către Brandt Italia din 7 martie 2003 era eligibilă conform schemei puse în aplicare în conformitate cu respectivul decret-lege. Din acest motiv, valoarea scutirilor, estimată la 8,5 milioane EUR, a crescut prețul de achiziție propus de Brandt Italia, ajungând astfel la 18,5 milioane EUR.
- (74) În decizia sa din 30 martie 2004⁽³⁰⁾, Comisia a considerat că decretul-lege din 14 februarie 2003, transformat în lege la 17 aprilie 2003, constituia o schemă de ajutor ilegal și incompatibil. Îndată ce a fost informat cu privire la decizia Comisiei, grupul Brandt Italia a obținut de la Tribunalul Comercial din Brescia, la 5 iulie 2004, punerea sub sechestru a ultimei părți din plata prețului de cumpărare (5,7 milioane EUR) și a abordat organele de administrare a întreprinderii Ocean pentru recuperarea sumei plătite excedentar. Într-adevăr, Brandt Italia considera că statul italian trebuia să recupereze ajutorul ilegal de la beneficiarul real al acestuia.

⁽³⁰⁾ JO L 352, 27.11.2004, p. 10.

- (75) Prin urmare, chiar dacă, în conformitate cu schema de ajutor condamnată de Comisie, beneficiarul ajutorului în cauză era Brandt Italia (întreprindere care a beneficiat efectiv de scutiri), FagorBrandt a considerat că beneficiul final al ajutorului a fost transferat aproape integral creditorilor înscrși de către administratorii judiciari ai întreprinderii Ocean prin intermediul unei majorări a prețului de cumpărare a activelor (creștere a prețului de 8,5 milioane EUR, față de 8 624 283 EUR reprezentând scutiri acordate efectiv). În consecință, autoritățile franceze estimau că soldul care trebuie rambursat de către grupul Brandt Italia/FagorBrandt ar fi de 124 283 EUR, sumă la care trebuie adăugată dobânda.
- (76) Cu toate acestea, autoritățile italiene au transmis Comisiei informații care infirmă acest raționament.
- (77) La 13 mai 2008, autoritățile italiene au transmis Comisiei două hotărâri ale Curții din Brescia. Acestea au în vedere litigiul dintre Institutul Național de Securitate Socială (INPS) și Brandt Italia cu privire la determinarea valorii ajutorului, și anume a scutirilor de la plata cotizațiilor sociale, de care a beneficiat Brandt Italia.
- (78) Prima hotărâre, din 1 februarie 2008, suspendă ordinul de recuperare emis de INPS împotriva grupului Brandt Italia la 18 decembrie 2007. INPS a contestat hotărârea. La 29 aprilie 2008, curtea de apel a anulat suspendarea ordinului de recuperare.
- (79) A treia hotărâre, din 8 iulie 2008, transmisă Comisiei la 20 octombrie 2008, acordă câștig de cauză, în esență, INPS în ceea ce privește obligarea grupului Brandt Italia la rambursarea integrală a ajutorului. Hotărârea a fost notificată grupului Brandt Italia la 15 septembrie 2008.
- (80) Prin urmare, conform acestor informații, Comisia trebuie să stabilească valoarea ajutorului care trebuie restituit de către Brandt Italia/FagorBrandt, care se putea estima, în mod rezonabil, la 21 octombrie 2008. În acest scop, Comisia observă că hotărârea Tribunalului din Brescia din 8 iulie 2008 obligă grupul Brandt Italia să restituie 8 890 878,02 EUR.
- (81) Totuși, Comisia estimează că din această sumă trebuie scăzută valoarea sechestrului, și anume 5,7 milioane EUR. Într-adevăr, Brandt Italia nu a dispus de această sumă blocată provizoriu din momentul hotărârii Tribunalului Comercial din Brescia din 5 iulie 2004. Hotărârea a fost luată ca urmare a deciziei adoptate de Comisie la 30 martie 2004, prin urmare, suma respectivă a fost blocată tocmai pentru a preveni necesitatea unei recuperări. Astfel, la 21 octombrie 2008, se putea presupune că această sumă ar servi la rambursarea unei părți a ajutorului în cauză. Această concluzie era susținută de faptul că:
- decizia Comisiei din 30 martie 2004 precizează, la considerentul (18), că atât cumpărătorii unor întreprinderi aflate în dificultate, cât și întreprinderile aflate în dificultate puteau beneficia de schema de ajutor condamnată. Cu alte cuvinte, era previzibil faptul că cel puțin o parte din sumă trebuia să fie recuperată de la întreprinderea Ocean;
  - hotărârea Tribunalului din Brescia din 8 iulie 2008 menționează existența acestei sume blocate într-un cont de garanție și consideră „evident” faptul că suma ar putea servi la rambursarea parțială a INPS.
- (82) În consecință, ținând cont de elementele expuse la considerentele (76) - (81), Comisia consideră că valoarea definitivă a ajutorului italian care trebuie luată în considerare în scopul prezentei analize se ridică la 3 190 878,02 EUR, la care trebuie adăugată dobânda până la data de 21 octombrie 2008.
- (83) În ceea ce privește dobânda, Comisia consideră, într-adevăr, că data care trebuie luată în considerare pentru a determina valoarea acesteia nu este cea a recuperării efective a ajutorului ci cea a deciziei anulate deoarece, în speță, Comisia analizează compatibilitatea ajutorului francez la 21 octombrie 2008. Or, la 21 octombrie 2008, ajutorul francez este cumulat cu ajutorul italian, incluzând dobânda până la această dată. Prin urmare, Comisia trebuie să ia în calcul toate aceste elemente și să nu adauge dobânda până la data recuperării efective.
- (84) De altfel, avantajul constituit de dobânda pentru perioada cuprinsă între 21 octombrie 2008 și data recuperării efective va fi eliminat chiar de recuperare care, bineînțeles, va trebui să includă dobânda.
- Examinarea efectului cumulat al ajutorului de restructurare și a ajutorului italian
- (85) În consecință, FagorBrandt a dispus de o sumă de 3 190 878,02 EUR (plus dobânda) în plus față de ajutorul de 31 de milioane EUR acordat de autoritățile franceze. Acest avantaj are un impact asupra concurenței: întreprinderea dispunea de lichidități suplimentare de care nu ar fi dispus în condiții normale de piață (și anume, în absența ajutorului italian incompatibil).
- (86) În conformitate cu punctul (23) din orientările privind restructurarea și cu hotărârea Tribunalului din 14 februarie 2012, Comisia intenționează să examineze efectul cumulat al ajutorului italian și al ajutorului de restructurare în cadrul analizei compatibilității acestuia din urmă.

- (87) Examinarea efectului cumulat conduce Comisia la o dublă evaluare. Pe de o parte, Comisia trebuie să verifice că măsurile compensatorii [a se vedea considerentul (89) și următoarele, în special (118) și următoarele] permit, într-adevăr, compensarea denaturării concurenței constituită de deținerea de către FagorBrandt a unor lichidități suplimentare. Pe de altă parte, Comisia intenționează să vegheze ca contribuția proprie a beneficiarului să nu includă vreun ajutor [a se vedea considerentul (154) și următoarele]. Într-adevăr, nu se poate exclude faptul că suma respectivă se regăsește în contribuția proprie prevăzută de întreprindere.
- (88) Cu ocazia acestei duble evaluări, Comisia este în măsură să impună noi condiții statului membru în cauză, independent de eventualele propuneri ale acestuia (de care, în speță, Comisia ar putea să nu țină cont dacă acestea ar fi fost formulate după 21 octombrie 2008). După cum prevede punctul (46) din orientările privind restructurarea, „Comisia poate impune orice condiții sau obligații pe care le consideră necesare pentru a se asigura că ajutorul nu denaturează concurența într-o măsură care contravine interesului comun, în cazul în care statul membru în cauză nu s-a angajat să adopte asemenea prevederi”.
- (89) Punctul (38) din orientările privind restructurarea prevede că, în vederea aprobării de către Comisie a ajutoarelor de restructurare, trebuie adoptate măsuri compensatorii pentru a atenua efectele negative ale ajutoarelor asupra condițiilor schimburilor comerciale. În lipsa unor astfel de măsuri, ajutoarele trebuie considerate ca fiind „contrare interesului comun” și declarate incompatibile cu piața comună. Această condiție se traduce adesea printr-o limitare a prezenței pe care întreprinderea și-o poate menține pe piața sau piețele sale la sfârșitul perioadei de restructurare.
- (90) În notificarea sa, Franța afirmă că măsurile compensatorii nu păreau necesare în cazul de față, mai cu seamă pentru că ajutorul nu ar avea efecte de denaturare excesivă. La punctele (37), (38) și (40) din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a prezentat pe scurt motivele pentru care a respins această afirmație.
- (91) În următoarele considerente, Comisia explică mai detaliat motivele pentru care consideră că ajutorul generează o denaturare și de ce este necesară punerea în aplicare a unor măsuri compensatorii, contrar celor exprimate de autoritățile franceze.
- (92) După cum s-a arătat deja, întreprinderea FagorBrandt este prezentă în sectorul producției și comercializării prin distribuitori (spre deosebire de distribuția și vânzarea către persoane particulare) de aparate electrocasnice mari. În ceea ce privește dimensiunea geografică a pieței de echipamente electrocasnice mari, Comisia a estimat anterior că aceasta este cel puțin la nivelul Uniunii Europene, dată fiind, în special, lipsa barierelor la intrare, a armonizării tehnice și a costurilor de transport relativ scăzute⁽³¹⁾. Datele furnizate de FagorBrandt și de cei doi concurenți care și-au transmis comentariile confirmă că piața este de dimensiune europeană.

6.5. Evitarea denaturării nejustificate a concurenței

6.5.1. Analiza necesității măsurilor compensatorii

- (89) Punctul (38) din orientările privind restructurarea prevede că, în vederea aprobării de către Comisie a ajutoarelor de restructurare, trebuie adoptate măsuri compensatorii pentru a atenua efectele negative ale ajutoarelor asupra condițiilor schimburilor comerciale. În lipsa unor astfel de măsuri, ajutoarele trebuie considerate ca fiind „contrare interesului comun” și declarate incompatibile cu piața comună. Această condiție se traduce adesea printr-o limitare a prezenței pe care întreprinderea și-o poate menține pe piața sau piețele sale la sfârșitul perioadei de restructurare.
- (90) În notificarea sa, Franța afirmă că măsurile compensatorii nu păreau necesare în cazul de față, mai cu seamă pentru că ajutorul nu ar avea efecte de denaturare excesivă. La punctele (37), (38) și (40) din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a prezentat pe scurt motivele pentru care a respins această afirmație.
- (91) În următoarele considerente, Comisia explică mai detaliat motivele pentru care consideră că ajutorul generează o denaturare și de ce este necesară punerea în aplicare a unor măsuri compensatorii, contrar celor exprimate de autoritățile franceze.
- (92) După cum s-a arătat deja, întreprinderea FagorBrandt este prezentă în sectorul producției și comercializării prin distribuitori (spre deosebire de distribuția și vânzarea către persoane particulare) de aparate electrocasnice mari. În ceea ce privește dimensiunea geografică a pieței de echipamente electrocasnice mari, Comisia a estimat anterior că aceasta este cel puțin la nivelul Uniunii Europene, dată fiind, în special, lipsa barierelor la intrare, a armonizării tehnice și a costurilor de transport relativ scăzute⁽³¹⁾. Datele furnizate de FagorBrandt și de cei doi concurenți care și-au transmis comentariile confirmă că piața este de dimensiune europeană.
- (93) Comisia consideră că un ajutor de restructurare creează automat o denaturare a concurenței prin împiedicarea ieșirii de pe piață a beneficiarului și prin frânarea, în acest fel, a dezvoltării întreprinderilor concurente. Aceasta împiedică astfel retragerea de pe piață a întreprinderilor celor mai puțin eficiente, ceea ce „reprezintă un fapt normal al funcționării pieței”, astfel cum se arată la punctul (4) din orientările privind restructurarea. Ajutorul notificat în favoarea întreprinderii FagorBrandt provoacă așadar denaturarea concurenței menționată anterior. Comisia remarcă totuși că următoarele elemente tind să limiteze amploarea acestei denaturări a concurenței. În primul rând, pe piața europeană a electrocasnicelor mari, FagorBrandt deține o cotă de piață de maxim [0-5] %⁽³²⁾. În al doilea rând, pe această

⁽³¹⁾ Decizia Comisiei din 21 iunie 1994, Electrolux/AEG (JO C 187, 9.7.1994) a conchis că dimensiunea geografică a piețelor de electrocasnice mari este Europa de Vest. Decizia Comisiei din 24 ianuarie 1999 privind procedura de aplicare a articolului 81 din Tratatul CE și a articolului 53 din Acordul SEE cu privire la CECED (JO L 187, 26.7.2000, p. 47) a conchis că dimensiunea geografică este SEE. Acest ultim caz se referea la sectorul mașinilor de spălat rufe.

⁽³²⁾ Cota de piață combinată a întreprinderilor FagorBrandt și Fagor Electrodomesticos este de maximum [5-10] %.

piață există patru concurenți cu cote de piață de 10 % sau mai mari de 10 % (Indesit, Whirlpool, BSH și Electrolux)⁽³³⁾. Concurantul care și-a păstrat anonimatul recunoaște, de altfel, că FagorBrandt este un actor relativ mic pe piața europeană (a se vedea mai sus rezervele emise de acest concurent cu privire la restabilirea viabilității întreprinderii și la dimensiunea redusă a acesteia), a cărui cotă de piață se diminuează⁽³⁴⁾. În al treilea rând, cuantumul ajutorului este limitat în raport cu cifra de afaceri europeană a întreprinderii FagorBrandt (ajutorul reprezintă mai puțin de 4 % din cifra de afaceri pe anul 2007) și, mai mult decât atât, în raport cu cifra de afaceri a celor patru actori principali din piață, a căror cifră de afaceri este mai mare decât cea a întreprinderii FagorBrandt⁽³⁵⁾.

și, prin urmare, a producției acestor concurenți europeni. Ajutorul are ca scop menținerea în Franța a activităților de producție care, altfel, ar fi fost parțial transferate în alte state membre. Ajutorul are, deci, un efect nefavorabil asupra condițiilor schimburilor comerciale, reducând posibilitățile de export către Franța ale concurenților care dețin fabrici în alte state membre⁽³⁷⁾. Ajutorul reduce, de asemenea, posibilitățile de vânzare către țările în care întreprinderea FagorBrandt va continua să își exporte produsele. Având în vedere procentul vânzărilor întreprinderii FagorBrandt și numărul cores-punzător de locuri de muncă, aceste efecte nefavorabile asupra condițiilor schimburilor comerciale nu sunt negli-jabile.

(94) În timp ce considerentul precedent analizează denaturarea concurenței create de ajutor, este necesar, astfel cum se arată la punctul (38) din orientările privind restructurarea, care reflectă, la rândul său, articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, să se analizeze și amploarea „efectelor nefavorabile asupra condițiilor schimburilor comerciale” între statele membre. După cum s-a arătat deja la punctul (38) din decizia de inițiere a procedurii, ajutorul denaturează localizarea activităților economice între statele membre și, în consecință, schimburile comerciale dintre acestea. FagorBrandt este o întreprindere care are majoritatea activităților de producție și a angajaților în Franța ([80-100] % din volumele produse de întreprindere sunt fabricate în Franța). Fără ajutorul statului francez, FagorBrandt ar fi ieșit rapid de pe piață. Or, aparatele fabricate în unitățile de producție ale întreprinderii FagorBrandt concurează, în principal, cu aparate pe care concurenții le fabrică în celelalte state membre⁽³⁶⁾. În consecință, dispariția întreprinderii FagorBrandt ar fi permis creșterea sensibilă a vânzărilor

(95) Pe baza analizei anterioare, Comisia estimează că sunt necesare măsuri compensatorii reale (care nu pot fi ignorate), dar totuși de o amploare limitată.

6.5.2. Analiza măsurilor deja puse în aplicare

(96) La punctul (39) din decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat rezervele în ceea ce privește faptul că măsurile notificate de autoritățile franceze pot fi considerate drept măsuri compensatorii, punctul (40) din orientările privind restructurarea arătând că „Anularea datoriilor și sistarea activităților deficitare, care ar fi, în orice caz, necesare pentru restabilirea viabilității, nu vor fi considerate drept o reducere a capacității sau a prezenței pe piață atunci când se evaluează măsurile compensatorii.” Se pare că toate măsurile descrise de autoritățile franceze făceau obiectul acestei excluderi. În cadrul procedurii de investigație oficială, Franța a reiterat faptul că ea consideră că sistarea producției de lăzi frigorifice și cuptoare cu microunde neîncastrabile, precum și vânzarea Brandt Components, constituie trei măsuri compensatorii valabile. În consecință, Comisia a procedat la analiza în detaliu a acestor măsuri și a ajuns la concluziile următoare.

⁽³³⁾ Comisia nu poate reține argumentul invocat de Franța, potrivit căruia menținerea prezenței pe piață a întreprinderii FagorBrandt are un efect pozitiv deoarece evită crearea unei situații de oligopol. Autoritățile franceze nu și-au justificat afirmația în mod precis. În plus, afirmația contrazice notificarea acestora care prezenta o piață foarte competitivă, cu concurență multiplă, mai ales în ceea ce privește mărcile proprii. În cele din urmă, punctul 39 din orientările privind restructurarea arată că vor fi luate în considerare situațiile „de monopol sau de oligopol limitat”, ceea ce nu este cazul aici, având în vedere că, dacă ar fi să se rețină numai concurenții majori, numărul acestora se ridică deja la patru.

⁽³⁴⁾ Conform datelor pe care le-a furnizat, cota de piață în volum în Europa a trecut de la 5,3 % în 2004 la 5,2 % în 2005 și la 5 % în 2006 și 2007.

⁽³⁵⁾ Dacă analiza se face la nivel mondial, diferența este cu atât mai mare, deoarece grupuri precum Electrolux și Whirlpool desfășoară activități foarte importante în afara Europei. De exemplu, în 2005, cifra de afaceri combinată a întreprinderilor FagorBrandt și Fagor Electrodomesticos se ridică la mai puțin de 2 miliarde EUR, în timp ce cifra de afaceri mondială în sectorul de electrocasnice mari a întreprinderilor Whirlpool, Electrolux, BSH și Indesit, exprimată în euro, a fost de 11,8 miliarde, 10,8 miliarde, 7,3 miliarde și, respectiv, 3,1 miliarde.

⁽³⁶⁾ După cum s-a arătat, întreprinderea FagorBrandt nu va mai produce ea însăși [...]. FagorBrandt va produce ea însăși produse [...]. Or, pe aceste segmente, cota produselor fabricate în afara Uniunii Europene este mai scăzută. Proporția produselor fabricate în afara Uniunii Europene este cea mai mare pe [...].

⁽³⁷⁾ [50-80] % din vânzările FagorBrandt se realizează, într-adevăr, pe piața franceză. În acest sens, Curtea a indicat în repetate rânduri că „atunci când un stat membru acordă un ajutor unei societăți, producția internă poate să se mențină la același nivel sau să crească, având drept consecință faptul că șansele întreprinderilor stabilite în alte state membre de a-și exporta produsele pe piața acestui stat membru se reduc”. Hotărârea din 13 iulie 1988, Franța/Comisia (C-102/87, Rec., p. 04067) (a se vedea punctul 19); hotărârea din 14 septembrie 1994, Spania/Comisia (C-278/92, C-279/92 și C-280/92, Rec., p. I-4103) (a se vedea punctul 40); hotărârea din 7 martie 2002, Italia/Comisia (C-310/99, Rec., p. I-2289) (a se vedea punctele 84-86); hotărârea din 11 iulie 2002, HAMS/Comisia (T-152/99, Rec., p. II-3049) (a se vedea punctele 220 și 221).

(97) În ceea ce privește închiderea fabricii de lăzi frigorifice în anul 2005 (fabrica de la Lesquin), Franța a arătat, în notificarea sa din 6 august 2007, că uzina, „care producea lăzi frigorifice și răcitoare de vinuri pentru tot grupul FagorBrandt, ajunsese într-o situație ... care nu-i mai permitea să-și acopere nici costurile variabile, nici costurile fixe și înregistrase pierderi din exploatare de 5,8 milioane EUR în 2004”. Prin urmare, nu există nicio îndoială că în acest caz este vorba despre încetarea unei activități deficitare, necesară pentru restabilirea viabilității⁽³⁸⁾ și că, în conformitate cu dispozițiile punctului (40) din orientările privind restructurarea, aceasta nu ar putea fi luată în considerare ca măsură compensatorie.

(98) În ceea ce privește sistarea producției de cuptoare cu microunde neîncastrabile la fabrica din Azenay, era vorba, de asemenea, despre încetarea unei activități deficitare, necesară pentru restabilirea viabilității, ceea ce autoritățile franceze au recunoscut, de altfel, în mod explicit, în observațiile lor⁽³⁹⁾. Lipsa de rentabilitate a acestei activități nu este surprinzătoare, dat fiind faptul că respectivele cuptoare cu microunde neîncastrabile reprezintă unul dintre segmentele de piață în care produsele de proveniență din țări cu costuri reduse de producție au pătruns cel mai mult⁽⁴⁰⁾. În plus, fabrica din Azenay a pierdut contracte importante de producție de cuptoare cu microunde în favoarea altor grupuri⁽⁴¹⁾.

⁽³⁸⁾ Presa franceză a dedicat un spațiu amplu lipsei de rentabilitate a activității de producere de congelatoare. Un articol din „Ouest France” apărut la 8 iulie 2004 arăta, de exemplu: „ElcoBrandt, grupul francez producător de echipamente electrocasnice, va închide în 2005 uzina din Lesquin (Nord), specializată în fabricarea de congelatoare, pentru că aceasta «nu mai este rentabilă». Elco preluase fabrica de la Brandt în urmă cu doi ani. Cei 600 de salariați acceptaseră un plan social care prevedea menținerea a 150 de angajați, ulterior disponibilizați.” Mai precis, reprezentanții ai Brandt afirmă în ziarul „Les Echos”, într-un articol apărut la 7 iulie 2004, că „În ciuda unor eforturi mari de menținere a competitivității, prin achiziția a 35 % din componente din China sau prin îmbunătățirea calității și productivității, scăderea costurilor pieței a fost mai rapidă decât noi” și că „Menținerea unei activități de producție de lăzi frigorifice nu mai are sens din punct de vedere economic în cadrul grupului ElcoBrandt. Într-adevăr, de acum înainte, de fiecare dată când vindem unul dintre aceste produse generăm 25 % de pierderi.”

⁽³⁹⁾ În notificare, autoritățile franceze arată că unul dintre obiectivele planului de restructurare este „raționalizarea producției, prin abandonarea unor segmente [...] devenite deficitare din punct de vedere structural, pentru a limita pierderile legate de câștigarea unor cote de piață de către producătorii din țări cu costuri reduse de producție (cuptoare cu microunde neîncastrabile, [...])”. În scrisoarea din 15 februarie 2008 în care comentează observațiile părților interesate, autoritățile franceze afirmă: „Autoritățile franceze amintesc faptul că ... diferitele măsuri deja adoptate vizează în primul rând stoparea pierderilor (închiderea unei unități de producție deficitare - Lesquin, și abandonarea producției anumitor produse nerentabile, - cuptoarele cu microunde neîncastrabile).” Aceste două citate confirmă, de altfel, concluziile precedente în legătură cu închiderea fabricii de la Lesquin.

⁽⁴⁰⁾ Acest fapt a fost subliniat de autoritățile franceze, în special în anexa 7 la notificare.

⁽⁴¹⁾ A se vedea, de exemplu, articolul „Brandt: fin du contrat Miele confirmée. Après le retrait d'Electrolux, autre coup dur à Aizenay” (Brandt: încetarea contractului cu Miele se confirmă. După retragerea Electrolux, altă lovitură pentru Aizenay) apărut în „Ouest France” la 3 martie 2005.

În concluzie, în baza punctului (40) din orientările privind restructurarea, această măsură nu ar putea fi luată în considerare ca măsură compensatorie.

(99) În schimb, în luna martie 2004, întreprinderea a vândut filiala sa Brandt Components (fabrica din Nevers) grupului austriac ATB, la prețul de 3 milioane EUR. În acest caz, nu este vorba despre o scoatere din contabilitate⁽⁴²⁾ și nici despre o încetare a activității. Prin urmare, această măsură nu este exclusă prin dispoziția menționată anterior de la punctul (40) din orientările privind restructurarea. Activitatea vândută în martie 2004⁽⁴³⁾ a realizat în 2003 o cifră de vânzări de 35,4 milioane EUR – echivalentul a 4 % din cifra de afaceri din 2003 a întreprinderii – și număra 306 salariați – echivalentul a 6 % din angajații întreprinderii. Uzina respectivă era implicată în proiectarea, dezvoltarea, producția și comercializarea de motoare electrice pentru mașini de spălat. Această vânzare a atras, așadar, reducerea prezenței întreprinderii pe piața de componente pentru mașini de spălat.

(100) Totuși, această ultimă măsură nu poate fi reținută ca măsură compensatorie valabilă. În fapt, vânzarea Brandt Components s-a efectuat cu aproximativ trei ani și jumătate înainte de notificarea ajutorului examinat. Pe de altă parte, măsura nu reduce prezența FagorBrandt pe piața electrocasnicelor mari⁽⁴⁴⁾, care este principala piață pe care FagorBrandt va rămâne în prezent. În consecință, măsura nu avea drept obiect și nu putea să aibă ca efect atenuarea denaturărilor concurenței pe care le-ar genera acordarea ajutorului avut în vedere.

⁽⁴²⁾ Aceasta cu atât mai puțin cu cât întreprinderea a realizat o plusvaloare ca urmare a cesiunii de 774 000 EUR.

⁽⁴³⁾ Astfel cum se arată în secțiunea 2.2 din decizia de inițiere a procedurii, FagorBrandt a început restructurarea din 2004, atunci când au apărut lipsa de competitivitate și primele dificultăți financiare. Comisia consideră, prin urmare, că cesiunea „face parte din aceeași restructurare”, conform dispozițiilor punctului (40) din orientările privind restructurarea.

⁽⁴⁴⁾ Autoritățile franceze arată că activitatea Brandt Components permitea întreprinderii să beneficieze de o puternică integrare a producției de mașini de spălat rufe cu încărcare verticală, ceea ce reprezintă în mod istoric o poziție solidă a grupului FagorBrandt. Potrivit autorităților franceze, acest tip de integrare se adresează în mod special produselor novatoare sau care necesită o anumită expertiză și este practicat de actorii principali din sector (de exemplu, BSH sau Miele). Cu toate acestea, Comisia observă că, în afară de afirmațiile precedente, autoritățile franceze nu au adus argumente care să îi permită să stabilească dincolo de orice îndoială – și cu atât mai puțin să cuantifice acest efect – că cesiunea Brandt Components va limita capacitatea FagorBrandt de a produce mașini de spălat competitive și va reduce, în consecință, prezența întreprinderii pe piața mașinilor de spălat. Comisia nu poate, așadar, să concluzioneze că cesiunea Brandt Components are un efect real asupra pieței de electrocasnice mari.

6.5.3. Măsurile compensatorii propuse de autoritățile franceze

- (101) Pentru a răspunde rezervelor exprimate în decizia de inițiere a procedurii cu privire la insuficiența măsurilor compensatorii notificate, autoritățile franceze propun încetarea comercializării aparatelor de răcit și a celor de gătit marca Vedette pentru o perioadă de cinci ani. În plus, se propune fie încetarea comercializării mașinilor de spălat vase marca Vedette, fie cesiunea mărcii [...].
- (102) Astfel cum s-a precizat anterior, FagorBrandt realizează [50-80] % din vânzări pe piața franceză, unde în anul 2006 întreprinderea avea o cotă de piață de [10-20] % ca valoare și de [10-20] % ca volum. Aceasta înseamnă că, în cazul în care FagorBrandt și-ar fi încetat activitățile, de acest lucru ar fi beneficiat în principal concurenții săi de pe piața franceză, care și-ar fi putut crește vânzările. Prin urmare, aceste întreprinderi sunt cele mai afectate de supraviețuirea FagorBrandt pe piață prin ajutorul respectiv. În schimb, vânzările FagorBrandt pe piața italiană sunt foarte limitate. Ca măsură compensatorie, Comisia favorizează mai degrabă încetarea comercializării mașinilor de spălat vase sub marca Vedette decât cesiunea mărcii [...], întrucât aparatele marca Vedette⁽⁴⁵⁾ sunt comercializate exclusiv pe piața franceză, în timp ce aparatele [...] sunt în principal vândute [...].
- (103) Prin urmare, trebuie analizată amploarea măsurilor compensatorii suplimentare pentru a stabili dacă acestea sunt suficiente.

Aparate de răcit

- (104) Vânzările de aparate de răcit (frigidere și congelatoare) marca Vedette se ridicau, în anul 2007, la [10-20] milioane EUR, reprezentând [0-5] % din cifra de afaceri a grupului FagorBrandt.
- (105) Încetarea comercializării aparatelor de răcit pentru o perioadă de cinci ani va permite concurenților prezenți pe piața franceză să își consolideze poziția în acest sector. Conform studiului GfK din 2007, principalii concurenți ai întreprinderii FagorBrandt – care deține o cotă de piață de [...] % – pe piața de frigidere din Franța sunt Whirlpool ([...] %), Indesit ([...] %) și Electrolux ([...] %). Pe piața de congelatoare, principalii concurenți ai FagorBrandt ([...] %) sunt Whirlpool ([...] %), Liebherr ([...] %) și Electrolux ([...] %).

⁽⁴⁵⁾ Pe piața franceză, Vedette este o marcă poziționată [...] pe piața aparatelor [...]. Măsurile propuse nu reduc, prin urmare, prezența FagorBrandt pe piața aparatelor [...]. Totuși, majoritatea grupurilor concurente cu FagorBrandt pe [...] dețin, de asemenea, mărci concurente ale mărcii Vedette pe piața aparatelor [...]. Prin urmare, grupurile respective vor beneficia de retragerea aparatelor Vedette descrise anterior.

Aparate de gătit

- (106) Vânzările de aparate de gătit marca Vedette se ridicau, în 2007, la [5-10] milioane EUR, reprezentând [0-5] % din cifra de afaceri a grupului FagorBrandt.
- (107) Încetarea comercializării aparatelor de gătit pentru o perioadă de cinci ani va permite, în consecință, concurenților să își consolideze poziția pe piața de aragazuri. Conform studiului GfK din 2007, principalii concurenți ai întreprinderii FagorBrandt (care deține o cotă de piață de [...] %) pe piața de aragazuri din Franța sunt Indesit ([...] %), Electrolux ([...] %) și Candy ([...] %).

Mașini de spălat vase

- (108) Vânzările la mașini de spălat vase marca Vedette se ridicau, în 2007, la [5-10] milioane EUR, reprezentând [0-5] % din cifra de afaceri a grupului FagorBrandt.
- (109) Conform studiului GfK din 2007, principalii concurenți ai FagorBrandt (care deține o cotă de piață de [...] %) pe piața mașinilor de spălat vase din Franța sunt BSH ([...] %), Whirlpool ([...] %) și Electrolux ([...] %). În consecință, sistarea comercializării mașinilor de spălat vase marca Vedette va permite concurenților să își extindă prezența pe piață.

Concluzie

- (110) Pe scurt, aparatele Vedette a căror comercializare va fi sistată reprezintă [0-5] % din cifra de afaceri a grupului⁽⁴⁶⁾. Autoritățile franceze afirmă că aceasta va necesita modificări semnificative în cadrul întreprinderii [...].

6.5.4. Concluzie privind măsurile compensatorii propuse de autoritățile franceze și impunerea de către Comisie a unei măsuri compensatorii suplimentare

- (111) Măsurile compensatorii propuse constau în sistarea pentru o durată de cinci ani a comercializării anumitor aparate (de gătit, de răcit și de spălat vase) marca Vedette⁽⁴⁷⁾ și cesiunea Brandt Components. Este vorba despre o reducere reală a prezenței pe piață (deloc neglijabilă), dar de o amploare limitată.

⁽⁴⁶⁾ În 2007, acestea reprezentau [30-40] % din cifra de afaceri a mărcii Vedette și [0-10] % din vânzările FagorBrandt de electrocasnice mari pe piața franceză.

⁽⁴⁷⁾ Scopul măsurii este retragerea de pe piață a aparatelor Vedette respective. Prin urmare, este clar că efectul măsurii ar dispărea dacă FagorBrandt ar acorda unei alte întreprinderi o autorizație pentru producția și/sau comercializarea aparatelor sub marca Vedette.

- (112) Cu toate acestea, Comisia estimează că măsura compensatorie în ceea ce privește marca Vedette propusă de autoritățile franceze este singura măsură compensatorie validă și nu este suficientă. Prin urmare, Comisia hotărăște să impună, ca o condiție a compatibilității, prelungirea cu încă trei ani a încetării comercializării produselor marca Vedette. În practică, în timp ce interdicția propusă are o durată de cinci ani, aceasta va fi extinsă cu trei ani, ajungând la un total de opt ani.
- (113) Potrivit informațiilor pe care le deține Comisia la 21 octombrie 2008, impactul măsurii compensatorii („MC”) în ceea ce privește scăderea cifrei de afaceri poate fi evaluat în două moduri, conform tabelului 2 de mai jos ⁽⁴⁸⁾.

Tabelul 2

Milioane EUR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cifra de afaceri a FagorBrandt	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]
Impactul MC, estimare superioară	- [40-60]	- [40-60]	- [40-60]	- [40-60]	- [40-60]	- [40-60]	- [40-60]	- [40-60]
Impactul MC, estimare inferioară	- [55-75]	- [55-75]	- [55-75]	- [55-75]	- [55-75]	- [55-75]	- [55-75]	- [55-75]

- (114) Cifrele din tabelul 2 corespunzătoare anilor 2009-2012 sunt cifrele furnizate de autoritățile franceze și de FagorBrandt cu privire la impactul măsurii compensatorii pe care o propun [în ceea ce privește impactul, a se vedea de asemenea considerentul (143) și următoarele].
- (115) O primă modalitate de a calcula impactul măsurii compensatorii suplimentare impuse de Comisie este de a multiplica cu 3 pierderile de venituri din ultimul an evaluat de autoritățile franceze (și anume, 2012). Într-un scenariu optimist pentru întreprindere, impactul este, așadar, de $3 \times [40-60]$ de milioane, și anume, [120-180] de milioane EUR.
- (116) O a doua modalitate de a calcula impactul măsurii compensatorii suplimentare este de a extrapola cifrele din 2013 până în 2016 aplicând o creștere lineară de [1,5-3] % la cifrele din 2012 în prelungirea creșterii cifrei de afaceri evaluată la [1,5-3] % de întreprindere între 2009 și 2012. Din motivele expuse la considerentul (125) și următoarele, această ipoteză de creștere a cifrei de afaceri este considerată, în fapt, rezonabilă, având în vedere strategia grupului și perspectivele pieței. Din acest punct de vedere, într-un scenariu optimist pentru întreprindere, măsura compensatorie va priva grupul FagorBrandt de o cifră de afaceri de [120-180] de milioane EUR.
- (117) Prin urmare, măsura compensatorie propusă pare adecvată și suficientă în sine pentru a reduce în mod proporțional efectele negative asupra concurenței care rezultă din acordarea ajutorului în cauză: într-un scenariu optimist, aceasta privează întreprinderea de o cifră de afaceri cuprinsă între [120-180] de milioane EUR în perioada 2014-2016. Cifra de afaceri nerealizată le va permite concurenților să își crească vânzările. De asemenea, măsura compensatorie va face mai complicată, pentru întreprindere, reintroducerea produselor Vedette în cauză după 8 ani de absență (în prezent, sunt comercializate numai mașinile de spălat marca Vedette). Într-adevăr, chiar dacă marca nu dispare complet, costul revenirii este proporțional cu anii de absență de pe piață. Cu cât marca va fi mai mult timp absentă de pe piață, cu atât pierderea notorietății se va accentua.
- (118) În plus, trebuie să se verifice dacă noua măsură compensatorie permite, de asemenea, compensarea avantajului concurențial provenit din efectul cumulat al ajutorului italian și al ajutorului de restructurare. Într-adevăr, se poate considera că, la 21 octombrie 2008, FagorBrandt dispunea de o sumă de 3 190 878,02 EUR (respectiv aproximativ 4 milioane EUR cu dobândă) de care nu ar fi trebuit să beneficieze. Avantajul are un impact asupra concurenței: întreprinderea dispunea de lichidități suplimentare. Totuși, măsura compensatorie suplimentară are ca efect compensarea acestei atingeri aduse concurenței.

⁽⁴⁸⁾ În tabel, se pleacă de la ipoteza că măsura debutează efectiv la 1 ianuarie 2009.

- (119) Tabelul 3 de mai jos arată pierderea netă (sau *free cash flow* negativ) în legătură cu măsura compensatorie. Cifrele pentru anii 2009-2012 sunt cifrele notificate Comisiei de către autoritățile franceze. Cifrele pentru anii 2013-2016 sunt o extrapolare obținută măbind cu [1,5-3] % pe an cifrele din anul 2012 ⁽⁴⁹⁾.

Tabelul 3

Milioane EUR	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Rezultat final fără MC	[0-5]	[5-10]	[10-15]	[10-15]	[15-20]	[15-20]	[15-20]	[15-20]
Impactul MC, estimare superioară	- [10-15]	- [5-10]	- [5-10]	- [5-10]	- [5-10]	- [5-10]	- [5-10]	- [5-10]
Impactul MC, estimare inferioară	- [15-20]	- [5-10]	- [5-10]	- [5-10]	- [5-10]	- [5-10]	- [5-10]	- [5-10]

- (120) Prin urmare, rezultă că, într-un scenariu optimist (pentru întreprindere), trei ani suplimentari privează FagorBrandt de lichidități cu o valoare cuprinsă între [10-20] de milioane EUR (dacă înmulțim cu 3 cifra din 2012) și [10-20] de milioane EUR (dacă adăugăm cifrele extrapolate). Cu alte cuvinte, impunerea acestei noi măsuri compensatorii compensează substanțial avantajul de a fi dispus de lichidități în valoare de aproximativ 4 milioane EUR.
- (121) În sfârșit, faptul că măsurile compensatorii se extind dincolo de sfârșitul perioadei de restructurare (stabilită la 31 decembrie 2012) nu le face inadecvate. Într-adevăr, dacă măsurile compensatorii sunt datorate în temeiul acordării unui ajutor de restructurare, acestea nu fac parte din procesul de restructurare în sine ci reprezintă o compensare acordată concurenților întreprinderii ajutate în vederea compensării atingerii aduse concurenței pe care este posibil ca aceștia să o suporte. Efectul și utilitatea lor nu sunt, așadar, repuse în discuție prin faptul că acestea se întind pe o perioadă care depășește perioada de restructurare, ca urmare a faptului că au fost instituite datorită unei operațiuni de restructurare facilitată de un ajutor de stat și a faptului că au drept obiect și efect compensarea atingerii aduse concurenței care rezultă din ajutorul în cauză.
- (122) În consecință, Comisia estimează că măsurile permit evitarea denaturărilor excesive ale concurenței, în sensul punctelor (38) – (40) din orientările privind restructurarea.
- 6.6. Restabilirea viabilității întreprinderii**
- 6.6.1. Planul de restructurare, perspectivele pieței și credibilitatea previziunilor incluse în planul de restructurare**
- (123) Planul de restructurare a întreprinderii FagorBrandt, demarat deja, prevede, în esență:
- o reorientare și o dezvoltare orientată spre [...];
  - o eficientizare a politicii de cumpărare și [...];
  - cesiuni ale activităților și închideri ale unor uzine ⁽⁵⁰⁾;
  - reduceri de efective ⁽⁵¹⁾;
  - măsuri care vizează consolidarea perenității întreprinderii ⁽⁵²⁾.
- (124) După examinare, Comisia confirmă ceea ce anunțase în decizia de inițiere a procedurii, și anume că ea consideră că planul va fi în conformitate cu exigențele prevăzute la punctele (35) – (37) din orientările privind restructurarea. Cu alte cuvinte, planul de restructurare pare să permită restabilirea viabilității pe termen lung a întreprinderii.
- (125) Totuși, Comisia ține să își prezinte în continuare analiza și concluziile privind perspectivele de piață și credibilitatea previziunilor care figurează în planul de restructurare.
- (126) Comisia a evaluat previziunile din planul de restructurare, în special în ceea ce privește perspectivele de creștere. Comisia ține să amintească că numai datele disponibile în octombrie 2008 sunt luate în considerare în prezenta decizie.

⁽⁴⁹⁾ În condiții identice, pare rezonabil să se rețină cota de [1,5-3] %, deoarece această cotă este cea care este acceptată ca o ipoteză de creștere rezonabilă a cifrei de afaceri, având în vedere strategia grupului și perspectivele pieței [a se vedea considerentul (125) și următoarele].

⁽⁵⁰⁾ FagorBrandt a vândut, în martie 2004, uzina din Nevers (motoare electrice), iar în ianuarie 2005 a închis uzina din Lesquin (congelatoare). În cele din urmă, în 2006, grupul a oprit producția de cuptoare cu microunde neîncastrabile în uzina din Aizenay

⁽⁵¹⁾ Grupul a instituit [...]. Și mai multe măsuri au fost luate în Franța, în 2006. În același an, grupul a început, de asemenea, să eficientizeze uzina italiană din Verolanuova

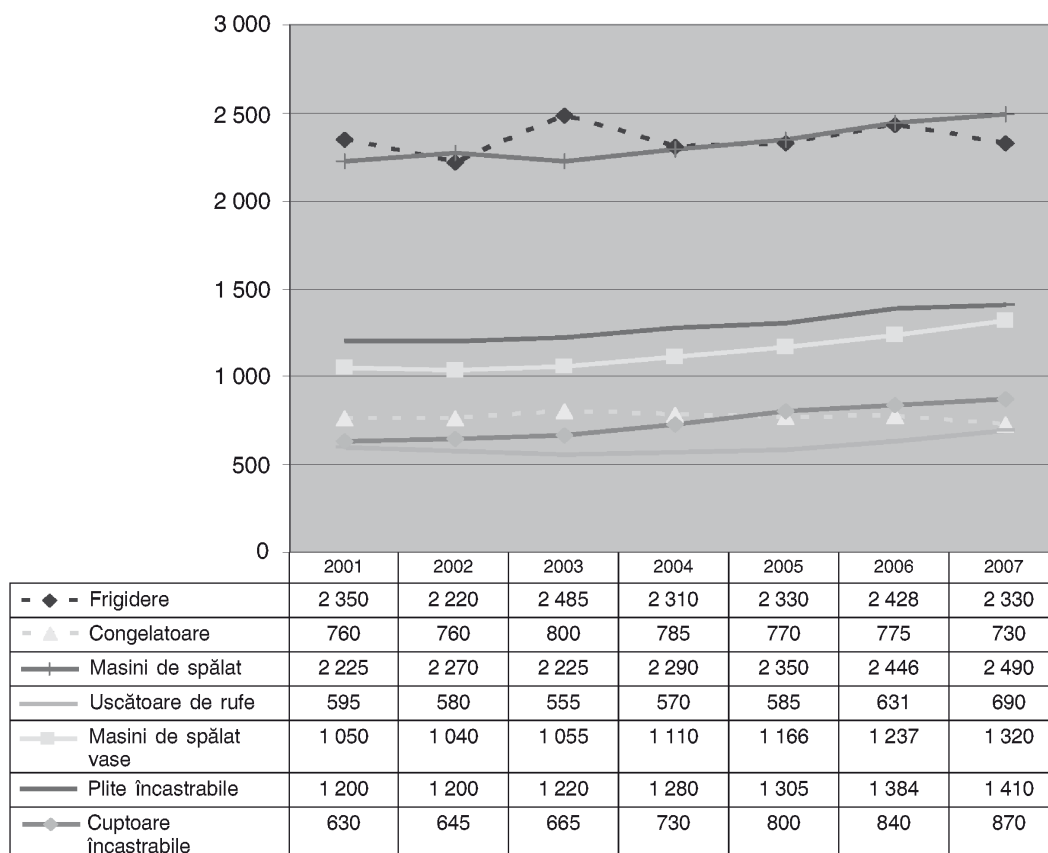
⁽⁵²⁾ În ceea ce privește măsurile de dezvoltare a perenității întreprinderii și ca urmare a studiilor efectuate între martie 2004 și februarie 2005, grupul: [...].

- (127) Potrivit CECED⁽⁵³⁾, creșterea în volum a pieței europene între 2005 și 2007 arată o evoluție moderată în Europa de Vest (aproximativ 2 % pe an) și o evoluție susținută în Europa de Est (7 % pe an, cu aproximație). Cu toate acestea, acest ultim procent de creștere este aleatoriu deoarece depinde de fluctuațiile economiei, o creștere de două cifre putând alterna cu ușurință cu o scădere identică.
- (128) Dacă, pe termen lung, se poate anticipa o convergență a comportamentelor de cumpărare din Europa de Est și de Vest, slaba putere de cumpărare a țărilor din Europa de Est conduce la o concentrare a cererii pentru produse de primă necesitate (mașini de spălat rufe sau frigidere) și mai ieftine. Or, tocmai pe aceste piețe au intrat concurenții turci și asiatici.
- (129) Piețele cu potențial pentru întreprinderea FagorBrandt se află, deci, în Europa de Vest, deoarece acestea sunt mai importante ca valoare, dar și ca volum și sunt mai puțin susținute de produsele din segmentul inferior, pe piața

căroră FagorBrandt nu mai poate fi competitivă și care se află la originea creșterii considerabile în Europa de Est.

- (130) Mai precis, piața de referință a întreprinderii FagorBrandt este piața franceză, unde grupul realizează [50-80] % din vânzări, produce [80-100] % din volumul de producție și de pe care recrutează [80-100] % din angajații grupului. Potrivit GIFAM⁽⁵⁴⁾, în Franța, piața electrocasnicelor mari a crescut în anul 2007 cu 1 % față de 2006, atât ca volum, cât și ca valoare. Mai precis, piața aparatelor [...] pe care FagorBrandt dorește să se concentreze a cunoscut o creștere de [...] % față de anul 2006, în timp ce în cazul aparatelor [...], vânzările au scăzut cu [...] %.
- (131) Evoluțiile pe tip de produse arată că piețele-pilot care se dezvoltă în Europa și, în special, în Franța sunt, în esență, cele ale produselor [...]. Creșterea produselor [...] este semnificativă, în timp ce sectorul aparatelor de răcit este în stagnare aproape totală, după cum se arată în tabelul următor, extras din studiul GIFAM:

Tabelul 4

⁽⁵³⁾ CECED: Consiliul European al Producătorilor de Echipamente Casnice, organizație care reunește 15 producători de dimensiuni cel puțin europene și 26 de asociații din sector, prezente în mai multe țări europene (membre sau nu ale Uniunii Europene).

⁽⁵⁴⁾ GIFAM: Gruparea Interprofesională a Producătorilor de Aparatură și Echipamente Casnice, alcătuită din aproximativ cincizeci de întreprinderi prezente pe piețele de electrocasnice.

- (132) În consecință, alegerea întreprinderii FagorBrandt, pe de o parte, de a se reorienta, în special pe [...] și, pe de altă parte, de a dezvolta [...], pare coerentă cu evoluția diferitelor segmente și produse.
- (133) După analizarea celorlalte elemente fundamentale ale planului de restructurare care vizează justificarea caracterului pertinent al previziunilor privind rentabilitatea operațională a întreprinderii FagorBrandt în timp, Comisia estimează că previziunile din tabelul 5 sunt realiste.

Tabelul 5

Milioane EUR	2009	2010	2011	2012
Cifra de afaceri a Fagor-Brandt	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]	[900-1 200]
Rezultat final	[0-5]	[5-10]	[10-15]	[10-15]

- (134) În consecință, restul analizei se va limita la două rezerve precise în ceea ce privește caracterul realist și suficient al planului de restructurare, care au fost exprimate în decizia de inițiere a procedurii.
- (135) În primul rând, Comisia a cerut explicații cu privire la creșterea prevăzută de 20 % a cifrei de afaceri în anul 2007. Autoritățile franceze au explicat că domeniul de activitate a întreprinderii FagorBrandt s-a modificat în 2006 prin transferarea de către Fagor la FagorBrandt a distribuției de aparate marca Fagor pe piețele engleză și franceză, iar apoi a totalității activităților franceze ale Fagor⁽⁵⁵⁾. Cifra de afaceri corespunzătoare acestor activități a fost estimată la [50-100] de milioane EUR pentru 2007 și a fost inclusă în cifra de afaceri a întreprinderii FagorBrandt pentru anul 2007. În aceeași sferă, creșterea prevăzută a cifrei de afaceri nu era decât de [5-10] %. În consecință, Franța a comunicat Comisiei cifra de afaceri efectiv realizată în 2007. Aceasta se ridică la 903 milioane EUR față de 779,7 milioane EUR în 2006, reprezentând o creștere de 16 % de la un an la altul.
- (136) În al doilea rând, Comisia a observat că planul de restructurare nu indica modul în care întreprinderea FagorBrandt intenționa să ramburseze ajutorul incompatibil primit de filiala sa italiană, ceea ce constituie un risc pentru restabilirea viabilității întreprinderii. Autoritățile franceze au precizat că rambursarea ajutorului italian de către Brandt Italia ar trebui să fie, după toate probabilitățile, mai mică de 200 000 EUR [a se vedea considerentul (70) și următoarele]. Cu toate acestea, după cum Comisia a arătat deja [a se vedea considerentul (76) și următoarele], valoarea ajutorului italian care trebuie luată în considerare în scopul prezentei decizii se ridică la 3 190 878,02 EUR, la care trebuie adăugată dobânda până la data de 21 octombrie 2008. Comisia consideră totuși că rambursarea estimată din această sumă nu repune în discuție restabilirea viabilității întreprinderii
- din moment ce FagorBrandt este obligată să își crească contribuția proprie cu o sumă echivalentă cu 3 190 878,02 EUR plus dobânda [a se vedea în acest sens considerentul (149) și următoarele].
- (137) În baza considerațiilor anterioare, Comisia a conchis că rezervele privind restabilirea viabilității, exprimate în decizia de inițiere a procedurii, au fost înlăturate.
- 6.6.2. *Rezervele cu privire la restabilirea viabilității exprimate de o parte interesată*
- (138) Astfel cum s-a arătat anterior, concurentul care și-a păstrat anonimul contestă faptul că restructurarea ar putea restabili viabilitatea pe termen lung a întreprinderii. În primul rând, acesta consideră că întreprinderea ar fi trebuit să transfere o parte din producție către zone de producție cu costuri reduse, unde poate beneficia de economii de scară. În al doilea rând, întreprinderea nu ar putea face investițiile necesare pentru a-și îmbunătăți produsele având în vedere că este vorba despre o industrie care, an de an, necesită investiții importante în echipamente industriale, proiectare, cercetare și dezvoltare. În ultimul rând, concurentul anonim subliniază că întreprinderea rămâne prea mică în comparație cu concurenții săi. În considerentele următoare, Comisia va încerca să verifice dacă observațiile concurentului care a solicitat anonimul repun în discuție concluziile acesteia cu privire la restabilirea viabilității.
- (139) În ceea ce privește necesitatea de a transfera o parte din producție în țări cu costuri mai reduse de producție, Comisia observă că autoritățile franceze au răspuns de fapt la acest punct. Acestea reamintesc că dezvoltarea vizată de FagorBrandt (produse cu valoare adăugată mare și produse inovatoare), precum cea a unora dintre concurenții săi strict europeni, este incompatibilă cu o sistematizare a producției lor în țările cu costuri reduse de producție. [...]. Pentru concurenții importanți, implantarea de unități de producție în țările cu costuri reduse de producție reflectă, de asemenea, dorința acestora de a-și dezvolta și vânzările în locațiile respective.

⁽⁵⁵⁾ Comisia a analizat dacă integrarea sporită a FagorBrandt în Fagor repune în discuție concluziile exprimate la punctul 27 din decizia de inițiere a procedurii privind eligibilitatea întreprinderii FagorBrandt de a beneficia de ajutor. Comisia a conchis că nu este cazul, deoarece majoritatea elementelor invocate la acest punct rămân valabile.

Tabelul 7

Încetarea comercializării de aparate de răcit, de gătit și de spălat vase marca Vedette (milioane EUR)	Scenariu pesimist					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Cifra de afaceri	903,0	[900-1 000]	[900-1 000]	[900-1 000]	[900-1 000]	[900-1 000]
Marja brută	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Rezultatul din exploatare înaintea elementelor nerecurente	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Rezultatul din exploatare (EBIT)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Rezultatul înaintea impozitării	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Rezultatul net	- [5-10]	- [5-10]	- [10-15]	[0-5]	[0-5]	[5-10]
Fluxul de trezorerie disponibil (Free Cash Flow)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Fluxul de trezorerie disponibil cumulat	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

(144) Tabelele 6 și 7 se bazează pe ipotezele următoare privind reducerile cifrei de afaceri, pe care le va antrena retragerea de pe piață a mai multor game de aparate comercializate sub marca Vedette. O astfel de retragere poate determina:

- o reducere a vânzărilor pentru gama de aparate marca Vedette, a cărei comercializare este suspendată;
- o reducere a vânzărilor celorlalte game de aparate comercializate sub marca Vedette⁽⁵⁶⁾ (efect de gamă negativ asupra aparatelor marca Vedette);
- o reducere a vânzărilor celorlalte mărci (efect de portofoliu negativ asupra tuturor mărcilor grupului FagorBrandt).

(145) Scenariul optimist nu ține cont decât de efectele (a) și (b) menționate la considerentul (144), iar pierderea legată de sistarea comercializării unui produs va reprezenta o pierdere de [70-90] % din cifra de afaceri a liniei de produse sistate (cele [10-30] % rămase sunt recuperate de FagorBrandt prin intermediul creșterii vânzărilor

unor produse identice vândute sub alte mărci decât Vedette) și de [20-30] % din cifra de afaceri a celorlalte produse comercializate sub marca Vedette. Scenariul pesimist ține cont de efectul menționat la litera (c) de la considerentul (144), care presupune o pierdere de [110-130] % pentru linia de produse sistată (pierderea poate nu numai să afecteze 100 % din cifra de afaceri a liniei de produse sistate, ci și să afecteze alte produse și mărci decât linia a cărei comercializare este sistată) și de [20-40] % pentru celelalte produse comercializate sub marca Vedette. Autoritățile franceze explică faptul că o asemenea ipoteză pesimistă corespunde unei experiențe cunoscute de către întreprindere: aceasta a decis în 2003 să abandoneze comercializarea de cuptoare cu microunde sub marca Vedette în Franța pentru a se concentra pe marca Brandt, care avea o forță de vânzare specifică. Sistarea a avut un efect catalizator foarte negativ deoarece nu numai că s-a pierdut în totalitate cifra de afaceri realizată sub marca Vedette, dar pierderea a atins și marca Brandt (pierderea totală la cele două mărci de [...] aparate în 2 ani, față de vânzările inițiale de [...] unități, din care [...] sub marca Vedette, reprezentând o pierdere de [120-140] % din volumele abandonate)⁽⁵⁷⁾.

⁽⁵⁶⁾ Reducerea rezultă din efectele induse de încetarea comercializării produselor sub marca Vedette asupra vizibilității mărcii Vedette față de distribuitori.

⁽⁵⁷⁾ Comisia estimează, pe baza informațiilor furnizate de autoritățile franceze, că este puțin probabil ca scenariul pesimist să se realizeze. Într-adevăr, autoritățile franceze fondează scenariul pe experiența privind cuptoarele cu microunde Vedette. Or, după cum se va arăta, acesta este un produs pe a cărui piață FagorBrandt nu mai era competitivă (motiv pentru care a decis să oprească producția internă) și pe care se impun puternic producători din țări cu costuri reduse de producție. Ipoteza reținută de autoritățile franceze, și anume că decizia de stopare a comercializării cuptoarelor cu microunde sub marca Vedette este singura responsabilă pentru întregul declin al vânzărilor de cuptoare cu microunde observat în cei doi ani pare, așadar, o ipoteză extremă.

(146) Pe baza analizei datelor incluse în cele două tabele precedente și a celorlalte date furnizate de autoritățile franceze, Comisia remarcă faptul că măsurile compensatorii selectate vor slăbi întreprinderea deoarece vor cauza o deteriorare a rezultatului întreprinderii începând cu 2009, anul punerii în aplicare a acestora. Cu toate acestea, întreprinderea va reveni la un rezultat net pozitiv începând cu 2010, iar profitul va crește în anii următori. Comisia estimează, prin urmare, că măsurile compensatorii propuse de autoritățile franceze, chiar dacă slăbesc întreprinderea, nu împiedică restabilirea viabilității acesteia.

(147) Această concluzie nu este repusă în discuție prin impunerea unei măsuri compensatorii suplimentare de către Comisie, și anume necesitatea de a prelungi cu trei ani încetarea comercializării produselor din marca Vedette în cauză.

(148) Într-adevăr, după cum reiese din tabelul 3 care prezintă impactul măsurii compensatorii suplimentare asupra rezultatului final al întreprinderii, acesta va rămâne pozitiv în anii 2014-2016, înregistrând o creștere estimată la [1,5-3] %. Prin urmare, aceeași concluzie se impune cu privire la măsura compensatorie dispusă de Comisie: deși slăbește întreprinderea, aceasta nu va împiedica restabilirea viabilității.

6.7. Ajutor limitat la minimum: contribuție reală, care nu conține ajutor

(149) Pentru ca ajutorul să poată fi aprobat, în conformitate cu punctele (43)-(45) din orientările privind restructurarea, se recomandă ca valoarea și intensitatea ajutorului să fie limitate strict la valoarea minimă necesară pentru a permite restructurarea în funcție de disponibilitățile financiare ale întreprinderii, ale acționarilor acesteia sau ale grupului din care face parte. Beneficiarii ajutorului trebuie să contribuie substanțial la planul de restructurare cu resursele proprii, inclusiv prin vânzarea de active care nu sunt indispensabile supraviețuirii întreprinderii sau printr-o finanțare externă obținută în condițiile pieței.

(150) După cum s-a arătat la punctul (43) din decizia de inițiere a procedurii, costurile de restructurare, astfel cum au fost prezentate în notificarea autorităților franceze, se ridică la 62,5 milioane EUR. Întreprinderea intenționează să contribuie cu 31,5 milioane EUR și să primească un ajutor de 31 de milioane EUR.

	Milioane EUR	%
Costuri de restructurare	62,5	100 %
Finanțate prin:		
Efortul propriu al beneficiarului	4,6	7,4 %
Aportul acționarilor	26,9	43 %
Ajutor de stat	31	49,6 %

(151) La punctul (44) din decizia de inițiere, Comisia formulează două rezerve în ceea ce privește aceste date. Pe de o parte, Comisia solicită autorităților franceze să justifice de ce nu au inclus rambursarea ajutorului acordat în baza articolului 44f în costurile de restructurare. Pe de altă parte, Comisia solicită să se explice natura efortului propriu al beneficiarului.

(152) Autoritățile franceze au răspuns celei de-a doua rezerve precizând că efortul propriu al beneficiarului este reprezentat de împrumuturile bancare obținute de FagorBrandt pe piață. Autoritățile franceze precizează că întreprinderea a contractat în 2006 împrumuturi bancare în valoare de [20-40] milioane EUR, majorate la [20-40] milioane EUR în 2007⁽⁵⁸⁾. Împrumuturile au fost garantate cu [...]. Comisia remarcă faptul că este vorba despre o „finanțare externă obținută în condițiile pieței”, astfel cum este definită la punctul (43) din orientările privind restructurarea, care constituie, prin urmare, o contribuție valabilă.

(153) În ceea ce privește prima rezervă exprimată de Comisie, autoritățile franceze menționează că rambursarea unui ajutor incompatibil nu poate fi considerată, *a priori*, ca reprezentând costuri de restructurare [sau efort propriu al întreprinderii beneficiare în sensul punctelor (43) și (44) din orientările privind restructurarea]. Din acest motiv, autoritățile franceze nu au luat în calcul ajutorul acordat în baza articolului 44f drept costuri de restructurare. Totuși, acestea arată că, bineînțeles, rambursarea, evaluată la aproximativ [25-30] milioane EUR (inclusiv dobânzi), este integrată în planul de afaceri anexat notificării, ca oricare alte cheltuieli financiare normale. Comisia consideră că este indispensabil ca rambursarea să fie luată în calcul în planul de afaceri, ceea ce este cazul aici⁽⁵⁹⁾.

⁽⁵⁸⁾ Scrisoarea autorităților franceze din 15 februarie 2008.

⁽⁵⁹⁾ În decizia sa din 26 aprilie 2006 cu privire la ajutorul de stat pe care Franța intenționează să-l pună în aplicare în favoarea întreprinderii Euromoteurs (JO L 307, 7.11.2006, p. 213), Comisia a considerat că faptul că planul de restructurare propus nu lua în calcul rambursarea unui ajutor incompatibil primit de întreprindere confirmă concluzia potrivit căreia planul respectiv nu permitea restabilirea viabilității pe termen lung a întreprinderii.

(154) Cu toate acestea, trebuie ținut cont, de asemenea, de faptul că, la 21 octombrie 2008, ajutorul italian perceput de Brandt Italia se ridică la 3 190 878,02 EUR, sumă la care trebuie adăugată dobânda. Prin urmare, nu poate fi exclus faptul că această sumă se regăsește în contribuția proprie prevăzută de întreprindere. În consecință, contribuția proprie a beneficiarului scade sub pragul de 50 % prevăzut la punctul (44) din orientările privind restructurarea.

(155) Prin urmare, pentru a se asigura că contribuția proprie a întreprinderii nu include niciun ajutor și reprezintă cel puțin 50 % din costurile de restructurare, Comisia impune, ca o condiție la prezenta decizie pozitivă, o creștere a contribuției proprii proporțională cu valoarea ajutorului italian, și anume 3 190 878,02 EUR, sumă la care trebuie adăugată dobânda până la 21 octombrie 2008.

(156) Concret, contribuția proprie la costurile de restructurare propusă de FagorBrandt va trebui să fie mărită cu această sumă (prin împrumut, prin contribuția acționarilor sau altfel) înainte de sfârșitul perioadei de restructurare a întreprinderii, fixată la 31 decembrie 2012. Autoritățile franceze vor trebui să aducă dovada creșterii în termen de două luni de la data scadentă fixată la 31 decembrie 2012.

(157) În ceea ce privește afirmația concurentului care își păstrează anonimatul că ajutorul nu s-a limitat la valoarea minimă, Comisia confirmă că, pe lângă verificarea respectării criteriului formal al unei contribuții proprii mai mari de 50 %, aceasta a evaluat, de asemenea, măsura în care ajutorul s-a limitat strict la valoarea minimă, în special pe baza criteriilor definite la punctul (45) din orientările privind restructurarea. Comisia estimează că această condiție a fost respectată că valoarea ajutorului nu permite întreprinderii să dispună „de lichidități excedentare pe care să le orienteze către activități agresive, care ar putea provoca denaturări pe piață și care să nu aibă legătură cu procesul de restructurare.”

(158) Comisia observă, în special, că după acordarea ajutorului și la sfârșitul perioadei de restructurare, grupul va fi în continuare îndatorat semnificativ, cu un raport datorie/capitaluri proprii mai mare decât 1. Prin urmare, FagorBrandt va trebui să aloce lichiditățile obținute în special pentru reducerea nivelului de îndatorare.

6.8. Principiul „pentru prima și ultima dată”

(159) În conformitate cu punctul (72) și următoarele din orientările privind restructurarea, un ajutor de restructurare nu

trebuie să fie acordat decât o singură dată într-o perioadă de zece ani.

(160) În speță, ajutoarele francez și italian de care FagorBrandt a beneficiat nu pot fi clasificate drept ajutoare de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate. Într-adevăr, în momentul acordării acestor ajutoare, în 2002 și, respectiv, în 2003, FagorBrandt nu era în dificultate, după cum s-a demonstrat la considerentele (45) - (56).

(161) În consecință, principiul „pentru prima și ultima dată” prevăzut de orientările privind restructurarea este respectat.

6.9. Punerea în aplicare integrală a planului

(162) Planul de restructurare a întreprinderii FagorBrandt, inclusiv totalitatea angajamentelor Franței, trebuie să fie pus în aplicare integral⁽⁶⁰⁾. Comisia solicită să fie informată cu privire la evoluția punerii în aplicare a planului, precum și cu privire la angajamentele aferente.

7. CONCLUZII

(163) Ajutorul poate fi declarat compatibil cu piața comună, cu condiția să fie îndeplinite toate condițiile impuse.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul pe care Franța intenționează să îl pună în aplicare în favoarea întreprinderii FagorBrandt, în valoare de 31 de milioane EUR, este compatibil cu piața comună, în condițiile prevăzute la articolul 2.

Articolul 2

1. Autoritățile franceze suspendă plata ajutorului menționat la articolul 1 din prezenta decizie către întreprinderea FagorBrandt până la recuperarea efectivă de la FagorBrandt a ajutorului incompatibil la care se face referire în Decizia 2004/343/CE a Comisiei din 16 decembrie 2003⁽⁶¹⁾.

2. Planul de restructurare a întreprinderii FagorBrandt, astfel cum a fost comunicat Comisiei de către Franța la 6 august 2007, este executat integral.

⁽⁶⁰⁾ Astfel cum s-a arătat anterior, planul de restructurare a început în 2004, iar majoritatea măsurilor de restructurare au fost deja puse în aplicare.

⁽⁶¹⁾ Decizia Comisiei din 16 decembrie 2003 privind schema de ajutoare pusă în aplicare de Franța în privința preluării întreprinderilor aflate în dificultate, JO L 108, 16.4.2004, p. 38.

3. Contribuția proprie la costurile de restructurare propusă de FagorBrandt, în valoare de 31,5 milioane EUR, este mărită cu 3 190 878,02 EUR, precum și cu dobânda la această sumă corespunzătoare perioadei cuprinse între data punerii la dispoziția întreprinderii FagorBrandt a ajutorului italian și 21 octombrie 2008. Creșterea contribuției are loc înainte de sfârșitul perioadei de restructurare a întreprinderii, fixată la 31 decembrie 2012. Autoritățile franceze aduc dovada acestei creșteri în termen de două luni de la data scadentă fixată la 31 decembrie 2012.

4. FagorBrandt sistează comercializarea aparatelor de răcit, de gătit și de spălat vase marca Vedette pentru o perioadă de opt ani.

5. Pentru a asigura respectarea condițiilor prevăzute la alineatele (1)-(4) din prezentul articol, Franța informează Comisia, prin rapoartele anuale, cu privire la evoluția restructurării întreprinderii FagorBrandt, recuperarea ajutorului incompatibil menționat la alineatul (1), plata ajutorului compatibil și punerea în aplicare a măsurilor compensatorii.

Articolul 3

Franța informează Comisia, în termen de două luni de la data notificării prezentei decizii, cu privire la măsurile adoptate în vederea respectării acesteia.

Articolul 4

Prezenta decizie se adresează Republicii Franceze.

Adoptată la Bruxelles, 25 iulie 2012.

Pentru Comisie
Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte

DECIZIA COMISIEI

din 19 decembrie 2012

privind ajutorul de stat SA.20829 [C 26/2010, ex NN 43/2010 (ex CP 71/2006)] Schemă privind scutirea de la plata impozitului municipal pe bunuri imobile, acordată în cazul bunurilor imobile folosite de către entități necomerciale în scopuri specifice aplicată de Italia

[notificat cu numărul C(2012) 9461]

(Numai versiunea în limba engleză este autentică)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2013/284/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate anterior ⁽¹⁾ și ținând seama de observațiile acestora,

întrucât:

1. PROCEDURA

(1) În 2006, Comisia a primit o serie de plângeri având ca obiect, în principal, două scheme, una referitoare la o scutire de la plata impozitului municipal pe bunuri imobile, iar cealaltă privind o reducere a impozitului pe profit. Mai precis, cele două scheme au vizat:

(a) o scutire de la plata impozitului municipal pe bunuri imobile („*imposta comunale sugli immobili*”, denumită în continuare „ICI”), acordată bunurilor imobile folosite de către entități necomerciale și destinate exclusiv desfășurării unor activități legate de asistența socială, bunăstare, sănătate, cultură, educație, agrement, cazare, sport și religie [articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul legislativ nr. 504 din 30 decembrie 1992];

(b) o reducere cu 50 % a impozitului pe profit acordată entităților enumerate la articolul 6 din Decretul prezidențial nr. 601 din 29 septembrie 1973 – în principal organizații de asistență socială, instituții de educație și cercetare fără scop lucrativ, instituții caritabile și de învățământ (inclusiv instituții ecleziastice). Această dispoziție vizează și entitățile din domeniul locuințelor sociale, precum și fundațiile și asociațiile culturale.

(2) Ca urmare a plângerilor primite în legătură cu scutirea de ICI menționată mai sus, la 5 mai 2006 Comisia a

transmis autorităților italiene o solicitare inițială de informații. Ținând seama de informațiile transmise de Italia la data de 6 iunie 2006 și ca urmare a intrării în vigoare a unor modificări la legislația privind ICI, Comisia a informat reclamanții prin scrisoarea din 8 august 2006 că, în baza unei analize preliminare, nu există motive pentru continuarea investigației.

(3) Cu toate acestea, prin scrisoarea din 24 octombrie 2006, reclamanții au subliniat din nou că scutirea de ICI acordată entităților necomerciale încalcă articolul 107 alineatul (1) din tratat. Prin scrisoarea din 14 noiembrie 2006, Comisia i-a informat că, pe baza informațiilor disponibile, nu există motive pentru continuarea investigației privind scutirea de ICI.

(4) În ianuarie și în septembrie 2007, Comisia a primit alte scrisori din partea reclamanților în legătură cu scutirea de ICI. În scrisoarea din 12 septembrie 2007, aceștia au atras atenția Comisiei asupra articolului 149 din Codul privind impozitul pe venit („*Testo Unico delle Imposte sui Redditi*”, denumit în continuare „TUIR”) aprobat prin Decretul prezidențial nr. 917 din 22 decembrie 1986. În opinia lor, prin articolul respectiv s-a acordat un tratament fiscal favorabil exclusiv instituțiilor ecleziastice și cluburilor sportive de amatori.

(5) La 5 noiembrie 2007, Comisia a invitat autoritățile italiene și reclamanții să furnizeze mai multe informații despre toate presupusele dispoziții preferențiale citate de reclamanți. Autoritățile italiene au furnizat informațiile solicitate prin scrisorile din 3 decembrie 2007 și 30 aprilie 2008. Reclamanții au transmis informații suplimentare prin scrisoarea din 21 mai 2008.

(6) La 20 octombrie 2008, reclamanții au transmis o scrisoare de punere în întârziere (articolul 265 din tratat), solicitând Comisiei să deschidă procedura oficială de investigare și să adopte o decizie oficială cu privire la plângerile lor.

⁽¹⁾ JO C 348, 21.12.2010, p. 17.

- (7) La 24 noiembrie 2008, Comisia a transmis autorităților italiene o nouă solicitare de informații, la care acestea au răspuns prin scrisoarea din 8 decembrie 2008.
- (8) Prin scrisoarea din 19 decembrie 2008, Comisia a informat reclamantul că, în urma unei analize preliminare, consideră că măsurile nu par a constitui ajutor de stat și că, în consecință, nu este necesară continuarea investigației.
- (9) La 26 ianuarie 2009, Ministerul de Finanțe din Italia a emis „*Circolare 2/DF*” (denumită în continuare „circulara”) pentru a clarifica în continuare sfera de aplicare a scutirii de ICI acordată entităților necomerciale. La 2 martie 2009, reclamantul s-a adresat Comisiei în scris exprimându-și nemulțumirea față de legislația în vigoare și criticând circulara.
- (10) Prin e-mailul din 11 ianuarie 2010, reclamantul au solicitat din nou Comisiei să inițieze procedura oficială de investigare, ținând seama chiar de conținutul circularii. La 15 februarie 2010, Comisia, după ce a luat notă de circulară, a transmis reclamantilor o scrisoare prin care a confirmat argumentele prezentate în scrisoarea lor din 19 decembrie 2008.
- (11) La 26 aprilie 2010, doi reclamanți au depus la Tribunal, fiecare în nume propriu, o acțiune în anularea scrisorii Comisiei din 15 februarie 2010⁽²⁾. La cererea solicitanților, Tribunalul a dispus eliminarea de pe rol a cauzei la data de 18 noiembrie 2010⁽³⁾.
- (12) Prin decizia din 12 octombrie 2010 (denumită în continuare „decizia de inițiere a procedurii”), Comisia a inițiat procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din tratat în legătură cu scutirea de la plata impozitului municipal pe bunuri imobile acordată bunurilor imobile folosite de către entități necomerciale în scopuri specifice și ținând seama de articolul 149 alineatul (4) din TUIR⁽⁴⁾. La 21 decembrie 2010, decizia de inițiere a procedurii a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*⁽⁵⁾, invitând părțile interesate să prezinte observații.
- (13) Prin scrisoarea din 10 noiembrie 2010, autoritățile italiene au solicitat Comisiei copii ale scrisorilor reclamanților transmise în perioada 2006-2010. Acestea au fost trimise Italiei la 2 decembrie 2010.
- (14) În perioada 21 ianuarie - 4 aprilie 2011, Comisia a primit observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii de la 80 de părți interesate, care sunt enumerate în anexa 1 la prezenta decizie.
- (15) Prin scrisoarea din 2 martie 2011, Comisia a primit observațiile Italiei cu privire la decizia de inițiere a procedurii. Ulterior, Comisia a înaintat observațiile primite de la terți autorităților italiene, care au transmis răspunsul lor la 10 iunie 2011.
- (16) La 19 iulie 2011 a avut loc o reuniune cu caracter tehnic între autoritățile italiene și Comisie.
- (17) Prin scrisoarea din 15 februarie 2012, Italia a informat Comisia în legătură cu intenția sa de a adopta o nouă legislație privind impozitul municipal pe bunuri imobile și a anunțat că ICI a fost înlocuit de *Imposta Municipale Propria* (denumit în continuare „IMU”) începând cu 1 ianuarie 2012.
- (18) Ca urmare a adoptării de către Italia a Legii nr. 27 din 24 martie 2012, care a inclus dispoziții noi privind scutirea de IMU acordată entităților necomerciale care desfășoară activități specifice, însă a lăsat neclarificate o serie de aspecte care urmau să fie definite în viitoarea legislație de aplicare, Comisia a transmis autorităților italiene o solicitare de informații la 16 mai 2012.

⁽²⁾ A se vedea cauzele T-192/10, Ferracci/Comisia (JO C 179, 3.7.2010, p. 45) și T-193/10, Scuola Elementare Maria Montessori/Comisia (JO C 179, 3.7.2010, p. 46).

⁽³⁾ JO C 30, 29.1.2011, p. 57.

⁽⁴⁾ În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a concluzionat că o reducere cu 50 % a impozitului pe profit în temeiul articolului 6 din Decretul prezidențial nr. 601/73 ar putea genera ajutorul existent (punctul 18), menționând că va analiza această măsură în cadrul unei proceduri separate privind ajutorul existent, care a fost inițiată ulterior în februarie 2011. Entitățile enumerate la articolul 6 din Decretul nr. 601/73 sunt următoarele: (a) organizații și instituții de asistență socială, societăți de ajutor reciproc, organizații spitalicești, organizații de bunăstare socială și caritabile; (b) instituții de învățământ și instituții fără scop lucrativ pentru studii și experimente în interes public; organisme științifice, academii, fundații și asociații istorice, literare, științifice ce urmăresc exclusiv scopuri culturale; (c) organizații ale căror scopuri sunt asimilate prin lege unor scopuri caritabile și educaționale; și (c bis) instituțiile din domeniul locuințelor sociale și asociațiile acestora.

⁽⁵⁾ A se vedea nota de subsol 1.

- (19) La 27 iunie 2012, Comisia a primit informații suplimentare de la reclamanți, inclusiv observațiile acestora în legătură cu noua legislație privind IMU. La 6 iulie 2012, acestea au fost înaintate Italiei pentru comentarii.
- (20) Prin scrisoarea din 5 septembrie 2012, Italia a prezentat Comisiei informațiile solicitate și comentariile sale privind observațiile terților care i-au fost transmise la 6 iulie 2012.
- (21) Ulterior, prin scrisoarea din 21 noiembrie 2012, autoritățile italiene au transmis Comisiei o copie a regulamentului de aplicare a IMU adoptat la 19 noiembrie 2012.
- (25) Autoritățile italiene au explicat că scutirea de la plata impozitului municipal pe bunurile imobile prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (i) se aplică doar în cazul îndeplinirii cumulative a două condiții:
- i. bunul imobil trebuie să fie folosit de către entități necomerciale⁽⁸⁾. Legea definește entitățile necomerciale drept entități publice și private care nu sunt societăți și ale căror activități nu sunt exclusiv sau în principal comerciale;
  - ii. bunul imobil trebuie folosit exclusiv pentru desfășurarea activităților enumerate la articolul 7 alineatul (1) litera (i).

2. DESCRIEREA MĂSURILOR

2.1. Scutirea de la plata impozitului municipal pe bunurile imobile acordată entităților necomerciale

- (22) În 1992, autoritățile italiene au introdus un impozit municipal pe bunurile imobile (ICI). După cum prevede Decretul legislativ nr. 504 din 30 decembrie 1992, toate persoanele fizice și juridice care dețin bunuri imobile (pe baza unui drept de proprietate, de uzufruct, de folosință, de ocupare sau de utilizare în sistem leasing) au obligația de a plăti acest impozit. Impozitul trebuie plătit atât de către rezidenți, cât și de către nerezidenți, indiferent de utilizarea dată bunului imobil, și se calculează pe baza valorii cadastrale.
- (23) În temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul legislativ nr. 504/92, sunt scutite de plata ICI bunurile imobile folosite de către entitățile necomerciale exclusiv pentru servicii de asistență socială, bunăstare, sănătate, educație și cazare și pentru activități culturale, de agrement, sportive și religioase.
- (24) În temeiul articolului 7 alineatul (2a) din Decretul-lege nr. 203 din 30 septembrie 2005⁽⁶⁾, scutirea prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul legislativ nr. 504/92 se aplică activităților enumerate în acesta, chiar dacă sunt de natură comercială. În temeiul articolului 39 din Decretul-lege nr. 223 din 4 iulie 2006⁽⁷⁾, această scutire se aplică doar dacă activitățile respective nu sunt exclusiv de natură comercială.
- (26) În Circulara 2/DF din 26 ianuarie 2009, autoritățile italiene au clarificat ce entități pot fi considerate necomerciale, precum și caracteristicile pe care trebuie să le aibă activitățile derulate de către aceste entități pentru a avea dreptul la scutire.
- (27) Circulara a precizat că entitățile necomerciale pot fi atât publice, cât și private. Mai exact, următoarele entități se consideră a fi necomerciale și publice: statul, regiunile, provinciile, municipalitățile, camerele de comerț, agențiile din domeniul sănătății, organismele publice înființate exclusiv în scopuri legate de bunăstarea socială, asistența socială și sănătate, entitățile publice ce desfășoară activități de natură neeconomică, organismele de bunăstare și asistență, universitățile și institutele de cercetare, precum și organismele speciale din domeniul serviciilor publice (fostele „IPAB”). Exemplele de organisme private necomerciale enumerate în circulară includ următoarele: asociațiile, fundațiile, comitetele, ONG-urile, cluburile sportive de amatori, organizațiile de voluntariat, organismele clasificate în scop fiscal ca organizații non-profit („ONLUS”) și organismele ecleziastice aparținând Bisericii Catolice și altor ordine religioase.
- (28) De asemenea, circulara a precizat că activitățile derulate într-un bun imobil scutit de ICI nu trebuie comercializate⁽⁹⁾ - respectiv trebuie derulate doar pentru a răspunde unor nevoi sociale care nu sunt îndeplinite întotdeauna de structurile publice sau de operatorii comerciali privați.

⁽⁶⁾ Devenit Legea nr. 248 din 2 decembrie 2005.

⁽⁷⁾ Devenit Legea nr. 248 din 4 august 2006.

⁽⁸⁾ Mai precis, articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul legislativ nr. 504/92 se referă la entitățile definite la articolul 87 alineatul (1) litera (c) [în prezent articolul 73] din Decretul prezidențial nr. 917/86. Definiția entităților necomerciale este inclusă în această ultimă dispoziție.

⁽⁹⁾ A se vedea punctul 5 din circulară.

(29) Circulara a cuprins mai multe criterii pentru fiecare dintre activitățile enumerate la articolul 7 alineatul (1) litera (i), ceea ce a contribuit la stabilirea momentului în care fiecare dintre acestea ar trebui considerată ca nefiind exclusiv de natură comercială ⁽¹⁰⁾.

(30) ICI a fost înlocuit cu IMU începând cu 1 ianuarie 2012. Normele privind impozitul municipal pe bunurile imobile aplicat entităților necomerciale a fost modificat și pe parcursul anului 2012, după cum se explică în secțiunea 5.

2.2. Articolul 149 din Codul privind impozitul pe venit

(31) Articolul 149 este cuprins în titlul II, capitolul III din Codul privind impozitul pe venit (TUIR). Titlul II prevede normele privind impozitul pe profit, iar capitolul III cuprinde dispozițiile fiscale aplicabile entităților necomerciale, precum regulile de calcul al bazei impozabile și normele privind rata impozitării ⁽¹¹⁾. Articolul 149 identifică acele condiții ce pot antrena pierderea „statutului de entitate necomercială”.

(32) În special, articolul 149 alineatul (1) din TUIR prevede că un organism necomercial își va pierde statutul dacă derulează în principal activități comerciale pe parcursul unei perioade fiscale complete.

(33) Articolul 149 alineatul (2) din TUIR definește „statutul comercial” al unei entități în funcție de măsura în care

venitul obținut din activități comerciale este mai mare decât cel venitul obținut din activități instituționale și în funcție de măsura în care valoarea activelor fixe aferente activităților comerciale este mai ridicată decât valoarea activelor fixe aferente altor activități ⁽¹²⁾. Forma juridică adoptată de către entitățile respective nu are nicio influență asupra pierderii „statutului necomercial”.

(34) Articolul 149 alineatul (4) din TUIR prevede că dispozițiile de mai sus [respectiv articolul 149 alineatele (1) și (2) din TUIR] nu se aplică organismelor ecleziastice care au primit statut juridic civil sau cluburilor sportive de amatori.

3. MOTIVELE INIȚIERII PROCEDURII OFICIALE DE INVESTIGARE

(35) Comisia a inițiat procedura oficială de investigare privind scutirea de la plata impozitului municipal pe bunuri imobile (scutirea de ICI) acordată bunurilor imobile folosite de către entități necomerciale în scopuri specifice, deoarece aceasta părea că îndeplinește criteriile pentru a fi considerată ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat. De asemenea, Comisia a inițiat procedura oficială de investigare în legătură cu articolul 149 alineatul (4) din TUIR, conform căruia dispozițiile privind pierderea statutului necomercial nu se aplică organismelor ecleziastice și cluburilor sportive de amatori.

(36) Pentru a evalua dacă măsurile în cauză au fost selective, conform jurisprudenței constante ⁽¹³⁾, Comisia a identificat mai întâi regimul fiscal de referință pentru fiecare măsură, iar apoi a analizat dacă măsura se abate de la regimul respectiv, iar în acest caz, dacă abaterea este justificată de natura și structura generală a regimului fiscal.

⁽¹⁰⁾ De exemplu, după cum se indică deja în decizia de inițiere a procedurii, în domeniul sănătății și al activităților sociale circulara impune existența unui acord cu autoritățile publice. În ceea ce privește educația, circulara pare să impună respectarea principiilor fundamentale obligatorii pentru ca serviciile respective să fie considerate echivalente cu sistemul public, impunând, de asemenea, ca excedentul de exploatare să fie reinvestit în activitatea educațională. În ceea ce privește cinematografele, circulara impune ca operatorii să se limiteze la anumite segmente de piață (filme de interes cultural, filme care au primit un certificat de calitate, filme pentru copii) în cazul în care doresc să obțină scutirea de impozit. Același lucru este valabil și pentru serviciile de cazare în general, acestea fiind obligate să perceapă prețuri mai mici decât prețul pieței și să nu funcționeze ca hoteluri obișnuite.

⁽¹¹⁾ A se vedea articolul 143 și următoarele din TUIR. În general, venitul total al entităților necomerciale este format din venitul din bunuri imobile și din capital și alte surse de venit (articolul 143 din TUIR). Cu condiția îndeplinirii acestor condiții specifice, entitățile necomerciale pot opta pentru sisteme simplificate de determinare a venitului (articolul 145 din TUIR).

⁽¹²⁾ Factorii ce pot fi folosiți pentru evaluare în temeiul articolului 149 alineatul (2) din TUIR sunt următorii: o valoare netă a activelor fixe aferente activităților comerciale mai ridicată decât valoarea netă a activelor fixe aferente altor activități; o valoare a venitului obținut din activități comerciale mai mare decât „valoarea normală” a bunurilor sau serviciilor aferente activităților instituționale; o valoare a veniturilor din activități comerciale mai mare decât cea a veniturilor din activități instituționale (precum contribuții, subvenții, donații și cotizații).

⁽¹³⁾ A se vedea, printre altele, cauza C-88/03, Portugalia/Comisia, Rec., 2006, p. I-7115, punctul 56, și cauza C-487/06 P, British Aggregates, Rec., 2008, p. I-10505, punctele 81-83.

- (37) În ceea ce privește scutirea de ICI, Comisia a concluzionat că regimul de referință pentru evaluarea măsurii respective este chiar ICI. Prin acordarea unei scutiri pentru entitățile necomerciale care își folosesc bunurile imobile pentru activități specifice, unele dintre acestea fiind considerate economice, măsura se abate de la regimul de referință (conform căruia fiecare persoană juridică ce posedă bunuri imobile trebuie să plătească un impozit municipal corespunzător, indiferent de destinația acestora). Acordarea unei scutiri doar entităților necomerciale care desfășoară activități specifice cu o anumită valoare socială nu se consideră a fi justificată de natura și structura generală a regimului italian al impozitului municipal pe bunuri imobile.
- (38) În ceea ce privește articolul 149 alineatul (4) din TUIR, Comisia a identificat impozitul pe venit ca regim de referință. Comisia a concluzionat că, la prima vedere, măsura este selectivă, întrucât pare să ofere doar organismelor ecleziastice și cluburilor sportive de amatori posibilitatea de a-și menține statutul necomercial, chiar dacă nu mai sunt considerate entități de acest fel. O astfel de măsură nu poate fi justificată pe baza principiilor ce stau la baza regimului fiscal italian.
- (39) Autoritățile italiene nu au furnizat informații care să indice că măsurile respective îndeplinesc condițiile din jurisprudența *Altmark* ⁽¹⁴⁾. Deoarece toate celelalte criterii prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat par a fi întrunite, măsurile par să implice un ajutor de stat.
- (40) În ceea ce privește compatibilitatea, se pare că articolul 107 alineatul (2) din tratat nu se aplică măsurilor. În plus, niciuna dintre excepțiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) nu pare să se aplice, cu excepția celor prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (d) privind promovarea culturii și conservarea patrimoniului. Într-adevăr, în ceea ce privește scutirea de ICI, Comisia a considerat că această excepție se putea aplica activităților specifice derulate de entitățile necomerciale ce desfășoară exclusiv activități educaționale, culturale și de agrement. În sfârșit, Comisia nu a exclus posibilitatea ca anumite activități să fie clasificate drept servicii de interes economic general în temeiul articolului 106 alineatul (2) din tratat. Cu toate acestea, autoritățile italiene nu au furnizat informații care să îi permită să evalueze compatibilitatea măsurilor respective cu piața internă.
- (41) În consecință, Comisia a avut îndoieli în legătură cu compatibilitatea măsurilor cu piața internă, iar în temeiul articolului 4 alineatul (4) din Regulamentul (CE) al Consiliului nr. 659/1999 din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE ⁽¹⁵⁾, a decis inițierea procedurii oficiale de investigare, invitând Italia și alte părți interesate să își prezinte observațiile.
- (42) În opinia Comisiei, atât scutirea de ICI, cât și articolul 149 alineatul (4) din TUIR pot fi clasificate drept ajutor nou. ICI, perceput anual, a fost introdus în realitate în 1992, iar scutirea fiscală respectivă nu a fost notificată sau aprobată în alt mod de către Comisie. Scutirea s-a aplicat unei game largi de activități care nu se derulau în condiții de concurență în momentul introducerii ICI. Prin urmare, orice abatere de la normele obișnuite ale acestui regim fiscal trebuie considerate ajutor nou, deoarece par a fi întrunite cerințele articolului 107 alineatul (1) din tratat. În mod similar, articolul 149 din TUIR ⁽¹⁶⁾ a fost introdus în 1998 și nu a fost notificat sau aprobat în alt mod de către Comisie. Din acest motiv, excepția prevăzută de această măsură ar trebui clasificată ca ajutor nou, deoarece par a fi întrunite cerințele articolului 107 alineatul (1) din tratat.

4. OBSERVAȚIILE AUTORITĂȚILOR ITALIENE ȘI ALE TERȚILOR INTERESAȚI

- (43) În temeiul articolului 20 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 și ca răspuns la invitația publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽¹⁷⁾, Comisia a primit observații din partea autorităților italiene și de la 80 de terți interesați.
- (44) Pe scurt, autoritățile italiene consideră că entitățile care beneficiază de scutirea de ICI nu sunt „întreprinderi” în sensul legislației Uniunii. În orice caz, activitățile desfășurate de către aceste entități au îndeplinit o funcție publică și socială importantă. Astfel, pe de o parte, acordarea unui tratament fiscal diferențiat pentru activitățile pur economice, pe de o parte,

⁽¹⁴⁾ Cauza C-280/00, *Altmark Trans* și *Regierungspräsidium Magdeburg*, Rec., 2003, p. I-7747.

⁽¹⁵⁾ JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

⁽¹⁶⁾ Fostul articol 111a din TUIR.

⁽¹⁷⁾ A se vedea nota de subsol 1.

și activitățile din domenii precum asistența socială, bunăstarea socială, solidaritatea și religia, pe de altă parte, este în concordanță cu natura și logica sistemului de impozitare. De asemenea, autoritățile italiene au contestat clasificarea măsurii ICI ca ajutor nou. Potrivit acestor autorități, măsura ar trebui evaluată ținând seama de continuitatea asigurată cu impozitele anterioare pe proprietate (care se aplicau deja înainte de intrarea în vigoare a Tratatului CEE). În plus, pe baza scrisorilor de refuz transmise reclamanților, măsura ar trebui să fie considerată ca fiind aprobată de către Comisie. În orice caz, Comisia a indus beneficiarilor măsurii o așteptare legitimă, în urma unui răspuns la o întrebare parlamentară scrisă și ca urmare a faptului că a informat reclamanții în legătură cu poziția sa preliminară, despre care autoritățile italiene au aflat în mod neoficial.

(45) În ceea ce privește articolul 149 alineatul (4) din TUIR, autoritățile italiene pretind că, în ciuda a ceea ce sugerează formularea acestuia, organismele ecleziastice și cluburile sportive de amatori își pot pierde statutul necomercial. În acest caz, entitățile respective nu ar mai beneficia de nicio scutire fiscală.

(46) Dintre cei 80 de terți interesați, 78 (denumiți în continuare „cele 78 de părți interesate”) împărtășesc punctele de vedere ale autorităților italiene, în timp ce doi terți (denumiți în continuare „cele două părți interesate” sau „reclamanții”) din rândul reclamanților inițiali consideră că atât ICI, cât și articolul 149 alineatul (4) din TUIR constituie măsuri de ajutor de stat ilegale, incompatibile cu piața internă. În consecință, argumentele celor 78 de părți interesate vor fi prezentate împreună cu poziția autorităților italiene, în timp ce argumentele reclamanților vor fi abordate separat.

4.1. Observațiile autorităților italiene și ale celor 78 de părți interesate

4.1.1. ICI: activitățile specifice derulate de entitățile necomerciale nu pot fi considerate activități economice

(47) Autoritățile italiene și cele 78 de părți interesate susțin că activitățile specifice derulate de către entitățile necomerciale ce beneficiază de scutire de ICI nu pot fi considerate activități economice. Aceștia susțin că activitățile respective – în special cele privind categorii foarte specifice de beneficiari – nu constituie o ofertă de bunuri sau servicii pe piață și astfel nu se află în concurență cu

activitățile derulate de către întreprinderile comerciale. Prin urmare, entitățile necomerciale care își desfășoară activitatea în sectoare de interes public nu pot fi considerate întreprinderi, aceasta reprezentând o condiție preliminară pentru aplicarea articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

(48) Conform autorităților italiene și unora dintre cele 78 de părți interesate, aceste activități au caracteristici specifice în majoritatea cazurilor. De exemplu, sunt desfășurate în interes public sau în scop de solidaritate, fie cu titlu gratuit, fie în schimbul unor tarife reduse. Ținând seama de caracteristicile și scopurile specifice ale entităților necomerciale respective, nu este posibil să fie clasificate drept întreprinderi.

4.1.2. ICI: măsura este justificată prin logica sistemului italian de impozitare

(49) Autoritățile italiene și cele 78 de părți interesate consideră că scutirea de ICI nu constituie o abatere de la regimul fiscal general, reprezentând doar aplicarea principiilor directe ale sistemului respectiv.

(50) Aceștia susțin că aplicarea unui tratament fiscal diferențiat pentru activitățile economice și cu scop lucrativ, pe de o parte, și pentru activitățile de asistență, bunăstare, religioase și similare derulate de către entități cu scopuri specifice, pe de altă parte, este în concordanță cu logica sistemului italian de impozitare⁽¹⁸⁾. Aceste din urmă activități se bazează pe principiul solidarității, care stă la baza dreptului național și a dreptului Uniunii deopotrivă. Prin această diferențiere, singura intenție a legiuitorului a fost de a ține seama de situația de jure și de facto diferită a entităților care derulează activitățile de interes public cu valoare socială ridicată menționate mai sus.

(51) În plus, definirea activităților care sunt de interes public este la latitudinea statului membru. Singura limitare impusă acestuia este cerința ca tratamentul fiscal diferențiat să fie coerent, respectiv să fie în concordanță cu logica sistemului fiscal în întregul său și să fie instituit un sistem adecvat de controale. Ambele condiții sunt întrunite în cazul scutirii respective de ICI.

⁽¹⁸⁾ În plus, entitățile respective își desfășoară activitatea în principal în zone geografice limitate (la nivel local), iar activitățile sunt destinate unor categorii specifice de utilizatori/beneficiari.

(52) Raționamentul ce stă la baza scutirii de ICI este întemeiat pe articolele 2 și 3 din Constituția Italiei, care impun îndeplinirea obligațiilor de solidaritate politică, economică și socială față de cetățeni, precum și pe articolul 38, care stabilește dreptul la bunăstare socială al persoanelor ce nu dispun de mijloacele de subzistență necesare. De asemenea, trebuie menționat faptul că entitățile necomerciale ajută statul în îndeplinirea unor atribuții specifice de importanță socială. Statul a recunoscut întotdeauna rolul specific al acestor entități, deoarece este conștient că este imposibil să furnizeze singur servicii în domenii precum bunăstarea, sănătatea, cultura, educația și sportul.

(53) Autoritățile italiene au reiterat faptul că, după cum se indică în circulară, trebuie îndeplinite cele două condiții cumulative prezentate în considerentul 25 (cerința subiectivă și obiectivă) pentru a putea beneficia de scutirea de ICI.

(54) În ceea ce privește cerința subiectivă (respectiv statutul de entitate necomercială), mai exact organismele religioase, autoritățile italiene au subliniat că această categorie de entități necomerciale cuprinde instituțiile ecleziastice cu statut juridic civil care aparțin fie bisericii catolice, fie altor ordine religioase⁽¹⁹⁾.

(55) În ceea ce privește cerința obiectivă (respectiv derularea uneia dintre activitățile specificate în legislație), autoritățile italiene au subliniat că, după cum a apreciat Curtea Italiană de Casație în mod repetat, pentru a acorda scutirea de ICI este esențial să se aibă în vedere activitatea derulată efectiv în bunul imobil respectiv. Acest lucru presupune să se verifice dacă această activitate, chiar dacă este inclusă pe lista activităților exceptate, nu este derulată de fapt în scop comercial⁽²⁰⁾. În plus, după cum a stabilit deja Consiliul de Stat⁽²¹⁾, în cazul în care doar o parte din întreaga proprietate (chiar dacă este vorba despre cea mai mare parte) este folosită în unul din scopurile permise de lege, natura restrictivă a scutirii constă în faptul că aceasta nu poate fi acordată întregii proprietăți.

4.1.3. Clasificarea măsurii ca ajutor existent

(56) Conform autorităților italiene, ICI reprezintă evoluția legislativă logică de la impozitele asupra proprietății aplicate

anterior, împreună cu care asigură o continuitate formală și materială. Scutirea bunurilor imobile folosite pentru activități specifice cu valoare socială ridicată a reprezentat permanent un element esențial al întregii legislații în domeniul imobiliar din 1931, cu mult înainte de intrarea în vigoare a Tratatului CEE.

(57) Autoritățile italiene și cele 78 de părți interesate consideră, de asemenea, că scutirea de ICI a fost aprobată de către Comisie în baza scrisorilor de refuz transmise reclamanților, în legătură cu care Italia a fost informată.

(58) Din aceste motive, scutirea de ICI – în cazul în care este considerată ajutor – ar trebuie considerată ajutor existent.

4.1.4. Compatibilitatea

(59) Autoritățile italiene au decis să nu depună observații privind compatibilitatea posibilă a măsurilor în sensul articolului 107 alineatele (2) și (3) din tratat sau cu posibila clasificare drept servicii de interes economic general în sensul articolului 106 alineatul (2) și al jurisprudenței *Altmark*.

(60) Unele dintre cele 78 de părți interesate susțin că scutirea de ICI este compatibilă cu articolul 106 alineatul (2) și articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat, întrucât măsura este necesară pentru derularea unor activități de utilitate socială pe baza principiului solidarității. În plus, scutirea nu denaturează în mod semnificativ concurența și nu are un efect semnificativ asupra comerțului între statele membre.

4.1.5. Așteptări legitime

(61) Autoritățile italiene argumentează că răspunsurile adresate de către Comisie reclamanților în legătură cu scutirea de ICI, despre care Italia a luat cunoștință în mod neoficial, au creat o așteptare legitimă a entităților necomerciale în ceea ce privește compatibilitatea scutirii de ICI cu legislația Uniunii.

(62) De asemenea, autoritățile italiene susțin că răspunsul Comisiei la o întrebare parlamentară scrisă din 2009 privind tratamentul fiscal aplicat entităților necomerciale a generat o așteptare legitimă⁽²²⁾.

⁽¹⁹⁾ Conform legislației italiene, pentru toate religiile acceptate de stat, inclusiv biserica catolică, scopurile activităților religioase sunt considerate, din punct de vedere fiscal, echivalente cu scopurile activităților caritabile și educaționale.

⁽²⁰⁾ A se vedea hotărârile 20776 din 26 octombrie 2005, 23703 din 15 noiembrie 2007, 5485 din 29 februarie 2008 și 19731 din 17 septembrie 2010. A se vedea, de asemenea, Hotărârea 8495 din 9 aprilie 2010.

⁽²¹⁾ A se vedea Avizul nr. 266 din 18 iunie 1996.

⁽²²⁾ Întrebarea scrisă E-177/2009 (JO C 189, 13.7.2010).

- (63) Acest lucru implică faptul că, în cazul în care Comisia ar considera măsura drept ajutor ilegal și incompatibil, fără a o accepta ca ajutor existent, aceasta nu ar trebui să dispună recuperarea ajutorului, în temeiul articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999.
- (64) În opinia unor terți, recuperarea nu ar trebui să fie dispusă în niciun caz în legătură cu articolul 149 alineatul (4) din TUIR, deoarece cuantificarea avantajului ipotetic dobândit ar reprezenta pentru autoritățile naționale o sarcină foarte dificilă și împovărătoare.

4.1.6. Articolul 149 din TUIR

- (65) În observațiile lor, autoritățile italiene au inclus o prezentare detaliată a normelor fiscale specifice aplicabile entităților necomerciale, inclusiv organismele ecleziastice și cluburile sportive de amatori. Autoritățile italiene subliniază că articolul 149 alineatul (2) din TUIR prevede o listă a parametrilor ce pot fi luați în considerare⁽²³⁾ pentru a clasifica o entitate drept organizație comercială, listă ce nu este exhaustivă. Chiar dacă sunt întrunite una sau mai multe dintre aceste condiții, entitatea necomercială nu își pierde în mod automat acest statut (deoarece parametrii respectivi nu pot fi considerați prezumții legale). Faptul că aceste cerințe sunt întrunite indică doar că activitățile derulate de către entitate pot fi în principal de natură comercială.
- (66) După cum se indică în Circulara Agenției de Administrare Fiscală nr. 124/E din 12 mai 1998, organismele ecleziastice cu statut juridic civil pot fi considerate entități necomerciale doar în cazul în care scopul unic sau scopul principal al activităților lor are caracter necomercial.
- (67) Prin urmare, conform Italiei, articolul 149 alineatul (4) din TUIR exclude doar aplicarea parametrilor specifici constând în timp și activitate comercială prevăzuți la articolul 149 alineatele (1) și (2)⁽²⁴⁾. Articolul 149 alineatul (4) din TUIR nu exclude posibilitatea ca instituțiile ecleziastice să își piardă statutul necomercial. În orice caz, în opinia unora dintre cele 78 de părți interesate, această măsură nu implică niciun transfer de resurse publice și nu acordă niciun avantaj.

- (68) Autoritățile italiene au explicat că scopul măsurii este de a menține responsabilitatea exclusivă a CONI (Comitetul Olimpic Național al Italiei) în ceea ce privește cluburile sportive de amatori și a Ministerului de Interne în legătură cu acordarea și revocarea statutului juridic civil al instituțiilor ecleziastice⁽²⁵⁾. Cu toate acestea, dacă pe parcursul unei inspecții fiscale efectuate la aceste instituții, autoritățile fiscale stabilesc că ele desfășoară în principal activități comerciale, acestea vor informa în cel mai scurt timp Ministerul de Interne sau CONI. În ceea ce privește autoritățile fiscale, acestea vor dispune recuperarea diferenței de impozit de la organismul în cauză.
- (69) Autoritățile italiene au confirmat că au fost efectuate verificări care au vizat atât instituțiile ecleziastice, cât și cluburile sportive de amatori. În ceea ce privește instituțiile ecleziastice, și Ministerul de Interne a derulat verificările care se înscriu în sfera responsabilităților sale, însă nu a constatat nicio formă de abuz.

4.2. Comentariile celor două părți interesate

- (70) În comentariile lor, cele două părți interesate⁽²⁶⁾ se referă la toate documentele și observațiile pe care le-au transmis deja Comisiei pe parcursul procedurilor administrative prealabile deciziei de inițiere a procedurii. În opinia celor două părți, aceste documente dovedesc că instituțiile ecleziastice derulează, într-adevăr, activități economice.
- (71) În ceea ce privește scutirea de ICI, cele două părți subliniază că măsura contestată a fost introdusă de către Italia în 2005. După intrarea în vigoare a Decretului-lege nr. 203/2005, scutirea de ICI s-a aplicat entităților necomerciale care desfășoară activitățile enumerate în legislație, chiar dacă acestea sunt de natură comercială⁽²⁷⁾. Ca urmare a modificărilor aduse Legii privind ICI în 2006, scutirea de ICI a devenit aplicabilă aceluiași activități, cu condiția ca acestea să nu fie exclusiv comerciale⁽²⁸⁾. Cu toate acestea, modificările din 2006 nu au eliminat caracterul de ajutor de stat al măsurii respective.

⁽²³⁾ A se vedea nota de subsol 12.

⁽²⁴⁾ A se vedea considerentul 31 și următoarele.

⁽²⁵⁾ Acest lucru garantează, de asemenea, respectarea acordurilor internaționale semnate între Italia și Sfântul Scaun cu privire la instituțiile ecleziastice.

⁽²⁶⁾ Dintre reclamanții inițiali, doar Pietro Ferracci și *Scuola Elementare Maria Montessori s.r.l.* au depus observații privind decizia de inițiere a procedurii.

⁽²⁷⁾ Decretul-lege nr. 203/2005, devenit Legea nr. 248 din 2 decembrie 2005.

⁽²⁸⁾ Decretul-lege nr. 223/2006, devenit Legea nr. 248 din 4 august 2006.

- (72) Însăși circulara a acordat un avantaj selectiv entităților care ar trebui considerate în mod clar întreprinderi. În multe cazuri, posibilitatea ca activităților descrise în circulară să li se acorde scutirea de ICI a depins doar de faptul că entitatea nu obținea niciun profit. Cu toate acestea, pe baza principiilor enunțate în jurisprudența UE, faptul că o entitate nu obține profit este irelevant pentru aplicarea normelor privind ajutorul de stat. Prin urmare, circulara nu a rezolvat aspectele privind măsura în care scutirea de ICI poate fi considerată ajutor de stat, întrucât această scutire a continuat să se aplice entităților necomerciale care desfășoară o activitate economică, dar nu și entităților care au derulat aceeași activitate, însă au obținut profit.
- (73) În opinia reclamantilor, este, în orice caz, imposibil din punct de vedere practic să se obțină date specifice privind bunurile imobile aparținând entităților respective, în primul rând pentru că acestor entități nu li s-a cerut să declare bunurile imobile scutite de ICI.
- (74) În ceea ce privește articolul 149 alineatul (4) din TUIR, reclamantii consideră că nu este posibil ca instituțiile ecleziastice să își piardă statutul necomercial.
- (75) În ceea ce privește scutirea de ICI și articolul 149 alineatul (4) din TUIR, reclamantii sunt de acord cu concluziile preliminare ale Comisiei privind prezența resurselor de stat și existența unui avantaj, precum și în legătură cu selectivitatea, denaturarea concurenței și efectele asupra comerțului.
- (76) În ceea ce privește compatibilitatea măsurilor în cauză, reclamantii sunt de acord cu concluzia preliminară a Comisiei conform căreia articolul 107 alineatul (2) și articolul 107 alineatul (3) literele (a), (b) și (c) din tratat nu se aplică. Cu toate acestea, nu sunt de acord cu posibilitatea aplicării excepției prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (d) anumitor entități care desfășoară exclusiv activități educaționale, culturale și de agrement. De asemenea, reclamantii consideră că în cazul de față nu sunt întrunite condițiile jurisprudenței *Altmark*.

4.3. Comentariile autorităților italiene privind observațiile terților

- (77) Autoritățile italiene au transmis comentariile privind observațiile terților prin scrisoarea din 10 iunie 2011.

(78) În primul rând, chiar dacă se presupune că anumite activități derulate de către entități necomerciale care beneficiază de scutire pot fi clasificate efectiv ca activități economice, Comisia trebuie să dovedească, totuși, că avantajul acordat este selectiv și că nu este justificat de logica regimului fiscal italian.

(79) În al doilea rând, în ceea ce privește observațiile generice privind circulara, autoritățile italiene consideră că în acest sens Comisia este solicitată să analizeze o măsură ce implică o scutire fiscală, ceea ce presupune că trebuie să evalueze criteriile interpretative ale legislației indicate de autoritățile naționale, precum și existența unui sistem adecvat de controale.

(80) În special în ceea ce privește presupusele dificultăți - menționate de reclamantii - întâmpinate în colectarea datelor privind bunurile imobile care aparțin entităților necomerciale, autoritățile italiene subliniază că cerința de a depune declarația ICI a fost eliminată în 2006. De asemenea, autoritățile italiene subliniază că atât sistemul cadastral, cât și bazele de date privind bunurile imobile sunt în curs de reorganizare.

(81) După cum confirmă și reclamantii, autoritățile italiene remarcă faptul că articolul 149 alineatul (4) din TUIR nu este nicio dispoziție de sine-stătătoare, nicio dispoziție cu domeniu de aplicare material, ci o dispoziție procedurală relevantă doar din punct de vedere al controalelor.

5. NOUA LEGISLAȚIE PRIVIND IMPOZITUL MUNICIPAL PE BUNURILE IMOBILE

5.1. Descrierea noului impozit municipal pe bunurile imobile: IMU

(82) În cadrul așa-zisei reforme de federalism fiscal, s-a stabilit prin Decretul legislativ nr. 23 din 14 martie 2011 ca IMU să înlocuiască ICI începând cu 1 ianuarie 2014. Prin Decretul-lege nr. 201 din 6 decembrie 2011, devenit Legea nr. 214 din 22 decembrie 2011, Italia a decis ca IMU să fie introdus mai devreme, respectiv din 2012.

- (83) Toate persoanele care dețin bunuri imobile au obligația de a plăti IMU. Baza impozabilă se calculează pornind de la valoarea bunului imobil, stabilită ținând seama de venitul cadastral al bunului imobil și aplicând criteriile prevăzute la articolul 5 din Decretul ICI (Decretul legislativ nr. 504/92), împreună cu criteriile prevăzute în Decretul-lege nr. 201/2011. Multiplii, care variază în funcție de categoria cadastrală a bunului imobil, se aplică la valoarea stabilită conform criteriilor de mai sus. Coeficientul standard al IMU este 0,76 %.
- (84) Prin urmare, regimul cadastral este extrem de important pentru impozitele pe bunurile imobile. Unitatea minimă relevantă în scop cadastral poate fi o clădire sau o parte a unei clădiri sau un set de clădiri sau o zonă, cu condiția ca acestea să fie autonome din punct de vedere al funcției și venitului. Regimul cadastral italian, care urmează să fie revizuit, identifică șase categorii de bunuri imobile. Grupa A include bunurile imobile folosite ca locuință sau în scopuri similare; grupa B cuprinde bunurile imobile destinate folosirii în comun, precum colegii, spitale, birouri publice, școli; grupa C cuprinde bunurile imobile folosite în scopuri comerciale obișnuite, precum magazine, depozite, precum și clădiri și spații utilizate pentru activități sportive; grupa D include bunurile imobile destinate unor scopuri speciale, precum hoteluri, teatre, spitale, precum și clădiri și spații folosite pentru activități sportive; grupa E cuprinde bunuri imobile destinate unor scopuri speciale, de exemplu pentru servicii de transport terestru, maritim și aerian, poduri cu taxă de trecere, faruri, clădiri pentru activități publice în scop de cult. Grupa F cuprinde bunurile imobile înregistrate în categorii fictive.
- (85) Referindu-se în mod special la noul IMU, articolul 91a din Decretul-lege nr. 1 din 24 ianuarie 2012, devenit Legea nr. 27 din 24 martie 2012, a introdus o serie de modificări ale impozitării bunurilor imobile care aparțin entităților necomerciale ce desfășoară activități specifice. În special, noua lege a eliminat modificarea din 2006 care extinsese domeniul de aplicare a scutirii de ICI pentru a include bunurile imobile în care se desfășoară activități specifice ce „nu sunt exclusiv de natură comercială”⁽²⁹⁾ [alineatul (4)] și a precizat, în plus, că scutirea de IMU se limitează la activitățile prevăzute de lege⁽³⁰⁾, desfășurate de către entități necomerciale în scopuri necomerciale [alineatul (1)]. Decretul-lege nr. 1/2012 a introdus, de asemenea, normele specifice care permit plata proporțională a IMU în cazurile în care aceeași proprietate este folosită atât pentru activități comerciale, cât și pentru activități necomerciale. În special, articolul 91a alineatul (2) prevede că, dacă o proprietate este folosită atât pentru activități comerciale, cât și pentru activități necomerciale, începând cu 1 ianuarie 2013 scutirea se va aplica doar acelei părți a proprietății în care se desfășoară activități necomerciale, în cazul în care este posibilă identificarea părții respective a proprietății destinată exclusiv acestor activități. În cazurile în care nu este posibilă identificarea acestor părți autonome ale proprietății, începând cu 1 ianuarie 2013, scutirea se va aplica proporțional cu utilizarea proprietății în scopuri necomerciale, conform celor prevăzute într-o declarație specială [articolul 91a alineatul (3)]. Decretul-lege nr. 1/2012 a lăsat mai multe aspecte neclarificate, acestea urmând să fie abordate într-un regulament de aplicare viitor ce va fi adoptat de către Ministrul Economiei și Finanțelor. Printre aceste aspecte se numără: termenii și condițiile de depunere a declarației; informațiile relevante pentru identificarea utilizării proporționale; și – ca urmare a modificărilor introduse prin Decretul-lege nr. 174/2012⁽³¹⁾ – condițiile generale și specifice pentru clasificarea unei activități ca având scop necomercial.
- (86) Luând în considerare avizul favorabil și comentariile Consiliului de Stat⁽³²⁾, exprimate prin Decretul nr. 200 din 19 noiembrie 2012, Ministrul Economiei și Finanțelor a adoptat regulamentul de aplicare a IMU (denumit în continuare „regulamentul”)⁽³³⁾. Acesta

⁽²⁹⁾ Articolul 7 alineatul (2a) din Decretul-lege nr. 203/2005; articolul 91a alineatul (4) din Decretul-lege nr. 1/2012.

⁽³⁰⁾ A se vedea articolul 13 alineatul (13) din Decretul-lege nr. 201/2011, precum și articolul 9 alineatul (8) din Decretul legislativ nr. 23/2011, care se referă la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Legea privind ICI. A se vedea considerentul 23 pentru descrierea articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Legea privind ICI.

⁽³¹⁾ A se vedea articolul 9 alineatul (6) din Decretul-lege nr. 174 din 10 octombrie 2012, devenit, în urma unor modificări, Legea nr. 213 din 7 decembrie 2012 (Monitorul Oficial nr. 286 din 7 decembrie 2012).

⁽³²⁾ A se vedea Avizul nr. 4802/2012, adoptat la 13 noiembrie 2012 (cazul 10380/2012).

⁽³³⁾ Decretul nr. 200 din 19 noiembrie 2012, publicat în Monitorul Oficial nr. 274 din 23 noiembrie 2012.

stabilește momentul în care activitățile specifice vizate de scutirea de IMU, astfel cum este definită chiar în regulament, vor fi considerate ca fiind desfășurate „în scop necomercial”. În primul rând, ca cerință generală, activitățile nu trebuie să aibă drept scop obținerea unui profit; în plus, în concordanță cu legislația UE, ținând seama de natura lor, aceste activități nu trebuie să fie în concurență cu activitățile lucrative derulate de alți operatori de pe piață și trebuie să respecte principiile solidarității și subsidiarității⁽³⁴⁾. În plus, trebuie întrunite simultan două seturi de criterii în ceea ce privește entitățile necomerciale (cerințe subiective) și în ceea ce privește activitățile specifice derulate de aceste entități (cerințe obiective). În legătură cu cerințele subiective, regulamentul prevede condițiile generale ce trebuie îndeplinite de către entitățile necomerciale pentru a avea dreptul la scutirea de IMU⁽³⁵⁾. În special, regulamentul prevede că statutul unei entități necomerciale trebuie să includă o interdicție generală în ceea ce privește distribuirea oricărui tip de profit, excedent de exploatare, fonduri și rezerve. În plus, orice profituri trebuie reinvestite exclusiv în activități care contribuie la scopul instituțional de solidaritate socială. În cazul lichidării entității necomerciale, activele acesteia trebuie repartizate altei entități necomerciale care desfășoară o activitate similară. În ceea ce privește cerințele obiective⁽³⁶⁾, sunt definite caracteristicile specifice pentru diferite tipuri de activități prevăzute la articolul 1⁽³⁷⁾. Pentru activitățile legate de bunăstarea socială și de sănătate, trebuie întrunite două cerințe alternative: a) beneficiarul este acreditat de către stat și a încheiat un contract sau un acord cu autoritățile publice; activitățile fac parte din sistemul public sau sunt complementare acestuia, iar serviciile sunt oferite utilizatorilor cu titlu gratuit sau în schimbul unei sume care reprezintă doar o contribuție la costul furnizării serviciului universal; b) în cazul în care entitatea nu este acreditată și nu a încheiat un contract sau un acord, serviciile sunt furnizate gratuit sau în schimbul unui tarif simbolic care nu trebuie să depășească în niciun caz jumătate din prețul mediu practicat pentru activități similare derulate în aceeași zonă geografică, în condiții de concurență, luând în considerare, de asemenea, lipsa oricărei legături cu costul real al serviciului. Pentru activitățile educaționale trebuie întrunite simultan următoarele trei cerințe: a) activitatea trebuie

să fie echivalentă cu educația publică, iar școala trebuie să aplice o politică nediscriminatorie privind înscrierile; b) de asemenea, școala trebuie să accepte elevi cu handicap, să aplice contracte colective de muncă, să aibă structuri care să respecte standardele aplicabile și să își publice situațiile financiare; c) activitatea trebuie prestată fie gratuit, fie în schimbul unui tarif simbolic care să acopere doar o parte din costul real al serviciului, luând în considerare, de asemenea, lipsa oricărei legături cu costul real al acestuia. Pentru serviciile de cazare, precum și pentru activitățile culturale, de agrement și sportive, beneficiarul trebuie să presteze serviciile gratuit sau în schimbul unui tarif simbolic care nu trebuie în niciun caz să depășească jumătate din prețul mediu practicat pentru activități similare derulate în aceeași zonă geografică, luând în considerare, de asemenea, lipsa oricărei legături cu costul real al serviciului.

5.2. Observațiile celor două părți interesate în legătură cu Legea privind IMU

(87) În opinia celor două părți, alineatele (2) și (3) de la articolul 91a din Decretul-lege nr. 1/2012 se abat de la normele obișnuite privind impozitarea bunurilor imobile.

(88) În primul rând, cei doi reclamanți formulează observații în legătură cu articolul 91a alineatul (2), conform căruia, în cazul în care bunul imobil are o folosință mixtă, scutirea de IMU se aplică doar acelei părți a proprietății în care se desfășoară activități necomerciale, atunci când este posibilă identificarea părții folosite exclusiv pentru aceste activități. Cealaltă parte a bunului imobil, care este autonomă din punct de vedere al funcției și venitului, intră sub incidența articolului 2 alineatele (41), (42) și (44) din Decretul-lege nr. 262 din 24 noiembrie 2006. Aceste dispoziții reglementează procedura aplicabilă bunurilor imobile din grupa cadastrală E, al căror venit cadastral trebuie reclassificat și reevaluat. În conformitate cu această lege, bunurile imobile clasificate la grupa E (bunuri imobile cu scop special)⁽³⁸⁾ nu pot să includă, de fapt, clădiri sau părți de clădiri cu utilizare comercială sau industrială sau folosite în diferite scopuri, dacă acestea sunt autonome din punct de vedere al funcției și venitului.

⁽³⁴⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (1) litera (p) din Regulamentul Ministerului Economiei și Finanțelor din 19 noiembrie 2012.

⁽³⁵⁾ Articolul 3 din Regulamentul Ministerului Economiei și Finanțelor din 19 noiembrie 2012.

⁽³⁶⁾ Articolul 4 din Regulamentul Ministerului Economiei și Finanțelor din 19 noiembrie 2012.

⁽³⁷⁾ Mai multe cerințe sunt incluse în definițiile de la articolul 1 din regulament. Pentru serviciile de cazare, în special, articolul 1 alineatul (1) litera (j) din regulament prevede că accesul va fi permis doar pentru anumite categorii de persoane, iar unitățile de cazare nu trebuie să fie deschise permanent. Mai exact, în ceea ce privește „cazarea în scopuri sociale”, regulamentul indică faptul că serviciile trebuie să se adreseze persoanelor cu nevoi speciale temporare sau permanente sau persoanelor dezavantajate din cauza condițiilor fizice, fiziologice, economice, sociale sau familiale. În orice caz, scutirea nu se acordă activităților desfășurate în hoteluri sau unități similare, astfel cum sunt definite la articolul 9 din Decretul legislativ nr. 79 din 23 mai 2011. În ceea ce privește activitățile sportive, articolul 1 alineatul (1) litera (m) prevede că entitățile în cauză trebuie să fie asociații sportive fără scop lucrativ afiliate federațiilor sportive naționale sau entități de promovare a sportului, după cum se prevede la articolul 90 din Legea nr. 289/2002.

⁽³⁸⁾ A se vedea considerentul 84.

(89) Cele două părți interesate propun ca trimiterea la Decretul-lege nr. 262/2006, cuprinsă la articolul 91a alineatul (2) să fie interpretată ca trimitere generală la procedura de reclasificare cadastrală. În opinia celor două părți, în cazul în care procedura instituită prin Decretul-lege nr. 262/2006 s-ar aplica doar bunurilor imobile care aparțin grupei cadastrale E, cerința de a „împărți” proprietatea cu folosință mixtă s-ar aplica doar unui număr foarte limitat de clădiri, respectiv celor aparținând categoriilor E7 și E9.

(90) De asemenea, cele două părți susțin că declarația prevăzută la articolul 91a alineatul (3) ar putea să genereze un risc de eludare și că noua lege ar acorda autorităților publice prea multă putere discreționară. În plus, noile norme se aplică doar începând cu 1 ianuarie 2013 și, prin urmare, Comisia ar trebui să dispună în orice caz recuperarea ajutorului acordat ilegal prin scutirea de ICI în perioada 2006-2012.

5.3. Observațiile autorităților italiene privind comentariile celor două părți interesate

(91) Autoritățile italiene au explicat că trimiterea la articolul 2 alineatele (41), (42) și (44) din Decretul-lege nr. 262/2006 cuprinsă în articolul 91a alineatul (2) trebuie interpretată ca trimitere generală la tipul de procedură ce trebuie urmată pentru împărțirea unei proprietăți cu folosință mixtă. Această procedură se aplică indiferent de categoria cadastrală.

(92) De asemenea, Italia a explicat că, în general, regimul fiscal italian se bazează pe obligația contribuabililor de a depune o declarație fiscală, iar reglementarea unor aspecte specifice prin legislația de aplicare reprezintă o practică legislativă foarte obișnuită. În plus, întrucât legea adoptată în martie 2012 introduce un nou sistem pentru declararea bunurilor imobile folosite de către entitățile necomerciale, a fost necesară amânarea intrării în vigoare a noului regimului pentru aceste entități.

(93) În ceea ce privește recuperarea, autoritățile italiene au afirmat că nu este posibilă identificarea retroactivă a bunurilor imobile aparținând entităților necomerciale care au fost folosite și pentru activități necomerciale (și care au beneficiat, prin urmare, de scutire de ICI). În realitate, datele cadastrale nu furnizează nicio informație privind tipul de activitate desfășurat pe o proprietate⁽³⁹⁾. De asemenea, nu este posibilă nici identificarea, din celelalte baze de date fiscale, a bunurilor imobile folosite de entități necomerciale pentru activități instituționale care nu sunt derulate exclusiv în scop comercial.

6. EVALUARE

(94) Pentru a stabili dacă o măsură constituie ajutor, Comisia trebuie să evalueze dacă măsura respectivă îndeplinește toate condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat. Această dispoziție stabilește următoarele: „cu excepția derogărilor prevăzute de tratate, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat sub orice formă care denaturează sau care amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre”. În conformitate cu această dispoziție, Comisia va examina dacă măsura: (i) este finanțată de către stat sau prin resursele statului; (ii) asigură un avantaj selectiv; (iii) afectează comerțul între statele membre și denaturează sau amenință să denatureze concurența.

(95) În primul rând, Comisia trebuie să evalueze dacă cel puțin unele dintre entitățile necomerciale implicate sunt de fapt întreprinderi în sensul dreptului Uniunii în materie de concurență.

6.1. Clasificarea entităților necomerciale drept întreprinderi

(96) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a remarcat că entitățile necomerciale vizate de măsurile în cauză au desfășurat activități economice, cel puțin parțial, și prin urmare, pe baza acestor activități, au fost clasificate ca întreprinderi.

(97) Autoritățile italiene și cele 78 de părți interesate susțin că activitățile specifice desfășurate de către entitățile necomerciale nu pot fi considerate activități economice. În special, consideră că, în contextul măsurii ICI, activități precum asistența acordată mamei tinere aflate în dificultate sau administrarea unei clădiri dintr-o zonă muntoasă în care își petrec vacanța de vară copiii dintr-o parohie nu reprezintă activități economice. Aceste activități – destinate în mod special unor categorii bine definite de beneficiari – nu constituie furnizare de bunuri sau servicii pe piață de către entități necomerciale și nu se află în concurență cu activitățile desfășurate de către întreprinderile comerciale. Prin urmare, aceste entități necomerciale care desfășoară activități în interes public nu trebuie considerate întreprinderi, aceasta reprezentând condiția preliminară pentru aplicarea articolului 107 alineatul (1) din tratat. În plus, potrivit autorităților italiene și unora dintre cele 78 de părți interesate, în multe cazuri nu există o piață efectivă pentru aceste activități. Aproape toate aceste activități au, de asemenea, anumite caracteristici specifice ce pot fi prezentate succint astfel:

⁽³⁹⁾ A se vedea, de asemenea, Circulara nr. 4/2006 din 16 mai 2006 a Agenzia del Territorio.

- a) sunt furnizate gratuit sau la tarife/prețuri reduse; înființată pentru a genera profit, întrucât și entitățile fără scop lucrativ pot să ofere pe piață bunuri și servicii ⁽⁴¹⁾.
- b) sunt furnizate în scopuri de solidaritate și ajutor social care nu se înscriu în sfera obiectelor de activitate ale întreprinderilor comerciale; (102) În al treilea rând, clasificarea unei entități ca întreprindere este corelată întotdeauna cu desfășurarea unei activități specifice. O entitate care desfășoară atât activități economice, cât și activități neeconomice este considerată întreprindere doar în legătură cu primul tip de activități.
- c) au o capacitate redusă de plată a contribuțiilor fiscale comparativ cu întreprinderile comerciale care funcționează pe baza principiilor de piață; (103) Activitate economică înseamnă orice activitate ce constă în oferirea de bunuri și servicii pe o piață. În această privință, Comisia consideră că aspectele și caracteristicile prevăzute la considerentul 97, menționate de către Italia și cele 78 de părți interesate și care, după cum ele însele recunosc, nu sunt prezente în toate cazurile, nu pot să excludă automat natura economică a activităților implicate.
- d) generează deficite sau venituri mici; orice profit trebuie reinvestit în funcție de obiectivele entității.
- (98) Ținând seama de aceste caracteristici și de scopurile specifice ale entităților necomerciale respective, nu este posibil ca aceste entități să fie considerate întreprinderi.
- (99) Comisia remarcă faptul că, în concordanță cu jurisprudența soluționată, conceptul de întreprindere vizează fiecare entitate implicată într-o activitate economică, indiferent de statutul său juridic și de modalitatea de finanțare a acesteia ⁽⁴⁰⁾. Prin urmare, clasificarea unei anumite entități depinde în totalitate de natura activităților acesteia. Acest principiu general are două consecințe importante descrise mai jos.
- (100) În primul rând, statutul unei entități conform legislației naționale specifice este ne semnificativ. Acest lucru înseamnă că forma sa juridică și de organizare este irelevantă. Prin urmare, chiar dacă o entitate este clasificată drept asociație sau club sportiv în temeiul legislației naționale, aceasta poate fi considerată, totuși, întreprindere în sensul articolului 107 alineatul (1). Singurul criteriu relevant este dacă entitatea respectivă desfășoară sau nu o activitate economică.
- (101) În al doilea rând, aplicarea normelor privind ajutorul de stat nu depinde de măsura în care o entitate este
- (104) După cum s-a explicat deja, în temeiul articolului 7 alineatul (2a) din Decretul-lege nr. 203/2005, modificat prin Decretul-lege nr. 223/2006 (în prezent abrogat), activitățile enumerate la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Legea privind ICI ar putea avea caracter comercial, cu condiția să nu aibă caracter exclusiv comercial. Circulara din 29 ianuarie 2009 a enunțat o serie de criterii pentru fiecare dintre activitățile enumerate la articolul 7 alineatul (1) litera (i), pentru a stabili situația în care fiecare dintre acestea trebuie considerată ca nefiind exclusiv comercială. În cazul în care condițiile indicate în circulară ar fi îndeplinite, entitățile necomerciale ar fi scutite de ICI, chiar dacă activitățile pe care le-au desfășurat au avut și aspecte economice. Într-adevăr, după cum s-a precizat deja în decizia de inițiere a procedurii, principala cerință în sectorul sanitar a fost ca entitățile necomerciale să fi încheiat un acord sau un contract cu autoritățile publice. Este clar că doar această condiție nu poate să excludă automat natura economică a activităților în cauză. În mod similar, în ceea ce privește educația, școala trebuie să respecte anumite standarde de predare, să fie accesibilă elevilor cu handicap, să aplice contracte colective de muncă și o politică a înscrierilor nediscriminatorie și să reinvestească profiturile în activitatea educațională. Din nou, aceste cerințe nu exclud natura economică a activităților educaționale desfășurate în acest mod. În ceea ce privește cinematografele, acestea au obligația de a difuza filme de interes cultural sau cu un certificat de calitate sau filme pentru copii. Pentru unitățile de cazare, cerința este ca acestea să nu fie deschise publicului larg, ci unor categorii predefinite, iar serviciul să nu fie furnizat pe întreaga perioadă a anului. De asemenea, furnizorul de servicii trebuie să practice prețuri semnificativ mai mici decât cele practicate pe piață, iar unitatea să nu poată funcționa ca un hotel normal. Din nou, aceste condiții nu elimină natura economică a activităților în cauză.

⁽⁴⁰⁾ A se vedea, printre altele, cauza C-41/90, Höfner, Rec., 1991, p. I-1979, punctul 21; cauza C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze, Rec., 2006, p. I-289, punctul 107 și următoarele

⁽⁴¹⁾ Cauzele conexe 209/78-215/78 și 218/78, Van Landewyck, Rec., 1980, p. 3125, punctul 21; cauza C-244/94, FFSA și alții, Rec., 1995, p. I-4013; cauza C-49/07, MOTOE, Rep., 2008, p. I-4863, punctele 27 și 28.

(105) De asemenea, Comisia observă că, deși în majoritatea cazurilor activitățile sunt desfășurate în interes public, doar acest element nu elimină automat natura economică a activităților respective. În orice caz, chiar dacă o activitate are un scop social, acesta nu este suficient pentru a exclude clasificarea ca activitate economică. În plus, entitățile necomerciale pot avea, într-adevăr, o capacitate redusă de plată a contribuțiilor fiscale, însă acest lucru nu implică absența oricărei activități economice. Acest factor nu este deloc relevant pentru un impozit pe bunurile imobiliare stabilit pe baza deținerii acestor proprietăți și nu ia în considerare alte elemente ale capacității de plată a contribuțiilor fiscale.

(106) Ținând seama de cele de mai sus, dat fiind faptul că însăși legea din 2005 a permis scutirea de ICI pentru activitățile cu caracter comercial și a stabilit că informațiile furnizate de Italia și criteriile enunțate în circulară nu sunt suficiente pentru excluderea naturii economice a activităților desfășurate, Comisia consideră că entitățile necomerciale în cauză trebuie clasificate ca întreprinderi în ceea ce privește activitățile respective. Același lucru este valabil și pentru entitățile necomerciale prevăzute la articolul 149 alineatul (4) din TUIR, cărora li se permite efectiv să deruleze activități economice. Această concluzie nu este contestată de autoritățile italiene.

(107) În orice caz, în concordanță cu jurisprudența Curții de Justiție ⁽⁴²⁾, Comisia consideră că, pentru ca o schemă să fie clasificată drept ajutor de stat, nu este necesar să se demonstreze că întregul ajutor individual acordat în cadrul schemei respective poate fi considerat ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat. Pentru a trage concluzia că o schemă cuprinde elemente de ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1), este suficient ca situațiile care generează ajutorul să apară pe parcursul aplicării acesteia. De unde rezultă că, *mutatis mutandis*, în contextul prezentei decizii, nu este necesar să se analizeze natura tuturor activităților individuale enumerate la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul legislativ nr. 504/92. După cum s-a indicat deja la considerentul 104, Comisia a stabilit, de fapt, că unele dintre aplicările individuale ale schemei de ajutor contestate au implicat întreprinderi.

(108) Ținând seama de cele de mai sus, Comisia concluzionează că nu există niciun motiv de a se detașa de poziția adoptată în cadrul deciziei de inițiere a procedurii: schema respectivă include și activități economice. Caracteristicile specifice ale anumitor activități, cel puțin, permit Comisiei să le clasifice drept activități economice. Deoarece beneficiarii măsurilor respective au dreptul să desfășoare activități economice, este, așadar, posibil ca aceștia să fie clasificați ca întreprinderi în ceea ce privește acele activități.

6.2. Scutirea de ICI

(109) În această secțiune, Comisia va examina dacă scutirea de ICI acordată entităților necomerciale, în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul-legislativ nr. 504/92, în versiunea în vigoare înainte de introducerea modificărilor prin Decretul-lege nr. 1/2012, a fost finanțată de stat sau prin resursele statului; dacă a acordat un avantaj selectiv și în plus, dacă a fost justificată de logica sistemului italian de impozitare; dacă a afectat comerțul între statele membre și dacă a denaturat sau a amenințat să denatureze concurența.

6.2.1. Resursele de stat

(110) Măsura a implicat folosirea resurselor de stat, precum și renunțarea la veniturile fiscale pentru suma corespunzătoare obligației fiscale reduce.

(111) Pierderea venitului fiscal este efectiv echivalentă cu folosirea resurselor de stat sub forma cheltuielilor fiscale. Prin faptul că entităților care ar putea fi clasificate drept întreprinderi li se permite să își reducă fiscalitatea prin scutiri, autoritățile italiene au renunțat la venituri la care ar fi avut dreptul în lipsa scutirii fiscale.

(112) Din aceste motive, Comisia constată că măsura respectivă a generat o pierdere a resurselor de stat deoarece a acordat o scutire fiscală.

6.2.2. Avantaj

(113) Conform jurisprudenței, conceptul de ajutor prezintă nu doar beneficii, ci și măsuri care, sub diverse forme, reduc anumite cheltuieli care sunt incluse de obicei în bugetul unei întreprinderi ⁽⁴³⁾.

(114) Prin urmare, deoarece scutirea fiscală de ICI a redus cheltuielile incluse de obicei în costurile de exploatare ale unei întreprinderi ce deține bunuri imobiliare în Italia, prin această măsură entităților respective li s-a acordat un avantaj economic față de alte întreprinderi care nu au avut dreptul la astfel de avantaje fiscale.

⁽⁴²⁾ A se vedea cauzele C-471/09 P - C-473/09 P, Diputación Foral de Álava și alții/Comisia, nepublicate încă în Repertoriu, punctul 98; a se vedea, de asemenea, cauzele conexate C-71/09 P, C-73/09 P și C-76/09 P, Comitatul „Venezia vuole vivere”/Comisia, nepublicate încă în Repertoriu, punctul 130 și jurisprudența citată în acestea.

⁽⁴³⁾ Cauza C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* [2001] Rec. I-8365, punctul 38.

6.2.3. *Selectivitate*

(115) Pentru a constitui ajutor de stat, o măsură trebuie să fie selectivă ⁽⁴⁴⁾, în sensul că trebuie să favorizeze anumite întreprinderi sau producerea anumitor bunuri. Conform jurisprudenței constante ⁽⁴⁵⁾, pentru a clasifica o măsură fiscală internă drept „selectivă”, în general, sunt mai întâi necesare identificarea și examinarea regimului fiscal obișnuit sau „normal” aplicabil în statul membru respectiv. În al doilea rând, caracterul selectiv al oricărui avantaj fiscal acordat prin măsura respectivă trebuie stabilit în legătură cu acest regim fiscal obișnuit sau „normal”. Acest lucru poate fi realizat prin demonstrarea faptului că măsura se abate de la regimul obișnuit, deoarece face o diferențiere între agenții economici care, ținând seama de obiectivul urmărit prin regimul respectiv, se află într-o situație de fapt și juridică comparabilă. În al treilea rând, în cazul în care această abatere există, este necesar să se examineze dacă ea rezultă din natura sau schema generală a regimului fiscal din care face parte și, prin urmare, ar putea fi justificată de natura sau schema generală a regimului. În acest context, statului membru îi revine responsabilitatea de a arăta că tratamentul fiscal diferențiat rezultă direct din principiile fundamentale și principiile directe ale regimului său fiscal ⁽⁴⁶⁾.

a) Regimul de referință

(116) ICI reprezenta un impozit autonom, datorat anual municipalităților. În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a concluzionat că regimul de referință pentru evaluarea scutirii de ICI constă chiar în impozitul municipal pe bunurile imobile. Nici Italia, nici alte părți interesate nu au contestat această concluzie.

(117) Prin urmare, Comisia concluzionează că nu există niciun motiv pentru a revizui poziția adoptată în decizia de inițiere a procedurii, respectiv regimul de referință este chiar ICI.

b) Abaterea de la regimul de referință

(118) În conformitate cu legislația ICI, toate persoanele juridice ce dețin bunuri imobile, indiferent de utilizarea pe care o dau acestora, au obligația de a plăti ICI ⁽⁴⁷⁾. Articolul 7 a enumerat categoriile de bunuri imobile scutite de la plata acestui impozit.

⁽⁴⁴⁾ A se vedea cauza C-66/02, Italia/Comisia, Rec., 2005, p. I-10901, punctul 94.

⁽⁴⁵⁾ A se vedea, *inter alia*, cauza C-88/03, Portugalia/Comisia, Rec., 2006, p. I-7115, punctul 56 și cauzele conexe C-78/08 - C-80/08, Paint Graphos, nepublicate încă în Repertoriu, punctul 49.

⁽⁴⁶⁾ A se vedea cauza C-143/99, Adria-Wien Pipeline GmbH și Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, Rec., 2001, p. I-8365, punctul 42.

⁽⁴⁷⁾ Articolele 1 și 3 din Decretul legislativ nr. 504/92.

(119) Comisia remarcă faptul că articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul-lege nr. 504/92 se abate de la regimul de referință, pe baza căruia fiecare persoană care deține bunuri imobile avea obligația de a plăti impozitul ICI, indiferent de folosința dată proprietății respective. După cum s-a demonstrat mai sus, entitățile necomerciale în cauză puteau să desfășoare activități în scop comercial, ca orice altă întreprindere care desfășura activități economice similare. Ținând seama de obiectivul urmărit prin regimul fiscal al ICI – respectiv impozitarea de către municipalități a deținerii de bunuri imobile –, entitățile necomerciale s-au aflat, așadar, într-o situație juridică și de fapt comparabilă cu cea a întreprinderilor obligate la plata ICI.

(120) De exemplu, conform condițiilor prevăzute în circulară, cinematografele pe care le administrează entitățile necomerciale într-un scop care nu este exclusiv comercial aveau dreptul la scutirea de ICI. Aceste servicii, oferite pe piață în mod structurat și în schimbul unei remunerații, constituie, totuși, activități economice. Este de necontestat faptul că, în cazurile în care activitățile enumerate la articolul 7 alineatul (1) litera (i) erau desfășurate de entități necomerciale, acestea beneficiau de scutire de ICI pentru proprietățile în care se desfășurau aceste activități, cu condiția de a respecta cerințele minime incluse în circulară. Entitățile comerciale nu beneficiau de aceeași scutire fiscală, chiar dacă desfășurau aceleași activități și îndeplineau condițiile prevăzute în circulară în legătură cu natura filmelor.

(121) În consecință, Comisia concluzionează că scutirea de ICI prevăzută la articolul (1) litera (i), în versiunea în vigoare înainte de introducerea modificărilor prin Decretul-lege nr. 1/2012, s-a abătut de la regimul de referință și a constituit o măsură selectivă în sensul jurisprudenței.

c) Justificare în funcție de natura și schema generală a regimului fiscal

(122) Deoarece Comisia consideră că scutirea fiscală respectivă este selectivă, aceasta va trebui să stabilească, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție, dacă scutirea este justificată de natura și schema generală a regimului din care face parte. O măsură care se abate de la aplicarea regimului fiscal general poate fi justificată prin natura și schema generală a regimului fiscal în cazul în care statul membru în cauză poate să demonstreze că măsura este rezultatul direct al principiilor de bază sau principiilor directe ale regimului său fiscal.

- (123) Autoritățile italiene, susținute de cele 78 de părți interesate, consideră că scutirea de ICI reprezintă aplicarea principiilor directoare ale regimului fiscal italian. În opinia acestor părți, tratamentul diferențiat al activităților cu o valoare socială ridicată prestate în interes public este în concordanță cu logica sistemului de impozitare. Aceste activități sunt inspirate de principiul solidarității, un principiu fundamental atât al dreptului intern, cât și al dreptului Uniunii. În plus, respectivele entități necomerciale împart cu statul funcții sociale specifice. Raționamentul ce stă la baza scutirii de ICI se bazează pe articolele 2 și 3 din Constituția Italiei, care impun îndeplinirea îndatoririlor de solidaritate politică, economică și socială față de cetățeni, precum și pe articolul 38, care stabilește dreptul la bunăstare socială al persoanelor care nu dispun de mijloacele de subsistență necesare.
- (124) În această privință, Comisia constată că autoritățile italiene nu au demonstrat că măsura respectivă rezultă direct din principiile fundamentale sau principiile directoare ale sistemului de impozitare italian. Articolele din Constituția Italiei invocate de Italia nu se referă în realitate la niciun principiu director al regimului fiscal italian, ci doar la principiile generale de solidaritate socială.
- (125) În al doilea rând, Comisia remarcă faptul că obiectivul urmărit prin măsurile de stat nu este suficient pentru a exclude clasificarea acestora drept „ajutor” în sensul articolului 107 din tratat⁽⁴⁸⁾. După cum a reținut Curtea de nenumărate ori, articolul 107 alineatul (1) din TFUE nu face nicio distincție între cauzele sau obiectivele ajutorului de stat, ci doar le definește în legătură cu efectele lor⁽⁴⁹⁾. Ținând seama de cele de mai sus, Comisia remarcă, de asemenea, faptul că existența unui obiectiv social și derularea unor activități în interes public nu sunt suficiente pentru a exclude clasificarea măsurii în cauză ca ajutor de stat.
- (126) În al treilea rând, Comisia constată și faptul că, după cum s-a afirmat deja, o măsură care creează o excepție de la aplicarea regimului fiscal general poate fi justificată dacă este rezultatul direct al principiilor fundamentale sau al principiilor directoare ale regimului fiscal (de referință), în acest caz ICI. În acest context, după cum s-a afirmat la
- punctul 26 din Comunicarea Comisiei privind aplicarea normelor privind ajutorul de stat în cazul măsurilor referitoare la impozitarea directă a activităților economice⁽⁵⁰⁾, trebuie să se facă o distincție între obiectivele externe alocate unei anumite scheme fiscale (în special obiectivele sociale), pe de o parte, și obiectivele inerente însuși regimului fiscal, pe de altă parte. Prin urmare, scutirile fiscale care sunt rezultatul unor obiective ce nu au legătură cu regimul fiscal de referință nu pot eluda cerințele prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat⁽⁵¹⁾. Scopul principal al regimului fiscal respectiv este de a colecta venituri pentru finanțarea cheltuielilor de stat⁽⁵²⁾, prin impozitarea deținerii de bunuri imobile. Astfel, Comisia consideră că obiectivele sociale urmărite de entitățile care se înscriu în domeniul de aplicare al scutirii de ICI sunt externe logicii regimului fiscal al ICI și, prin urmare, nu pot fi invocate pentru a justifica *prima facie* selectivitatea măsurii.
- (127) În al patrulea rând, în conformitate cu jurisprudența⁽⁵³⁾, atunci când se stabilește dacă o măsură poate fi justificată de natura sau de schema generală a regimului național din care face parte, este necesar să se stabilească nu doar dacă măsura este o parte inerentă a principiilor fundamentale ale regimului fiscal din statul membru în cauză, ci și dacă aceasta respectă principiile consecvenței și proporționalității. Cu toate acestea, dat fiind faptul că măsura respectivă nu este rezultatul direct al principiilor de bază ale regimului fiscal de referință, Comisia consideră inutilă analiza sistemului de control instituit de către Italia pentru a asigura respectarea condițiilor necesare pentru ca entitățile necomerciale să beneficieze de scutirea de ICI, astfel cum sunt prezentate de către autoritățile italiene. În orice caz, tratamentul fiscal diferențiat al entităților necomerciale introdus prin măsura în cauză nu este nici necesar, nici proporțional din punct de vedere al logicii regimului fiscal.
- (128) Ținând seama de considerentele 122-127, Comisia concluzionează că natura selectivă a măsurii fiscale respective nu este justificată de logica regimului fiscal. Prin urmare, trebuie să se considere că măsura contestată oferă un avantaj selectiv entităților necomerciale care desfășoară activități specifice.

⁽⁴⁸⁾ Cauzele conexe C-78/08 - C-80/08, Paint Graphos, punctul 67; a se vedea, de asemenea, cauza C-487/06, British Aggregates/Comisia, Rep., 2008, p. I-10505, punctul 84 și jurisprudența citată în aceasta.

⁽⁴⁹⁾ Cauza C-487/06, British Aggregates/Comisia, Rec., 2008, p. I-10505, punctul 85.

⁽⁵⁰⁾ JO C 384, 10.12.1998, p. 3.

⁽⁵¹⁾ Cauzele conexe C-78/08 - C-80/08, Paint Graphos, punctul 70.

⁽⁵²⁾ A se vedea punctul 26 din Comunicarea Comisiei privind aplicarea normelor privind ajutorul de stat în cazul măsurilor referitoare la impozitarea directă a activităților economice.

⁽⁵³⁾ Cauzele conexe C-78/08 - C-80/08, Paint Graphos, punctul 73 și următoarele.

6.2.4. *Efectele asupra comerțului dintre statele membre și denaturarea concurenței*

(129) Articolul 107 alineatul (1) din tratat interzice ajutoarele care afectează comerțul dintre statele membre și denaturează sau amenință să denatureze concurența. Conform jurisprudenței Curții de Justiție⁽⁵⁴⁾, pentru a clasifica o măsură națională ca ajutor de stat, Comisia nu trebuie să stabilească dacă ajutorul respectiv are un efect real asupra comerțului dintre statele membre, iar concurența este cu adevărat denaturată, ci trebuie doar să analizeze dacă ajutorul poate afecta comerțul și denatura concurența. Trebuie subliniat, de asemenea, faptul că, după cum se explică în considerentul 107 de mai sus, pentru a decide clasificarea unei scheme drept ajutor de stat nu este necesar să se demonstreze că întregul ajutor individual acordat în cadrul schemei respective poate fi considerat ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat. În acest scop, pentru a trage concluzia că o schemă cuprinde elemente de ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) este suficient ca situațiile ce generează ajutorul să apară pe parcursul aplicării acesteia.

(130) Mai exact, în ceea ce privește condiția afectării comerțului dintre statele membre, din jurisprudență rezultă că acordarea, de către un stat membru, a unui ajutor sub formă de scutire fiscală, unora dintre persoanele impozabile ale acestuia, trebuie considerată ca având potențialul de a afecta comerțul și, prin urmare, ca îndeplinind această condiție, în cazul în care persoanele impozabile desfășoară o activitate economică în domeniul comerțului sau se poate presupune că acestea se află în concurență cu operatori stabiliți în alte state membre⁽⁵⁵⁾. În plus, atunci când ajutorul acordat de către un stat membru consolidează poziția unei întreprinderi față de alte întreprinderi aflate în concurență în cadrul schimburilor comerciale în interiorul Uniunii, trebuie să se considere că acestea din urmă sunt afectate de ajutor. În plus, nu este necesar ca întreprinderea beneficiară să fie implicată în schimburile comerciale din interiorul Uniunii. Atunci când un stat membru acordă ajutor unei întreprinderi, activitatea acesteia pe piața internă poate fi menținută sau sporită în consecință, astfel încât ocaziile întreprinderilor înființate în alte state membre de a pătrunde pe piața statului membru respectiv să fie, așadar, reduse.

⁽⁵⁴⁾ Cauza C-372/97, Italia/Comisia, Rec., 2004, p. I-3679, punctul 44; cauza C-148/04, Unicredito Italiano, Rec., 2005, p. I-11137, punctul 54; cauza C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze, Rec., 2006, p. I-289, punctul 140; cauzele conexe C-78/08 - C-80/08, Paint Graphos, nepublicate încă în Repertoriu, punctul 78; cauza T-303/10, Wam Industriale Spa/Comisia, nepublicată încă în Repertoriu, punctul 25 și următoarele.

⁽⁵⁵⁾ A se vedea cauza C-88/03, Portugalia/Comisia, punctul 91 și cauza C-172/03, Heiser, Rec., 2005, p. I-1627, punctul 35; cauza C-494/06 P, Comisia/Wam, Rec., 2009, p. I-3639, punctul 51.

(131) În ceea ce privește condiția de denaturare a concurenței, ar trebui să se aibă în vedere faptul că, în principiu, ajutorul menit să scutească întreprinderile de costurile pe care ar trebui să le suporte în mod obișnuit în cadrul gestionării curente sau activităților obișnuite denaturează condițiile de concurență⁽⁵⁶⁾.

(132) Autoritățile italiene nu au formulat nicio observație în această privință. Unii dintre cei 78 de terți interesați consideră că scutirea de ICI nu poate să aibă un efect semnificativ asupra comerțului sau denaturării concurenței, luând în considerare caracteristicile specifice ale beneficiarilor schemei și modul în care își desfășoară activitățile ce determină scutirea.

(133) Comisia nu poate fi de acord cu punctele de vedere prezentate de către părțile interesate, conform cărora scutirea respectivă, acordată entităților necomerciale ce își desfășoară activitatea la nivel local, nu a avut niciun efect semnificativ asupra comerțului și denaturării concurenței. În realitate, în conformitate cu jurisprudența constantă, pentru a dovedi efectul defavorabil asupra comerțului este suficient să se stabilească faptul că întreprinderea favorizată este activă pe o piață deschisă concurenței (import sau export de bunuri sau furnizare de servicii la nivel transnațional)⁽⁵⁷⁾. Nu este relevant dacă piețele afectate sunt locale, regionale, naționale sau la nivelul Uniunii. Într-adevăr, nu definirea piețelor relevante din punct de vedere material sau geografic este esențială, ci stabilirea efectului potențial defavorabil asupra comerțului în interiorul Uniunii. Valoarea relativ nesemnificativă a ajutorului și dimensiunea relativ redusă a întreprinderii care beneficiază de acesta nu exclud ca atare posibilitatea afectării comerțului în interiorul Uniunii⁽⁵⁸⁾. În realitate, nici valoarea nesemnificativă a ajutorului, nici dimensiunea redusă a întreprinderilor favorizate nu elimină prezența ajutorului⁽⁵⁹⁾.

⁽⁵⁶⁾ A se vedea cauza C-156/98, Germania/Comisia, Rec., 2000, p. I-6857, punctul 30 și Heiser, punctul 55.

⁽⁵⁷⁾ A se vedea cauza T-298/97, Alzetta, Rec., 2000, p. II-2319, punctul 93 și următoarele.

⁽⁵⁸⁾ A se vedea cauza C-142/87, Belgia/Comisia, Rec., 1990, p. I-959, „Tubemeuse”, punctul 43; cauzele conexe C-278/92 - C-280/92, Spania/Comisia, Rec., 1994, p. I-4103, punctul 42, și cauza C-280/00, Altmark Trans și Regierungspräsident Magdeburg., Rec., 2003, p. I-7747, punctul 81.

⁽⁵⁹⁾ Cauza T-171/02, Sardegna/Comisia, Rec., 2005, p. II-2123, punctul 86 și următoarele; cauza C-113/00, Spania/Comisia, Rec., 2002, p. I-7601, punctul 30; cauza T-288/97, Friuli Venezia Giulia/Comisia, Rec., 2001, p. II-1169, punctele 44 și 46.

- (134) În cazul de față, Comisia remarcă faptul că cel puțin unele dintre sectoarele ce beneficiază de scutirea de ICI, precum serviciile de cazare și cele din domeniul sănătății, au fost și sunt, într-adevăr, expuse concurenței și comerțului în interiorul Uniunii. În legătură cu măsura respectivă, Comisia consideră că sunt întrunite condițiile indicate în jurisprudență întrucât măsura prevede un avantaj din punct de vedere al finanțării activităților entităților respective, scutind entitățile respective de costurile pe care ar fi trebuit să le suporte în mod obișnuit. Prin urmare, măsura poate să denatureze concurența.
- (135) Așadar, Comisia concluzionează că măsura respectivă poate să afecteze comerțul dintre statele membre și să denatureze concurența în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.
- 6.2.5. *Concluzie privind clasificarea măsurii contestate*
- (136) Ținând seama de cele de mai sus, Comisia concluzionează că măsura respectivă întrunește toate condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din tratat și, prin urmare, ar trebui considerată ajutor de stat.
- 6.2.6. *Clasificarea măsurii ca ajutor nou*
- (137) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a considerat că scutirea de ICI în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul legislativ nr. 504/92 constituie ajutor nou. ICI, un impozit anual plătit municipalităților, a fost introdus în 1992. Scutirea nu a fost notificată Comisiei și nici aprobată de către aceasta. La data introducerii, scutirea s-a aplicat unei game largi de activități deschise concurenței.
- (138) Italia susține că abordarea Comisiei în decizia de inițiere a procedurii este incorectă și că, în cazul în care scutirea de ICI este considerată ajutor, aceasta trebuie clasificată ca ajutor existent. Italia argumentează că ICI reprezintă evoluția legislativă logică de la impozitele anterioare asupra proprietății, cu care asigură o continuitate formală și materială. Scutirea bunurilor imobile folosite pentru activități specifice cu valoare socială ridicată a reprezentat o componentă fundamentală a tuturor impozitelor asupra bunurilor imobile introduse din 1931, cu mult înainte de intrarea în vigoare a Tratatului CEE.
- (139) De asemenea, autoritățile italiene susțin că răspunsurile adresate de către Comisie reclamanților în legătură cu scutirea de ICI, despre care Italia a fost notificată în mod neoficial, au creat o așteptare legitimă din partea entităților necomerciale în ceea ce privește compatibilitatea scutirii de ICI cu dreptul Uniunii.
- (140) Italia a prezentat o descriere detaliată a impozitelor imobiliare în vigoare înainte de ICI. În 1931, Italia a introdus taxe asupra îmbunătățirilor specifice și generale prin Legea unică privind finanțele locale. Ulterior, în 1963, a fost introdus, prin Legea nr. 246 din 5 martie 1963, un impozit asupra aprecierii suprafețelor construibile. În sfârșit, impozitul asupra aprecierii bunurilor imobile (așa-numitul INVIM) a fost introdus prin Decretul Prezidențial nr. 643 din 26 octombrie 1972. Aprecierea valorii bunurilor imobile era luată în considerare în momentul calculării taxelor asupra îmbunătățirilor specifice și generale. În mod similar, impozitul din 1963 a vizat câștigul de capital al zonelor construibile. Acest câștig de capital era, de asemenea, impozitat, la data transferului proprietăților prin acte între vii și, în general, la sfârșitul fiecărei perioade de zece ani de deținere a bunului imobil. INVIM, introdus în 1972, a înlocuit taxele din 1931 și 1963. Conform legii privind INVIM, persoanele impozabile erau cedentul cu titlu oneros sau cesionarul cu titlu gratuit, și, în fiecare caz, impozitul era scadent o dată la zece ani. INVIM a fost eliminat odată cu introducerea ICI. Conform Italiei, această analiză demonstrează continuitatea strânsă între diferitele instrumente fiscale folosite în legătură cu bunurile imobile începând cu 1931. De asemenea, Italia remarcă faptul că normele privind scutirile de impozit asupra bunurilor imobile au ținut întotdeauna seama de tipul activității desfășurate de către entitățile care aveau dreptul la scutire. Faptul că de-a lungul anilor categoriile celor care beneficiază de scutiri au devenit mai numeroase se datorează pur și simplu lărgirii gamei de entități care desfășoară activități în interes social.
- (141) Comisia nu consideră că argumentele autorităților italiene sunt corecte. În primul rând, subliniază că ICI este complet diferit de taxele asupra proprietăților aplicate anterior și pe care le înlocuiește. În orice caz, există mai multe diferențe substanțiale între ICI și taxele anterioare pe bunuri imobile, din punct de vedere al persoanelor impozabile, al bazei de impozitare și

al evenimentelor care generează obligația de plată a acestor taxe. De exemplu, până la introducerea ICI, impozitele pe bunurile imobile se calculau pe baza câștigului de capital al bunului imobil, în timp ce ICI s-a calculat pe baza valorii cadastrale a bunului imobil. În plus, INVIM era datorat de către cedentul cu titlu oneros și cesionarul cu titlu gratuit, în timp ce ICI era datorat de fiecare persoană fizică sau juridică ce deținea bunuri imobile. În sfârșit, în timp ce INVIM era plătit, în general, la un interval de zece ani, ICI trebuia plătit în fiecare an. Ținând seama de cele de mai sus, Comisia consideră că modificările introduse de-a lungul timpului și în special odată cu Legea privind ICI afectează fondul concret al schemei inițiale și nu pot fi separate de acesta, astfel încât schema inițială este transformată într-o schemă de ajutor nou ⁽⁶⁰⁾. Comisia nu are niciun motiv să își revizuiască poziția enunțată în decizia de inițiere a procedurii și confirmă că scutirea de ICI constituie ajutor nou.

- (142) În ceea ce privește presupusa autorizare a măsurii privind ICI, Comisia remarcă faptul că ajutorul respectiv nu a fost autorizat niciodată de către Comisie sau Consiliu. În cazul respectiv, ajutorul ar fi fost considerat ajutor existent în temeiul articolului 1 litera (b) punctul (ii) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999. Cu toate acestea, scrisorile ce cuprind evaluarea preliminară a Comisiei și care au fost transmise reclamanților în contextul procedurilor administrative anterioare deciziei de inițiere a procedurii nu pot fi considerate echivalente cu deciziile Comisiei. Într-adevăr, o măsură poate fi considerată ajutor existent în temeiul articolului 1 litera (b) punctul (ii) doar în cazul în care ajutorul a fost aprobat deja prin decizia expresă a Comisiei sau a Consiliului. În orice caz, scrisoarea trimisă reclamanților la data de 15 februarie 2010 a fost contestată de către doi reclamanți în fața Tribunalului și nu a dobândit caracter definitiv; aceste acțiuni în fața Tribunalului au fost retrase doar după decizia de inițiere a procedurii. În consecință, Comisia concluzionează că, în lipsa oricărei decizii a Comisiei sau a Consiliului, articolul 1 litera (b) punctul (ii) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 nu se aplică. Prin urmare, ajutorul în cauză nu poate fi considerat ajutor existent, reprezentând, dimpotrivă, ajutor nou.

6.2.7. Compatibilitate

- (143) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a considerat că schema de ajutor respectivă nu poate fi considerată ca eligibilă pentru a se încadra în scutiile prevăzute la articolul 107 alineatele (2) și (3) din tratat și că autoritățile italiene nu au demonstrat că ajutorul poate fi declarat compatibil în sensul articolului 106 alineatul (2) din tratat.
- (144) Pe parcursul procedurii, autoritățile italiene nu au prezentat niciun argument care să indice faptul că excepțiile prevăzute la articolul 107 alineatele (2) și (3) și la articolul 106 alineatul (2) se pot aplica schemei în cauză. Unele dintre cele 78 de părți interesate au considerat că schema este compatibilă în temeiul articolului 106 alineatul (2) și articolul 107 alineatul (3) litera (c). În opinia lor, scutirea este necesară pentru activitățile derulate în interes public pe baza principiului solidarității. Cei doi reclamanți consideră că nu se aplică niciuna dintre excepțiile prevăzute în tratat.
- (145) Comisia consideră că în acest caz nu se aplică excepțiile prevăzute la articolul 107 alineatul (2) care se referă la ajutorul cu caracter social acordat consumatorilor individuali, la ajutorul pentru repararea daunelor provocate de dezaastre naturale sau situații excepționale și ajutorul acordat anumitor zone ale Republicii Federale Germane.
- (146) Același lucru este valabil și pentru excepția prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (a), care autorizează ajutorul pentru promovarea dezvoltării economice a zonelor în care standardul de viață este anormal de redus și în care rata șomajului este ridicată, precum și a regiunilor menționate la articolul 349, ținând seama de situația lor structurală, economică și socială. Nu se poate considera nici că măsura respectivă promovează derularea unui proiect important de interes european comun sau remediază o perturbare gravă existentă în economia Italiei, după cum prevede articolul 107 alineatul (3) litera (b).
- (147) În temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c), ajutorul pentru facilitarea derulării anumitor activități economice poate fi considerat compatibil atunci când nu afectează în mod defavorabil condițiile de schimb comercial într-o măsură contrară interesului comun. Cu toate acestea, Comisia nu a primit nicio informație faptică ce ar fi putut să îi permită să evalueze măsura în care scutirea fiscală acordată prin măsura analizată se referă la investiții specifice sau la proiecte eligibile pentru ajutor în conformitate cu normele și orientările UE sau, în

⁽⁶⁰⁾ Cauzele conexe T-195/01 și T-207/01, Guvernul Gibraltarului/Comisia, Rec., 2002, p. II-2309, punctul 111.

caz contrar, direct compatibile cu articolul 107 alineatul (3) litera (c). Prin urmare, Comisia nu poate să fie de acord cu poziția terților care pretind compatibilitatea măsurii în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) pe baza nevoii de a permite entităților necomerciale să desfășoare activități întemeiate pe principiul solidarității și având o funcție socială ridicată. În special, ținând seama de natura avantajului care este pur și simplu corelat cu nivelul obligației fiscale pentru deținerea de bunuri imobile, nu este posibil să se stabilească că atingerea unui obiectiv de interes public este necesară și proporțională în toate cazurile individuale. Prin urmare, Comisia consideră că măsura respectivă nu poate fi considerată compatibilă în baza niciuneia dintre orientările întemeiate pe articolul 107 alineatul (3) litera (c).

(148) Articolul 107 alineatul (3) litera (d) prevede că ajutorul destinat promovării culturii și conservării patrimoniului poate fi considerat compatibil cu piața internă în cazul în care nu afectează condițiile schimburilor comerciale și concurența în interiorul Uniunii într-o măsură contrară interesului comun. În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a considerat că în cazul anumitor entități precum cele necomerciale care au desfășurat exclusiv activități educaționale, culturale și de agrement, nu este posibilă respingerea *a priori* a faptului că obiectul acestora constă în promovarea culturii și conservarea patrimoniului și că, în consecință, pot intra sub incidența articolului 107 alineatul (3) litera (d). Cu toate acestea, nici Italia, nici oricare dintre părțile interesate nu au pus la dispoziția Comisiei informații care ar fi putut să demonstreze compatibilitatea măsurii respective pentru anumite entități specifice, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (d)⁽⁶¹⁾. Și în acest context, tocmai ținând seama de natura avantajului, este imposibil să se considere că ajutorul este necesar și proporțional în toate cazurile individuale.

(149) În sfârșit, în decizia de inițiere a procedurii, Comisia nu a respins posibilitatea ca unele dintre activitățile ce beneficiază de măsura respectivă să poată fi clasificate, în temeiul legislației italiene, drept servicii de interes economic general, în conformitate cu articolul 106 alineatul (2) din tratat și cu jurisprudența *Altmark*.

⁽⁶¹⁾ În comentariile lor privind observațiile terților, autoritățile italiene au susținut că articolul 107 alineatul (3) litera (d) din tratat se poate aplica – teoretic – doar anumitor activități enumerate la articolul 7 alineatul (1) litera (i). Cu toate acestea, nu au fost aduse mai multe argumente în acest sens.

Unele dintre părțile interesate au considerat că măsura ar trebui evaluată de către Comisie în temeiul articolului 106 alineatul (2), însă nu au furnizat nicio informație relevantă pentru analiză. Cele două părți consideră că măsura nu îndeplinește criteriile jurisprudenței *Altmark*. Cu toate acestea, dat fiind faptul că nici Italia, nici părțile interesate nu au furnizat nicio informație prin care să i se permită Comisiei să evalueze măsura în temeiul articolului 106 alineatul (2), Comisia concluzionează că nu se poate stabili că oricare dintre activitățile respective poate fi clasificată drept serviciu de interes economic general în temeiul articolului respectiv. Din nou, nu se poate stabili dacă ajutorul este necesar și proporțional în fiecare caz în parte pentru a acoperi costurile suportate în cadrul îndeplinirii obligațiilor de serviciu public sau în cadrul prestării serviciilor de interes economic general.

(150) Ținând seama de cele de mai sus, Comisia concluzionează că schema de ajutor respectivă este incompatibilă cu piața internă.

6.3. Articolul 149 alineatul (4) din TUIR

(151) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a considerat că măsura respectivă pare a constitui ajutor de stat. În secțiunea următoare, Comisia va analiza dacă articolul 149 alineatul (4) din TUIR constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.

(152) Autoritățile italiene au explicat că articolul 149 alineatul (2) din TUIR cuprinde o listă a parametrilor care pot fi avuți în vedere⁽⁶²⁾ pentru evaluarea naturii comerciale a unei entități, listă care nu este exhaustivă. Faptul că sunt întrunite una sau mai multe dintre aceste condiții nu înseamnă că entitatea își pierde în mod automat statutul necomercial (întrucât acești parametri nu pot fi considerați prezumpții legale), însă oferă o indicație privind natura potențial comercială a activității

⁽⁶²⁾ A se vedea nota de subsol 12.

desfășurate de către entitate. În ceea ce privește instituțiile ecleziastice cu statut juridic civil, Italia a subliniat că în Circulara Agenției de Administrare Fiscală nr. 124/E din 12 mai 1998 s-a explicat faptul că instituțiile ecleziastice pot beneficia de tratamentul fiscal acordat entităților necomerciale doar în cazul în care desfășurarea activităților comerciale nu reprezintă obiectivul lor principal. În orice caz, instituțiile ecleziastice cu statut juridic civil trebuie să acorde prioritate activităților instituționale de natură preponderent idealistă. Prin urmare, articolul 149 alineatul (4) din TUIR pur și simplu exclude aplicarea parametrilor specifici constând în timp și activitate comercială prevăzuți la articolul 149 alineatele (1) și (2) în cazul instituțiilor ecleziastice și cluburilor sportive de amatori, însă nu împiedică aceste entități să își piardă statutul necomercial.

(153) Autoritățile italiene au subliniat că măsura își propune să mențină competența exclusivă a CONI (Comitetul Olimpic Național Italian) în ceea ce privește cluburile sportive de amatori și a Ministerului de Interne în legătură cu instituțiile ecleziastice.

(154) În ceea ce privește instituțiile ecleziastice, în special, Legea nr. 222 din 20 mai 1985 de aplicare a acordurilor internaționale dintre Italia și Sfântul Scaun reglementează, printre altele, competențele atribuite Ministerului de Interne. Italia a subliniat că Ministerul de Interne dispune de competență exclusivă atât pentru recunoașterea, cât și pentru revocarea statutului juridic civil al instituțiilor ecleziastice⁽⁶³⁾. Prin urmare, articolul 149 alineatul (4) din TUIR confirmă această competență exclusivă prin împiedicarea revocării implicite a statutului juridic civil al instituțiilor ecleziastice de către autoritățile fiscale. În cazul în care Ministerul de Interne ar revoca statutul juridic civil al unei instituții ecleziastice, aceasta ar pierde statutul de entitate necomercială și nu ar mai putea să beneficieze de tratamentul fiscal aplicabil acestui tip de entități. Conform Decretului prezidențial nr. 361/2000, Ministerul de Interne verifică, de asemenea, prin „*Prefetti*”, dacă instituțiile ecleziastice continuă să îndeplinească cerințele pentru menținerea statutului juridic civil.

(155) În ceea ce privește cluburile sportive de amatori, Italia a confirmat că singura entitate abilitată să verifice măsura în care cluburile desfășoară efectiv activități sportive este CONI. De asemenea, autoritățile italiene au clarificat că există riscul ca aceste cluburi sportive de amatori să își piardă statutul necomercial în cazul în care CONI

concluzionează că nu desfășoară activități sportive de amatori. Cluburile sportive de amatori trebuie să își transmită datele fiscale folosind formularul special EAS⁽⁶⁴⁾. Cu toate acestea, în cazul în care cluburile sportive de amatori nu desfășoară nicio activitate comercială, acestea nu trebuie să depună formularul respectiv. Ținând seama de cele de mai sus, autoritățile italiene au instituit instrumentele corespunzătoare pentru a verifica activitățile desfășurate de cluburile sportive de amatori, inclusiv din punct de vedere fiscal.

(156) De asemenea, Italia a explicat că, în cazul în care autoritățile fiscale constată că instituțiile ecleziastice și cluburile sportive de amatori desfășoară în principal activități comerciale, acestea informează Ministerul de Interne sau CONI în cel mai scurt termen. Ministerul de Interne și CONI efectuează propriile verificări, în baza competențelor care le-au fost atribuite conform legii. În paralel, autoritățile fiscale se asigură că declarația fiscală a entității necomerciale este corectată și dispune recuperarea diferenței de impozit.

(157) Autoritățile italiene au confirmat că entitățile necomerciale au fost supuse, într-adevăr, unor controale fiscale⁽⁶⁵⁾. În această privință, Agenția de Administrare Fiscală a adoptat de curând instrucțiuni operaționale specifice adresate birourilor regionale în legătură cu entitățile necomerciale⁽⁶⁶⁾. În ceea ce privește instituțiile ecleziastice, Ministerul de Interne a efectuat, de asemenea, mai multe controale din oficiu la aceste entități și nu a descoperit niciun caz de abuz.

(158) Ținând seama de cele de mai sus, Comisia consideră că există instrumentele legale care să asigure împiedicarea sau eliminarea eficientă a abuzului de statut necomercial de care se pot face vinovate instituțiile ecleziastice sau cluburile sportive de amatori. De asemenea, autoritățile italiene au demonstrat că autoritățile competente își exercită atribuțiile de control și că atât instituțiile ecleziastice, cât și cluburile sportive de amatori își pot pierde statutul necomercial în cazul în care desfășoară în principal activități economice. Prin urmare, instituțiile ecleziastice și cluburile sportive de amatori își pot pierde dreptul de a beneficia de tratamentul fiscal acordat entităților necomerciale în general. Prin urmare, nu există un regim de „statut necomercial permanent”, așa cum susțin reclamanții. Simplul fapt că se aplică proceduri specifice în cazul controalelor la care sunt supuse instituțiile ecleziastice cu statut juridic civil și cluburile sportive de amatori nu implică niciun avantaj.

⁽⁶³⁾ A se vedea articolul 19 din Legea nr. 222 din 20 mai 1985, în special în ceea ce privește revocarea.

⁽⁶⁴⁾ A se vedea articolul 30 din Legea nr. 185 din 29 noiembrie 2008. A se vedea, de asemenea, Circulara nr. 12/E din 9 aprilie 2009 a Agenției de Administrare Fiscală și Decizia directorului Agenției de Administrare Fiscală din 2 septembrie 2009.

⁽⁶⁵⁾ În 2010 și 2011, Italia a efectuat 2 030 de controale la entitățile necomerciale și a emis 5 086 de avize de impozitare.

⁽⁶⁶⁾ A se vedea Circulara nr. 20/E a Agenției de Administrare Fiscală din 16 aprilie 2010.

(159) Prin urmare, Comisia concluzionează că articolul 149 alineatul (4) din TUIR nu oferă niciun avantaj selectiv instituțiilor eclesiastice sau cluburilor sportive de amatori. Așadar, măsura nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.

6.4. Scutirea de IMU

(160) După introducerea IMU – noul impozit municipal pe bunurile imobile care înlocuiește ICI –, la cererea autorităților italiene și ținând seama de observațiile reclamanților la adresa acestei legi noi, Comisia a fost de acord să stabilească dacă noua scutire de IMU acordată entităților necomerciale care desfășoară activități specifice este în conformitate cu normele privind ajutorul de stat. În consecință, Comisia va evalua dacă scutirea respectivă de IMU constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1).

(161) Comisia remarcă faptul că, de la data intrării în vigoare a Decretului-lege nr. 1/2012, devenit Legea nr. 27/2012, scutirea prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul legislativ nr. 504/92 se aplică bunurilor imobile deținute de entități necomerciale doar în cazul în care activitățile enumerate în acesta sunt desfășurate în scop necomercial. Dispozițiile privind „folosința mixtă” a clădirilor, atât în cazul în care părți ale clădirilor sunt autonome din punct de vedere al funcției și veniturilor, cât și în cazul în care este necesar ca entitățile respective să dea o declarație, se vor aplica începând cu 1 ianuarie 2013.

(162) Comisia consideră că noile norme prevăd explicit că scutirea poate fi garantată doar în cazul în care nu sunt desfășurate activități comerciale. Prin urmare, situațiile hibrid create de legislația ICI, în care activitățile comerciale se desfășurau în unele clădiri care aveau dreptul la scutire fiscală nu mai sunt posibile.

(163) În general, interpretarea noțiunii de activitate economică depinde, printre altele, de circumstanțe specifice, de modul în care activitatea este organizată de către stat și de contextul în care este organizată. Pentru a stabili natura neeconomică a unei activități în conformitate cu jurisprudența Uniunii, este necesară analiza naturii, scopului și normelor ce reglementează această activitate. Faptul că unele activități pot fi clasificate ca fiind „sociale” nu este suficient pentru a exclude natura economică a acestora. Cu toate acestea, Curtea de Justiție a recunoscut

că anumite activități cu funcție pur socială pot fi considerate neeconomice, în special în sectoarele strâns legate de sarcinile și responsabilitățile de bază ale statului.

(164) Cu toate acestea, în ceea ce privește IMU, Comisia consideră esențial să se stabilească mai întâi dacă criteriile de excludere a naturii comerciale a activităților care au dreptul să beneficieze de scutirea de IMU, prevăzute în legislația italiană, sunt în concordanță cu noțiunea de activitate neeconomică în conformitate cu dreptul Uniunii.

(165) În această privință, după cum s-a demonstrat mai sus în considerentul 82 și următoarele, autoritățile italiene au aprobat de curând legislația de aplicare prevăzută la articolul 91a alineatul (3) din Decretul-lege nr. 1/2012. Regulamentul Ministerului Economiei și Finanțelor din 19 noiembrie 2012 prevede cerințele generale și specifice necesare pentru a stabili situațiile în care activitățile enumerate la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul legislativ nr. 504/92 sunt desfășurate în scop necomercial.

(166) În primul rând, articolul 1 alineatul (1) litera (p) din Regulamentul ministerial din 19 noiembrie 2012 definește conceptul de „scop necomercial”. Se consideră că activitățile instituționale se desfășoară în scop necomercial atunci când: (a) nu determină obținerea unui profit; (b) în concordanță cu principiile dreptului Uniunii, nu sunt, prin natura lor, în concurență cu alți operatori de pe piață, care au scop lucrativ; și (c) aplică principiile solidarității și subsidiarității. În această privință, cerința prevăzută la litera (b) reprezintă o importanță măsură de salvagardare întrucât, prin faptul că se referă în mod expres la dreptul Uniunii, garantează în general că activitatea nu se află cu în concurență cu activitățile prestate de alți operatori de pe piață care au scop lucrativ, ceea ce reprezintă o caracteristică esențială a activităților neeconomice⁽⁶⁷⁾.

(167) În al doilea rând, articolul 3 din regulament definește cerințele subiective generale ce trebuie incluse în statutul entităților necomerciale pentru ca activitățile acestora să se desfășoare în scop necomercial. Criteriile sunt următoarele: (a) interzicerea distribuirii, chiar și indirecte, a oricărui tip de profituri, excedent de exploatare, fonduri, rezerve sau capital pe durata de viață a entității,

⁽⁶⁷⁾ Cauza C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze, Rec., 2006, p. I-289, punctele 121-123.

cu excepția cazului în care această distribuție este impusă prin lege sau este în favoarea entităților ce aparțin aceleiași structuri și desfășoară aceeași activitate; (b) orice profit și excedent trebuie reinvestit exclusiv în desfășurarea activităților care contribuie la scopul instituțional de solidaritate socială; și (c) în cazul lichidării entității necomerciale, activele acesteia trebuie repartizate altei entități necomerciale care desfășoară o activitate similară, cu excepția cazului în care legea prevede altceva.

(168) În al treilea rând, articolul 4 din regulament identifică cerințele obiective suplimentare, precum și condițiile indicate la articolele 1 și 3, ce trebuie îndeplinite pentru a se considera că activitățile prevăzute la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din legea privind ICI se derulează în scop necomercial.

(169) În ceea ce privește activitățile legate de bunăstarea socială și din domeniul sănătății, în special, regulamentul prevede că acestea se desfășoară în scop necomercial în cazul în care este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții: (a) activitățile sunt acreditate de către stat și se desfășoară fie în baza unui contract, fie a unui acord încheiat cu statul, regiunile sau autoritățile locale și fac parte din sistemul național public de sănătate sau sunt complementare acestuia și furnizează servicii pentru utilizatori cu titlu gratuit sau în schimbul unei sume care reprezintă doar o contribuție la costul furnizării serviciului universal; (b) în cazul în care activitățile nu sunt acreditate și nu se desfășoară în baza unui contract sau acord, acestea trebuie furnizate gratuit sau în schimbul unui tarif simbolic care nu trebuie să depășească în niciun caz jumătate din prețul mediu practicat pentru activități similare derulate în aceeași zonă geografică, în condiții de concurență, luând în considerare, de asemenea, lipsa oricărei legături cu costul real al serviciului.

(170) În ceea ce privește prima condiție, Comisia remarcă faptul că, după cum au explicat autoritățile italiene, pentru a beneficia de scutire, entitățile în cauză trebuie să facă parte integrantă din sistemul național de sănătate care prestează servicii la nivel universal și se bazează pe principiul solidarității. În cadrul acestui sistem, spitalele

publice sunt finanțate direct din contribuțiile de asigurări sociale și alte resurse ale statului. Aceste spitale oferă servicii gratuite, la nivel universal sau în schimbul unui tarif redus care acoperă doar o parte limitată a costului efectiv al serviciului. Entitățile necomerciale care se înscriu în aceeași categorie și îndeplinesc aceleași condiții sunt considerate, de asemenea, o parte integrantă a sistemului național de sănătate⁽⁶⁸⁾. Ținând seama de caracteristicile specifice ale acestui caz, în conformitate cu principiile prevăzute în jurisprudența Uniunii⁽⁶⁹⁾ și întrucât sistemul național italian furnizează servicii la nivel universal, Comisia concluzionează că entitățile în cauză care desfășoară activitățile menționate mai sus și îndeplinesc cerințele legale nu pot fi considerate întreprinderi.

(171) În legătură cu a doua condiție, regulamentul prevede că activitățile trebuie să fie prestate fie gratuit, fie în schimbul unui tarif simbolic. În general, serviciile furnizate gratuit nu constituie activitate economică. Acest lucru este în special valabil dacă serviciile nu sunt prestate în concurență cu alți operatori de pe piață, după cum se prevede la articolul 1 din regulament, precum și pentru serviciile furnizate în schimbul unui tarif simbolic. În această privință, este important să se ia notă de faptul că regulamentul interzice orice legătură între tariful considerat simbolic și costul serviciului. De asemenea, regulamentul prevede că limita stabilită la jumătate din prețul mediu practicat pentru activități similare desfășurate în condiții de concurență în aceeași zonă geografică poate fi folosită doar pentru a exclude dreptul la scutire (după cum sugerează folosirea expresiei „în niciun caz”). Acest lucru nu înseamnă, însă, că furnizorii de servicii care percep un preț situat sub această limită au dreptul la scutire. Prin urmare, dat fiind faptul că activitățile de asistență și cele din domeniul medical îndeplinesc, de asemenea, cerințele generale și subiective indicate la articolele 1 și 3 din regulament, Comisia concluzionează că aceste activități, desfășurate în concordanță cu principiile incluse în legislația actuală, nu constituie activități economice.

(172) Se consideră că activitățile educaționale sunt derulate în scopuri necomerciale în cazul în care sunt întrunite mai multe condiții specifice. În special, activitatea trebuie să fie echivalentă cu educația publică, iar școala trebuie să aplice o politică nediscriminatorie privind înscrierile; școala trebuie să accepte elevi cu handicap, să

⁽⁶⁸⁾ A se vedea, în special, articolul 1 alineatul (18) din Decretul legislativ nr. 502 din 30 decembrie 1992.

⁽⁶⁹⁾ A se vedea cauza T-319/99, FENIN/Comisia, Rec., 2003, p. II-357, punctul 39, confirmată de cauza C-205/03 P, FENIN/Comisia, Rec., 2006, p. I-6295; cauzele conexe C-264/01, C-306/01, C-354/01 și C-355/01, AOK Bundesverband și alții, Rec., 2004, p. I-2493, punctele 45-55; a se vedea, de asemenea, cauza T-137/10, CBI/Comisia, nepublicată încă în Repertoriu.

aplice contracte colective de muncă, să aibă structuri care să respecte standardele aplicabile și să își publice situațiile financiare. În plus, activitatea trebuie prestată fie gratuit, fie în schimbul unui tarif simbolic care să acopere doar o parte din costul real al serviciului, luând în considerare, de asemenea, lipsa oricărei legături cu costul real al acestuia. În această privință, Comisia reamintește că în conformitate cu jurisprudența ⁽⁷⁰⁾, cursurile oferite de anumite instituții care fac parte din sistemul public de educație și sunt finanțate, în totalitate sau în principal din fonduri publice, nu constituie activitate economică. Natura neeconomică a educației publice nu este în principiu afectată de faptul că elevii sau părinții acestora trebuie să plătească uneori taxe de școlarizare sau de înscriere care contribuie la acoperirea cheltuielilor de exploatare a sistemului, cu condiția ca respectiva contribuție financiară să acopere doar o parte a costului real al serviciului și prin urmare, să nu poată fi considerată remunerație pentru serviciul prestat. După cum confirmă Comisia în Comunicarea privind aplicarea normelor Uniunii Europene în materie de ajutor de stat în cazul compensației acordate pentru prestarea unor servicii de interes economic general ⁽⁷¹⁾, aceste principii vizează grădinițele, școlile primare publice și private, formarea profesională, activitățile de învățământ cu titlu accesoriu desfășurate în universități, precum și cursurile predate în universități. Ținând seama de cele de mai sus, Comisia consideră că tariful simbolic menționat în regulamentul prezintă doar o parte din costul efectiv al serviciului și nu poate fi considerat remunerație pentru serviciile furnizate. Astfel, în circumstanțe specifice, date fiind cerințele generale și subiective prevăzute la articolele 1 și 3 din regulamentul, împreună cu cerințele obiective specifice indicate la articolul 4, Comisia consideră că serviciile educaționale prestate de către entitățile în cauză nu pot fi considerate activitate economică.

(173) În ceea ce privește serviciile de cazare, activitățile culturale și de agrement și activitățile sportive, articolul 4 din regulamentul prevede că acestea trebuie furnizate fie gratuit, fie în schimbul unui tarif simbolic care nu trebuie în niciun caz să depășească jumătate din prețul mediu practicat pentru activități similare prestate în condiții de concurență în aceeași zonă geografică, luând în considerare, de asemenea, lipsa oricărei legături cu costul real al serviciului. Această cerință este identică cu a doua condiție prevăzută pentru activitățile de asistență și din domeniul medical, analizate în considerentul 171 de mai sus, prin urmare se aplică aceleași considerente. În cazul în care serviciile sunt furnizate gratuit, acestea nu constituie, în principiu, activitate economică. Același lucru este valabil și în cazul în care sunt furnizate în

schimbul unui tarif simbolic. În această privință, este important să se ia notă de faptul că regulamentul prevede că pentru serviciul considerat simbolic nu trebuie să existe nicio legătură cu costul serviciului. Regulamentul prevede, de asemenea, că limita stabilită la jumătate din prețul mediu practicat pentru activități similare desfășurate în condiții de concurență în aceeași zonă geografică poate fi folosită doar pentru a exclude dreptul la scutire (după cum sugerează folosirea expresiei „în niciun caz”). Acest lucru nu înseamnă, însă, că furnizorii de servicii care percep un preț situat sub această limită au dreptul la scutire.

(174) În cazul serviciilor de cazare și al activităților sportive, Comisia ia, de asemenea, notă de cerințele suplimentare bazate pe definițiile date acestor activități la articolul 1 alineatul (1) literele (j) și (m) din regulamentul. În ceea ce privește serviciile de cazare, regulamentul limitează scutirea la serviciile prestate de entități necomerciale accesibile doar anumitor categorii de persoane și care nu sunt disponibile permanent. În ceea ce privește „cazarea socială” în special, regulamentul menționează că activitățile trebuie să vizeze persoanele cu nevoi speciale temporare sau permanente care sunt dezavantajate din cauza condițiilor fizice, fiziologice, economice, sociale și familiale. Entitatea poate să solicite doar plata unui tarif simbolic care în niciun caz nu trebuie să depășească jumătate din prețul mediu practicat pentru activități similare desfășurate de entități comerciale din aceeași zonă geografică, ținând seama, de asemenea, de lipsa oricărei legături cu costul real al serviciului. De asemenea, regulamentul prevede că scutirea nu se aplică în niciun caz activităților desfășurate în hoteluri sau unități similare, după cum se definește la articolul 9 din Decretul legislativ nr. 79 din 23 mai 2011 ⁽⁷²⁾. Prin urmare, scutirea este exclusă pentru activități desfășurate, de exemplu, în hoteluri, moteluri, unități care oferă cazare și mic dejun. Întrucât, în cazul respectiv, entitățile necomerciale care oferă servicii de cazare trebuie să îndeplinească cerințele generale, subiective și obiective incluse la articolele 1, 3 și 4 din regulamentul, Comisia consideră că, ținând seama de caracteristicile specifice ale cazului de față, activitățile care întrunesc condițiile de mai sus nu constituie activitate economică în sensul dreptului Uniunii.

⁽⁷⁰⁾ Cauza 263/86, Humbel și Edel, Rec., 1988, p. 5365, punctele 17 și 18; cauza C-109/92, Wirth, Rec., 1993, p. I-6447, punctele 15 și 16; cauza C-76/05, Schwarz, Rep., 2007, p. I-6849, punctul 39. A se vedea, de asemenea, hotărârea Curții de Justiție a AELS din 21 februarie 2008 în cauza E-5/07, Private Barnehagers Landsforbund/Autoritatea AELS de Supraveghere, punctele 80-83.

⁽⁷¹⁾ JO C 8, 11.1.2012, p. 4.

⁽⁷²⁾ Decretul legislativ nr. 79 din 23 mai 2011 - *Codice della normativa statale in tema di ordinamento e mercato del turismo, a norma dell'articolo 14 della legge 28 novembre 2005, No 246, nonché attuazione della direttiva 2008/122/CE, relativa ai contratti di multiproprietà, contratti relativi ai prodotti per le vacanze di lungo termine, contratti di rivendita e di scambio* - (Monitorul Oficial nr. 129 din 6.6.2011 - Suplimentul ordinar nr. 139). Articolul 9 din acest decret legislativ definește hotelurile și structurile similare ca fiind constituite din următoarele unități: a) hoteluri; b) moteluri; c) sate de vacanță; d) apartamente turistice/de serviciu; e) pensiuni; f) hoteluri rezidențiale cu activitate sezonieră; g) unități ce oferă cazare și mic dejun (Bed & Breakfast) administrate ca unități comerciale, h) centre de sănătate; i) orice alte structuri de cazare turistică cu caracteristici similare cu una sau mai multe dintre categoriile menționate mai sus.

- (175) Prin urmare, ținând seama de împrejurările specifice ale cazului de față și dat fiind faptul că entitățile necomerciale ce oferă servicii de cazare, activități culturale, de agrement și sportive trebuie să îndeplinească, de asemenea, cerințele de la articolele 1 și 3 din regulament, Comisia concluzionează că aceste activități desfășurate conform legii nu sunt considerate activități economice.
- (176) Prin urmare, Comisia concluzionează că, pe baza informațiilor înaintate de autoritățile italiene și ținând seama de caracteristicile specifice ale cazului de față, activitățile analizate în considerentele anterioare, desfășurate de către entități necomerciale în deplină conformitate cu criteriile generale, subiective și obiective prevăzute la articolele 1, 3 și 4 din regulament, nu sunt de natură economică. Prin urmare, entitățile necomerciale în cauză, atunci când desfășoară aceste activități în deplină conformitate cu condițiile prevăzute de legislația italiană, nu își desfășoară activitatea ca întreprinderi în sensul dreptului Uniunii. Dat fiind faptul că articolul 107 alineatul (1) din tratat se aplică doar întreprinderilor, rezultă că în cazul respectiv măsura nu intră sub incidența articolului.
- (177) În sfârșit, Comisia remarcă faptul că, începând cu data de 1 ianuarie 2013, în cazul folosinței hibride a unei clădiri, legislația italiană permite calcularea utilizării comerciale proporționale a bunului imobil și impunerea IMU doar activităților economice. În acest context, Comisia subliniază că, în cazul în care o entitate desfășoară atât activități economice, cât și activități neeconomice, scutirea parțială de care beneficiază pentru acea parte a bunului imobil folosită pentru activitățile neeconomice nu reprezintă un avantaj pentru entitatea respectivă atunci când desfășoară o activitate economică ca întreprindere. Prin urmare, nici în acest tip de situații, măsura nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1).
- renunțând la avantajul pe care l-a avut față de concurenții săi de pe piață și după ce situația existentă înainte de plata ajutorului este restabilă ⁽⁷⁵⁾.
- (179) În concordanță cu această jurisprudență, articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 659/99 ⁽⁷⁶⁾ prevede că „atunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar.”
- (180) Astfel, de îndată ce măsura constând în scutirea de ICI este considerată ajutor ilegal și incompatibil, acest ajutor trebuie, în principiu, recuperat pentru a restabili situația existentă pe piață înainte de acordarea ajutorului.
- (181) Cu toate acestea, Regulamentul (CE) nr. 659/99 impune limite asupra adoptării deciziei de recuperare. De exemplu, articolul 14 alineatul (1) prevede următoarele: „Comisia nu solicită recuperarea ajutorului în cazul în care aceasta ar contraveni unui principiu general de drept comunitar”, precum protecția așteptărilor legitime. De asemenea, Curtea de Justiție a recunoscut o singură excepția de la obligația ca un stat membru să pună în aplicare o decizie de recuperare adresată acestuia, și anume existența unor circumstanțe excepționale care ar face absolut imposibil ca statul membru să execute decizia în mod corespunzător ⁽⁷⁷⁾.
- (182) Deoarece aceste excepții au fost ridicate de către autoritățile italiene în contextul investigației oficiale, pentru a determina măsura în care este necesară recuperarea, Comisia trebuie să analizeze dacă acestea se aplică în cazul de față.

6.5. Recuperare

- (178) În conformitate cu tratatul și jurisprudența constantă a Curții de Justiție, atunci când Comisia constată că ajutorul este incompatibil cu piața internă, aceasta are competența de a hotărî dacă statul în cauză are obligația să îl elimine sau modifice ⁽⁷³⁾. Curtea a susținut în mod constant că obligarea unui stat la anularea ajutorului considerat de către Comisie ca fiind incompatibil cu piața internă este menit să restabilească situația existentă anterior ⁽⁷⁴⁾. În acest context, Curtea a decis că obiectivul este îndeplinit după ce beneficiarul a rambursat sumele acordate,

6.5.1. Așteptări legitime

- (183) Jurisprudența Curții de Justiție și propria practică decizională a Comisiei au stabilit că un ordin de recuperare a ajutorului ar încălca un principiu general al dreptului Uniunii în cazul în care, în urma acțiunilor Comisiei, beneficiarul unei măsuri are așteptarea legitimă că ajutorul a fost acordat în conformitate cu dreptul Uniunii.

⁽⁷³⁾ Cauza C-70/72, Comisia/Germania, Rec., 1973, p. 813, punctul 13.

⁽⁷⁴⁾ Cauzele conexe C-278/92, C-279/92 și C-280/92, Spania/Comisia, Rec., 1994, p. I-4103, punctul 75.

⁽⁷⁵⁾ Cauza C-75/97, Belgia/Comisia, Rec., 1999, p. I-030671, punctele 64-65.

⁽⁷⁶⁾ JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

⁽⁷⁷⁾ Comunicare din partea Comisiei — Pentru o punere în aplicare eficientă a deciziilor Comisiei de obligare a statelor membre să recupereze ajutorul de stat ilegal și incompatibil, JO C 272, 15.11.2007, p. 4, punctul 18.

- (184) Curtea a susținut în mod repetat că dreptul de a se baza pe principiul protecției așteptării legitime revine oricărei persoane aflate în situația în care o autoritate a Uniunii i-a creat așteptări justificate. Cu toate acestea, o persoană nu poate invoca așteptările legitime în cazul în care organismul administrativ nu i-a oferit asigurări precise ⁽⁷⁸⁾.
- (185) În cazul de față, autoritățile italiene și cele 78 de părți interesate au invocat existența așteptării legitime în principal în baza răspunsului Comisiei la o întrebare parlamentară scrisă din 2009 ⁽⁷⁹⁾. În răspunsul său, Comisia a declarat că „a efectuat evaluarea preliminară și a considerat că nu există motive pentru a continua, deoarece se pare că regimul fiscal privind ICI nu poate pune instituțiile ecleziastice într-o situație competitivă avantajoasă”.
- (186) Comisia susține că răspunsul său nu a generat nicio așteptare legitimă, din următoarele motive.
- (187) În primul rând, declarația Comisiei a fost doar rezultatul unei „evaluări preliminare”; Comisia nu a afirmat că a luat o decizie, ci doar că a considerat că nu există niciun temei pentru continuarea investigației. În al doilea rând, Comisia a menționat cu rezerve că scutirea de ICI pare să nu poată oferi niciun avantaj instituțiilor ecleziastice. În al treilea rând, întrebarea și răspunsul s-au referit doar la instituțiile ecleziastice care reprezintă o subcategorie a entităților necomerciale vizate de scutirea de ICI.
- (188) Ținând seama de cele de mai sus, Comisia consideră că nu a făcut asigurări specifice, necondiționate și consecvente care să insufle beneficiarilor măsurii respective așteptări justificate că schema este legală, în sensul că nu intră sub incidența normelor privind ajutorul de stat, și prin urmare niciun avantaj ce rezultă din aceasta nu poate face obiectul procedurii de recuperare. În concluzie, Comisia consideră că nu a făcut nicio declarație precisă și necondiționată din care să rezulte că scutirea respectivă de ICI nu trebuie considerată ajutor de stat.
- (189) De asemenea, Italia a susținut că răspunsurile date de către Comisie reclamanților în legătură cu scutirea de ICI, despre care Italia a fost informată în mod neoficial, a creat o așteptare legitimă a entităților necomerciale în ceea ce privește compatibilitatea scutirii de ICI cu dreptul Uniunii. Comisia nu este de acord cu punctele de vedere exprimate de către Italia. Scrisorile privind evaluarea preliminară transmise de către Comisie reclamanților și în legătură cu care statul membru a fost informat doar în mod neoficial nu constituie poziția finală a Comisiei. Deși deciziile Comisiei sunt făcute publice și publicate în Jurnalul Oficial, nu același lucru se întâmplă în cazul unei proceduri administrative simple în care – pe baza probelor disponibile – Comisia nu are îndoieli serioase privind compatibilitate măsurilor analizate. În plus, scrisoarea transmisă reclamanților la data de 15 februarie 2010 a fost contestată de către doi reclamanți în fața Tribunalului și nu a devenit definitivă; aceste acțiuni în fața Tribunalului au fost retrase doar după decizia de inițiere a procedurii.
- (190) Prin urmare, Comisia concluzionează că, în cazul de față, Italia și cele 78 de părți interesate nu au primit nicio asigurare din partea niciunei instituții a Uniunii care să justifice așteptarea legitimă și să împiedice, în consecință, dispunerea recuperării de către Comisie.
- 6.5.2. *Circumstanțe excepționale: imposibilitatea absolută de recuperare*
- (191) În temeiul articolului 288 din tratat, statul membru căreia îi este adresată o decizie de recuperare este obligat să execute acea decizie. După cum se precizează mai sus, există o singură excepție de la această obligație, și anume existența unor situații excepționale care ar face absolut imposibil ca statul membru să execute decizia în mod corespunzător.
- (192) De obicei, statele membre invocă acest argument în contextul discuțiilor cu Comisia după adoptarea deciziei ⁽⁸⁰⁾. În acest caz, însă, Italia a susținut deja înainte de adoptarea deciziei că recuperarea nu trebuie dispusă întrucât punerea în practică a acesteia este absolut imposibilă. Deoarece Italia a ridicat această problemă în contextul investigației oficiale, iar un principiu general de drept prevede că nimeni nu are obligația de a face imposibilul, Comisia consideră că este necesar să abordeze această chestiune în prezenta decizie.

⁽⁷⁸⁾ Cauzele C-182/03 și C-217/03, Belgia și Forum 187 ASBL/Comisia, Rec., 2006, p. I-5479, punctul 147.

⁽⁷⁹⁾ Întrebarea scrisă E-177/2009 (JO C 189, 13.7.2010).

⁽⁸⁰⁾ Cauza C-214/07, Comisia/Spania, Rep., 2008, p. I-8357, punctele 13 și 22.

- (193) În primul rând ar trebui reamintit faptul că în permanență Curtea de Justiție a dat o interpretare foarte strictă conceptului de „imposibilitate absolută”. Condiția ca recuperarea să fie absolut imposibilă nu este îndeplinită în cazul în care statele membre nu fac altceva decât să informeze Comisia în legătură cu dificultățile juridice, politice sau practice implicate în punerea în aplicare a deciziei ⁽⁸¹⁾. Singura situație în care „imposibilitatea absolută” poate fi acceptată este atunci când recuperarea ar fi imposibilă, de la bun început, în termeni obiectivi și absoluți ⁽⁸²⁾.
- (194) În cazul de față, autoritățile italiene au susținut că ar fi absolut imposibil să identifice care dintre bunurile imobile aparținând entităților necomerciale sunt folosite pentru activități ce nu sunt exclusiv de natură comercială și să obțină informațiile necesare pentru a stabili valoarea impozitului care ar fi trebuit să fie plătit.
- (195) Autoritățile italiene au explicat că, din cauza modului în care este structurat cadastrul, este imposibilă extrapolarea retroactivă din bazele de date cadastrale a datelor privind bunurile imobile aparținând entităților necomerciale folosite pentru activități ce nu sunt exclusiv de natură comercială, de tipul celor vizate de scutirea de ICI. Urmărirea activităților desfășurate în bunul imobil respectiv folosind informațiile incluse în cadastru este imposibilă. Cu alte cuvinte, pe baza datelor incluse în cadastru, nu este posibil să se stabilească dacă activitățile desfășurate de o entitate pe o proprietate dată sunt comerciale sau necomerciale. În realitate, fiecare proprietate (inclusiv părți ale bunurilor imobile incluse în clasificări separate) este înregistrată în cadastru doar pe baza caracteristicilor sale obiective care iau în considerare elementele fizice și structurale corelate cu utilizarea avută în vedere.
- (196) În ceea ce privește bazele de date de natură fiscală și în special registrele cu declarațiile fiscale ale entităților necomerciale, Italia a explicat că pe baza acestora este posibilă identificarea doar a bunurilor imobile folosite exclusiv în scop necomercial. În acest caz, clădirile care produc venituri trebuie indicate în declarația fiscală standard prevăzută la Secțiunea RB privind veniturile din clădiri, în timp ce Secțiunea RS privind costurile și încasăările mixte nu trebuie completată. Pe de altă parte, în cazul în care o entitate necomercială deține bunuri imobile în care sunt derulate și activități comerciale, se va completa atât Secțiunea RB, cât și Secțiunea RS. Cu toate acestea, în cazul în care la Secțiunea RB sunt indicate mai multe clădiri, nu este posibilă identificarea bunului imobil în care s-a desfășurat activitatea ce a generat veniturile
- indicate în declarația fiscală. În orice caz, ar trebui să se ia notă de faptul că Secțiunea RS din formularul standard cuprinde date sintetice privind costurile și veniturile legate de bunurile și serviciile folosite atât în scop comercial, cât și în scop necomercial (bunuri și servicii folosite în mod arbitrar pentru activități comerciale și alte activități). Cu toate acestea, chiar în cazul în care la Secțiunea RB se indică o singură clădire, din cauza modului în care este structurat sistemul cadastral, nu este posibil să se obțină o defalcare pe baza folosinței comerciale/necomerciale a clădirii și prin urmare identificarea părții din clădire folosite pentru activitatea economică ce a generat veniturile indicate în declarația fiscală este imposibilă.
- (197) Prin urmare, Comisia consideră că autoritățile italiene au demonstrat că beneficiarii ajutorului nu pot fi identificați, iar ajutorul nu poate fi calculat în mod obiectiv din cauza lipsei datelor disponibile. În principal, nu este posibil ca din bazele de date fiscale și cadastrale să fie identificate proprietățile ce aparțin entităților necomerciale care nu sunt folosite exclusiv pentru activități comerciale de tipul celor indicate în prevederile privind scutirea de ICI. Prin urmare, nu este posibilă obținerea informațiilor necesare pentru calcularea valorii impozitului ce trebuie recuperat. Așadar, punerea în aplicare a unui posibil ordin de recuperare ar fi imposibilă în termeni obiectivi și absoluți.
- (198) În concluzie, Comisia consideră că, ținând seama de natura specifică a cazului de față, ar fi absolut imposibil ca Italia să recupereze orice ajutor acordat ilegal în temeiul prevederilor privind scutirea de ICI. Prin urmare, nu ar trebui să se dispună recuperarea ajutorului ca urmare a scutirii ilegale și incompatibile de impozit municipal pe bunurile imobile.

7. CONCLUZIE

- (199) Comisia constată că Italia a aplicat ilegal scutirea de impozit municipal pe bunurile imobile în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul legislativ nr. 504/92, cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din tratat.
- (200) Întrucât nu pot fi identificate motive de compatibilitate pentru schema respectivă, se constată că aceasta este incompatibilă cu piața internă. Cu toate acestea, ținând seama de circumstanțele excepționale invocate de Italia, nu ar trebui să se dispună recuperarea ajutorului, deoarece Italia a demonstrat că o astfel de recuperare ar fi absolut imposibil de aplicat.

⁽⁸¹⁾ Cauza C-404/00, Comisia/Spania, Rec., 2003, p. I-6695, punctul 47.

⁽⁸²⁾ Cauza C-75/97, Belgia/Comisia („Maribel I”), Rec., 1999, p. I-3671, punctul 86; cauza C-214/07, Comisia/Franța, Rep., 2008, p. I-8357, punctele 13, 22 și 48.

(201) Comisia consideră că articolul 149 alineatul (4) din TUIR nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.

(202) În sfârșit, ținând seama de natura specifică a măsurii constând în scutirea de ICI aplicată entităților necomerciale care desfășoară exclusiv activități specifice în scop necomercial, conform condițiilor prevăzute de legislația italiană, Comisia constată că aceste activități nu pot fi considerate activități economice în sensul normelor privind ajutorul de stat și prin urmare măsura nu intră sub incidența articolului 107 alineatul (1),

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul de stat sub forma scutirii de ICI acordată entităților necomerciale care desfășoară în sectorul bunurilor imobile exclusiv activitățile enumerate la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul legislativ nr. 504/92, aplicat în mod ilegal de către Italia cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din tratat, este incompatibil cu piața internă.

Articolul 2

Articolul 149 alineatul (4) din TUIR nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.

Articolul 3

Scutirea de IMU acordată entităților necomerciale care desfășoară în cadrul sectorului bunurilor imobile exclusiv activitățile enumerate la articolul 7 alineatul (1) litera (i) din Decretul legislativ nr. 504/92 nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.

Articolul 4

Prezenta decizie se adresează Republicii Italia.

Adoptată la Bruxelles, 19 decembrie 2012.

Pentru Comisie
Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte

ANEXA I

LISTA TERȚILOR INTERESAȚI CARE AU DEPUȘ OBSERVAȚII PRIVIND DECIZIA DE INIȚIERE A PROCEDURII

Numele/Adresa

1. Santa Maria Annunciata in Chiesa Rossa, Via Neera 24, Milano, Italia
2. Fondazione Pro-Familia, Piazza Fontana 2, Milano, Italia
3. Pietro Farracci, San Cesareo, Italia
4. Scuola Elementare Maria Montessori s.r.l., Roma, Italia
5. Parrocchia S. Luca Evangelista, Via Negarville 14, Torino, Italia
6. Parrocchia S. Nicolò di Bari, Piazza Principe Napoli 3, Tortorici (Messina), Italia
7. Parrocchia S. Nicolò di Bari, Via Libertà 30, Caronia (Messina), Italia
8. Parrocchia S. Nicolò di Bari, Piazza Matrice, S. Stefano di Camastra (Messina), Italia
9. Parrocchia S. Orsola, Contrada S. Orsola, S. Angelo di Brolo (Messina), Italia
10. Parrocchia Sacro Cuore di Gesù, Frazione Galbato, Gioiosa Marea (Messina), Italia
11. Parrocchia Sacro Cuore di Gesù, Corso Matteotti 51, Patti (Messina), Italia
12. Parrocchia Sacro Cuore di Gesù, Via Medici 411, S. Agata Militello (Messina), Italia
13. Istituto Sacro Cuore di Gesù, Via Medici 411, S. Agata Militello (Messina), Italia
14. Parrocchia Santi Nicolò e Giacomo, Discesa Sepolcri, Capizzi (Messina), Italia
15. Istituto Diocesano Sostentamento Clero, Via Cattedrale 7, Patti (Messina), Italia
16. Parrocchia Madonna del Buon Consiglio e S. Barbara, Con. Cresta, Naso (Messina), Italia
17. Parrocchia Maria SS. Annunziata, Frazione Marina, Marina di Caronia (Messina), Italia
18. Parrocchia Maria SS. Assunta, Via Battisti, Militello Rosmarino (Messina), Italia
19. Parrocchia Maria SS. Assunta, Via Monte di Pietà 131, Cesarò (Messina), Italia
20. Parrocchia Maria SS. Assunta, Piazza S. Pantaleone, Alcara Li Fusi (Messina), Italia
21. Parrocchia Maria SS. Assunta, Via Oberdan 6, Castell'Umberto (Messina), Italia
22. Parrocchia Maria SS. Assunta, Piazza Duomo, Tortorici (Messina), Italia
23. Parrocchia Maria SS. Assunta, Via Roma 33, Mirto (Messina), Italia
24. Parrocchia Maria SS. Del Rosario, Contrada Scala, Patti (Messina), Italia
25. Parrocchia Maria SS. Della Scala, Contrada Sceti, Tortorici (Messina), Italia

26. Parrocchia Maria SS. Della Visitazione, Contrada Casale, Gioiosa Marea (Messina), Italia
27. Parrocchia Maria SS. Delle Grazie, Via Campanile 3, Montagnareale (Messina), Italia
28. Parrocchia Maria SS. Delle Grazie, Via Cappellini 2, Castel di Lucio (Messina), Italia
29. Parrocchia Maria SS. Annunziata, Piazza Regina Adelasia 1, Frazzanò (Messina), Italia
30. Parrocchia Maria SS. Annunziata, Contrada Sfaranda, Castell'Umberto (Messina), Italia
31. Parrocchia Maria SS. Di Lourdes, Frazione Gliaca, Piraino (Messina), Italia
32. Parrocchia S. Giuseppe, Contrada Malvicino, Capo d'Orlando (Messina), Italia
33. Parrocchia s. Maria del Carmelo, Piazza Duomo 20, S. Agata Militello (Messina), Italia
34. Parrocchia S. Maria di Gesù, Via Giovanni XXIII 43, Raccuja (Messina), Italia
35. Parrocchia S. Maria Maddalena, Contrada Maddalena, Gioiosa Marea (Messina), Italia
36. Parrocchia S. Maria, Via S. Maria, San Angelo di Brolo (Messina), Italia
37. Parrocchia S. Michele Arcangelo, Via San Michele 5, Patti (Messina), Italia
38. Parrocchia S. Michele Arcangelo, Via Roma, Sinagra (Messina), Italia
39. Parrocchia S. Antonio, Via Forno Basso, Capo d'Orlando (Messina), Italia
40. Parrocchia S. Caterina, Frazione Marina, Marina di Patti (Messina), Italia
41. Parrocchia Cattedrale S. Bartolomeo, Via Cattedrale, Patti (Messina), Italia
42. Parrocchia Maria SS. Addolorata, Contrada Torre, Tortorici (Messina), Italia
43. Parrocchia S. Nicolò di Bari, Via Risorgimento, San Marco d'Alunzio (Messina), Italia
44. Parrocchia Immacolata Concezione, Frazione Landro, Gioiosa Marea (Messina), Italia
45. Parrocchia Maria SS Assunta, Piazza Mazzini 11, Tusa (Messina), Italia
46. Parrocchia Maria SS Assunta, Frazione Torremuzza, Motta d'Affermo (Messina), Italia
47. Parrocchia Maria SS Assunta, Salita Madre Chiesa, Ficarra (Messina), Italia
48. Parrocchia Maria SS. Della Catena, Via Madonna d. Catena 10, Castel di Tusa (Messina), Italia
49. Parrocchia Maria SS. Delle Grazie, Via N. Donna 2, Pettineo (Messina), Italia
50. Parrocchia Ognissanti, Frazione Mongiove, Mongiove di Patti (Messina), Italia
51. Parrocchia S. Anna, Via Umberto 155, Floresta (Messina), Italia
52. Parrocchia S. Caterina, Vico S. Caterina 2, Mistretta (Messina), Italia
53. Parrocchia S. Giorgio Martire, Frazione S. Giorgio, San Giorgio di Gioiosa M. (Messina), Italia
54. Parrocchia S. Giovanni Battista, Frazione Martini, Sinagra (Messina), Italia
55. Parrocchia S. Lucia, Via G. Rossini, S. Agata Militello (Messina), Italia

56. Parrocchia S. Maria delle Grazie, Via Normanni, S. Fratello (Messina), Italia
  57. Parrocchia S. Maria, Piazzetta Matrice 8, Piraino (Messina), Italia
  58. Parrocchia S. Michele Arcangelo, Piazza Chiesa Madre, Librizzi (Messina), Italia
  59. Parrocchia S. Michele Arcangelo, Via Umberto I, Longi (Messina), Italia
  60. Parrocchia S. Nicolò di Bari, Piazza S. Nicola, Patti (Messina), Italia
  61. Parrocchia S. Nicolò di Bari, Via Ruggero Settimo 10, Gioiosa Marea (Messina), Italia
  62. Parrocchia S. Nicolò di Bari, Via S. Nicolò, S. Fratello (Messina), Italia
  63. Parrocchia Santa Maria e San Pancrazio, Via Gorgone, S. Piero Patti (Messina), Italia
  64. Parrocchia Maria SS Assunta, Piazza Convento, S. Fratello (Messina), Italia
  65. Parrocchia Maria SS. Del Rosario, Via Provinciale 7, Caprileone (Messina), Italia
  66. Parrocchia Maria SS Assunta, Via Monachelle 10, Caprileone (Messina), Italia
  67. Parrocchia Maria SS del Tindari, Via Nazionale, Caprileone (Messina), Italia
  68. Parrocchia S. Febronia, Contrada Case Nuove, Patti (Messina), Italia
  69. Parrocchia Maria SS. della Stella, Contrada S. Maria Lo Piano, S. Angelo di Brolo (Messina), Italia
  70. Parrocchia S. Erasmo, Piazza del Popolo, Reitano (Messina), Italia
  71. Parrocchia Maria SS. della Catena, Via Roma, Naso (Messina), Italia
  72. Parrocchia S. Benedetto il Moro, Piazza Libertà, Acquedolci (Messina), Italia
  73. Parrocchia S. Giuseppe, Frazione Tindari, Tindari (Messina), Italia
  74. Parrocchia Santi Filippo e Giacomo, Via D. Oliveri 2, Naso (Messina), Italia
  75. Parrocchia SS. Salvatore, Via Cavour 7, Naso (Messina), Italia
  76. Santuario Maria SS del Tindari, Via Mons. Pullano, Tindari (Messina), Italia
  77. Parrocchia S. Maria Assunta, Via Roma, Galati Mamertino (Messina), Italia
  78. Fondazione Opera Immacolata Concezione O.N.L.U.S., Padova, Italia
  79. Parrocchia San Giuseppe, Piazza Dante 11, Oliveri (Messina), Italia
  80. Parrocchia S. Leonardo, Frazione San Leonardo, Gioiosa Marea (Messina), Italia
-

ACTE ADOPTATE DE ORGANISME CREATE PRIN ACORDURI INTERNAȚIONALE

Numai textele originale CEE-ONU au efect juridic în temeiul dreptului public internațional. Situația și data intrării în vigoare ale prezentului regulament ar trebui verificate în ultima versiune a documentului de situație al CEE-ONU TRANS/WP.29/343, disponibil la următoarea adresă:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>.

Regulamentul nr. 53 al Comisiei Economice pentru Europa din cadrul Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) – Dispoziții uniforme privind omologarea vehiculelor din categoria L₃ în ceea ce privește instalarea dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă

Include întreg textul valabil până la:

Suplimentul 13 la seria 01 de amendamente — Data intrării în vigoare: 28 octombrie 2011

Suplimentul 14 la seria 01 de amendamente — Data intrării în vigoare: 15 iulie 2013

CUPRINS

REGULAMENTUL

1. Domeniu de aplicare
2. Definiții
3. Cererea de omologare
4. Omologarea
5. Specificații generale
6. Specificații individuale
7. Modificări ale tipului de vehicul sau ale instalării dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă
8. Conformitatea producției
9. Sancțiuni în cazul nerespectării conformității producției
10. Încetarea definitivă a producției
11. Dispoziții tranzitorii
12. Denumirile și adresele serviciilor tehnice responsabile cu încercările de omologare și ale serviciilor administrative

ANEXE

Anexa 1 — Comunicare privind omologarea sau refuzul sau extinderea sau retragerea omologării sau încetarea definitivă a producției unui tip de vehicul din categoria L₃ cu privire la instalarea dispozitivelor de iluminat sau de semnalizare luminoasă, în temeiul Regulamentului nr. 53

Anexa 2 — Exemple de mărci de omologare

Anexa 3 — Suprafețele lămpilor, axa și centrul de referință și unghiurile de vizibilitate geometrică

Anexa 4 — Vizibilitatea în față a luminilor roșii și vizibilitatea în spate a luminilor albe

Anexa 5 — Controlul conformității producției

Anexa 6 — Explicație cu privire la „înclinarea orizontală”, „unghiul de înclinare” și unghiul „ δ ”

1. DOMENIU DE APLICARE

Prezentul regulament se aplică vehiculelor din categoria L₃ ⁽¹⁾, cu privire la instalarea dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă.

2. DEFINIȚII

În sensul prezentului regulament:

- 2.1. „Omologarea unui vehicul” înseamnă omologarea unui tip de vehicul cu privire la numărul și modul de instalare a dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă;
- 2.2. „Tip de vehicul” înseamnă o categorie de autovehicule care nu diferă între ele în aspecte esențiale precum:
- 2.2.1. dimensiunile și forma exterioară a vehiculului;
- 2.2.2. numărul și amplasarea dispozitivelor;
- 2.2.3. Următoarele vehicule nu sunt considerate nici ele „vehicule de tip diferit”:
- 2.2.3.1. vehiculele care diferă în înțelesul punctelor 2.2.1 și 2.2.2 de mai sus, dar nu astfel încât să implice o schimbare a tipului, numărului, poziționării și vizibilității geometrice a lămpilor prescrise pentru respectivul tip de vehicul; precum și
- 2.2.3.2. vehiculele pe care lămpile omologate în temeiul unuia dintre regulamentele anexate la Acordul din 1958, sau lămpile autorizate în țara în care sunt înregistrate vehiculele sunt montate sau de pe care acestea sunt absente în cazul, în care montarea lor este opțională;
- 2.3. „Plan transversal” înseamnă un plan vertical perpendicular pe planul longitudinal median al vehiculului;
- 2.4. „Vehicul gol” înseamnă un vehicul fără conducător, sau fără pasager, și care este neîncărcat, dar care are rezervorul de combustibil plin și este echipat cu trusa normală de unelte;
- 2.5. „Lampă” înseamnă un dispozitiv destinat iluminării drumului sau emiterii unui semnal luminos către alți utilizatori ai drumului. Lămpile de iluminare a plăcii de înmatriculare spate și cata-dioptrii sunt, de asemenea, considerați lămpi;
- 2.5.1. „Lămpi echivalente” înseamnă lămpile care au aceeași funcție și sunt admise în țara de înmatriculare a vehiculului; astfel de lămpi pot avea caracteristici diferite față de cele instalate pe vehicul în momentul omologării acestuia, cu condiția satisfacerii cerințelor cuprinse în prezentul regulament;
- 2.5.2. „Lămpi independente” înseamnă dispozitive cu suprafețe luminoase separate, surse de lumină separate și carcase separate;
- 2.5.3. „Lămpi grupate” înseamnă dispozitive cu suprafețe luminoase separate și surse de lumină separate, dar cu o carcasă comună;
- 2.5.4. „Lămpi combinate” înseamnă dispozitive care au suprafețe luminoase separate, dar care au o sursă luminoasă comună și o carcasă comună;

⁽¹⁾ Astfel cum este definit în anexa 7 la Rezoluția consolidată privind construcția de vehicule (R.E.3) (document TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2 astfel cum a fost modificat ultima oară prin Amendamentul 4).

- 2.5.5. „Lămpi încorporate reciproc” înseamnă dispozitive cu surse de lumină separate sau cu o singură sursă de lumină care funcționează în condiții diferite (de exemplu, diferențe optice, mecanice sau electrice), cu suprafețe luminoase comune totale sau parțiale și o carcasă comună;
- 2.5.6. „Far cu lumină de drum (fază lungă)” înseamnă lampa care servește la iluminarea drumului pe o distanță mare în fața vehiculului;
- 2.5.7. „Far cu lumină de întâlnire (fază scurtă)” înseamnă lampa care servește la iluminarea drumului în fața vehiculului, fără a-i orbi sau a-i jena pe conducătorii auto care vin din sens invers sau pe ceilalți participanți la trafic;
- 2.5.7.1. „Lumină de întâlnire principală (fază scurtă principală)” înseamnă faza scurtă produsă fără ajutorul generatoarelor de radiație infraroșie și/sau al surselor luminoase suplimentare pentru iluminare adaptivă la viraje.
- 2.5.8. „Lampă indicatoare de direcție” înseamnă lampa utilizată pentru a indica celorlalți participanți la trafic intenția conducătorului de a schimba direcția la dreapta sau la stânga;
De asemenea, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului nr. 97, se pot utiliza una sau mai multe lămpi indicatoare de direcție.
- 2.5.9. „Lampă de stop” înseamnă lampa care indică altor participanți la trafic care se găsesc în spatele vehiculului întrebuițarea frânei de serviciu de către conducătorul auto;
- 2.5.10. „Dispozitiv de iluminare a plăcii de înmatriculare spate” înseamnă dispozitivul utilizat pentru iluminarea spațiului rezervat pentru placa de înmatriculare din spate; acest dispozitiv poate consta din mai multe componente optice;
- 2.5.11. „Lampă de poziție față” înseamnă lampa utilizată pentru indicarea prezenței vehiculului când acesta este văzut din față;
- 2.5.12. „Lampă de poziție spate” înseamnă lampa utilizată pentru indicarea prezenței vehiculului când acesta este văzut din spate;
- 2.5.13. „Catadioptru” înseamnă un dispozitiv prin care se indică prezența unui vehicul prin reflexia luminii emanate de o sursă de lumină care nu este legată de acel vehicul, observatorul aflându-se în apropierea sursei de lumină;
În sensul prezentului regulament, plăcile de înmatriculare reflectorizante nu sunt considerate catadioptri;
- 2.5.14. „Semnal de avarie” înseamnă funcționarea simultană a tuturor indicatoarelor de direcție ale unui vehicul, cu scopul de a semnaliza faptul că vehiculul reprezintă momentan un pericol deosebit pentru ceilalți participanți la trafic;
- 2.5.15. „Lampă de ceață față” înseamnă lampa utilizată pentru îmbunătățirea luminării drumului în caz de ceață, de ninsoare, de furtună sau de nori de praf;
- 2.5.16. „Lampă de ceață spate” înseamnă lampa utilizată pentru ca vehiculul să fie mai ușor vizibil din spate în caz de ceață densă;
- 2.5.17. „Lampa cu lumină de zi” înseamnă o lampă orientată spre față utilizată pentru ca vehiculul să fie mai ușor vizibil în timpul utilizării acestuia în timpul zilei.
- 2.6. „Suprafață emițătoare de lumină” a unui „dispozitiv de iluminat, a unui „dispozitiv de semnalizare luminoasă” sau a unui catadioptru înseamnă întreaga suprafață exterioară sau o parte din suprafața exterioară a materialului transparent, în conformitate cu declarația din cererea de omologare depusă de producătorul dispozitivului din schiță (a se vedea anexa 3);
- 2.7. „Suprafața iluminantă” (a se vedea anexa 3);
- 2.7.1. „Suprafața iluminantă a unui dispozitiv de iluminat” (punctele 2.5.6, 2.5.7 și 2.5.15) înseamnă proiecția ortogonală a întregii deschizături a reflectorului sau, în cazul farurilor cu reflector elipsoidal, a „lentilei de proiecție” pe un plan transversal. În cazul în care dispozitivul de iluminat nu dispune de un reflector, se aplică definiția de la punctul 2.7.2. Dacă suprafața emițătoare de lumină a lămpii se întinde doar peste o parte din deschiderea totală a reflectorului, atunci se ia în considerare numai proiecția acestei părți.
În cazul unui far cu lumină de întâlnire, suprafața iluminantă este limitată de urma aparentă a marginii de separație pe lentilă. Dacă reflectorul și lentila sunt reglabile unul în raport cu celălalt, se utilizează poziția medie de reglare.
În cazul în care se utilizează împreună orice combinație între un far care produce lumina de întâlnire principală și unități de iluminare suplimentare sau surse luminoase proiectate pentru a produce iluminare adaptivă la viraje, suprafețele iluminante individuale, luate împreună, constituie suprafața iluminantă.

- 2.7.2. „Suprafața iluminantă a altor dispozitive de iluminat decât catadioptrii” (punctele 2.5.8, 2.5.9, 2.5.11, 2.5.12, 2.5.14 și 2.5.16) înseamnă proiecția ortogonală a lămpii pe un plan perpendicular pe axa sa de referință și în contact cu suprafața emițătoare de lumină exterioară a lămpii, această proiecție fiind limitată de marginile ecranelor situate în acest plan, fiecare dintre acestea lăsând să treacă în direcția axei de referință numai 98 % din intensitatea luminoasă totală a lămpii. Pentru a stabili marginile inferioară, superioară și laterale ale suprafeței iluminante, nu se iau în considerare decât ecranele cu margine orizontală sau verticală.
- 2.7.3. „Suprafața iluminantă a unui catadioptru” (punctul 2.5.13) înseamnă proiecția ortogonală a unui catadioptru într-un plan perpendicular pe axa sa de referință și delimitată de plane continue în părțile cele mai exterioare ale sistemului optic ale catadioptrului și paralele cu această axă. Pentru a determina marginea inferioară, pe cea superioară și pe cele laterale ale dispozitivului, se iau în considerare numai planele verticale și orizontale;
- 2.8. „Suprafață aparentă” într-o direcție de observare definită înseamnă, la cererea producătorului sau a reprezentantului autorizat al acestuia, proiecția ortogonală:
- fie a marginii suprafeței iluminante proiectate pe suprafața exterioară a lentilei (a-b),
- fie a suprafeței emițătoare de lumină (c-d),
- într-un plan perpendicular pe direcția de observare și tangent la punctul cel mai exterior al lentilei (a se vedea anexa 3 la prezentul regulament);
- 2.9. „Axa de referință” înseamnă axa caracteristică a lămpii, determinată de producătorul lămpii în vederea utilizării ca direcție de referință ($H = 0^\circ$, $V = 0^\circ$) pentru unghiurile de câmp pentru măsurătorile fotometrice și pentru instalarea lămpii pe vehicul;
- 2.10. „Centru de referință” înseamnă intersecția axei de referință cu exteriorul suprafeței emițătoare de lumină; acesta este specificat de către producătorul lămpii;
- 2.11. „Unghiuri de vizibilitate geometrică” înseamnă unghiurile care determină câmpul unghiului solid minim în care suprafața aparentă a lămpii trebuie să fie vizibilă. Acest câmp al unghiului solid este determinat de segmentele sferei al cărei centru coincide cu centrul de referință al lămpii și al cărei ecuator este paralel cu solul. Aceste segmente sunt determinate în raport cu axa de referință. Unghiurile orizontale β corespund longitudinii, iar unghiurile verticale α corespund latitudinii. În interiorul unghiurilor de vizibilitate geometrică nu trebuie să existe niciun obstacol pentru propagarea luminii din nicio parte a suprafeței aparente a lămpii observate de la infinit. În cazul în care măsurătorile sunt efectuate în apropierea lămpii, direcția de observare trebuie deplasată paralel astfel încât să se obțină aceeași precizie.
- În interiorul unghiurilor de vizibilitate geometrică nu se iau în considerare obstacolele dacă acestea existau deja în momentul omologării de tip a lămpii.
- În cazul în care, la instalarea lămpii, una dintre părțile suprafeței aparente a lămpii este mascată de una dintre componentele suplimentare ale vehiculului, se furnizează dovezi că acea parte a lămpii care este nemascată de obstacole este totuși conformă cu valorile fotometrice impuse pentru omologarea dispozitivului ca unitate optică (a se vedea anexa 3 la prezentul regulament). Cu toate acestea, atunci când unghiul vertical al vizibilității geometrice sub orizontală poate fi redus la 5° (lampa aflându-se la o înălțime mai mică de 750 mm față de sol), câmpul fotometric al măsurătorilor efectuate pe unitatea optică instalată poate fi redus la 5° sub orizontală;
- 2.12. „Marginea exterioară extremă”, de fiecare parte a vehiculului, înseamnă planul paralel cu planul longitudinal median al vehiculului, care atinge extremitatea laterală a vehiculului, fără a ține cont de proiecția sau proiecțiile:
- 2.12.1. oglinzilor retrovizoare,
- 2.12.2. lămpilor indicatoare de direcție,
- 2.12.3. lămpilor de poziție față și spate și ale catadioptrilor;
- 2.13. „Lățime totală” înseamnă distanța dintre două plane verticale definite la punctul 2.12 de mai sus;

- 2.14. „Lampă unică” înseamnă:
- (a) un dispozitiv sau o parte a unui dispozitiv care are o funcție de iluminare sau de semnalizare luminoasă, una sau mai multe surse de lumină și o suprafață aparentă în direcția axei de referință, care poate fi o suprafață continuă sau compusă dintr-una sau mai multe părți distincte; sau
  - (b) orice ansamblu de două lămpi independente, identice sau nu, care au aceeași funcție, ambele omologate ca lămpi de tip „D” și instalate astfel încât proiecția suprafețelor lor aparente în direcția axei de referință să ocupe cel puțin 60 % din cel mai mic patrulater care circumscrie proiecțiile suprafețelor aparente menționate anterior în direcția axei de referință.
- 2.15. „Distanța dintre două lămpi” orientate în aceeași direcție înseamnă cea mai mică distanță dintre două suprafețe aparente în direcția axei de referință. În cazul în care distanța dintre lămpi îndeplinește în mod evident cerințele prezentului regulament, nu este necesar să se determine marginile exacte ale suprafețelor aparente;
- 2.16. „Indicator de funcționare” înseamnă un semnal vizual sau auditiv (sau orice semnal echivalent) care arată dacă un dispozitiv este aprins și dacă funcționează corect sau nu;
- 2.17. „Indicator de funcționare cu circuit închis” înseamnă un semnal vizual (sau orice semnal echivalent) care arată dacă un dispozitiv este aprins, fără a arăta dacă acesta funcționează corect sau nu;
- 2.18. „Lampă opțională” înseamnă o lampă a cărei instalare este lăsată la latitudinea producătorului;
- 2.19. „Sol” înseamnă suprafața pe care este așezat vehiculul și care trebuie să fie practic orizontală;
- 2.20. „Dispozitiv” înseamnă o componentă sau o combinație de componente utilizate în scopul realizării uneia sau mai multor funcții.
- 2.21. „Culoarea luminii emise de dispozitiv”. Definițiile culorii luminii emise formulate în Regulamentul nr. 48 și în seriile acestuia de amendamente în vigoare la data formulării cererii pentru omologarea de tip se aplică prezentului regulament;
- 2.22. „Masa brută a vehiculului” sau „masa maximă” înseamnă masa maximă tehnic admisibilă declarată de către producător.
- 2.23. „Încărcat” înseamnă încărcat în așa fel încât să fie atinsă masă brută a vehiculului, astfel cum este definită la punctul 2.22.
- 2.24. „Înclinare orizontală” înseamnă unghiul creat între direcția fasciculului când motocicletă este poziționată astfel cum se prevede la punctul 5.4, și direcția fasciculului când motocicletă este înclinată (a se vedea desenul din anexa 6);
- 2.25. „Sistem de reglare a înclinării orizontale (HIAS — *Horizontal inclination adjustment system*)” înseamnă un dispozitiv care reglează înclinarea orizontală a farului către zero;
- 2.26. „Unghi de înclinare” înseamnă unghiul creat cu verticala de către planul vertical longitudinal median al motocicletei, când motocicletă este rotită în jurul axei sale longitudinale (a se vedea desenul din anexa 6);
- 2.27. „Semnal HIAS” înseamnă orice semnal de control sau orice comandă suplimentară de control înspre sistem, sau o comandă de control dinspre sistem înspre motocicletă;
- 2.28. „Generator de semnal HIAS” înseamnă un dispozitiv care reproduce unul sau mai multe semnale HIAS pentru testarea sistemului;
- 2.29. „Unghi de încercare HIAS” înseamnă unghiul δ creat de linia de separație a farului și linia HH (în cazul unui far cu fascicul asimetric, se folosește partea orizontală a marginii de separație) (a se vedea desenul din anexa 6).
- 2.30. „Iluminare adaptivă la viraje ” înseamnă o funcție de iluminare menită să asigure o mai bună iluminare în curbe.
3. CEREREA DE OMOLOGARE
- 3.1. Cererea de omologare a unui tip de vehicul cu privire la instalarea dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă ale acestuia este transmisă de către producătorul vehiculului sau de către reprezentantul autorizat al acestuia.

- 3.2. Aceasta este însoțită de documentele menționate mai jos, în triplu exemplar, și de următoarele informații:
- 3.2.1. o descriere a tipului de vehicul cu privire la aspectele menționate la punctele 2.2.1-2.2.3 de mai sus; tipul de vehicul, identificat în mod adecvat;
- 3.2.2. o listă a dispozitivelor prevăzute de către producător pentru sistemul de iluminat și de semnalizare luminoasă; Lista poate include, pentru fiecare funcție, mai multe tipuri de dispozitive; Fiecare tip trebuie să fie identificat în mod corespunzător (marca de omologare națională sau internațională, dacă tipul este omologat, denumirea producătorului etc.); În plus, lista poate include, pentru fiecare funcție, mențiunea suplimentară „sau dispozitive echivalente”;
- 3.2.3. o schiță de ansamblu a echipamentului de iluminat și de semnalizare luminoasă, cu indicarea poziției diferitelor lămpi pe vehicul; precum și
- 3.2.4. după caz, pentru verificarea conformității cu cerințele prezentului regulament, o schiță sau schițe ale fiecărei lămpi, indicând suprafața iluminantă în sensul definiției de la punctul 2.7.1 de mai sus, suprafața emițătoare de lumină în sensul definiției de la punctul 2.6, axa de referință în sensul definiției de la punctul 2.9 și centrul de referință în sensul definiției de la punctul 2.10. Aceste informații nu sunt necesare în cazul lămpii de iluminare a plăcii de înmatriculare spate (punctul 2.5.10);
- 3.2.5. Cererea include o declarație referitoare la metoda utilizată pentru definiția suprafeței aparente (a se vedea punctul 2.8).
- 3.3. Un vehicul gol dotat cu un echipament complet de iluminat și de semnalizare luminoasă, astfel cum este descris la punctul 3.2.2 de mai sus, reprezentativ pentru tipul de vehicul care urmează să fie omologat, trebuie prezentat serviciului tehnic responsabil cu efectuarea încercărilor în vederea omologării.
4. OMOLOGAREA
- 4.1. Dacă tipul de vehicul prezentat în vederea omologării în temeiul prezentului regulament îndeplinește cerințele regulamentului cu privire la toate dispozitivele specificate în listă, se acordă omologarea tipului de vehicul respectiv.
- 4.2. Pentru fiecare omologare se atribuie un număr de omologare. Primele două cifre (în cazul de față 01, întrucât regulamentul se află la seria 01 de amendamente) indică seria de amendamente care include cele mai recente modificări tehnice majore aduse regulamentului la data acordării omologării.
- Aceeași parte contractantă nu poate atribui același număr unui alt tip de vehicul sau aceluiași tip de vehicul prezentat pentru omologare cu un echipament care nu este specificat în lista prevăzută la punctul 3.2.2 de mai sus, sub rezerva dispozițiilor de la punctul 7 din prezentul regulament.
- 4.3. Omologarea, extinderea, refuzul, retragerea omologării sau încetarea definitivă a producției unui tip de vehicul în conformitate cu prezentul regulament sunt notificate părților contractante ale acordului care pun în aplicare prezentul regulament prin intermediul unei fișe de comunicare în conformitate cu modelul din anexa 1 la prezentul regulament.
- 4.4. Pe orice vehicul corespunzător unui tip de vehicul omologat în temeiul prezentului regulament se aplică în mod vizibil, într-un loc ușor accesibil și care este indicat pe fișa de omologare, o marcă de omologare internațională compusă din următoarele elemente:
- 4.4.1. un cerc, în interiorul căruia se află litera „E”, urmată de numărul distinctiv al țării care a acordat omologarea; ⁽¹⁾
- 4.4.2. numărul prezentului regulament, urmat de litera „R”, o liniuță și numărul de omologare, în partea dreaptă a cercului menționat la punctul 4.4.1.
- 4.5. Dacă vehiculul corespunde unui tip de vehicul omologat în temeiul unui alt regulament sau a mai multor regulamente anexate la acord, în aceeași țară care a acordat omologarea în temeiul prezentului regulament, nu este necesar ca simbolul prezentat la punctul 4.4.1 să fie repetat; în acest caz, numărul regulamentului și numărul de omologare, precum și simbolurile suplimentare ale tuturor regulamentelor în temeiul cărora s-a acordat omologarea în țara care acordă omologarea în temeiul prezentului regulament se introduc în coloane verticale la dreapta simbolului prevăzut la punctul 4.4.1.

⁽¹⁾ Numerele distinctive ale părților contractante la Acordul din 1958 sunt reproduse în anexa 3 la Rezoluția consolidată privind construcția vehiculelor (R.E.3), documentul TRANS/WP.29/78/Rev.2/Amend.1.

- 4.6. Marca de omologare trebuie să fie perfect lizibilă și indelebilă.
- 4.7. Marca de omologare este amplasată lângă plăcuța cu date a vehiculului fixată de producător sau pe această plăcuță.
- 4.8. În anexa 2 la prezentul regulament sunt prezentate exemple de mărci de omologare.
5. SPECIFICAȚII GENERALE
- 5.1. Dispozitivele de iluminat și de semnalizare luminoasă sunt montate astfel încât, în condiții normale de utilizare și indiferent de vibrațiile la care pot fi supuse, să își păstreze caracteristicile prevăzute de prezentul regulament și să permită conformitatea vehiculului cu cerințele din prezentul regulament.
- În special, nu poate fi posibilă o dereglare neintenționată a sistemului de reglare al lămpilor.
- 5.2. Lămpile de iluminare trebuie să fie instalate astfel încât reglarea corectă a orientării acestora să poată fi efectuată cu ușurință.
- 5.3. Pentru toate dispozitivele de semnalizare luminoasă, axa de referință a lămpii, când aceasta este montată pe vehicul, trebuie să fie paralelă cu planul format de punctele de contact ale vehiculului cu drumul; de asemenea, această axă trebuie să fie perpendiculară pe planul longitudinal median al vehiculului, în cazul catadioptrilor laterali, respectiv paralelă cu acest plan pentru toate celelalte dispozitive de semnalizare luminoasă. O toleranță de $\pm 3^\circ$ este permisă în fiecare direcție. În plus, în cazul în care există specificații de montare furnizate de producător, acestea trebuie respectate.
- 5.4. În absența unor instrucțiuni specifice, înălțimea și orientarea lămpilor se verifică cu vehiculul gol și amplasat pe o suprafață orizontală plană, planul longitudinal median al acestuia fiind vertical, iar ghidonul aflându-se în poziția corespunzătoare direcției de circulație direct înainte. Presiunea pneurilor trebuie să fie cea prescrisă de producător pentru condițiile speciale de încărcare prevăzute în prezentul regulament.
- 5.5. În absența unor instrucțiuni specifice:
- 5.5.1. lămpile sau catadioptrii unici sunt montați astfel încât centrul de referință al acestora să se afle în planul longitudinal median al vehiculului;
- 5.5.2. lămpile care constituie o pereche și care au aceeași funcție:
- 5.5.2.1. sunt montate simetric față de planul longitudinal median;
- 5.5.2.2. sunt simetrice una față de cealaltă în raport cu planul longitudinal median;
- 5.5.2.3. satisfac aceleași cerințe colorimetrice; și
- 5.5.2.4. au caracteristici fotometrice nominale identice;
- 5.5.2.5. se aprind și se sting simultan.
- 5.6. Lămpi grupate, combinate sau încorporate reciproc
- 5.6.1. Lămpile pot fi grupate, combinate sau încorporate reciproc unele cu altele cu condiția respectării tuturor cerințelor referitoare la culoare, poziție, orientare, vizibilitate geometrică, conexiuni electrice și a altor cerințe, după caz.
- 5.6.1.1. Cerințele fotometrice și colorimetrice pentru o lampă sunt îndeplinite atunci când toate celelalte funcții cu care este asociată lampa, combinate sau încorporate reciproc, sunt dezactivate.
- Cu toate acestea, când o lampă de poziție față sau spate este încorporată reciproc cu una sau mai multe funcții care pot fi activate împreună cu acestea, cerințele privind culoarea fiecăreia dintre aceste alte funcții trebuie să fie îndeplinite atunci când funcția (funcțiile) încorporată (încorporate) reciproc și lămpile de poziție față sau spate sunt aprinse.
- 5.6.1.2. Nu este permisă încorporarea reciprocă a lămpilor de stop cu lămpile indicatoare de direcție.

- 5.6.1.3. Cu toate acestea, în cazul în care lămpile de stop și lămpile indicatoare de direcție sunt grupate, nicio linie dreaptă orizontală sau verticală care trece prin proeminențele suprafețelor aparente ale acestor funcții pe un plan perpendicular pe axa de referință nu intersectează mai mult de două linii care delimitează suprafețe adiacente de culori diferite.
- 5.6.2. În cazul în care suprafața aparentă a unei lămpi unice se compune din două sau mai multe părți distincte, aceasta îndeplinește următoarele cerințe:
- 5.6.2.1. Fie suprafața totală a proiecției părților distincte pe un plan tangent la suprafața exterioară a materialului transparent și perpendicular pe axa de referință ocupă cel puțin 60 % din cel mai mic patruleter care circumscrie proiecțiile suprafețelor aparente menționate anterior, fie distanța dintre două părți distincte adiacente/tangente nu depășește 15 mm atunci când aceasta este măsurată perpendicular pe axa de referință.
- 5.7. Înălțimea maximă față de sol se măsoară de la cel mai înalt punct, iar înălțimea minimă se măsoară de la cel mai jos punct al suprafeței aparente în direcția axei de referință. În cazul luminilor de întâlnire, înălțimea minimă în raport cu solul se măsoară de la cel mai jos punct al ieșirii efective a sistemului optic (de exemplu, reflector, lentilă, lentilă de proiecție), indiferent de utilizarea sa.
- În cazul în care înălțimea (maximă și minimă) față de sol îndeplinește în mod evident cerințele prezentului regulament, nu este necesar să se determine marginile exacte ale niciunei suprafețe.
- Atunci când se referă la distanța dintre lămpi, poziția în raport cu lățimea se determină de la marginile interioare ale suprafeței aparente, în direcția axei de referință.
- În cazul în care poziția în raport cu lățimea îndeplinește în mod evident cerințele prezentului regulament, nu este necesar să se determine marginile exacte ale niciunei suprafețe.
- 5.8. În absența unor dispoziții specifice, nicio altă lampă, în afară de lămpile indicatoare de direcție și de lămpile de avarie ale vehiculului, nu poate emite o lumină intermitentă.
- 5.9. Nicio lumină roșie nu trebuie să fie vizibilă din față și nicio lumină albă nu trebuie să fie vizibilă din spate. Conformitatea cu această cerință este verificată după cum se arată mai jos (a se vedea desenul din anexa 4):
- 5.9.1. vizibilitatea luminii roșii spre înainte; o lampă roșie nu trebuie să fie direct vizibilă pentru un observator care se deplasează în zona 1 a unui plan transversal situat la 25 m în fața celui mai avansat punct pe vehicul;
- 5.9.2. vizibilitatea luminii albe spre înapoi; o lampă albă nu trebuie să fie direct vizibilă pentru un observator care se deplasează în zona 1 a unui plan transversal situat la 25 m în spatele punctului situat cel mai în spate pe vehicul;
- 5.9.3. zonele 1 și 2 sunt delimitate, în planele lor respective, așa cum sunt văzute de observator:
- 5.9.3.1. în înălțime, de două plane orizontale situate la 1 m, respectiv la 2,2 m deasupra solului;
- 5.9.3.2. în lățime, de două plane verticale care, formând în față, respectiv în spate, un unghi de 15° înspre exteriorul planului longitudinal median al vehiculului, trec prin punctul sau punctele de contact ale panelor verticale paralele cu planul longitudinal median al vehiculului și care delimitează lățimea totală a vehiculului; dacă există mai multe puncte de contact, cel mai din față dintre aceste puncte corespunde planului din față, iar cel mai din spate corespunde planului din spate.
- 5.10. Conexiunile electrice trebuie să fie realizate în așa fel încât lampa de poziție față sau farul cu lumină de întâlnire, dacă nu există lampă de poziție față, lampa de poziție spate și lampa de iluminare a plăcii de înmatriculare spate nu pot fi pornite sau oprite altfel decât în același timp, cu excepția cazului în care se prevede altfel.
- 5.11. În absența unor instrucțiuni specifice, conexiunile electrice trebuie să fie realizate astfel încât lumina de drum și lumina de întâlnire să nu poată fi puse în funcțiune decât dacă lămpile menționate la punctul 5.10 de mai sus sunt în funcțiune. Cu toate acestea, nu este necesară respectarea acestei cerințe în cazul luminii de drum și al luminii de întâlnire dacă semnalele luminoase ale acestora constau în aprinderea intermitentă a luminii de întâlnire, la intervale scurte, sau în aprinderea intermitentă a luminii de întâlnire și a luminii de drum, în mod alternativ, la intervale scurte.

- 5.11.1. În cazul în care este instalată, lampa cu lumină de zi se aprinde în mod automat atunci când motorul funcționează. Dacă farul este aprins, lampa cu lumină de zi nu trebuie să se aprindă atunci când motorul funcționează.
- Dacă nu este instalată nicio lampă cu lumină de zi, farul se aprinde automat atunci când motorul funcționează.
- 5.12. Lămpi indicatoare
- 5.12.1. Fiecare lampă indicatoare trebuie să fie ușor vizibilă pentru un conducător așezat în poziția normală de conducere.
- 5.12.2. În cazul în care prezentul regulament prevede un indicator de funcționare cu circuit închis, acesta poate fi înlocuit de un indicator de funcționare.
- 5.13. Culori ale luminilor
- Culorile luminilor menționate în prezentul regulament trebuie să fie astfel:
lumină de drum:	albă
lumină de întâlnire:	albă
lampă indicatoare de direcție:	galben auto
lampă de stop:	roșie
lampă de iluminare pentru placa de înmatriculare spate:	albă
lampă de poziție față:	albă sau galben auto
lampă de poziție spate:	roșie
catadioptru spate, netriunghiular:	roșie
catadioptru lateral, netriunghiular:	galben auto în partea din față galben auto sau roșie în spate
semnal de avarie:	galben auto
lampă de ceață față:	alb sau galben selectiv
lampă de ceață spate:	roșie
- 5.14. Fiecare vehicul care face obiectul omologării în temeiul prezentului regulament trebuie să fie echipat cu următoarele dispozitive de iluminare și de semnalizare luminoasă:
- 5.14.1. far cu lumină de drum (punctul 6.1);
- 5.14.2. far cu lumină de întâlnire (punctul 6.2);
- 5.14.3. lămpi indicatoare de direcție (punctul 6.3);
- 5.14.4. lampă de stop (punctul 6.4);
- 5.14.5. lampă de iluminare pentru placa de înmatriculare spate (punctul 6.5);
- 5.14.6. lampă de poziție față (punctul 6.6);
- 5.14.7. lampă de poziție spate (punctul 6.7);
- 5.14.8. catadioptru spate, netriunghiular (punctul 6.8);
- 5.14.9. catadioptri laterali, netriunghiulari (punctul 6.12).
- 5.15. Vehiculul poate fi echipat, în plus, cu următoarele dispozitive de iluminare și semnalizare luminoasă:
- 5.15.1. semnal de avarie (punctul 6.9);
- 5.15.2. lămpi de ceață;
- 5.15.2.1. față (punctul 6.10);

- 5.15.2.2. spate (punctul 6.11);
- 5.15.3. lampă cu lumină de zi (punctul 6.13).
- 5.16. Montarea fiecăruia dintre dispozitivele de iluminare și semnalizare luminoasă menționate la punctele 5.14 și 5.15 de mai sus trebuie efectuată în conformitate cu cerințele relevante precizate la punctul 6 din prezentul regulament.
- 5.17. Montarea oricăror dispozitive de iluminare și semnalizare luminoasă, altele decât cele menționate la punctele 5.14 și 5.15, este interzisă în sensul omologării de tip.
- 5.18. Dispozitivele de iluminat și semnalizare luminoasă omologate pentru autovehiculele cu patru roți din categoriile M₁ și N₁ și menționate la punctele 5.14 și 5.15 pot fi montate și pe motocicletele.
- 6. SPECIFICAȚII INDIVIDUALE
- 6.1. FAR CU LUMINĂ DE DRUM
- 6.1.1. Număr:
- 6.1.1.1. Pentru motociclete cu o capacitate cilindrică ≤ 125 cm
  - Unul sau două din tipul omologat în conformitate cu:
    - (a) Clasa B, C, D sau E din Regulamentul nr. 113;
    - (b) Regulamentul nr. 112;
    - (c) Regulamentul nr. 1;
    - (d) Regulamentul nr. 8;
    - (e) Regulamentul nr. 20;
    - (f) Regulamentul nr. 57;
    - (g) Regulamentul nr. 72;
    - (h) Regulamentul nr. 98.
- 6.1.1.2. Pentru motociclete cu o capacitate cilindrică >125 cm
  - Unul sau două din tipul omologat în conformitate cu:
    - (a) Clasa B, D sau E din Regulamentul nr. 113;
    - (b) Regulamentul nr. 112;
    - (c) Regulamentul nr. 1;
    - (d) Regulamentul nr. 8;
    - (e) Regulamentul nr. 20;
    - (f) Regulamentul nr. 72;
    - (g) Regulamentul nr. 98.
  - Două din tipul omologat în conformitate cu:
    - (h) Clasa C din Regulamentul nr. 113.
- 6.1.2. Amplasare
  - Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.1.3. Poziție
- 6.1.3.1. Lățime
- 6.1.3.1.1. O lampă independentă cu lumină de drum poate fi montată deasupra, dedesubtul sau în partea laterală a altei lămpi frontale: dacă aceste lămpi sunt amplasate una deasupra celeilalte, centrul de referință al lămpii cu lumină de drum trebuie să fie situat în planul longitudinal median al vehiculului; dacă aceste lămpi sunt una lângă alta, centrele lor de referință trebuie să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului;

- 6.1.3.1.2. Un far cu lumină de drum încorporat reciproc cu altă lampă față trebuie montat astfel încât centrul de referință al farului să fie în planul longitudinal median al vehiculului. Cu toate acestea, dacă vehiculul este dotat, de asemenea, cu un far cu lumină de întâlnire principală sau cu un far cu lumină de întâlnire principală reciproc încorporat cu o lampă de poziție față, pe lângă farul cu lumină de drum, centrele lor de referință trebuie să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
- 6.1.3.1.3. Două lămpi cu lumină de întâlnire dintre care fie una, fie ambele sunt reciproc încorporate cu altă lampă față trebuie montate astfel încât centrele lor de referință să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
- 6.1.3.2. Lungime: în fața vehiculului. Această cerință este considerată respectată dacă lumina emisă nu jenează conducătorul auto, nici direct, nici indirect prin intermediul oglinzilor retrovizoare și/sau al suprafețelor reflectorizante ale vehiculului.
- 6.1.3.3. În oricare caz, distanța dintre marginea suprafeței luminoase a oricărui far independent cu lumină de drum și marginea suprafeței luminoase a lămpii care produce lumina de întâlnire principală nu trebuie să depășească 200 mm. Distanța dintre marginea suprafeței luminoase a oricărui far independent cu lumină de drum și sol trebuie să fie cuprinsă între 500 mm și 1 300 mm.
- 6.1.3.4. În cazul a două lămpi cu lumină de drum: distanța care separă suprafețele luminoase a două lămpi cu lumină de drum nu trebuie să depășească 200 mm.
- 6.1.4. Vizibilitate geometrică
Vizibilitatea suprafeței luminoase, inclusiv vizibilitatea în zonele care nu par iluminate în direcția de observare luată în considerare, trebuie să fie asigurată în interiorul unui spațiu divergent definit de drepte generatoare care se sprijină pe conturul suprafeței luminoase și fac un unghi de cel puțin 5° în raport cu axa de referință a farului.
- 6.1.5. Orientare
- 6.1.5.1. Spre față. Lampa (lămpile) se poate (se pot) deplasa cu unghiul de brațaj.
- 6.1.5.2. Se poate instala un HIAS pentru lumina de drum.
- 6.1.6. Conexiuni electrice
Lumina (luminile) de întâlnire poate (pot) rămâne conectată (conectate) simultan cu lumina (luminile) de drum.
- 6.1.7. Indicatori
- 6.1.7.1. Indicator de funcționare „cu circuit închis”
Obligatoriu, lampă albastră de semnalizare, fără intermitență.
- 6.1.7.2. Indicator privind „defecțiunea HIAS”
Obligatoriu, lampă de semnalizare intermitentă de culoare galben auto, care poate fi combinată cu indicatorii menționați la punctul 6.2.8.2. Trebuie activat ori de câte ori este detectată o defecțiune cu privire la semnalele HIAS. Trebuie să rămână activat cât timp este prezentă defecțiunea.
- 6.1.8. Alte cerințe
- 6.1.8.1. Intensitatea maximă agregată a farurilor cu lumină de drum care pot fi puse în funcțiune simultan nu depășește 430 000 cd, ceea ce corespunde unei valori de referință de 100 (valoarea de omologare).
- 6.1.8.2. În cazul unei defecțiuni a HIAS al luminii de drum, fără a se folosi unelte speciale, este posibil:
- să se dezactiveze HIAS până când acesta este resetat în conformitate cu instrucțiunile producătorului; și
  - să se re poziționeze lumina de drum astfel încât alinierea sa orizontală și verticală să fie aceleași cu ale unui far care nu este echipat cu HIAS.

Producătorul trebuie să furnizeze o descriere detaliată a procedurii de resetare a HIAS.

În mod alternativ, producătorul poate alege să instaleze un sistem automat care fie realizează ambele sarcini menționate anterior, fie resetează HIAS. În acest caz, producătorul furnizează centrului de încercări o descriere a sistemului automat și, până când se elaborează cerințe armonizate, demonstrează mijloacele de a controla că sistemul automat funcționează conform descrierii.

6.2. FAR CU LUMINĂ DE ÎNTÂLNIRE

6.2.1. Număr:

6.2.1.1. Pentru motociclete cu o capacitate cilindrică $\leq 125 \text{ cm}^3$

Unul sau două din tipul omologat în conformitate cu:

- (a) Clasa B, C, D sau E din Regulamentul nr. 113;
- (b) Regulamentul nr. 112;
- (c) Regulamentul nr. 1;
- (d) Regulamentul nr. 8;
- (e) Regulamentul nr. 20;
- (f) Regulamentul nr. 57;
- (g) Regulamentul nr. 72;
- (h) Regulamentul nr. 98.

6.2.1.2. Pentru motociclete cu o capacitate cilindrică $>125 \text{ cm}^3$

Unul sau două din tipul omologat în conformitate cu:

- (a) Clasa B, D sau E din Regulamentul nr. 113;
- (b) Regulamentul nr. 112;
- (c) Regulamentul nr. 1;
- (d) Regulamentul nr. 8;
- (e) Regulamentul nr. 20;
- (f) Regulamentul nr. 72;
- (g) Regulamentul nr. 98.

Două din tipul omologat în conformitate cu:

- (a) Clasa C din proiectul de Regulament nr. 113.

6.2.2. Amplasare

Nu sunt prevăzute cerințe speciale.

6.2.3. Poziție

6.2.3.1. Lățime

6.2.3.1.1. O lampă independentă cu lumină de întâlnire poate fi instalată deasupra, dedesubtul sau în partea laterală a unei alte lămpi față; dacă aceste lămpi sunt una deasupra celeilalte, centrul de referință al lămpii care produce lumina de întâlnire principală trebuie să fie situat în planul median longitudinal al vehiculului; dacă aceste lămpi sunt una lângă alta, centrele lor de referință trebuie să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului;

- 6.2.3.1.2. O lampă care produce lumina de întâlnire principală și care este încorporată reciproc cu altă lampă față trebuie montată astfel încât centrul său de referință să fie în planul longitudinal median al vehiculului. Cu toate acestea, dacă vehiculul este dotat, de asemenea, cu un far independent cu lumină de drum sau cu un far cu lumină de drum reciproc încorporat cu o lampă de poziție față, în plus față de farul care produce lumina de întâlnire principală, centrele lor de referință trebuie să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
- 6.2.3.1.3. două faruri care produc lumină de întâlnire principală dintre care fie unul, fie ambele sunt reciproc încorporate cu altă lampă față trebuie montate astfel încât centrele de referință să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
- 6.2.3.1.4. În cazul în care este instalată, unitatea (unitățile) de iluminare suplimentară care generează iluminarea în viraje, omologate de tip ca parte a luminii de întâlnire în conformitate cu Regulamentul nr. 113, trebuie instalată în următoarele condiții:
- În cazul unei (unor) pereche (perechi) de unități de iluminare suplimentare, aceasta (acestea) trebuie să fie instalată (instalate) astfel încât centrul (centrele) ei (lor) de referință să fie simetric(e) în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
- În cazul unei singure unități de iluminare suplimentare, centrul său de referință trebuie să coincidă cu planul median longitudinal al vehiculului.
- 6.2.3.2. Înălțime: minimum 500 mm și maximum 1 200 mm deasupra solului.
- 6.2.3.3. Lungime: în fața vehiculului. Această cerință este considerată respectată dacă lumina emisă nu jenează conducătorul auto, nici direct, nici indirect prin intermediul oglinzilor retrovizoare și/sau al suprafețelor reflectorizante ale vehiculului.
- 6.2.3.4. În cazul a două faruri care produc lumină de întâlnire principală, distanța de separare dintre suprafețele luminoase nu trebuie să depășească 200 mm.
- 6.2.4. Vizibilitate geometrică
- Definită de unghiurile α și β în conformitate cu specificațiile de la punctul 2.11:
- α = în sus 15° și în jos 10° ;
 β = 45° la stânga și la dreapta pentru o lampă unică;
 β = 45° spre exterior și 10° spre interior pentru fiecare pereche de lămpi.
- Prezența partițiilor sau a altor elemente de echipament lângă far nu trebuie să conducă la efecte secundare care să jeneze ceilalți participanți la trafic.
- 6.2.5. Orientare
- 6.2.5.1. Spre față. Lampa (lămpile) se poate (pot) deplasa solidar cu unghiul de bracăj.
- 6.2.5.2. Înclinarea verticală a farului care produce lumina de întâlnire principală trebuie să rămână între $-0,5\%$ și $-2,5\%$, exceptând cazurile în care este prezent un dispozitiv exterior de ajustare.
- 6.2.5.3. Pentru un far care produce lumina de întâlnire principală cu o sursă de lumină având un flux luminos normal total care depășește 2 000 de lumeni, înclinația verticală a farului trebuie să rămână între $-0,5\%$ și $-2,5\%$. Se poate utiliza un dispozitiv de reglare a înălțimii luminii farurilor pentru a satisface cerințele prezentului punct, dar funcționarea acestuia trebuie să fie automată⁽¹⁾.
- 6.2.5.4. Cerința de la punctul 6.2.5.3 trebuie să fie testată pe vehicul în următoarele condiții:
- Condiția A (conducător singur):
- O masă de $75\text{ kg} \pm 1\text{ kg}$ care simulează masa conducătorului se așază pe vehicul astfel încât să se reproducă sarcinile pe axă declarate de producător pentru această condiție de încărcare.
- Înclinația verticală (reglajul inițial) a farului care produce lumina de întâlnire principală se stabilește, în urma instrucțiunilor producătorului, între $-1,0\%$ și $-1,5\%$.

(1) Cu toate acestea, până la 60 de luni de la data intrării în vigoare a suplimentului 10 la seria 01 de amendamente această operațiune poate fi realizată manual, fără ajutorul uneltelor. În acest caz, producătorul trebuie să furnizeze în manualul proprietarului vehiculului instrucțiunea privind reglarea manuală a farurilor.

Condiția B (motocicletă complet încărcată):

Pe vehicul se așază mase care simulează masă totală maximă a producătorului, astfel încât să se reproducă sarcinile pe axă declarate de producător pentru această condiție de încărcare.

Înainte de efectuarea măsurătorilor, vehiculul se agită de 3 ori în sus și în jos și apoi este deplasat în spate și în față pentru cel puțin o rotație completă a roții.

6.2.5.5. Se poate instala un HIAS pentru lumina de întâlnire. HIAS nu trebuie să ajusteze înclinarea orizontală mai mult decât unghiul înclinat al vehiculului.

6.2.5.6. Cerința de la punctul 6.2.5.5 trebuie să fie verificată în condițiile următoare:

Vehiculul de încercare trebuie poziționat astfel cum se prevede la punctul 5.4. Se înclină vehiculul și se măsoară unghiul de încercare HIAS.

Vehiculul trebuie să fie supus încercării în următoarele două condiții:

(a) unghiul maxim de ajustare al deplasării orizontale specificat de către producător (la stânga și la dreapta);

(b) jumătate din unghiul maxim de ajustare al deplasării orizontale specificat de către producător (la stânga și la dreapta).

Atunci când vehiculul de încercare este readus în poziția specificată la punctul 5.4, unghiul de încercare HIAS trebuie să revină rapid la zero.

Ghidonul poate fi fixat în poziție dreaptă înspre înainte, astfel încât să nu se deplaseze în timpul înclinării vehiculului.

Pentru verificare, HIAS este activat prin intermediul unui generator de semnal HIAS.

Se consideră că sistemul îndeplinește cerințele de la punctul 6.2.5.5 dacă toate unghiurile de verificare HIAS măsurate nu sunt mai mici decât zero. Acest lucru poate fi demonstrat de către producător utilizând alte metode acceptate de autoritatea responsabilă cu omologarea de tip.

6.2.5.7. Sursa (sursele) luminoasă (luminoase) suplimentară (suplimentare) sau unitatea (unitățile) de iluminare suplimentară (suplimentare) poate (pot) fi activată (activate) numai în asocieri cu lumina de întâlnire principală pentru a produce iluminarea în viraj. Iluminarea produsă de iluminarea adaptivă la viraje nu se extinde deasupra planului orizontal, care este paralel cu solul și care conține axa de referință a farului care produce lumina de întâlnire principală pentru toate unghiurile de înclinare după cum se specifică de către producător în timpul omologării de tip a dispozitivului în conformitate cu Regulamentul nr. 113.

6.2.5.8. Cerința de la punctul 6.2.5.7 se verifică după cum urmează:

Vehiculul de încercare trebuie poziționat astfel cum se prevede la punctul 5.4.

Se măsoară unghiurile de înclinare pe ambele părți ale vehiculului în toate condițiile în care iluminarea adaptivă la viraje este activată. Unghiurile de înclinare care trebuie măsurate sunt unghiurile de înclinare specificate de producător în timpul omologării de tip a dispozitivului în conformitate cu Regulamentul nr. 113.

Ghidonul poate fi fixat în poziție drept spre înainte, astfel încât să nu se deplaseze în timpul înclinării vehiculului.

Pentru încercare, iluminarea adaptivă la viraje poate fi activată prin intermediul unui generator de semnal furnizat de producător.

Se consideră că sistemul îndeplinește cerințele de la punctul 6.2.5.7 dacă toate unghiurile de înclinare măsurate pe ambele părți ale vehiculului sunt mai mari sau egale cu valorile minime ale unghiurilor de înclinare precizate în fișa de comunicare pentru omologarea de tip a dispozitivului în conformitate cu Regulamentul nr. 113.

Conformitatea cu punctul 6.2.5.7 poate fi demonstrată de către producător prin alte metode acceptate de autoritatea responsabilă cu omologarea de tip.

6.2.6. Conexiuni electrice

Comanda de trecere la lumina (luminile) de întâlnire trebuie să întrerupă lumina (luminile) de drum în mod simultan.

Farurile cu lumină de întâlnire cu o sursă de lumină omologată în conformitate cu Regulamentul nr. 99 rămân aprinse atunci când este aprinsă lumina de drum.

6.2.6.1. Sursa (sursele) luminoasă (luminoase) suplimentară (suplimentare) sau unitatea (unitățile) de iluminare suplimentară (suplimentare) utilizată (utilizate) pentru a produce iluminare adaptivă la viraje trebuie să fie conectată (conectate) în așa fel încât să nu poată fi activată (activate) decât dacă farul (farurile) care produce (produc) lumina de întâlnire principală este (sunt) aprins (aprinse).

Sursa (sursele) luminoasă (luminoase) suplimentară (suplimentare) sau unitate (unitățile) de iluminare suplimentară (suplimentare) utilizată (utilizate) pentru a produce iluminare adaptivă la viraje pentru fiecare parte laterală a vehiculului nu poate (pot) fi activată (activate) automat decât atunci când unghiul (unghiurile) de înclinare este (sunt) mai mare (mari) sau egal(e) cu valoarea minimă a unghiului de înclinare indicat în fișa de comunicare pentru omologarea de tip a dispozitivului în conformitate cu Regulamentul nr. 113.

Cu toate acestea, sursa (sursele) luminoasă (luminoase) suplimentară (suplimentare) sau unitatea (unitățile) de iluminare suplimentară (suplimentare) nu se activează când unghiul (unghiurile) de înclinare este (sunt) mai mic(i) de 3°.

Sursa (sursele) luminoasă (luminoase) suplimentară (suplimentare) sau unitatea (unitățile) de iluminare suplimentară (suplimentare) se dezactivează atunci când unghiul (unghiurile) de înclinare este (sunt) mai mic(i) decât valoarea minimă a unghiului de înclinare indicat în fișa de comunicare pentru omologarea de tip a dispozitivului în conformitate cu Regulamentul nr. 113.

6.2.7. Indicatori

6.2.7.1. Indicator de funcționare cu „circuit închis”.

Opțional; lampă de semnalizare verde fără lumină intermitentă.

6.2.7.2. Indicator privind „nefuncționarea HIAS”.

Obligativ, lampă de semnalizare intermitentă de culoare galben auto, care poate fi combinată cu indicatorii menționați la punctul 6.1.8.2. Trebuie activat ori de câte ori este detectată o defecțiune cu privire la semnalele HIAS. Trebuie să rămână activat cât timp este prezentă defecțiunea.

6.2.7.3. În cazul unei defecțiuni a sistemului de control, sursa (sursele) luminoasă (luminoase) suplimentară (suplimentare) sau unitatea (unitățile) de iluminare suplimentară (suplimentare) care produc iluminarea adaptivă la viraje se dezactivează automat.

6.2.8. Alte cerințe

În cazul unei defecțiuni a HIAS al luminii de întâlnire, fără a se folosi unelte speciale, este posibil:

- (a) să se dezactiveze HIAS până când acesta este resetat în conformitate cu instrucțiunile producătorului; și
- (b) să se rezoțieze lumina de întâlnire astfel încât alinierea sa orizontală și verticală să fie aceleași cu ale unui far care nu este echipat cu HIAS.

Producătorul trebuie să furnizeze o descriere detaliată a procedurii de resetare a HIAS.

Ca opțiune alternativă, producătorul poate alege să instaleze un sistem automat care fie realizează ambele sarcini menționate anterior, fie resetează HIAS. În acest caz, producătorul furnizează o descriere a sistemului automat și, până când se elaborează cerințe armonizate, demonstrează mijloacele de a controla faptul că sistemul automat funcționează conform descrierii.

6.3. LAMPA INDICATOARE DE DIRECȚIE

6.3.1. Număr

Două pe fiecare parte.

6.3.2. Amplasare

Două lămpi indicatoare față (categoria 1, astfel cum se specifică în Regulamentul nr. 6 sau categoria 11, astfel cum se specifică în Regulamentul nr. 50).

Două lămpi indicatoare spate (categoria 2, astfel cum se specifică în Regulamentul nr. 6 sau categoria 12, astfel cum se specifică în Regulamentul nr. 50).

6.3.3. Poziție

6.3.3.1. În lățime: Pentru lămpile indicatoare față, trebuie îndeplinite următoarele cerințe:

- (a) suprafețele iluminante trebuie să se afle la o distanță de cel puțin 240 mm una față de alta;
- (b) lămpile indicatoare trebuie să fie situate în afara planului longitudinal vertical tangent la marginile exterioare ale suprafeței iluminante a luminii de drum și/sau a luminii de întâlnire principale;
- (c) între suprafața iluminantă a lămpilor indicatoare și cea a farului cu lumină de întâlnire principală care se află cel mai aproape unul față de celalalt trebuie să existe o distanță minimă, conform tabelului următor:

Intensitatea minimă a lămpii indicatoare (cd)	Distanța minimă (mm)
90	75
175	40
250	20
400	≤ 20

Pentru lămpile indicatoare spate, distanța minimă între marginile interioare ale celor două suprafețe iluminante trebuie să fie de cel puțin 180 mm, cu condiția ca dispozițiile de la punctul 2.11 să fie aplicate chiar când placa de înmatriculare este montată.

6.3.3.2. Înălțime: cel puțin 350 mm și cel mult 1 200 mm deasupra solului.

6.3.3.3. Lungime: distanța măsurată în direcția înspre înainte dintre centrul de referință al lămpilor indicatoare spate și planul transversal care constituie limita cea mai din spate a lungimii totale a vehiculului nu trebuie să depășească 300 mm.

6.3.4. Vizibilitate geometrică

Unghiurile orizontale: 20° spre interior și 80° spre exterior.

Unghiurile verticale: 15° deasupra și dedesubtul orizontalei.

Unghiul vertical de sub orizontală poate fi redus totuși la 5° dacă lampa se află la o înălțime mai mică de 750 mm față de sol.

6.3.5. Orientare

Lămpile indicatoare față se pot deplasa solidar cu unghiul de bracăj.

6.3.6. Conexiuni electrice

Lămpile indicatoare de direcție sunt puse în funcțiune independent de celelalte lămpi. Toate lămpile indicatoare de direcție de pe o parte a vehiculului trebuie să fie pornite și oprite prin intermediul unui singur dispozitiv de control.

6.3.7. Acestea nu pot fi „încorporate reciproc” cu nicio altă lampă, cu excepția lămpii de poziție față de culoare galben auto.

- 6.3.8. Indicator de funcționare
Obligatoriu. Poate fi optic, sonor sau ambele. Dacă este optic, trebuie să fie o lampă (lămpi) verde (verzi) intermitentă (intermitente), care, în caz de funcționare defectuoasă a oricăruia dintre indicatoarele de direcție, se stinge (sting), continuă să emită o lumină neintermitentă, sau prezintă o schimbare sensibilă de frecvență.
- 6.3.9. Alte cerințe
Caracteristicile menționate mai jos trebuie să fie măsurate fără nicio altă sarcină în sistemul electric, cu excepția celor care sunt necesare pentru funcționarea motorului și a dispozitivelor de iluminare. Pentru toate vehiculele:
- 6.3.9.1. lumina trebuie să fie intermitentă cu o frecvență de 90 ± 30 de semnale luminoase pe minut;
- 6.3.9.2. aprinderea intermitentă a lămpilor indicatoare de direcție de pe aceeași parte a vehiculului poate fi simultană sau alternativă;
- 6.3.9.3. acționarea comenzii pentru semnalul luminos trebuie să fie urmată de aprinderea lămpii după maximum o secundă, respectiv de prima stingere a lămpii după maximum o secundă și jumătate de la acționare.
- 6.3.9.4. în cazul unei funcționări defectuoase, alta decât un scurtcircuit, a unei lămpi indicatoare de direcție, celelalte lămpi indicatoare de direcție care indică aceeași direcție trebuie să continue să lumineze intermitent sau să rămână aprinse, dar frecvența în această situație poate fi diferită de cea prescrisă.
- 6.4. LAMPA DE STOP
- 6.4.1. Număr
Una sau două.
- 6.4.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.4.3. Poziție
- 6.4.3.1. Înălțime: cel puțin 250 mm și cel mult 1 500 mm deasupra solului;
- 6.4.3.2. Lungime: la spatele vehiculului.
- 6.4.4. Vizibilitate geometrică
Unghiul orizontal: 45° la stânga și la dreapta pentru o lampă unică;
 45° spre exterior și 10° spre interior pentru fiecare pereche de lămpi.
Unghiul vertical: 15° deasupra și dedesubtul orizontalei.
Unghiul vertical de sub orizontală poate fi redus totuși la 5° dacă lampa se află la mai puțin de 750 mm de sol.
- 6.4.5. Orientare
Spre spatele vehiculului.
- 6.4.6. Conexiuni electrice
Trebuie să se aprindă ori de câte ori se acționează frâna de serviciu.
- 6.4.7. Indicator
Indicator opțional; dacă vehiculul este echipat cu un astfel de indicator, acesta trebuie să conștie într-un semnal luminos de avertizare continuu emis în caz de funcționare defectuoasă a lămpilor de stop.

- 6.4.8. Alte cerințe
Niciuna.
- 6.5. LAMPĂ DE ILUMINARE A PLĂCII DE ÎNMATRICULARE SPATE
- 6.5.1. Număr
Una, aprobată ca dispozitiv de categoria 2 în conformitate cu Regulamentul nr. 50. Acest dispozitiv poate consta în mai multe componente optice concepute pentru iluminarea spațiului rezervat pentru placa de înmatriculare.
- 6.5.2. Amplasare
- 6.5.3. Poziție
- 6.5.3.1. Lățime:
- 6.5.3.2. Înălțime:
- 6.5.3.3. Lungime:
- 6.5.4. Vizibilitate geometrică
- 6.5.5. Orientare
- } În așa fel încât dispozitivul să ilumineze spațiul rezervat plăcii de înmatriculare.
- 6.5.6. Indicator
Opțional: Funcția sa este asigurată de indicatorul prevăzut pentru lampa de poziție.
- 6.5.7. Alte cerințe
Dacă lampa de iluminare a plăcuței de înmatriculare spate este combinată cu lampa de poziție spate, încorporată reciproc cu lampa de stop sau cu lampa de ceață spate, caracteristicile fotometrice ale lămpii plăcii de înmatriculare spate pot fi modificate în timpul funcționării lămpii de stop sau a lămpii de ceață spate.
- 6.6. LAMPĂ DE POZIȚIE FAȚĂ
- 6.6.1. Număr
Una sau două dacă sunt de culoare albă
sau
Două (una pe fiecare parte) dacă sunt de culoare galben auto
- 6.6.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.6.3. Poziție
- 6.6.3.1. Lățime:
O lampă independentă de poziție din față poate fi montată deasupra, dedesubtul sau în partea laterală a unei alte lămpi față; dacă aceste lămpi sunt una sub alta, centrul de referință al lămpii de poziție față trebuie să se afle în planul longitudinal median al vehiculului; dacă aceste lămpi sunt una lângă alta, centrele lor de referință trebuie să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
O lampă de poziție față care este reciproc încorporată cu altă lampă față trebuie montată astfel încât centrul său de referință să fie situat în planul longitudinal median al vehiculului. Cu toate acestea, în cazul în care vehiculul este echipat, de asemenea, cu altă lampă față în plus față de lampa de poziție față, centrele lor de referință trebuie să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
Două lămpi de poziție față, dintre care una sau ambele sunt încorporate reciproc cu altă lampă față, trebuie montate astfel încât centrele lor de referință să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
- 6.6.3.2. Înălțime: cel puțin 350 mm și cel mult 1 200 mm deasupra solului.
- 6.6.3.3. Lungime: în fața vehiculului.

- 6.6.4. Vizibilitate geometrică
Unghiul orizontal: 80° la stânga și la dreapta pentru o lampă unică:
Unghiul orizontal poate fi de 80° înspre exterior și de 20° înspre interior pentru fiecare pereche de lămpi.
Unghiul vertical: 15° deasupra și dedesubtul orizontalei.
Cu toate acestea, unghiul vertical de sub orizontală poate fi redus la 5° dacă înălțimea lămpii este mai mică de 750 mm.
- 6.6.5. Orientare
Spre față. Lampa (lămpile) se poate (pot) deplasa solidar cu unghiul de bracaj.
- 6.6.6. Indicator pentru funcționare „cu circuit închis”
Obligatoriu. Lampă de semnalizare verde fără lumină intermitentă. Acest indicator nu este necesar dacă iluminarea instrumentului poate fi pornită sau oprită doar simultan cu lampa (lămpile) de poziție.
- 6.6.7. Alte cerințe
Dacă lampa de poziție față este încorporată reciproc cu lampa indicatoare de direcție față, conexiunea electrică trebuie realizată astfel încât lampa de poziție de pe aceeași parte cu lampa indicatoare de direcție să se stingă atunci când lampa indicatoare de direcție emite lumină intermitentă.
- 6.7. LAMPA DE POZIȚIE SPATE
- 6.7.1. Număr
Una sau două.
- 6.7.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.7.3. Poziție
- 6.7.3.1. Înălțime: cel puțin 250 mm și cel mult 1 500 mm deasupra solului;
- 6.7.3.2. Lungime: la spatele vehiculului.
- 6.7.4. Vizibilitate geometrică
Unghiul orizontal: 80° la stânga și la dreapta pentru o lampă unică:
unghiul orizontal poate fi de 80° spre exterior și 45° spre interior pentru fiecare pereche de lămpi.
Unghiul vertical: 15° deasupra și sub orizontală.
Unghiul vertical de sub orizontală poate fi redus totuși la 5° dacă lampa se află la mai puțin de 750 mm înălțime față de sol.
- 6.7.5. Orientare
Spre spate.
- 6.7.6. Indicator pentru funcționare „cu circuit închis”
Opțional: Funcția sa trebuie să fie asigurată de dispozitivul prevăzut pentru lampa de poziție față.
- 6.7.7. Alte cerințe
Dacă o lampă spate indicatoare de direcție este reciproc încorporată cu un indicator de direcție, conexiunile electrice ale lămpii spate indicatoare de direcție pe acea parte a vehiculului sau partea acesteia reciproc încorporată trebuie să declanșeze stingerea lămpii pe durata întregii perioade de activare a lămpii indicatoare de direcție (ciclurile aprins și stins).

- 6.8. CATADIOPTRU SPATE, NETRIUNGHULAR
- 6.8.1. Număr
Unul sau două.
- 6.8.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.8.3. Poziție
Înălțime: cel puțin 250 mm și cel mult 900 mm deasupra solului.
- 6.8.4. Vizibilitate geometrică
Unghiul orizontal: 30° la stânga și la dreapta pentru un catadioptru unic;
30° spre exterior și 10° spre interior pentru fiecare pereche de catadioptri;
Unghiul vertical: 15° deasupra și sub orizontală.
Unghiul vertical de sub orizontală poate fi redus totuși la 5° dacă lampa se află la mai puțin de 750 mm de sol.
- 6.8.5. Orientare
Spre spate.
- 6.9. SEMNALUL DE AVARIE
- 6.9.1. Semnalul este emis prin funcționarea simultană a lămpilor indicatoare de direcție în conformitate cu cerințele punctului 6.3 de mai sus.
- 6.9.2. Conexiuni electrice
Semnalul este emis prin intermediul unui dispozitiv de comandă separat care permite alimentarea simultană cu curent a tuturor indicatorilor de direcție.
- 6.9.3. Indicator pentru funcționare „cu circuit închis”
Obligatoriu. Lampă de semnalizare roșie intermitentă sau, în cazul indicatorilor separați, funcționarea simultană a indicatorului specificat la punctul 6.3.8.
- 6.9.4. Alte cerințe
Lumină intermitentă cu o frecvență de 90 ± 30 ori pe minut.
Acționarea comenzii de semnal luminos trebuie să fie urmată de aprinderea lămpii după maximum o secundă și de prima stingere a lămpii după maximum o secundă și jumătate.
- 6.10. LAMPA DE CEAȚĂ FAȚĂ
- 6.10.1. Număr
Una sau două.
- 6.10.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.10.3. Poziție
- 6.10.3.1. Lățime: pentru o lampă unică, centrul de referință trebuie să fie în planul longitudinal median al vehiculului; sau marginea suprafeței iluminante care este cel mai aproape de acest plan nu trebuie să fie la mai puțin de 250 mm față de acesta.
- 6.10.3.2. Înălțime: cel puțin 250 mm deasupra solului. Niciun punct al suprafeței luminoase nu trebuie să se găsească deasupra celui mai de sus punct al suprafeței luminoase a lămpii cu lumină de întâlnire.
- 6.10.3.3. Lungime: în fața vehiculului. Această condiție este considerată ca fiind îndeplinită dacă lumina emisă nu jenează conducătorul auto, nici direct, nici indirect prin intermediul oglinzilor retrovizoare și/sau al altor suprafețe reflectorizante ale vehiculului.

- 6.10.4. Vizibilitate geometrică
Definită de unghiurile α și β , în conformitate cu specificațiile de la punctul 2.11:
 $\alpha = 5^\circ$ în sus și în jos;
 $\beta = 45^\circ$ la stânga și la dreapta pentru o singură lampă, cu excepția cazului în care lumina nu este în centru, situație în care unghiul interior $\beta = 10^\circ$;
 $\beta = 45^\circ$ spre exterior și 10° spre interior pentru fiecare pereche de lămpi.
- 6.10.5. Orientare
Spre față. Lampa (lămpile) se poate (pot) deplasa solidar cu unghiul de bracăj.
- 6.10.6. Nu pot fi combinate cu nicio altă lampă față.
- 6.10.7. Indicator pentru funcționare „cu circuit închis”
Opțional; semnal luminos verde care nu se aprinde intermitent.
- 6.10.8. Alte cerințe
Niciuna.
- 6.10.9. Conexiuni electrice
Trebuie să poată fi posibilă aprinderea sau stingerea lămpii (lămpilor) de ceață independent de farurile cu lumină de drum și/sau farurile cu lumină de întâlnire.
- 6.11. LAMPA DE CEAȚĂ SPATE
- 6.11.1. Număr
Una sau două.
- 6.11.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.11.3. Poziție
- 6.11.3.1. Înălțime: cel puțin 250 mm și cel mult 900 mm deasupra solului;
- 6.11.3.2. pe lungime: în spatele vehiculului.
- 6.11.3.3. Distanța dintre suprafața iluminantă a lămpii de ceață spate și cea a lămpii de stop trebuie să fie de cel puțin 100 mm.
- 6.11.4. Vizibilitate geometrică
Definită de unghiurile α și β în conformitate cu specificațiile de la punctul 2.11:
 $\alpha = 5^\circ$ în sus și în jos;
 $\beta = 25^\circ$ la stânga și la dreapta pentru o lampă unică;
 25° spre exterior și 10° spre interior pentru fiecare pereche de lămpi.
- 6.11.5. Orientare
Spre spate.
- 6.11.6. Conexiuni electrice
Acestea trebuie să fie realizate astfel încât lampa de ceață spate să se poată aprinde numai atunci când una sau mai multe dintre lămpile următoare sunt aprinse: far cu lumină de drum, far cu lumină de întâlnire, lampa de ceață față.
Dacă există o lampă de ceață față, trebuie să fie posibilă stingerea lămpii de ceață spate independent de lampa de ceață față.
Lampa (lămpile) de ceață spate poate (pot) continua să funcționeze până în momentul în care lămpile de poziție sunt stinse și rămân stinse până în momentul în care sunt aprinse deliberat.
- 6.11.7. Indicator pentru funcționare „cu circuit închis”
Obligatoriu. Lampă de semnalizare de culoare galben auto fără semnal luminos intermitent.

- 6.11.8. Alte cerințe
Niciunul.
- 6.12. CATADIOPTRU LATERAL, NETRIUNGHULAR
- 6.12.1. Numărul catadioptrilor pe o parte:
Unul sau doi.
- 6.12.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.12.3. Poziție
- 6.12.3.1. Pe partea laterală a vehiculului.
- 6.12.3.2. Înălțime: cel puțin 300 mm și cel mult 900 mm deasupra solului.
- 6.12.3.3. Lungime: ar trebui amplasați astfel încât, în condiții normale, să nu poată fi mascați de elementele de vestimentație ale conducătorului sau pasagerilor.
- 6.12.4. Vizibilitate geometrică
Unghiurile orizontale $\beta = 30^\circ$ spre față și spre spate.
Unghiurile verticale $\alpha = 15^\circ$ deasupra orizontalei și sub orizontală.
Totuși, unghiul vertical de sub orizontală poate fi redus la 5° în cazul în care catadioptrul este la mai puțin de 750 mm înălțime față de sol.
- 6.12.5. Orientare
Axa de referință a catadioptrului trebuie să fie perpendiculară pe planul longitudinal median al vehiculului și îndreptată spre exterior. Catadioptrii laterali din față se pot deplasa solidar cu unghiul de bracaj.
- 6.13. LAMPA CU LUMINĂ DE ZI
- 6.13.1. Prezență
Opțională pentru motociclete.
- 6.13.2. Număr
Una sau două din tipul omologat în conformitate cu Regulamentul nr. 87.
- 6.13.3. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.13.4. Poziție
- 6.13.4.1. În lățime:
- 6.13.4.1.1. O lampă independentă cu lumină de întâlnire poate fi instalată deasupra, dedesubtul sau în partea laterală a unei alte lămpi față: dacă aceste lămpi sunt amplasate una sub alta, centrul de referință al lămpii cu lumină de întâlnire trebuie să se afle în planul longitudinal median al vehiculului; dacă aceste lămpi sunt una lângă alta, latura suprafeței iluminante nu trebuie să fie situată la mai puțin de 250 mm față de planul longitudinal median al vehiculului.
- 6.13.4.1.2. O lampă cu lumină de zi care este reciproc încorporată cu altă lampă față (far cu lumină de drum sau lampă de poziție față) trebuie să fie montată astfel încât marginea suprafeței luminoase să nu fie la mai mult de 250 mm față de planul longitudinal median al vehiculului.
- 6.13.4.1.3. Două lămpi cu lumină de zi, dintre care una sau ambele sunt încorporate reciproc cu altă lampă față, trebuie montate astfel încât centrele de referință să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.

- 6.13.4.1.4. În cazul a două lămpi cu lumină de zi, distanța dintre suprafețele iluminante nu trebuie să depășească 420 mm.
- 6.13.4.1.5. Distanța maximă de separare nu se aplică atunci când lămpile cu lumină de zi:
- (a) sunt grupate, combinate sau reciproc încorporate cu un alt far; sau
  - (b) se află în interiorul proiecției siluetei frontale a motocicletei pe un plan ortogonal perpendicular pe planul median longitudinal al vehiculului.
- 6.13.4.2. Înălțime:
deasupra solului, cel puțin 250 mm și cel mult 1 500 mm.
- 6.13.4.3. În lungime:
în fața vehiculului.
- 6.13.5. Vizibilitate geometrică
- Orizontal: 20° spre exterior și 10° spre interior.
- Verticală: în sus 10° și în jos 10°.
- 6.13.6. Orientare
Spre față. Lampa (lămpile) se poate (pot) deplasa solidar cu unghiul de braț.
- 6.13.7. Conexiuni electrice
- 6.13.7.1. Lampa cu lumină de zi este scoasă din funcțiune automat în momentul în care se aprind farurile, cu excepția cazului în care acestea din urmă sunt utilizate pentru a emite semnale luminoase intermitente la intervale scurte de timp.
- Lampa de poziție spate trebuie aprinsă când lampa cu lumină de zi este aprinsă. Lampa de poziție față și lampa de iluminare a plăcuței de înmatriculare spate pot fi aprinse individual sau simultan când lampa cu lumină de zi este aprinsă.
- 6.13.7.2. Dacă distanța între lampa indicatoare de direcție față și lampa cu lumină de zi este egală sau mai mică de 40 mm, conexiunile electrice ale lămpii cu lumină de zi pe acea parte a vehiculului trebuie să fie realizate astfel încât:
- (a) lampa să fie stinsă; sau
  - (b) intensitatea sa luminoasă să fie redusă pe durata întregii perioade de activare a unei lămpi indicatoare de direcție față (ciclurile aprins și stins).
- 6.13.7.3. Dacă o lampă indicatoare de direcție este reciproc încorporată cu o lampă cu lumină de zi, conexiunile electrice ale lămpii cu lumină de zi pe acea parte a vehiculului trebuie să declanșeze stingerea lămpii cu lumină de zi pe durata întregii perioade de activare a lămpii indicatoare de direcție (ciclurile aprins și stins).
- 6.13.8. Indicator
Indicator verde de funcționare cu circuit închis, opțional
- 6.13.9. Alte cerințe
Simbolul pentru luminile de zi din ISO 2575: 2004 — Vehicule rutiere. Se pot utiliza simboluri pentru comenzi, indicatoare și martori pentru a informa conducătorul că lampa cu lumină de zi este aprinsă.
7. MODIFICĂRI ALE TIPULUI DE VEHICUL SAU ALE INSTALĂRII DISPOZITIVELOR DE ILUMINAT ȘI DE SEMNALIZARE LUMINOASĂ
- 7.1. Fiecare modificare a tipului de vehicul sau a instalării dispozitivelor de iluminat sau de semnalizare luminoasă sau a listei prevăzute la punctul 3.2.2 de mai sus se notifică departamentului administrativ care a omologat tipul de vehicul în cauză. Acest serviciu poate în acest caz:
- 7.1.1. fie să considere că este improbabil ca modificările să aibă efecte negative importante și că, în orice caz, vehiculul rămâne conform cu cerințele prevăzute; fie

- 7.1.2. să solicite un alt raport de încercare din partea serviciului tehnic responsabil cu efectuarea încercărilor.
- 7.2. Confirmarea sau refuzul omologării, specificând modificările, este comunicată prin procedura prevăzută la punctul 4.3 anterior părților la acord care aplică prezentul regulament.
- 7.3. Autoritatea competentă care acordă extinderea omologării atribuie un număr de serie pentru o astfel de extindere și informează ulterior celelalte părți la acordul din 1958 care aplică prezentul regulament prin intermediul unei fișe de comunicare conforme cu modelul prezentat în anexa 1 la prezentul regulament.
8. CONFORMITATEA PRODUCȚIEI
- Procedurile privind conformitatea producției trebuie să respecte dispozițiile stabilite în apendicele 2 din acord (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2), ținând seama de următoarele cerințe:
- 8.1. Motocicletele omologate în temeiul prezentului regulament trebuie să fie fabricate astfel încât să fie conforme cu tipul omologat prin îndeplinirea prescripțiilor stabilite la punctele 5 și 6 de mai sus.
- 8.2. Trebuie respectate cerințele minime privind procedurile de control al conformității producției prevăzute în anexa 5 la prezentul regulament.
- 8.3. Autoritatea care a acordat omologarea de tip trebuie să poată verifica oricând metodele de control al conformității aplicate în fiecare unitate de producție. Frecvența normală a acestor verificări trebuie să fie de o dată pe an.
9. SANCTIUNI ÎN CAZUL NERESPECTĂRII CONFORMITĂȚII DE PRODUCȚIEI
- 9.1. Omologarea acordată pentru un tip de vehicul în temeiul prezentului regulament poate fi retrasă în cazul în care nu se respectă cerința prevăzută la punctul 8.1 de mai sus sau în cazul în care rezultatele verificărilor efectuate asupra vehiculului și descrise la punctul 8 de mai sus sunt negative.
- 9.2. În cazul în care o parte la acord care aplică prezentul regulament retrage o omologare pe care a acordat-o anterior, aceasta notifică imediat celelalte părți contractante care aplică prezentul regulament, prin intermediul unei fișe de comunicare conforme cu modelul din anexa 1 la prezentul regulament.
10. ÎNCETAREA DEFINITIVĂ A PRODUCȚIEI
- În cazul în care titularul omologării încetează definitiv producția unui tip de vehicul omologat în conformitate cu prezentul regulament, acesta informează autoritatea care a acordat omologarea. La primirea comunicării respective, autoritatea informează asupra acestui fapt celelalte părți la acord care aplică prezentul regulament, prin intermediul unei fișe de comunicare conforme cu modelul din anexa 1 la prezentul regulament.
11. DISPOZIȚII TRANZITORII
- 11.1. Începând de la data intrării în vigoare a suplimentului 10 la seria 01 de amendamente, nicio parte contractantă care aplică prezentul regulament nu poate refuza acordarea omologării în temeiul prezentului regulament, astfel cum a fost modificat prin suplimentul 10 la seria 01 de amendamente.
- 11.2. După 60 luni de la data intrării în vigoare menționate la punctul 11.1 de mai sus, părțile contractante care aplică prezentul regulament acordă omologări numai în cazul în care tipul de vehicul îndeplinește, cu privire la numărul și modul de instalare a dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă, cerințele prevăzute în Suplimentul 10 la seria 01 de amendamente la prezentul regulament.
- 11.3. Omologările deja acordate în temeiul prezentului regulament înaintea datei menționate la punctul 11.2 de mai sus rămân valabile. În cazul vehiculelor a căror primă înmatriculare datează de mai mult de 84 de luni de la data intrării în vigoare menționată la punctul 11.1 de mai sus, părțile contractante care aplică prezentul regulament pot refuza tipul de vehicul cu privire la numărul și modul de instalare a dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă care nu îndeplinește cerințele prevăzute în Suplimentul 10 la seria 01 de amendamente la prezentul regulament.

12. DENUMIRILE ȘI ADRESELE SERVICIILOR TEHNICE RESPONSABILE CU ÎNCERCĂRILE DE OMOLOGARE ȘI ALE SERVICIILOR ADMINISTRATIVE

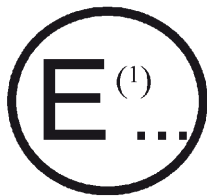
Părțile contractante la acordul de punere în aplicare a prezentului regulament comunică secretariatului Națiunilor Unite numele și adresele serviciilor tehnice responsabile cu efectuarea încercărilor de omologare, precum și ale departamentelor administrative care acordă omologarea și cărora trebuie să li se trimită fișele cu certificatele de omologare, de extindere, de refuz sau de retragere a omologării emise în alte țări.

ANEXA I

FIȘĂ DE COMUNICARE

Format maxim: A4 (210 × 297 mm)

eliberată de: denumirea serviciului administrativ

.....
.....
.....

cu privire la ⁽²⁾: ACORDAREA OMOLOGĂRII
EXTINDEREA OMOLOGĂRII
REFUZUL OMOLOGĂRII
RETRAGEREA OMOLOGĂRII
ÎNCETAREA DEFINITIVĂ A PRODUCȚIEI

unui tip de vehicul din categoria L₃ în ceea ce privește instalarea dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă în temeiul Regulamentului nr. 53.

Omologarea nr.: ..... Extinderea nr.: .....

1. Denumirea comercială sau marca vehiculului: .....
  2. Numele producătorului pentru tipul de vehicul: .....
  3. Denumirea și adresa producătorului: .....
  4. Dacă este cazul, denumirea și adresa reprezentantului producătorului: .....
  5. Prezentat pentru omologare la data de: .....
  6. Serviciul tehnic responsabil pentru efectuarea încercărilor de omologare: .....
  7. Data raportului de încercare: .....
  8. Numărul raportului de încercare: .....
  9. Descriere sumară: .....
- Dispozitive de iluminat pe vehicul:
- 9.1. Lămpi cu lumină de drum: da/nu ⁽²⁾
  - 9.2. Lămpi cu lumină de întâlnire: da/nu ⁽²⁾
  - 9.3. Lămpi de ceață față: da/nu ⁽²⁾
  - 9.4. —
  - 9.5. Lămpi indicatoare de direcție: da/nu ⁽²⁾
  - 9.6. —
  - 9.7. —
  - 9.8. Semnal de avarie: da/nu ⁽²⁾
  - 9.9. Lămpi de stop: da/nu ⁽²⁾

- 9.10. Lampă de iluminare a plăcii de înmatriculare spate: da/nu ⁽²⁾
- 9.11. Lămpi de poziție față: da/nu ⁽²⁾
- 9.12. Lămpi de poziție spate: da/nu ⁽²⁾
- 9.13. Lămpi de ceață spate: da/nu ⁽²⁾
- 9.14. —
- 9.15. —
- 9.16. Catadioptri spate netriunghiulari: da/nu ⁽²⁾
- 9.17. —
- 9.18. —
- 9.19. Catadioptri laterali netriunghiulari: da/nu ⁽²⁾
- 9.20. Lămpi echivalente: da/nu ⁽²⁾
10. Alte observații: .....
11. Mase declarate de producător ⁽³⁾
- 11.1. Masa vehiculului în stare de funcționare:
- Masa totală: ..... kg
- Masa pe roata din față: ..... kg
- Masa pe roata din spate: ..... kg
- 11.2. Masă brută a vehiculului:
- Masa totală: ..... kg
- Masa pe roata din față: ..... kg
- Masa pe roata din spate: ..... kg
12. Poziția mărcii de omologare: .....
13. Motivul (motivele) extinderii omologării (dacă este cazul): .....
14. Omologare acordată/refuzată/extinsă/retrasă: ⁽²⁾
15. Locul: .....
16. Data: .....
17. Semnătura: .....
18. Lista documentelor depuse la serviciul administrativ care a acordat omologarea este anexată la prezenta comunicare și poate fi obținută la cerere.

⁽¹⁾ Număr de identificare a țării care a acordat/extins/refuzat/retras omologarea (a se vedea dispozițiile privind omologarea din regulamentul).

⁽²⁾ A se tăia mențiunile necorespunzătoare.

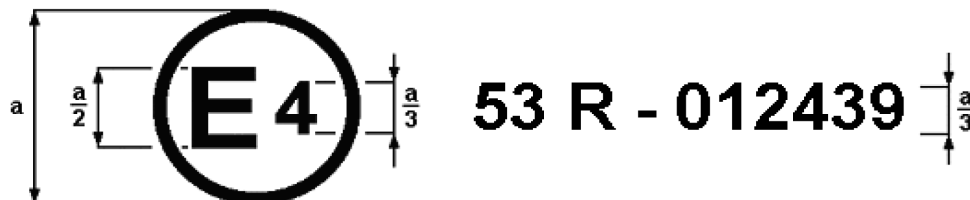
⁽³⁾ Aceste secțiuni trebuie completate doar dacă se efectuează încercarea în conformitate cu punctul 6.2.5.4.

ANEXA 2

DISPUNEREA MĂRCILOR DE OMOLOGARE

MODELUL A

(a se vedea paragraful 4.4 din prezentul regulament)

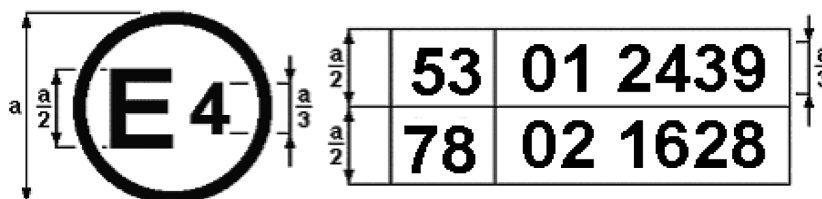

a = min. 8 mm

Marca de omologare aplicată pe o motocicletă arată că tipul de vehicul în cauză a fost omologat, în ceea ce privește instalarea dispozitivelor de iluminat și semnalizare luminoasă, în Țările de Jos (E 4) în temeiul Regulamentului nr. 53, astfel cum a fost modificat prin seria 01 de amendamente. Numărul de omologare indică faptul că omologarea a fost acordată în conformitate cu Regulamentul nr. 53.

MODELUL B

(a se vedea paragraful 4.5 din prezentul regulament)

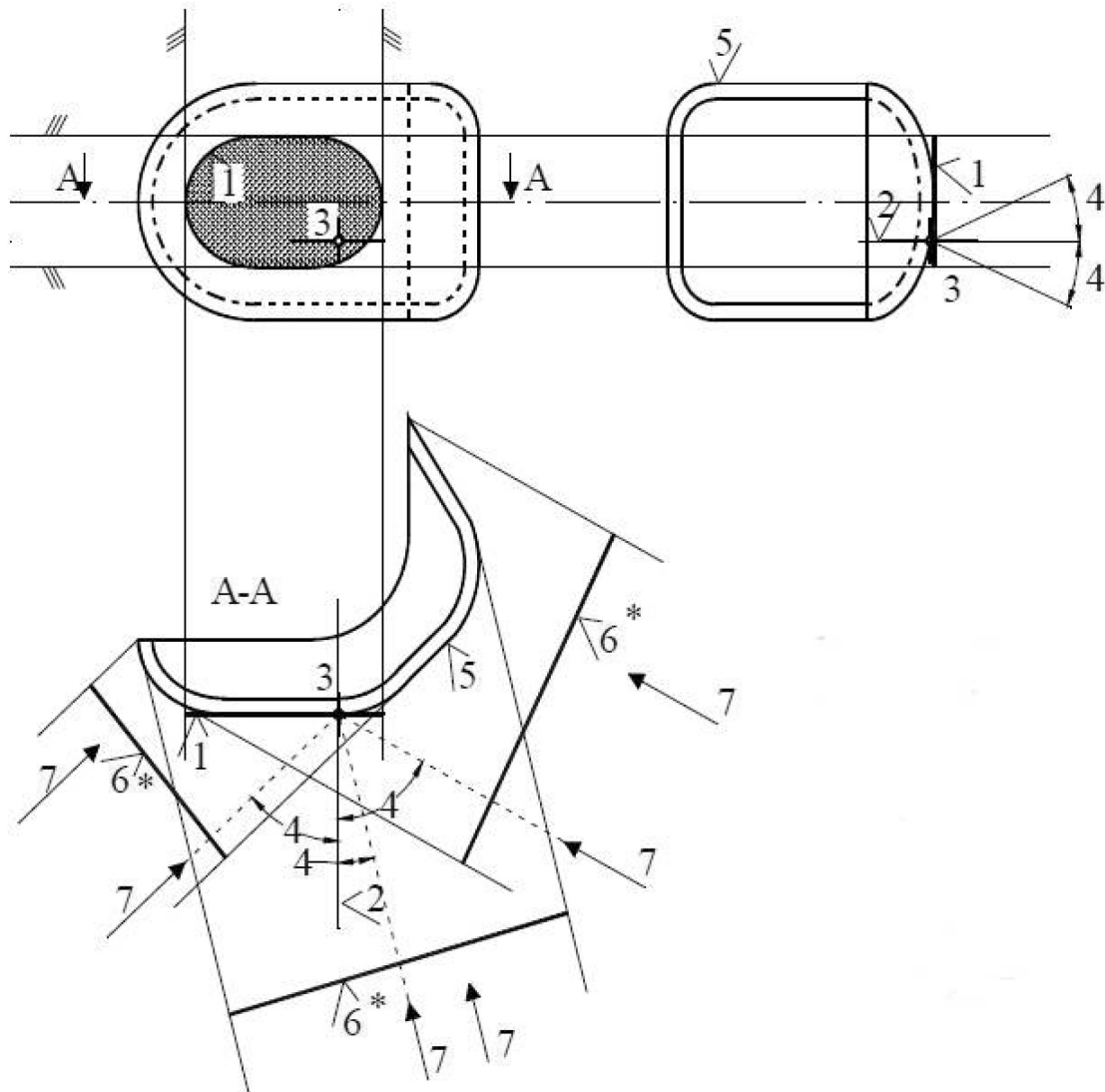
a = min. 8 mm

Marca de omologare de mai sus aplicată pe o motocicletă arată că tipul respectiv de vehicul a fost omologat în Țările de Jos (E 4), în temeiul Regulamentelor nr. 53 și nr. 78 ⁽¹⁾. Numerele de omologare indică faptul că, la data când au fost acordate omologările respective, Regulamentul nr. 53 includea seria 01 de modificări, iar Regulamentul nr. 78 includea deja seria 02 de modificări.

⁽¹⁾ Cel de al doilea număr este oferit doar cu titlu de exemplu.

ANEXA 3

SUPRAFEȚELE LĂMPILOR, AXA DE REFERINȚĂ, CENTRUL DE REFERINȚĂ ȘI UNGHIIURILE DE VIZIBILITATE GEOMETRICĂ

* Această suprafață trebuie considerată tangentă la suprafața emițătoare de lumină

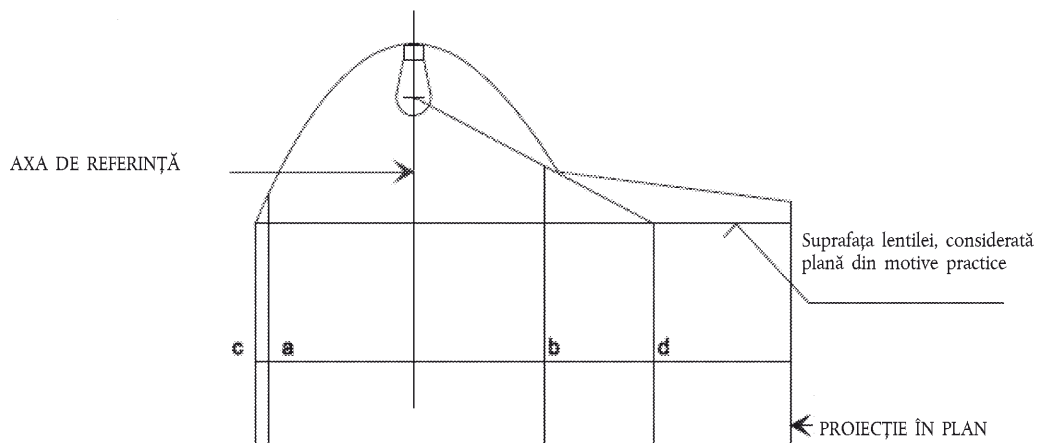
LEGENDĂ

1. Suprafață iluminantă
2. Axă de referință
3. Centru de referință
4. Unghi de vizibilitate geometrică
5. Suprafață emițătoare de lumină
6. Suprafață aparentă
7. Direcție de observare

SUPRAFAȚA ILUMINANTĂ ÎN COMPARAȚIE CU SUPRAFAȚA EMIȚĂTOARE DE LUMINĂ

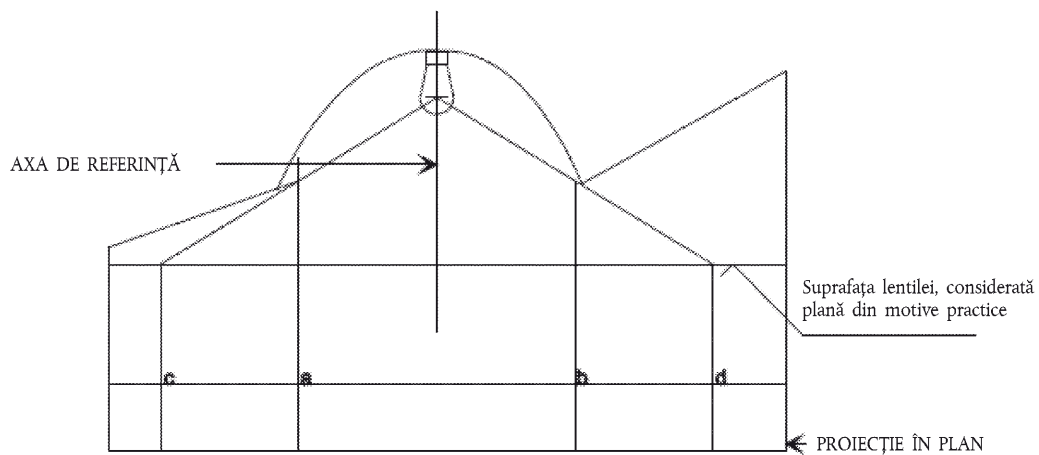
(A se vedea punctele 2.9 și 2.8 din prezentul regulament)

SCHIȚA A

	Suprafață iluminantă	Suprafață emițătoare de lumină
Marginile sunt	a și b	c și d

SCHIȚA B

	Suprafață iluminantă	Suprafață emițătoare de lumină
Marginile sunt	a și b	c și d

ANEXA 4

VIZIBILITATEA FAȚĂ A LUMINILOR ROȘII ȘI VIZIBILITATEA SPATE A LUMINILOR ALBE

(A se vedea punctul 5.9 din prezentul regulament)

Figura 1

Vizibilitatea față a unei lumini roșii

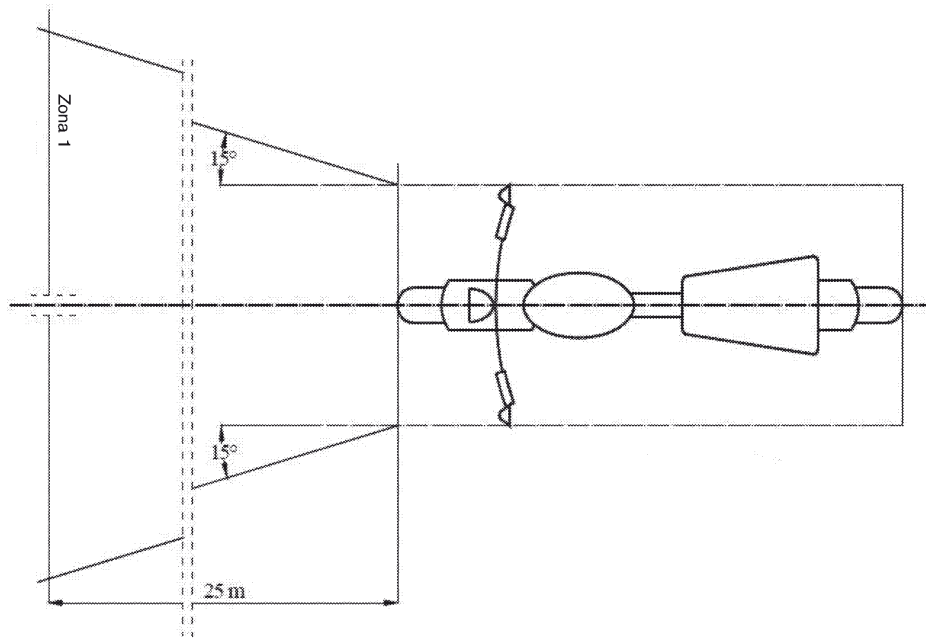
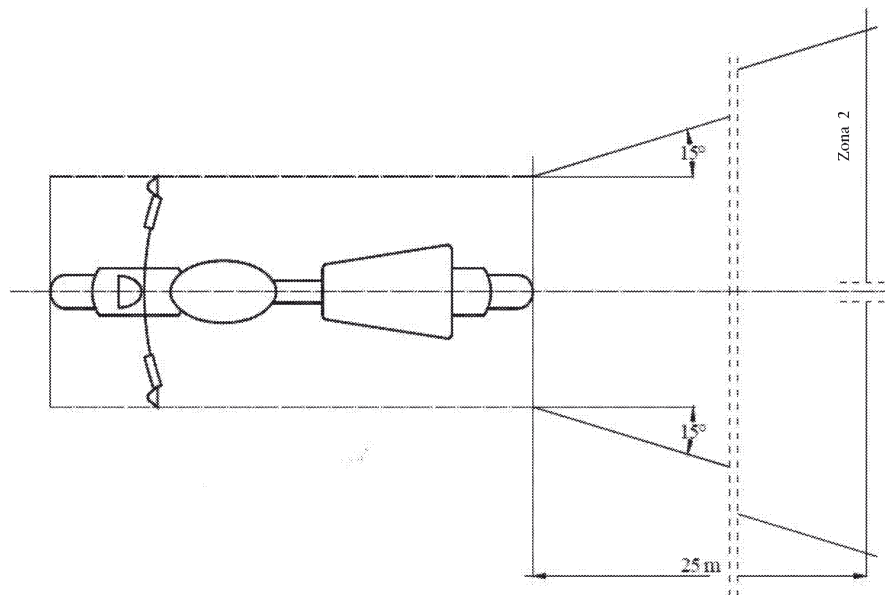

Figura 2

Vizibilitatea spate a unei lumini albe

ANEXA 5

CONTROLUL CONFORMITĂȚII PRODUCȚIEI

1. ÎNCERCĂRI

1.1. Poziția lămpilor

Poziția lămpilor, astfel cum se specifică la punctul 6, se verifică în conformitate cu cerințele generale stabilite la punctul 5 din prezentul regulament. Valorile măsurate pentru distanțe sunt astfel încât să se îndeplinească specificațiile individuale aplicabile pentru fiecare lampă.

1.2. Vizibilitatea lămpilor

1.2.1. Unghiurile de vizibilitate geometrică se verifică în conformitate cu punctul 2.11 al prezentului regulament. Valorile măsurate pentru unghiuri sunt astfel încât să se îndeplinească specificațiile individuale aplicabile pentru fiecare lampă, înțelegându-se că limitele unghiurilor pot avea o toleranță corespunzătoare variației de $\pm 3^\circ$ autorizată prin dispozițiile de la punctul 5.3 pentru montarea dispozitivelor de semnalizare luminoasă.

1.2.2. Vizibilitatea luminii roșii spre față și a luminii albe spre spate se verifică în conformitate cu punctul 5.9 din prezentul regulament.

1.3. Alinierea farurilor cu lumină de întâlnire spre față

1.3.1. Înclinarea descendentă inițială

(Unghiul inițial de înclinare a marginii de separare a luminii de întâlnire trebuie verificat în raport cu cerințele de la punctul 6.2.5).

1.4. Conexiuni electrice și indicatoare

Conexiunile electrice se verifică prin pornirea fiecărei lămpi alimentate de la sistemul electric al motocicletei.

Lămpile și indicatoarele funcționează în conformitate cu dispozițiile stabilite la punctele 5.10-5.12 din prezentul regulament și cu specificațiile individuale aplicabile fiecărei lămpi.

1.5. Intensitățile luminilor

1.5.1. Faruri cu lumină de drum

Intensitatea maximă agregată a farurilor cu lumină de drum trebuie să fie astfel încât să fie îndeplinită cerința de la punctul 6.1.9 din prezentul regulament.

1.6. Prezența, numărul, culoarea, dispunerea și, dacă este cazul, categoria lămpilor se verifică prin inspectarea vizuală a lămpilor și a marcajelor acestora. Acestea sunt în așa fel încât sunt îndeplinite cerințele stabilite la punctul 5.13 și specificațiile individuale aplicabile fiecărei lămpi în parte.

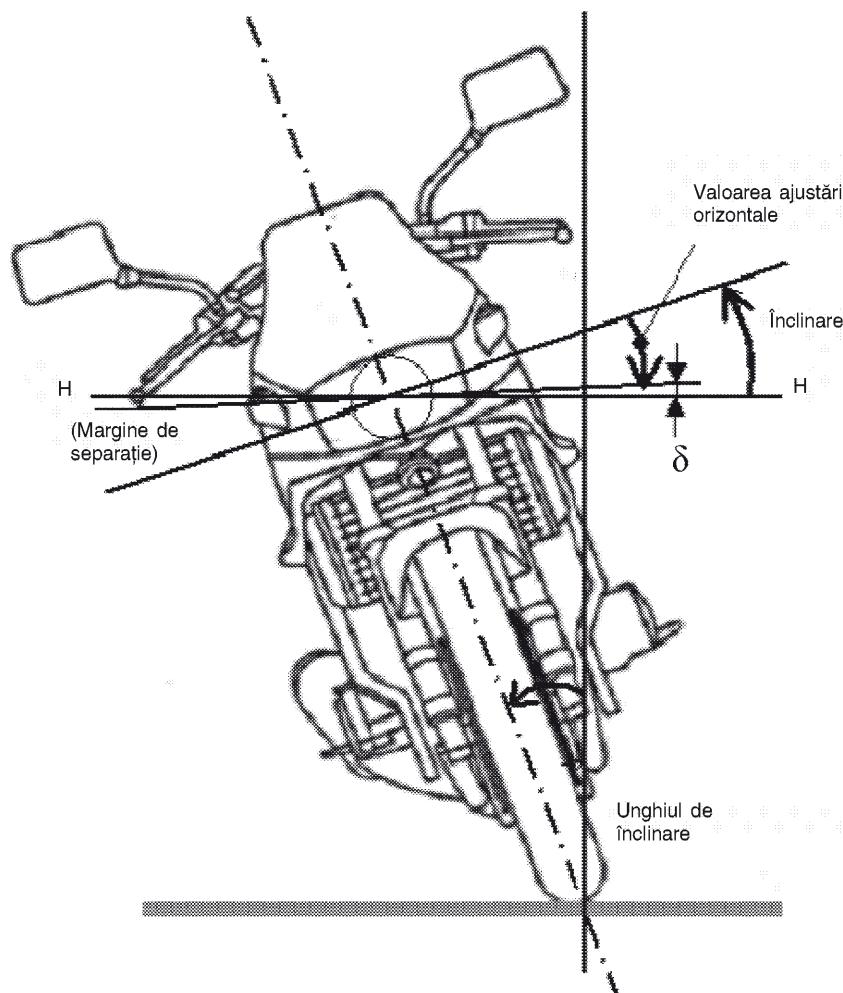

ANEXA 6

EXPLICAȚIE CU PRIVIRE LA „ÎNCLINAREA ORIZZONTALĂ”, „UNGHIIUL DE ÎNCLINARE” ȘI UNGHIIUL „ δ ”

Figura 3

Notă: Această figură arată că motocicleta se înclină în partea dreaptă.

Numai textele originale CEE-ONU au efect juridic în temeiul dreptului public internațional. Situația și data intrării în vigoare ale prezentului regulament ar trebui verificate în ultima versiune a documentului de situație al CEE-ONU TRANS/WP.29/343, disponibil la următoarea adresă:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>.

Regulamentul nr. 74 al Comisiei Economice pentru Europa din cadrul Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) – Dispoziții uniforme privind omologarea vehiculelor din categoria L₁ cu privire la instalarea dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă

Include întregul text valabil până la:

Suplimentul 6 la seria 01 de amendamente — Data intrării în vigoare: 22 iulie 2009

Suplimentul 7 la seria 01 de amendamente — Data intrării în vigoare: 18 noiembrie 2012

CUPRINS

REGULAMENT

1. Domeniul de aplicare
2. Definiții
3. Cererea de omologare
4. Omologarea
5. Specificații generale
6. Specificații speciale
7. Înmatricularea vehiculelor
8. Conformitatea producției
9. Sancțiuni în caz de neconformitate a producției
10. Modificarea și extinderea omologării unui tip de vehicul cu privire la instalarea dispozitivelor de iluminat și semnalizare luminoasă
11. Încetarea definitivă a producției
12. Dispoziții tranzitorii
13. Denumirile și adresele serviciilor tehnice responsabile cu încercările de omologare, precum și ale departamentelor administrative

ANEXE

- Anexa 1 — Comunicare privind omologarea, extinderea, refuzul sau retragerea omologării sau încetarea definitivă a producției unui tip de vehicul (moped) cu privire la instalarea dispozitivelor de iluminat sau de semnalizare luminoasă, în temeiul Regulamentului nr. 74
- Anexa 2 — Exemple de mărci de omologare
- Anexa 3 — Suprafețele lămpilor, axa și centrul de referință și unghiurile de vizibilitate geometrică
- Anexa 4 — Vizibilitatea din față a luminilor roșii și vizibilitatea din spate a luminilor albe
- Anexa 5 — Controlul conformității producției

1. DOMENIUL DE APLICARE
Prezentul regulament se aplică vehiculelor din categoria L₁ ⁽¹⁾, cu privire la instalarea dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă.
2. DEFINIȚII
În sensul prezentului regulament:
  - 2.1. „omologarea unui vehicul” înseamnă omologarea unui tip de vehicul cu privire la numărul și modul de instalare ale dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă;
  - 2.2. „tip de vehicul” înseamnă o categorie de autovehicule care nu diferă între ele în următoarele aspecte esențiale:
    - 2.2.1. dimensiunile și forma exterioară ale vehiculului;
    - 2.2.2. numărul și amplasarea dispozitivelor.
    - 2.2.3. De asemenea, următoarele vehicule nu sunt considerate „vehicule de tip diferit”:
      - 2.2.3.1. vehiculele care diferă în sensul punctelor 2.2.1 și 2.2.2 de mai sus, dar nu astfel încât să implice o schimbare a tipului, numărului, poziționării și vizibilității geometrice a lămpilor prescrise pentru respectivul tip de vehicul;
      - 2.2.3.2. vehiculele la care lămpile omologate în temeiul unuia dintre regulamente anexate la Acordul din 1958 sau lămpile permise în țara în care sunt înregistrate vehiculele sunt fie montate, fie absente în cazul în care montarea lor este opțională;
  - 2.3. „plan transversal” înseamnă un plan vertical perpendicular pe planul longitudinal median al vehiculului;
  - 2.4. „vehicul gol” înseamnă un vehicul fără conducător sau pasager și neîncărcat, dar cu rezervorul de combustibil plin și echipat cu setul său normal de scule;
  - 2.5. „lămpă” înseamnă un dispozitiv destinat iluminării drumului sau emiterii unui semnal luminos către alți utilizatori ai drumului. Lămpile plăcii de înmatriculare din spate și catadioptrii sunt, de asemenea, considerate lămpi;
    - 2.5.1. „lămpi echivalente” înseamnă lămpi care au aceeași funcție și sunt autorizate în țara în care a fost înmatriculat vehiculul; astfel de lămpi pot avea caracteristici diferite față de cele instalate pe vehicul în momentul omologării acestuia, cu condiția satisfacerii cerințelor prevăzute în prezentul regulament.
    - 2.5.2. „lămpi independente” înseamnă dispozitive cu suprafețe luminoase separate, surse de lumină separate și carcase separate;
    - 2.5.3. „lămpi grupate” înseamnă dispozitive cu suprafețe luminoase distincte și surse de lumină distincte, dar cu o carcasă comună;
    - 2.5.4. „combinat” înseamnă dispozitive care au suprafețe luminoase distincte, dar au sursă luminoasă comună și carcasă comună;
    - 2.5.5. „încorporate reciproc” înseamnă dispozitive cu surse de lumină distincte sau cu o singură sursă de lumină, care funcționează în condiții diferite (de exemplu, diferențe optice, mecanice sau electrice), cu suprafețe luminoase total sau parțial comune și cu o carcasă comună;
    - 2.5.6. „lumină de drum (fază lungă)” înseamnă lampa care servește la iluminarea drumului pe o distanță mare în fața vehiculului;
    - 2.5.7. „lumină de întâlnire (fază scurtă)” înseamnă lampa care servește la iluminarea drumului în fața vehiculului, fără a reduce vizibilitatea sau a-i jena pe conducătorii auto care vin din sens invers sau pe ceilalți participanți la trafic;
    - 2.5.8. „lămpă de poziție față” înseamnă lampa utilizată pentru indicarea prezenței vehiculului când este văzut din față;

⁽¹⁾ Astfel cum este definit în anexa 7 la Rezoluția consolidată privind construcția de vehicule (R.E.3), (document TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2, astfel cum a fost modificat ultima oară prin Amendamentul 4).

- 2.5.9. „catadioptru” înseamnă un dispozitiv prin care se indică prezența unui vehicul prin reflexia luminii emanate de o sursă de lumină care nu este legată de acel vehicul, observatorul aflându-se în apropierea sursei de lumină.
- În sensul prezentului regulament, plăcile de înmatriculare reflectorizante nu sunt considerate catadioptri;
- 2.5.10. „lampă indicatoare de direcție” înseamnă lampa utilizată pentru a indica celorlalți participanți la trafic intenția conducătorului de a schimba direcția la dreapta sau la stânga.
- De asemenea, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului nr. 97, se pot utiliza una sau mai multe lămpi indicatoare de direcție;
- 2.5.11. „lampă de stop” înseamnă lampa care indică altor participanți la trafic care se găsesc în spatele vehiculului folosirea frânei de serviciu de către conducătorul auto;
- 2.5.12. „lampă de poziție spate” înseamnă lampa care indică prezența vehiculului văzut din spate;
- 2.5.13. „dispozitiv de iluminare a plăcii de înmatriculare din spate” înseamnă dispozitivul utilizat pentru iluminarea spațiului rezervat pentru placa de înmatriculare din spate; acest dispozitiv poate consta în mai multe componente optice;
- 2.6. „suprafață emițătoare de lumină” a unui „dispozitiv de iluminat”, a unui „dispozitiv de semnalizare luminoasă” sau a unui catadioptru înseamnă întreaga suprafață exterioară sau o parte din suprafața exterioară a materialului transparent, în conformitate cu declarația din schița inclusă în cererea de omologare depusă de fabricantul dispozitivului (a se vedea anexa 3);
- 2.7. „suprafață iluminantă” (a se vedea anexa 3);
- 2.7.1. „suprafața iluminantă a unui dispozitiv de iluminat” (punctele 2.5.6 și 2.5.7) înseamnă proiecția ortogonală a deschiderii totale a reflectorului sau, în cazul farurilor cu reflector elipsoidal, proiecția „lentilei de proiecție” pe un plan transversal. În cazul în care dispozitivul de iluminat nu dispune de un reflector, se aplică definiția de la punctul 2.7.2 În cazul în care suprafața emițătoare de lumină a lămpii se întinde doar peste o parte din deschiderea totală a reflectorului, atunci se ia în considerare numai proiecția acestei părți.
- În cazul unui far pentru lumina de întâlnire, suprafața iluminantă este limitată de urma aparentă a marginii de separație pe lentilă. În cazul în care reflectorul și lentila sunt reglabile unul în raport cu celălalt, se utilizează poziția medie de reglare;
- 2.7.2. „suprafața iluminantă a unui dispozitiv de semnalizare luminoasă, altul decât un catadioptru” (punctele 2.5.8, 2.5.10, 2.5.11 și 2.5.12) înseamnă proiecția ortogonală a lămpii pe un plan perpendicular pe axa sa de referință și aflat în contact cu suprafața emițătoare de lumină exterioară a lămpii, această proiecție fiind limitată de marginile ecranelor situate în acest plan, fiecare dintre acestea permițând trecerea, în direcția axei de referință, a numai 98 % din intensitatea luminoasă totală a luminii. Pentru a stabili marginile inferioară, superioară și laterale ale suprafeței iluminante, se iau în considerare doar ecranele cu margine orizontală sau verticală;
- 2.7.3. „suprafața iluminantă a unui catadioptru” (punctul 2.5.9) înseamnă proiecția ortogonală a unui catadioptru într-un plan perpendicular pe axa sa de referință, delimitată de plane care sunt în continuarea zonelor periferice extreme ale sistemului optic al catadioptrului și paralele cu axa respectivă. Pentru a determina marginile inferioară, superioară și laterale ale dispozitivului, se iau în considerare numai planele verticale și orizontale;
- 2.8. „suprafață aparentă” într-o direcție de observare definită înseamnă, la cererea fabricantului sau a reprezentantului autorizat al acestuia, proiecția ortogonală fie a marginii suprafeței luminoase proiectate pe suprafața exterioară a lentilei, (a-b),
fie a suprafeței emițătoare de lumină (c-d),
într-un plan perpendicular pe direcția de observare și tangent la punctul cel mai exterior al lentilei (a se vedea anexa 3 la prezentul regulament);
- 2.9. „axă de referință” înseamnă axa caracteristică a lămpii, determinată de fabricant (ul lămpii) în vederea utilizării ca direcție de referință ($H = 0^\circ$, $V = 0^\circ$) pentru unghiurile de câmp în vederea măsurătorilor fotometrice și a instalării lămpii pe vehicul;
- 2.10. „centru de referință” înseamnă intersecția axei de referință cu suprafața iluminantă exterioară. Aceasta este specificată de fabricantul lămpii;

- 2.11. „unghiuri de vizibilitate geometrică” înseamnă unghiurile care determină câmpul unghiului solid minim în care suprafața aparentă a lămpii trebuie să fie vizibilă. Acest câmp al unghiului solid este determinat de segmentele sferei al cărei centru coincide cu centrul de referință al lămpii și al cărei ecuator este paralel cu solul. Aceste segmente se stabilesc în raport cu axa de referință. Unghiurile orizontale β corespund longitudinii; unghiurile verticale α corespund latitudinii. În interiorul unghiurilor de vizibilitate geometrică nu trebuie să existe niciun obstacol care să împiedice propagarea luminii, din nicio parte a suprafeței aparente a lămpii observate de la infinit. În cazul în care măsurătorile sunt efectuate în apropierea lămpii, direcția de observare trebuie deplasată paralel astfel încât să se obțină aceeași precizie.

În interiorul unghiurilor de vizibilitate geometrică nu se iau în considerare obstacolele dacă acestea existau deja în momentul omologării de tip a lămpii.

În cazul în care, la instalarea lămpii, una dintre părțile suprafeței aparente a lămpii este mascată de una dintre celelalte componente ale vehiculului, se furnizează dovezi că acea parte a lămpii care este nemascată de obstacole este în continuare conformă cu valorile fotometrice impuse pentru omologarea dispozitivului ca unitate optică (a se vedea anexa 3 la prezentul regulament). Cu toate acestea, în cazul în care unghiul vertical al vizibilității geometrice sub orizontală poate fi redus la 5° (lampa situată la mai puțin de 750 mm deasupra solului), câmpul fotometric al măsurătorilor efectuate pe unitatea optică instalată poate fi redus la 5° sub orizontală;

- 2.12. „extremitate de gabarit” de fiecare parte a vehiculului înseamnă planul paralel cu planul longitudinal median al vehiculului și tangent la marginea exterioară laterală a acestuia, fără a ține cont de oglinzile retrovizoare, indicatoarele de direcție, lămpile de poziție și catadioptri;
- 2.13. „lățime totală” înseamnă distanța dintre cele două planuri verticale definite la punctul 2.12 de mai sus;
- 2.14. „Lampă unică” înseamnă un dispozitiv sau o parte a unui dispozitiv având o funcție și o suprafață aparentă în direcția axei de referință (a se vedea punctul 2.8 din prezentul regulament) și una sau mai multe surse de lumină.

În scopul instalării pe un vehicul, prin „lampă unică” se înțelege, de asemenea, orice ansamblu de două lămpi independente sau grupate, identice sau nu, care au aceeași funcție, în cazul în care acestea sunt instalate astfel încât proiecția suprafețelor lor aparente în direcția axei de referință să ocupe cel puțin 60 % din cel mai mic dreptunghi care circumscrie proiecțiile suprafețelor aparente menționate anterior în direcția axei de referință. Într-un astfel de caz, dacă este necesară omologarea, fiecare dintre aceste lămpi trebuie omologată ca lampă de tip „D”. Această posibilitate de combinare nu este aplicabilă luminilor de drum și luminilor de întâlnire;

- 2.15. „distanța dintre două lămpi” orientate în aceeași direcție înseamnă cea mai mică distanță dintre două suprafețe aparente în direcția axei de referință. În cazul în care distanța dintre lămpi îndeplinește în mod evident cerințele prezentului regulament, nu este necesar să se determine marginile exacte ale suprafețelor aparente;
- 2.16. „indicator de funcționare” înseamnă un semnal vizual sau auditiv (sau orice semnal echivalent) care arată dacă un dispozitiv conectat funcționează corect sau nu;
- 2.17. „indicator de funcționare cu circuit închis” înseamnă un semnal vizual (sau orice semnal echivalent) care arată dacă un dispozitiv este conectat, fără a indica dacă acesta funcționează corect sau nu;
- 2.18. „lampă opțională” înseamnă o lampă a cărei instalare este lăsată la latitudinea fabricantului;
- 2.19. „sol” înseamnă suprafața pe care este așezat vehiculul, această suprafață trebuind să fie practic orizontală;
- 2.20. „dispozitiv” înseamnă o componentă sau combinație de componente utilizate în scopul realizării uneia sau mai multor funcțiuni;
- 2.21. „culoarea luminii emise de dispozitiv”. Definițiile culorii luminii emise formulate în Regulamentul nr. 48 și în seriile lui de amendamente în vigoare la data formulării cererii pentru omologarea de tip se aplică prezentului regulament.

3. CEREREA DE OMOLOGARE
- 3.1. Cererea de omologare a unui tip de vehicul cu privire la instalarea dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă ale acestuia este transmisă de către producătorul vehiculului sau de către reprezentantul autorizat al acestuia.
- 3.2. Cererea este însoțită de următoarele documente și informații în triplu exemplar:
  - 3.2.1. o descriere a tipului de vehicul cu privire la aspectele menționate la punctele 2.2.1 și 2.2.2 de mai sus. Tipul de vehicul trebuie specificat;
  - 3.2.2. o listă a dispozitivelor prevăzute de către producător pentru sistemul de iluminat și de semnalizare luminoasă. Lista poate include, pentru fiecare funcție, mai multe tipuri de dispozitive. Fiecare tip trebuie să fie identificat în mod corespunzător (marcă de omologare națională sau internațională, în cazul în care tipul este omologat, denumirea producătorului etc.). În plus, lista poate include, pentru fiecare funcție, mențiunea suplimentară „sau dispozitive echivalente”;
  - 3.2.3. o schiță de ansamblu a echipamentului de iluminat și de semnalizare luminoasă, cu indicarea poziției diferitelor lămpi pe vehicul;
  - 3.2.4. după caz, pentru verificarea conformității cu cerințele prezentului regulament, o schiță sau schițe ale fiecărei lămpi, indicând suprafața iluminantă în sensul definiției de la punctul 2.7.1 de mai sus, suprafața emițătoare de lumină în sensul definiției de la punctul 2.6, axa de referință în sensul definiției de la punctul 2.9 și centrul de referință în sensul definiției de la punctul 2.10. Aceste informații nu sunt necesare în cazul lămpii de iluminare a plăcii de înmatriculare spate (a se vedea punctul 2.5.13);
  - 3.2.5. cererea include o declarație referitoare la metoda utilizată pentru definiția suprafeței aparente (a se vedea punctul 2.8).
- 3.3. Un vehicul gol dotat cu un echipament complet de iluminat și de semnalizare luminoasă, astfel cum este descris la punctul 3.2.2 de mai sus, reprezentativ pentru tipul de vehicul care urmează să fie omologat, trebuie prezentat serviciului tehnic responsabil de efectuarea încercărilor în vederea omologării.
4. OMOLOGAREA
- 4.1. În cazul în care tipul de vehicul prezentat în vederea omologării în temeiul prezentului regulament îndeplinește cerințele regulamentului cu privire la toate dispozitivele specificate în listă, se acordă omologarea tipului de vehicul respectiv.
- 4.2. Pentru fiecare omologare se atribuie un număr de omologare. Primele două cifre (în cazul de față 01, întrucât regulamentul se află la seria 01 de amendamente) indică seria de amendamente care include cele mai recente modificări tehnice majore aduse regulamentului la data acordării omologării. Aceeași parte contractantă nu poate atribui acest număr unui alt tip de vehicul sau aceluiași tip de vehicul prezentat cu echipament care nu este specificat în lista prevăzută la punctul 3.2.2 de mai sus, sub rezerva dispozițiilor de la punctul 7 din prezentul regulament.
- 4.3. Omologarea, extinderea, refuzul sau retragerea omologării sau încetarea definitivă a producției unui tip de vehicul în temeiul prezentului regulament se notifică părților la acordul care aplică prezentul regulament prin intermediul unei fișe conforme cu modelul din anexa 1 la prezentul regulament.
- 4.4. Pe orice vehicul corespunzător unui tip de vehicul omologat în temeiul prezentului regulament se aplică în mod vizibil, într-un loc ușor accesibil și indicat pe fișa de omologare, o marcă de omologare internațională compusă din următoarele elemente:
  - 4.4.1. un cerc, în interiorul căruia se află litera „E”, urmată de numărul distinctiv al țării care a acordat omologarea ⁽¹⁾;
  - 4.4.2. numărul prezentului regulament, urmat de litera „R”, o liniuță și numărul de omologare, în partea dreaptă a cercului menționat la punctul 4.4.1.

⁽¹⁾ Numerele distinctive ale părților contractante la Acordul din 1958 sunt reproduse în anexa 3 la Rezoluția consolidată privind construcția vehiculelor (R.E.3), (documentul TRANS/WP.29/78/Rev.2/Amend.1).

- 4.5. Dacă vehiculul corespunde unui tip de vehicul omologat în temeiul unui alt regulament sau a mai multor regulamente anexate la acord, în aceeași țară care a acordat omologarea în temeiul prezentului regulament, nu este necesar ca simbolul prezentat la punctul 4.4.1 să fie repetat; în acest caz, numărul regulamentului și numărul de omologare, precum și simbolurile suplimentare ale tuturor regulamentelor în temeiul cărora s-a acordat omologarea în țara care acordă omologarea în temeiul prezentului regulament se introduc în coloane verticale la dreapta simbolului prevăzut la punctul 4.4.1.
- 4.6. Marca de omologare trebuie să fie clar lizibilă și să nu se poată șterge.
- 4.7. Marca de omologare este amplasată lângă plăcuța cu date a vehiculului sau pe această plăcuță fixată de producător.
- 4.8. În anexa 2 la prezentul regulament sunt prezentate exemple de mărci de omologare.

5. SPECIFICAȚII GENERALE

- 5.1. Dispozitivele de iluminat și de semnalizare luminoasă sunt montate astfel încât, în condiții normale de utilizare și indiferent de vibrațiile la care pot fi supuse, să își păstreze caracteristicile prevăzute de prezentul regulament și să permită conformitatea vehiculului cu cerințele din prezentul regulament. În special, nu poate fi posibilă o dereglare neintenționată a sistemului de reglare al lămpilor.
- 5.2. Lămpile de iluminare trebuie să fie instalate astfel încât reglarea corectă a orientării acestora să poată fi efectuată cu ușurință.
- 5.3. Pentru toate dispozitivele de semnalizare luminoasă, inclusiv în cazul celor montate lateral, axa de referință a lămpii, atunci când aceasta este montată pe vehicul, trebuie să fie paralelă cu planul portant al vehiculului pe șosea; de asemenea, această axă trebuie să fie perpendiculară pe planul longitudinal median al vehiculului, în cazul catadioptrilor laterali, respectiv paralelă cu acest plan pentru toate celelalte dispozitive.

O toleranță de $\pm 3^\circ$ este permisă în fiecare direcție.

În plus, în cazul în care există specificații de montare furnizate de producător, acestea trebuie respectate.

- 5.4. În absența unor instrucțiuni specifice, înălțimea și orientarea lămpilor se verifică cu vehiculul gol și amplasat pe o suprafață orizontală plană, planul longitudinal median al acestuia fiind vertical, iar ghidonul aflându-se în poziția corespunzătoare direcției de circulație direct înainte.
- 5.5. În absența unor instrucțiuni specifice:
- 5.5.1. lămpile sau catadioptrii unici sunt montați astfel încât centrul de referință al acestora să se afle în planul longitudinal median al vehiculului;
- 5.5.2. lămpile care constituie o pereche și care au aceeași funcție:
- 5.5.2.1. sunt montate simetric față de planul longitudinal median;
- 5.5.2.2. sunt simetrice una față de cealaltă în raport cu planul longitudinal median;
- 5.5.2.3. satisfac aceleași cerințe colorimetrice;
- 5.5.2.4. au caracteristici fotometrice nominale identice; și
- 5.5.2.5. se aprind și se sting simultan.

- 5.6. Lămpile pot fi grupate, combinate sau încorporate reciproc unele cu altele, cu condiția ca toate cerințele referitoare la culoare, poziție, orientare, vizibilitate geometrică, conexiuni electrice, precum și alte cerințe, dacă există, să fie respectate pentru fiecare lampă în parte.

- 5.7. Înălțimea maximă față de sol se măsoară de la cel mai înalt punct, iar înălțimea minimă de la cel mai jos punct al suprafeței aparente în direcția axei de referință. În cazul luminilor de întâlnire, înălțimea minimă în raport cu solul se măsoară de la cel mai jos punct al ieșirii efective a sistemului optic (de exemplu, reflector, lentilă, lentilă de proiecție) indiferent de utilizarea sa.

În cazul în care înălțimea (maximă și minimă) față de sol îndeplinește în mod evident cerințele prezentului regulament, nu este necesar să se determine marginile exacte ale niciunei suprafețe.

Atunci când se referă la distanța dintre lămpi, poziția în raport cu lățimea se determină de la marginile interioare ale suprafeței aparente, în direcția axei de referință.

În cazul în care poziția în raport cu lățimea îndeplinește în mod evident cerințele prezentului regulament, nu este necesar să se determine marginile exacte ale niciunei suprafețe.

- 5.8. În absența unor dispoziții specifice, nicio altă lampă, în afară de lămpile indicatoare de direcție și de lămpile de avarie ale vehiculului, nu poate emite o lumină intermitentă.
- 5.9. Nicio lumină roșie nu trebuie să fie vizibilă din față și nicio lumină albă nu trebuie să fie vizibilă din spate. Conformitatea cu această cerință este verificată după cum se arată mai jos (a se vedea desenul din anexa 4):
- 5.9.1. vizibilitatea luminii roșii spre înainte: nicio lumină roșie nu trebuie să fie vizibilă direct pentru ochiul unui observator care se deplasează în zona 1 a unui plan transversal situat la 25 m în fața vehiculului;
- 5.9.2. vizibilitatea luminii albe spre înapoi: nicio lampă albă nu trebuie să fie vizibilă direct de un observator care se deplasează în zona 2 a unui plan transversal situat la 25 m în spatele vehiculului;
- 5.9.3. În planurile respective, zonele 1 și 2 explorate de ochiul observatorului sunt delimitate astfel:
- 5.9.3.1. în înălțime, de două planuri orizontale situate la 1 m, respectiv la 2,2 m deasupra solului;
- 5.9.3.2. în lățime, de două planuri verticale care, formând în față, respectiv în spate, un unghi de 15° înspre exteriorul planului longitudinal median al vehiculului, trec prin punctul sau punctele de contact ale planurilor verticale paralele cu planul longitudinal median al vehiculului și care delimitează lățimea totală a vehiculului; dacă există mai multe puncte de contact, cel mai din față dintre acestea corespunde planului din față, iar cel mai din spate corespunde planului din spate.
- 5.10. Conexiunile electrice se realizează astfel încât lampa de poziție față sau lumina de întâlnire, dacă nu există o lampă de poziție față, precum și lampa de poziție spate și orice dispozitiv de iluminare a plăcii de înmatriculare din spate să nu poată fi puse și scoase din funcțiune decât simultan.
- 5.11. În lipsa unor instrucțiuni specifice, conexiunile electrice trebuie să fie realizate astfel încât lumina de drum și lumina de întâlnire să nu poată fi puse în funcțiune decât în cazul în care lămpile menționate la punctul 5.10 de mai sus sunt în funcțiune. Cu toate acestea, nu este necesară respectarea acestei cerințe în cazul luminii de drum și a luminii de întâlnire dacă atenționările luminoase ale acestora constau în aprinderea intermitentă a luminii de întâlnire, la intervale scurte, sau în aprinderea intermitentă a luminii de întâlnire și a luminii de drum, în mod alternativ, la intervale scurte.
- 5.11.1. Farul trebuie să intre în funcțiune în mod automat atunci când motorul este în funcțiune.
- 5.12. Lămpi martor
- 5.12.1. Fiecare lampă martor trebuie să fie ușor vizibilă pentru un conducător așezat în poziția normală de conducere.
- 5.12.2. În cazul în care prezentul regulament prevede un indicator de funcționare cu circuit închis, acesta poate fi înlocuit cu un indicator de funcționare.
- 5.13. Culori ale luminilor ⁽¹⁾
- Culorile luminilor menționate în prezentul regulament trebuie să fie astfel:
far cu lumină de drum:	albă
far cu lumină de întâlnire:	albă
lampă de poziție față:	albă

⁽¹⁾ Măsurarea coordonatelor cromatice ale luminii emise de către lămpi nu este inclusă în prezentul regulament.

catadioptru față netriunghiular:	albă
catadioptru lateral, netriunghiular:	galben auto în partea din față galben auto sau roșie în spate
catadioptrul pedalei:	galben auto
catadioptru spate, netriunghiular:	roșie
lampă indicatoare de direcție:	galben auto
lampă de stop:	roșie
lampă de poziție spate:	roșie
lampa plăcuței de înmatriculare spate:	albă

- 5.14. Fiecare vehicul care face obiectul omologării în temeiul prezentului regulament trebuie să fie echipat cu următoarele dispozitive de iluminare și de semnalizare luminoasă:
- 5.14.1. far cu lumină de întâlnire (punctul 6.2);
- 5.14.2. lampă de poziție spate (punctul 6.10);
- 5.14.3. catadioptru lateral, netriunghiular (punctul 6.5).
- 5.14.4. catadioptru spate, netriunghiular (punctul 6.7);
- 5.14.5. catadioptri pentru pedale (punctul 6.6), numai pentru mopedele cu pedale;
- 5.14.6. lampă de stop (punctul 6.9);
- 5.14.7. Dispozitiv de iluminare a plăcuței de înmatriculare spate, în cazul în care o astfel de o placă este necesară (punctul 6.11).
- 5.15. Vehiculul poate fi echipat, în plus, cu următoarele dispozitive de iluminare și semnalizare luminoasă:
- 5.15.1. far cu lumină de drum (punctul 6.1);
- 5.15.2. lampă de poziție față (punctul 6.3);
- 5.15.3. catadioptru spate netriunghiular (punctul 6.4);
- 5.15.4. lămpi indicatoare de direcție (punctul 6.8);
- 5.16. Montarea fiecăruia dintre dispozitivele de iluminare și semnalizare luminoasă menționate la punctele 5.14 și 5.15 de mai sus trebuie efectuată în conformitate cu cerințele relevante precizate la punctul 6 din prezentul regulament.
- 5.17. Montarea oricăror dispozitive de iluminare și semnalizare luminoasă, altele decât cele menționate la punctele 5.14 și 5.15, este interzisă, cu excepția unui dispozitiv de iluminare adecvat pentru placa de înmatriculare spate, dacă aceasta există și dacă se impune iluminarea acesteia.
- 5.18. Dispozitivele de iluminat și semnalizare luminoasă omologate de tip pentru motociclete și menționate la punctele 5.16 și 5.17 pot fi montate, de asemenea și pe moped.

6. SPECIFICAȚII INDIVIDUALE

6.1. FAR CU LUMINĂ DE DRUM

6.1.1. Număr

Unul sau două, de un tip omologat în conformitate cu:

- (a) Regulamentul nr. 113;

- (b) Clasa A din Regulamentul nr. 112;
  - (c) Regulamentul nr. 1;
  - (d) Regulamentul nr. 57;
  - (e) Regulamentul nr. 72;
  - (f) Regulamentul nr. 76.
- 6.1.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.1.3. Poziție
- 6.1.3.1. Lățime
- 6.1.3.1.1. O lampă independentă cu lumină de drum poate fi montată deasupra, dedesubtul sau în partea laterală a altei lămpi frontale; dacă aceste lămpi sunt amplasate una sub alta, centrul de referință al lămpii cu lumină de drum trebuie să fie plasat în planul longitudinal median al vehiculului; dacă aceste lămpi sunt amplasate una lângă alta, centrele de referință trebuie să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
- 6.1.3.1.2. Un far cu lumină de drum încorporat reciproc cu altă lampă față trebuie montat astfel încât centrul de referință al farului să fie în planul longitudinal median al vehiculului. Cu toate acestea, în cazul în care vehiculul este dotat, de asemenea, cu un far independent cu lumină de întâlnire sau cu un far cu lumină de întâlnire reciproc încorporat cu o lampă de poziție față, pe lângă farul cu lumină de drum, centrele lor de referință trebuie să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
- 6.1.3.1.3. Două lămpi cu lumină de întâlnire dintre care una sau ambele sunt reciproc încorporate cu altă lampă față trebuie montate astfel încât centrele lor de referință să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
- 6.1.3.2. Lungime: în fața vehiculului. Această cerință este considerată respectată dacă lumina emisă nu jonează conducătorul auto, nici direct, nici indirect prin intermediul oglinzilor retrovizoare și/sau al suprafețelor reflectorizante ale vehiculului.
- 6.1.3.3. În oricare caz, distanța dintre marginea suprafeței de iluminare a oricărei lămpi independente pentru lumină de drum și marginea suprafeței de iluminare a lămpii pentru lumină de întâlnire nu trebuie să depășească 200 mm.
- 6.1.3.4. Distanța care separă suprafețele luminoase a două lămpi pentru lumină de drum nu trebuie să depășească 200 mm.
- 6.1.4. Vizibilitate geometrică
Vizibilitatea suprafeței luminoase, inclusiv vizibilitatea în zonele care nu apar iluminate în direcția de observare luată în considerare, trebuie să fie asigurată în interiorul unui spațiu divergent definit de drepte generatoare care se sprijină pe conturul suprafeței luminoase și fac un unghi de cel puțin 5° cu axa de referință a farului.
- 6.1.5. Orientare
Spre înainte. Lampa (lămpile) se poate (pot) deplasa solidar cu unghiul de bracăj.
- 6.1.6. Nu poate fi „combinată” cu alte lămpi.
- 6.1.7. Conexiuni electrice
Lumina (luminile) de întâlnire poate (pot) rămâne conectată (conectate) simultan cu lumina (luminile) de drum.
- 6.1.8. Indicator pentru „conectare”
Obligatoriu, lampă albastră de semnalizare și fără intermitență.

6.2. FAR CU LUMINĂ DE ÎNTÂLNIRE

6.2.1. Număr

Unul sau două, de un tip omologat în conformitate cu:

- (a) Regulamentul nr. 113 (*);
- (b) Clasa A din Regulamentul nr. 112;
- (c) Regulamentul nr. 1;
- (d) Regulamentul nr. 56;
- (e) Regulamentul nr. 57;
- (f) Regulamentul nr. 72;
- (g) Regulamentul nr. 76;
- (h) Regulamentul nr. 82.

6.2.2. Amplasare

Nu sunt prevăzute cerințe speciale.

6.2.3. Poziție

6.2.3.1. Lățime

6.2.3.1.1. O lampă cu lumină de întâlnire poate fi instalată deasupra, dedesubtul sau în partea laterală a unei alte lămpi față; dacă aceste lămpi sunt amplasate una sub alta, centrul de referință al lămpii cu lumină de întâlnire trebuie să se afle în planul longitudinal median al vehiculului; dacă aceste lămpi sunt amplasate una lângă alta, centrele lor de referință trebuie să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului;

6.2.3.1.2. un far cu lumină de întâlnire încorporat reciproc cu altă lampă față trebuie montat astfel încât centrul său de referință să fie în planul longitudinal median al vehiculului. Cu toate acestea, în cazul în care vehiculul este dotat, de asemenea, cu un far independent cu lumină de drum sau cu un far cu lumină de drum reciproc încorporat cu o lampă de poziție față, în plus față de farul cu lumină de întâlnire, centrele lor de referință trebuie să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.

6.2.3.1.3. două lămpi cu lumină de întâlnire, dintre care una sau ambele sunt reciproc încorporate, trebuie montate astfel încât centrele lor de referință să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.

6.2.3.2. Înălțime: minimum 500 mm și maximum 1 200 mm deasupra solului.

6.2.3.3. Lungime: în fața vehiculului. Această cerință este considerată respectată dacă lumina emisă nu jenează conducătorul auto, nici direct, nici indirect prin intermediul oglinzilor retrovizoare și/sau al suprafețelor reflectorizante ale vehiculului.

6.2.3.4. În cazul a două lămpi cu lumină de întâlnire, distanța dintre suprafețele luminoase nu trebuie să depășească 200 mm.

6.2.4. Vizibilitate geometrică

Definită de unghiurile α și β în conformitate cu specificațiile de la punctul 2.11:

$\alpha = 15^\circ$ și 10° în jos;

$\beta = 45^\circ$ la stânga și la dreapta pentru o lampă unică;

$\beta = 45^\circ$ înspre exterior și 10° înspre interior pentru fiecare pereche de lămpi.

Prezența partițiilor sau a altor elemente de echipament lângă far nu trebuie să conducă la efecte secundare care să jeneze ceilalți participanți la trafic.

(*) Faruri din clasa A din Regulamentul nr. 113 cu module LED, numai în cazul vehiculelor cu viteza maximă proiectată de cel mult 25 km/h.

- 6.2.5. Orientare
Spre față. Lampa (lămpile) se poate (pot) deplasa solidar cu unghiul de bracaj.
- 6.2.6. Nu poate fi „combinată” cu alte lămpi.
- 6.2.7. Conexiuni electrice
Comanda de trecere la lumina (luminile) de întâlnire trebuie să întrerupă lumina (luminile) de drum în mod simultan.
- 6.2.8. Indicator
Opțional, pentru anclanșare: verde și fără intermitență.
- 6.3. LAMPĂ DE POZIȚIE FAȚĂ
- 6.3.1. Număr
Una sau două.
- 6.3.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.3.3. Poziție
- 6.3.3.1. Lățime:
o lampă independentă de poziție față poate fi montată deasupra, dedesubtul sau în partea laterală a unei alte lămpi față; dacă aceste lămpi sunt una sub alta, centrul de referință al lămpii de poziție față trebuie să se afle în planul longitudinal median al vehiculului; dacă aceste lămpi sunt una lângă alta, centrele lor de referință trebuie să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului;
o lampă de poziție față care este reciproc încorporată cu altă lampă față trebuie montată astfel încât centrul de referință al acesteia să fie situat în planul longitudinal median al vehiculului; cu toate acestea, în cazul în care vehiculul este dotat, de asemenea, cu altă lampă față în plus față de lampa de poziție față, centrele lor de referință trebuie să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
Două lămpi de poziție față, dintre care una sau ambele sunt încorporate reciproc cu altă lampă față, trebuie montate astfel încât centrele lor de referință să fie simetrice în raport cu planul longitudinal median al vehiculului.
- 6.3.3.2. Înălțime: cel puțin 350 mm și cel mult 1 200 mm deasupra solului;
- 6.3.3.3. Lungime: în fața vehiculului.
- 6.3.4. Vizibilitate geometrică
Unghiul vertical: 15° în sus și în jos;
cu toate acestea, unghiul vertical de sub orizontală poate fi redus la 5° în cazul în care lampa se află la o înălțime mai mică de 750 mm față de sol.
Unghiul orizontal: 80° la stânga și la dreapta pentru o lampă unică;
Unghiul orizontal poate fi de 80° înspre exterior și de 45° înspre interior pentru fiecare pereche de lămpi.
- 6.3.5. Orientare
Spre față. Lampa (lămpile) se poate (pot) deplasa solidar cu unghiul de bracaj.
- 6.3.6. Indicator
Opțional, un indicator sau un instrument de iluminare pentru anclanșare de culoare verde și fără intermitență.
- 6.3.7. Alte cerințe
Nu există.

- 6.4. CATADIOPTRU FAȚĂ NETRIUNGHILAR
- 6.4.1. Număr
Unul.
- 6.4.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.4.3. Poziție
Înălțime: cel puțin 400 mm și cel mult 1 200 mm deasupra solului;
- 6.4.4. Vizibilitate geometrică
Unghiul orizontal: 30° la stânga și la dreapta.

Unghiul vertical: 15° deasupra și dedesubtul orizontalei.

Unghiul vertical de sub orizontală poate fi redus totuși la 5° în cazul în care catadioptrul se află la o înălțime mai mică de 750 mm față de sol.
- 6.4.5. Orientare
Spre înainte. Catadioptrul se poate deplasa solidar cu unghiul de brațaj.
- 6.4.6. Alte cerințe
Nu există.
- 6.5. CATADIOPTRU LATERAL, NETRIUNGHILAR
- 6.5.1. Numărul catadioptrilor pe o parte:
Unul sau doi.
- 6.5.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.5.3. Poziție
- 6.5.3.1. Pe partea laterală a vehiculului.
- 6.5.3.2. Înălțime: cel puțin 300 milimetri și cel mult 1 000 mm deasupra solului;
- 6.5.3.3. Lungime: catadioptrii ar trebui amplasați astfel încât, în condiții normale, să nu poată fi mascați de elementele de vestimentație ale conducătorului sau pasagerilor.
- 6.5.4. Vizibilitate geometrică
Unghiul orizontal: 30° spre înainte și spre înapoi.

Unghiul vertical: 15° deasupra și dedesubtul orizontalei.

Unghiul vertical situat sub orizontală poate fi redus totuși la 5° în cazul în care catadioptrul se află la o înălțime mai mică de 750 mm față de sol.
- 6.5.5. Orientare
Axa de referință a catadioptrului trebuie să fie perpendiculară pe planul longitudinal median al vehiculului și îndreptată spre exterior. Catadioptrii laterali din față se pot deplasa solidar cu unghiul de brațaj.
- 6.6. CATADIOPTRI PENTRU PEDALE
- 6.6.1. Număr
Patru catadioptri sau grupuri de catadioptri.

- 6.6.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.6.3. Alte cerințe
Fețele exterioare ale suprafeței iluminante a catadioptrilor trebuie să fie încastrate în carcasa pedalei.
Catadioptrii se montează în corpul pedalei astfel încât să fie clar vizibili atât din față, cât și din spatele vehiculului. Axa de referință a acestor catadioptri, a căror formă trebuie adaptată la forma pedalelor, este perpendiculară pe axa pedalelor.
Catadioptrii pentru pedale se montează numai pe acele pedale ale vehiculului care, prin intermediul unor manivele sau al unor dispozitive asemănătoare, pot fi folosite ca mijloc de propulsie alternativă la motor.
Aceștia nu trebuie să fie montați pe pedale care se folosesc pentru controlul vehiculului sau pe pedale care sunt folosite doar ca sprijin pentru picioarele conducătorului sau pasagerului.
Catadioptrii trebuie să fie vizibili din față și din spate.
- 6.7. CATADIOPTRU SPATE, NETRIUNGHILAR
- 6.7.1. Număr
Unul sau doi.
- 6.7.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.7.3. Poziție
- 6.7.3.1. Înălțime: cel puțin 250 mm și cel mult 900 mm deasupra solului.
- 6.7.3.2. Lungime: la spatele vehiculului.
- 6.7.4. Vizibilitate geometrică
Unghiul orizontal: 30° la stânga și la dreapta pentru un catadioptru unic;
30° înspre exterior și 10° înspre interior pentru fiecare pereche de catadioptri;
Unghiul vertical: 15° deasupra și dedesubtul orizontalei.
Unghiul vertical de sub orizontală poate fi redus la 5° dacă lampa se află la o înălțime mai mică de 750 mm față de sol.
- 6.7.5. Orientare
Spre spate.
- 6.8. LAMPĂ INDICATOARE DE DIRECȚIE
- 6.8.1. Număr
Două pe fiecare parte.
- 6.8.2. Amplasare
Două lămpi indicatoare față [categoria 11 ⁽¹⁾];
două lămpi indicatoare spate [categoria 12 ⁽¹⁾].
- 6.8.3. Poziție
- 6.8.3.1. Lățime:

(¹) Pot fi înlocuite cu lămpi indicatoare din categoriile 1 și, respectiv, 2 din Regulamentul nr. 6.

6.8.3.1.1. Pentru lămpile indicatoare față, trebuie îndeplinite următoarele cerințe:

1. suprafețele iluminante trebuie să se afle la o distanță de cel puțin 240 mm una față de alta;
2. lămpile indicatoare trebuie să fie situate în afara planului vertical longitudinal tangent la marginile exterioare ale suprafeței iluminante a farului (farurilor);
3. între suprafața iluminantă a lămpilor indicatoare și cea a farului cu lumină de întâlnire care se află cel mai aproape unul față de celălalt trebuie să existe o distanță minimă, conform tabelului următor:

Intensitatea minimă a luminii lămpii indicatoare (cd)	Distanța minimă (mm)
90	75
175	40
250	20
400	≤ 20

6.8.3.1.2. În cazul lămpilor indicatoare spate, distanța minimă dintre marginile interioare ale celor două suprafețe aparente este de cel puțin 160 mm.

6.8.3.2. Înălțime: cel puțin 350 mm sau cel mult 1 200 mm deasupra solului.

6.8.3.3. Lungime: distanța măsurată în direcția înspre înainte dintre centrul de referință al lămpilor indicatoare spate și planul transversal care constituie limita cea mai din spate a lungimii totale a vehiculului nu trebuie să depășească 300 de mm.

6.8.4. Vizibilitate geometrică

Unghiul orizontal: 20° spre interior și 80° spre exterior.

Unghiul vertical: 15° deasupra și dedesubtul orizontalei.

Unghiul vertical de sub orizontală poate fi redus totuși la 5° în cazul în care lampa se află la o înălțime mai mică de 750 mm față de sol.

6.8.5. Orientare

Lămpile indicatoare față se pot deplasa solidar cu unghiul de braț.

6.8.6. Lampa indicatoare față nu poate fi „combinată” cu nicio altă lampă.

6.8.7. Nu poate fi „încorporată reciproc” cu nicio altă lampă.

6.8.8. Conexiuni electrice

Aprinderea lămpilor indicatoare de direcție este independentă de aprinderea celorlalte lumini. Toate lămpile indicatoare de direcție de pe o parte a vehiculului trebuie să fie pornite sau oprite prin intermediul unui singur dispozitiv de control.

6.8.9. Alte cerințe

Caracteristicile menționate mai jos trebuie să fie măsurate fără nicio altă sarcină în sistemul electric, cu excepția celor care sunt necesare pentru funcționarea motorului și a dispozitivelor de iluminare.

6.8.9.1. În cazul tuturor vehiculelor care furnizează curent continuu pentru alimentarea indicatoarelor de direcție, frecvența semnalelor luminoase intermitente ale lămpii trebuie să fie de 90 ± 30 semnale pe minut.

6.8.9.1.1. Aprinderea intermitentă a lămpilor indicatoare de direcție de pe aceeași parte a vehiculului poate fi simultană sau alternativă.

6.8.9.1.2. Acționarea comenzii pentru semnalul luminos trebuie urmată, după cel mult o secundă, de apariția luminii provenind de la oricare dintre indicatori și, după cel mult o secundă și jumătate, de prima stingere a luminii.

6.8.9.2. În cazul unui vehicul care a alimentat cu curent alternativ indicatoarele de direcție, dacă turația motorului este situată între 50 % și 100 % din turația motorului corespunzătoare vitezei maxime proiectate a vehiculului, frecvența semnalelor luminoase intermitente trebuie să fie de 90 ± 30 semnale pe minut.

- 6.8.9.2.1. Aprinderea intermitentă a indicatoarele de direcție de pe aceeași parte a vehiculului poate avea loc în mod simultan sau alternativ.
- 6.8.9.2.2. Acționarea comenzii pentru semnalul luminos trebuie urmată, după cel mult o secundă, de apariția luminii provenind de la oricare dintre indicatori și, după cel mult o secundă și jumătate, de prima stingere a luminii.
- 6.8.9.3. În cazul unui vehicul care alimentează cu curent alternativ indicatoarele de direcție, dacă turația motorului se situează între turația la ralanti a motorului indicată de producător și 50 % din turația motorului corespunzătoare vitezei maxime a vehiculului, frecvența semnalelor luminoase intermitente ale lămpii trebuie să fie cuprinsă între $90 + 30$ și $90 - 45$ semnale pe minut;
- 6.8.9.3.1. Aprinderea intermitentă a indicatoarele de direcție de pe aceeași parte a vehiculului poate avea loc în mod simultan sau alternativ.
- 6.8.9.3.2. Acționarea comenzii pentru semnalul luminos trebuie urmată, după cel mult o secundă, de apariția luminii provenind de la oricare dintre indicatori și, după cel mult o secundă și jumătate, de prima stingere a luminii.
- 6.8.10. În cazul unei defecțiuni, alta decât un scurtcircuit, a unei lămpi indicatoare de direcție, celelalte lămpi indicatoare de direcție trebuie să continue să lumineze intermitent sau să rămână aprinse, dar, în aceste condiții, frecvența trebuie să fie diferită de cea prescrisă, cu excepția cazului în care vehiculul este echipat cu un indicator al defecțiunii.
- 6.8.11. Indicator
- Obligatoriu în cazul în care indicatoarele de direcție nu sunt vizibile pentru conducător: funcțional, verde, intermitent și/sau sonor. În cazul unei defecțiuni a unei lămpi indicatoare, dispozitivul de indicare trebuie să se stingă, să rămână aprins în permanență sau să își schimbe frecvența.
- 6.9. LAMPA DE STOP
- 6.9.1. Număr
- Una sau două.
- 6.9.2. Amplasare
- Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.9.3. Poziție
- 6.9.3.1. Înălțime: cel puțin 250 milimetri și cel mult 1 500 mm deasupra solului;
- 6.9.3.2. Lungime: la spatele vehiculului.
- 6.9.4. Vizibilitate geometrică
- Unghiul orizontal: 45° la stânga și la dreapta pentru o lampă unică;
- 45° înspre exterior și 10° înspre interior pentru fiecare pereche de lămpi;
- Unghiul vertical: 15° deasupra și dedesubtul orizontalei.
- Unghiul vertical de sub orizontală poate fi redus totuși la 5° dacă lampa se află la o înălțime mai mică de 750 mm față de sol.
- 6.9.5. Orientare
- Spre spate.
- 6.9.6. Legături electrice
- Trebuie să se aprindă la orice acționare a frânei de serviciu.
- 6.9.7. Alte cerințe
- Intensitatea luminoasă a lămpilor de stop trebuie să fie clar superioară celei a lămpilor de poziție spate.
- 6.9.8. Indicator
- Interzis.

- 6.10. LAMPA DE POZIȚIE SPATE
- 6.10.1. Număr
Una sau două.
- 6.10.2. Amplasare
Nu sunt prevăzute cerințe speciale.
- 6.10.3. Poziție
- 6.10.3.1. Înălțime: cel puțin 250 mm și cel mult 1 500 mm deasupra solului;
- 6.10.3.2. Lungime: la spatele vehiculului.
- 6.10.4. Vizibilitate geometrică
Unghiul orizontal: 80° la stânga și la dreapta pentru o lampă unică;
unghiul orizontal poate fi de 80° înspre exterior și de 45° înspre interior pentru fiecare pereche de lămpi
Unghiul vertical: 15° deasupra și dedesubtul orizontalei.
Unghiul vertical de sub orizontală poate fi redus totuși la 5° dacă lampa se află la o înălțime mai mică de 750 mm față de sol.
- 6.10.5. Orientare
Spre spate.
- 6.10.6. Indicator
Opțional, trebuie să fie combinat cu cel pentru lampa de poziție față.
- 6.10.7. Alte cerințe
Nu există.
- 6.11. DISPOZITIV DE ILUMINARE A PLĂCII DE ÎNMATRICULARE DIN SPATE
- 6.11.1. Număr
Unul. Acest dispozitiv poate consta în mai multe componente optice concepute pentru iluminarea spațiului rezervat pentru placa de înmatriculare.
- 6.11.2. Amplasare
- 6.11.3. Poziție
- 6.11.3.1. Lățime
- 6.11.3.2. Înălțime
- 6.11.3.3. Lungime
- 6.11.4. Vizibilitate geometrică
- 6.11.5. Orientare
- } în așa fel încât dispozitivul să ilumineze spațiul rezervat pentru placa de înmatriculare.
- 6.11.6. Indicator
Opțional: Funcția acestuia trebuie să fie asigurată de indicatorul prevăzut pentru lampa de poziție.
- 6.11.7. Alte cerințe
Atunci când lampa plăcuței de înmatriculare spate este combinată cu lampa de poziție spate, încorporate reciproc cu lampa de stop, caracteristicile fotometrice ale lămpii plăcuței de înmatriculare spate pot fi modificate în timpul funcționării lămpii de stop.

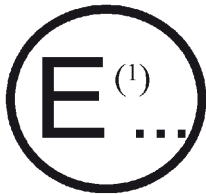
7. ÎNMATRICULAREA VEHICULELOR
- Nicio dispoziție nu împiedică un guvern să solicite sau să interzică instalarea unui far cu lumină de drum, astfel cum este menționat la punctul 5.15.1, pe vehiculele înmatriculate pe teritoriul național, cu condiția ca guvernul respectiv să notifice Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite, la momentul comunicării sale, aplicarea prezentului regulament.
8. CONFORMITATEA PRODUCȚIEI
- Procedurile de conformitate a producției trebuie să respecte dispozițiile stabilite în apendicele 2 din acord (E/ECE/324 – E/ECE/TRANS/505/Rev.2), ținând seama de următoarele cerințe:
- 8.1. Lămpile omologate în temeiul prezentului regulament trebuie să fie fabricate astfel încât să fie conforme cu tipul omologat prin îndeplinirea prescripțiilor stabilite la punctele 5 și 6 de mai sus.
- 8.2. Trebuie respectate cerințele minime privind procedurile de control al conformității producției prevăzute în anexa 5 la prezentul regulament.
- 8.3. Autoritatea care a acordat omologarea de tip trebuie să poată verifica oricând metodele de control al conformității aplicate în fiecare unitate de producție. Frecvența normală a acestor verificări trebuie să fie de o dată pe an.
9. SANCTIUNI ÎN CAZUL NERESPECTĂRII CONFORMITĂȚII PRODUCȚIEI
- 9.1. În cazul în care nu sunt îndeplinite cerințele enunțate mai sus, omologarea acordată pentru un tip de vehicul în conformitate cu prezentul regulament poate fi retrasă.
- 9.2. Dacă o parte contractantă care aplică prezentul regulament reține o omologare pe care a acordat-o inițial, ea notifică celelalte părți contractante care aplică prezentul regulament, prin intermediul unei fișe de comunicare conforme cu modelul din anexa 1 la prezentul regulament.
10. MODIFICAREA ȘI EXTINDEREA OMOLOGĂRII UNUI TIP DE VEHICUL CU PRIVIRE LA INSTALAREA DISPOZITIVELOR DE ILUMINAT ȘI SEMNALIZARE LUMINOASĂ
- 10.1. Orice modificare a tipului de vehicul trebuie comunicată departamentului administrativ care a omologat tipul respectiv de vehicul. Acest departament poate:
- 10.1.1. să considere că amendamentele făcute nu sunt susceptibile să aibă un efect negativ considerabil și că, în orice caz, vehiculul respectă în continuare cerințele sau
- 10.1.2. să solicite un alt raport de încercare din partea serviciului tehnic responsabil cu coordonarea încercărilor.
- 10.2. Confirmarea sau refuzul omologării, specificând modificările, este comunicată prin procedura prevăzută la punctul 4.3 de mai sus părților la acord care aplică prezentul regulament.
- 10.3. Autoritatea competentă care acordă extinderea omologării atribuie un număr de serie pentru o astfel de extindere și informează asupra acestui fapt celelalte părți la acordul din 1958 care aplică prezentul regulament, prin intermediul unei fișe de comunicare conforme cu modelul prezentat în anexa 1 la prezentul regulament.
11. ÎNCETAREA DEFINITIVĂ A PRODUCȚIEI
- În cazul în care titularul omologării încetează definitiv producția unui tip de vehicul omologat în conformitate cu prezentul regulament, acesta informează autoritatea care a acordat omologarea. La primirea notificării în cauză, autoritatea respectivă informează cu privire la aceasta celelalte părți contractante ale Acordului din 1958 care aplică prezentul regulament, prin intermediul unei fișe de comunicare conforme cu modelul din anexa 1 la prezentul regulament.
12. DISPOZIȚII TRANZITORII
- 12.1. Începând cu data oficială a intrării în vigoare a seriei 01 de amendamente, niciuna dintre părțile contractante care aplică prezentul regulament nu refuză acordarea de omologări în temeiul prezentului regulament, astfel cum a fost modificat prin seria 01 de amendamente.

- 12.2. Începând cu 24 de luni de la data intrării în vigoare menționate la punctul 12.1 de mai sus, părțile contractante care aplică prezentul regulament acordă omologări numai în cazul în care tipul de vehicul îndeplinește, în ceea ce privește numărul și modul de instalare a dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă, cerințele din seria 01 de amendamente la prezentul regulament.
- 12.3. Omologările deja acordate înaintea datei menționate la punctul 12.2 de mai sus în temeiul prezentului regulament rămân valabile. În cazul vehiculelor a căror primă înmatriculare a avut loc cu mai mult de patru ani înainte de data intrării în vigoare menționate la punctul 12.1 de mai sus, părțile contractante care aplică prezentul regulament pot refuza tipul de vehicul în cazul în care numărul și modul de instalare a dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă nu îndeplinesc condițiile din seria 01 de amendamente la prezentul regulament.
13. DENUMIRILE ȘI ADRESELE SERVICIILOR TEHNICE RESPONSABILE CU EFECTUAREA ÎNCERCĂRILOR DE OMOLOGARE, PRECUM ȘI ALE DEPARTAMENTELOR ADMINISTRATIVE
- Părțile la acordul care aplică prezentul regulament comunică Secretariatului Națiunilor Unite denumirile și adresele serviciilor tehnice responsabile cu realizarea încercărilor de omologare și ale departamentelor administrative care acordă omologarea și cărora li se trimit fișele de omologare, de refuz sau de retragere a omologării emise în alte țări.
-

ANEXA 1

FIȘĂ DE COMUNICARE

[format maxim: A4 (210 × 297 mm)]

eliberată de: Denumirea serviciului administrativ

.....
 .....
 .....

cu privire la: ⁽²⁾ ACORDAREA OMOLOGĂRII
 EXTINDERE A OMOLOGĂRII
 REFUZUL OMOLOGĂRII
 RETRAGEREA OMOLOGĂRII
 ÎNCETAREA DEFINITIVĂ A PRODUCȚIEI

unui tip de vehicul (moped) în ceea ce privește instalarea dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă în temeiul Regulamentului nr. 74.

Omologarea nr.: ..... Extinderea nr.: .....

1. Denumirea comercială sau marca vehiculului: .....
2. Tipul vehiculului: .....
3. Denumirea și adresa producătorului: .....
4. Numele și adresa reprezentantului producătorului, după caz .....
5. Dispozitivele de iluminat pe vehiculele prezentate la omologare ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
  - 5.1. Lampă cu lumină de drum: da/nu ⁽²⁾
  - 5.2. Lampă cu lumină de întâlnire: da/nu ⁽²⁾
  - 5.3. Lampă de poziție față: da/nu ⁽²⁾
  - 5.4. Catadioptru alb față, netriunghiular: da/nu ⁽²⁾
  - 5.5. Catadioptri laterali de culoare galben auto, netriunghiulari: da/nu ⁽²⁾
  - 5.6. Catadioptri de culoare galben auto pentru pedale: da/nu ⁽²⁾
  - 5.7. Catadioptru roșu pentru spate, netriunghiular: da/nu ⁽²⁾
  - 5.8. Lampă indicatoare de direcție: da/nu ⁽²⁾
  - 5.9. Lampă de stop: da/nu ⁽²⁾
  - 5.10. Lampă de poziție spate: da/nu ⁽²⁾
  - 5.11. Dispozitiv de iluminare pentru plăcuța de înmatriculare din spate: da/nu ⁽²⁾
6. Viteza maximă proiectată: ..... km/h
7. Variante: .....
8. Vehicul prezentat pentru omologare la data de: .....
9. Serviciul tehnic responsabil cu efectuarea încercărilor de omologare: .....
10. Data raportului întocmit de către serviciul tehnic: .....
11. Numărul raportului întocmit de către serviciul tehnic: .....

12. Omologare acordată/refuzată/extinsă/retrasă ⁽²⁾
  13. Motivul (motivele) extinderii (după caz): .....
  14. Poziția mărcii de omologare pe vehicul: .....
  15. Locul: .....
  16. Data: .....
  17. Semnătura: .....
-

⁽¹⁾ Numărul de identificare al țării care a acordat/extins/refuzat/retras omologarea (a se vedea dispozițiile de omologare din regulament).

⁽²⁾ A se tăia mențiunile necorespunzătoare.

⁽³⁾ Pentru fiecare dispozitiv, a se indica pe o fișă separată (lista prevăzută la punctul 3.2.2 din prezentul regulament) tipul dispozitivului, identificat în mod corespunzător, care îndeplinește cerințele prezentului regulament.

⁽⁴⁾ A se anexa schițe ale vehiculelor, astfel cum este indicat la punctul 3.2.3 din prezentul regulament.

ANEXA 2

EXEMPLE DE MĂRCI DE OMOLOGARE

MODELUL A

(A se vedea punctul 4.4 din prezentul regulament)

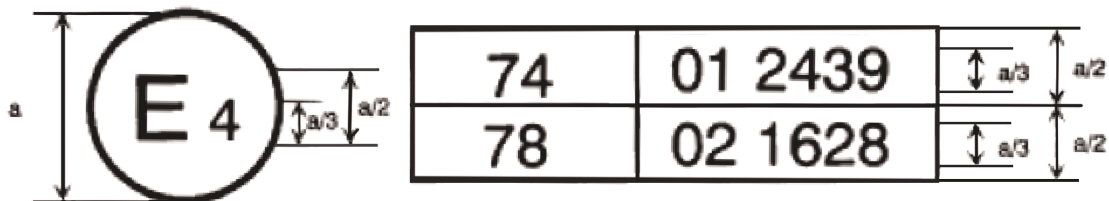

a = min. 8 mm

Marca de omologare de mai sus, fixată pe un moped, arată că tipul de vehicul în cauză a fost omologat în Țările de Jos (E4) cu privire la instalarea dispozitivelor de iluminat și de semnalizare luminoasă, în temeiul Regulamentului nr. 74, având numărul de omologare 012439. Primele două cifre ale numărului de omologare indică faptul că omologarea a fost acordată în conformitate cu cerințele Regulamentului nr. 74, astfel cum a fost modificat prin seria 01 de amendamente.

MODELUL B

(A se vedea punctul 4.5 din prezentul regulament)

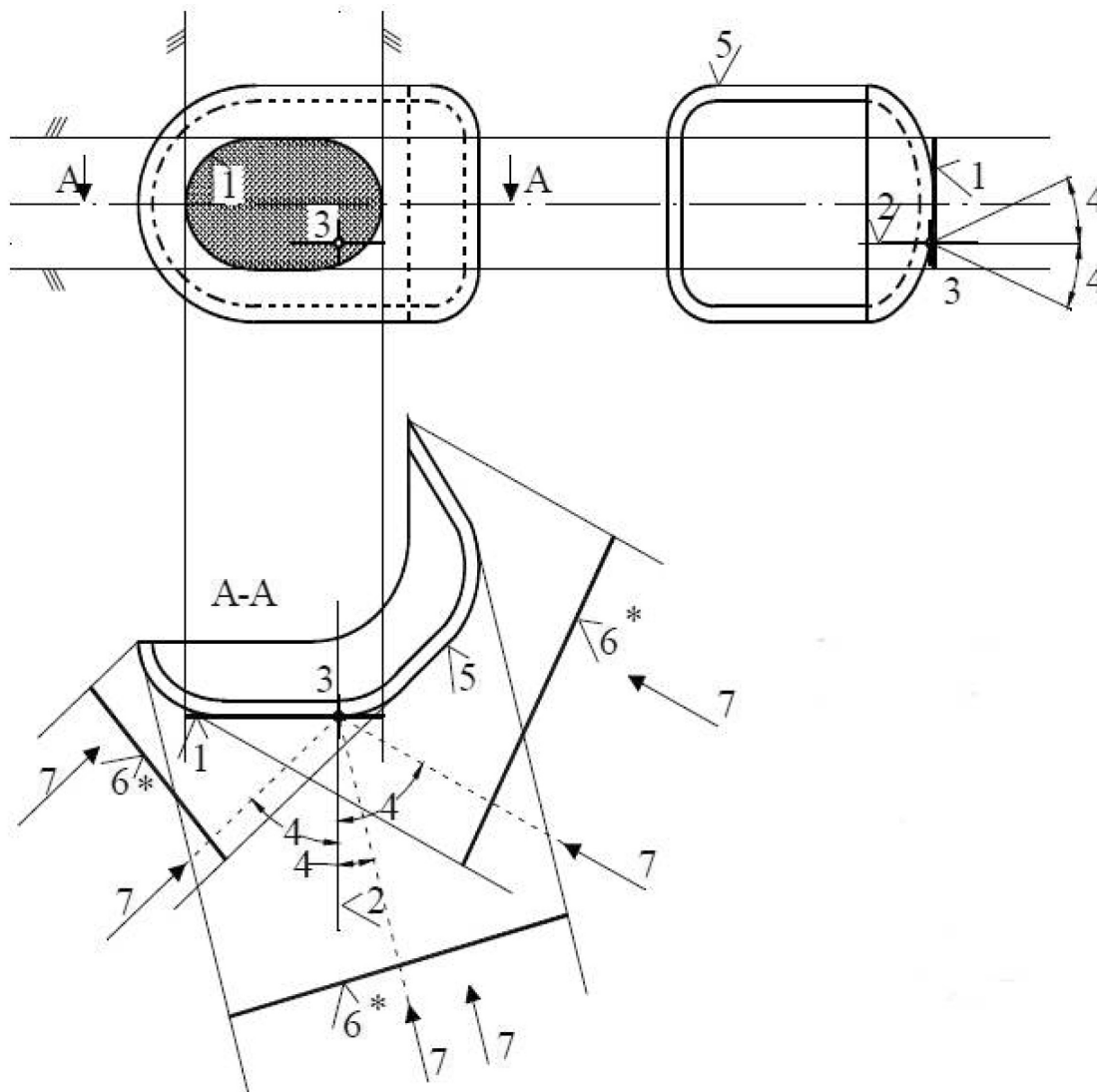
a = min. 8 mm

Marca de omologare de mai sus, aplicată pe un moped, indică faptul că tipul de vehicul în cauză a fost omologat în Țările de Jos (E4) în conformitate cu Regulamentele nr. 74 și nr. 78 ⁽¹⁾. Numerele de omologare indică faptul că, la data când au fost acordate omologările respective, Regulamentul nr. 74 includea seria 01 de amendamente, iar Regulamentul nr. 78 includea deja seria 02 de amendamente.

⁽¹⁾ Cel de-al doilea număr este folosit doar cu titlu de exemplu.

ANEXA 3

SUPRAFEȚELE LĂMPILOR, AXA DE REFERINȚĂ, CENTRUL DE REFERINȚĂ ȘI UNGHIIURILE DE VIZIBILITATE GEOMETRICĂ

(*) Această suprafață trebuie considerată tangentă la suprafața emițătoare de lumină

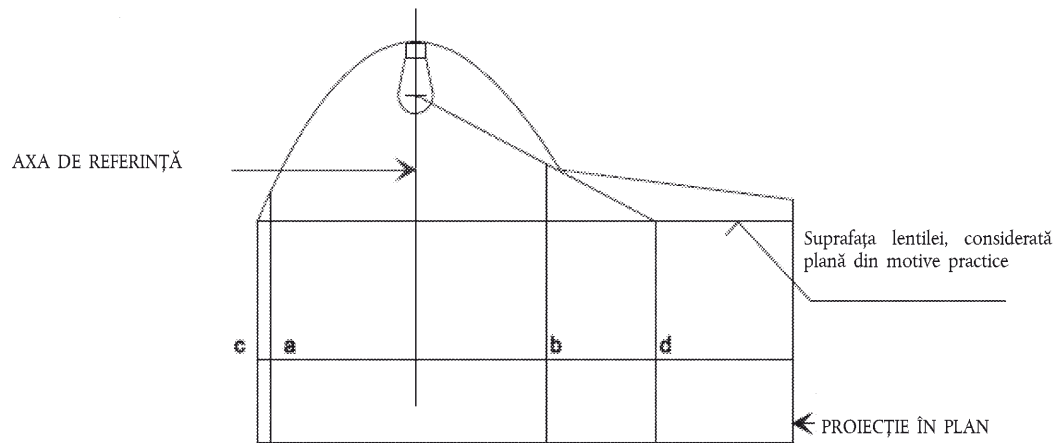
LEGENDĂ

1. Suprafață iluminantă
2. Axă de referință
3. Centru de referință
4. Unghi de vizibilitate geometrică
5. Suprafață emițătoare de lumină
6. Suprafață aparentă
7. Direcție de observare

SUPRAFAȚA ILUMINANTĂ ÎN COMPARAȚIE CU SUPRAFAȚA EMIȚĂTOARE DE LUMINĂ

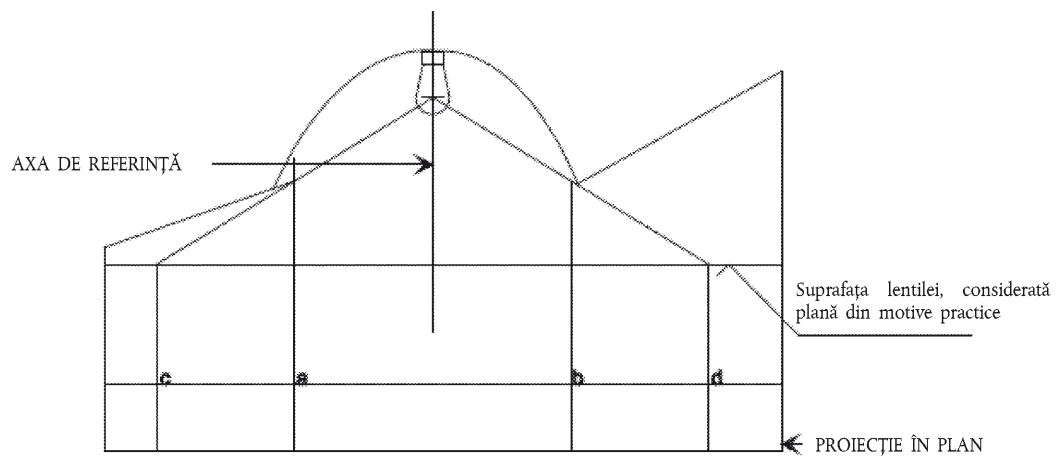
(A se vedea punctele 2.9 și 2.8 din prezentul regulament)

SCHIȚA A

	Suprafață iluminantă	Suprafață emițătoare de lumină
Marginile sunt	a și b	c și d

SCHIȚA B

	Suprafață iluminantă	Suprafață emițătoare de lumină
Marginile sunt	a și b	c și d

ANEXA 4

VIZIBILITATEA DIN FAȚĂ A LUMINILOR ROȘII ȘI VIZIBILITATEA DIN SPATE A LUMINILOR ALBE

(A se vedea punctul 5.9 din prezentul regulament)

Figura 1

Vizibilitatea din față a unei lumini roșii

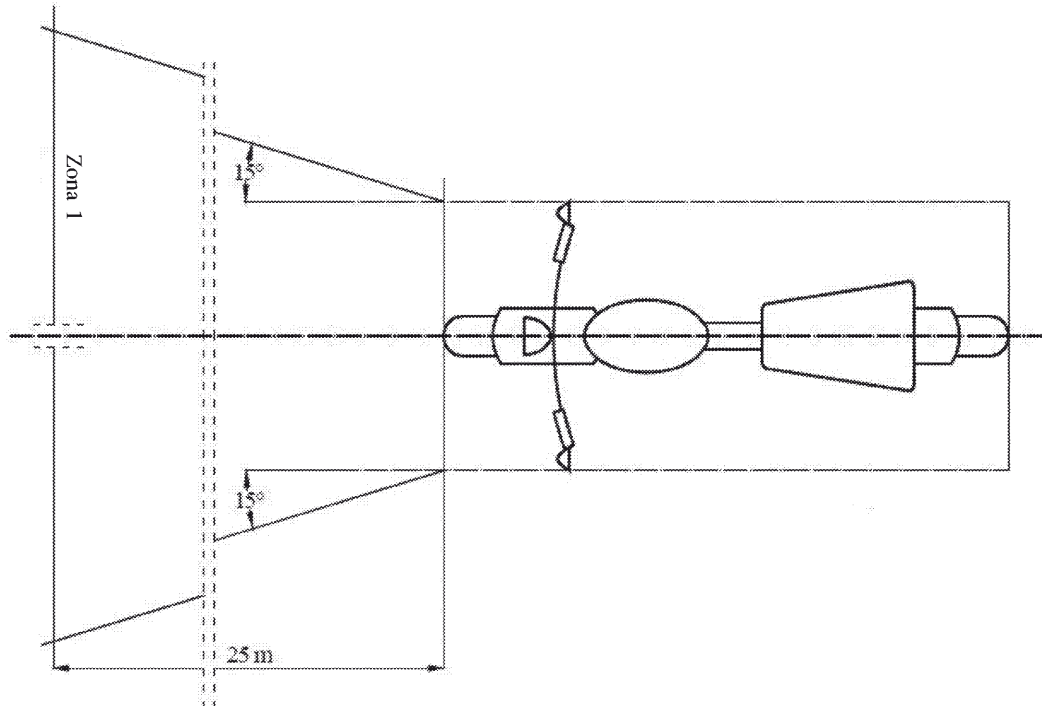
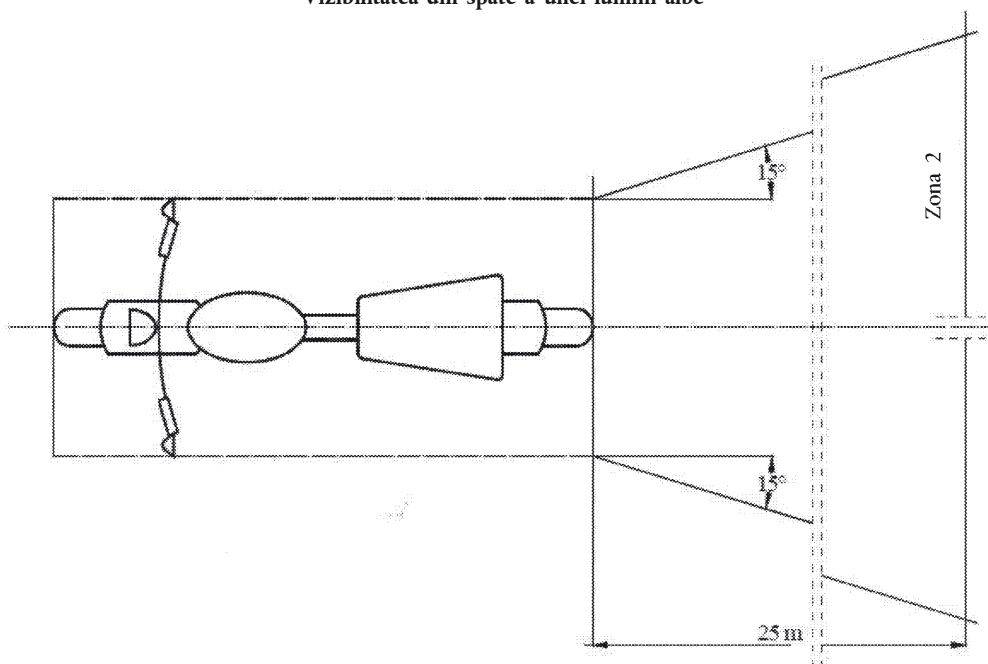

Figura 2

Vizibilitatea din spate a unei lumini albe

ANEXA 5

CONTROLUL CONFORMITĂȚII PRODUCȚIEI

1. ÎNCERCĂRI

1.1. Poziția lămpilor

Poziția lămpilor, astfel cum se precizează la punctul 6, se verifică în conformitate cu cerințele generale stabilite la punctul 5 din prezentul regulament.

Valorile măsurate pentru distanțe sunt astfel încât să fie respectate specificațiile individuale aplicabile pentru fiecare lampă.

1.2. Vizibilitatea lămpilor

1.2.1. Unghiurile de vizibilitate geometrică se verifică în conformitate cu punctul 2.11 din prezentul regulament.

Valorile măsurate pentru unghiuri sunt astfel încât să fie îndeplinite specificațiile individuale aplicabile pentru fiecare lampă, cu excepția specificațiilor legate de limitele unghiurilor: unghiurile care pot avea o toleranță corespunzătoare variației de $\pm 3^\circ$ autorizată conform dispozițiilor de la punctul 5.3 pentru montarea dispozitivelor de semnalizare luminoasă.

1.2.2. Vizibilitatea luminii roșii spre față și a luminii albe spre spate se verifică în conformitate cu punctul 5.9 din prezentul regulament.

1.3. Conexiuni electrice și indicatoare

Conexiunile electrice se verifică prin aprinderea fiecărei lămpi alimentate de la sistemul electric al mopedului. Lămpile și indicatoarele funcționează în conformitate cu dispozițiile stabilite la punctul 5.10 din prezentul regulament și cu specificațiile individuale aplicabile fiecărei lămpi.

1.4. Prezența, numărul, culoarea, dispunerea și, dacă este cazul, categoria lămpilor se verifică prin inspectarea vizuală a lămpilor și a marcajelor acestora.

Aceste caracteristici sunt în așa fel încât să fie îndeplinite cerințele stabilite la punctul 5.13, precum și specificațiile individuale aplicabile fiecărei lămpi în parte.

Prețul abonamentelor în 2013
(fără TVA, inclusiv cheltuieli de transport pentru expediere simplă)

Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	1 300 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, versiunea tipărită + DVD, ediție anuală	22 de limbi oficiale ale UE	1 420 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria L, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	910 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, DVD, ediție lunară (cumulat)	22 de limbi oficiale ale UE	100 EUR pe an
Supliment la Jurnalul Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice), DVD, ediție săptămânală	Multilingv: 23 de limbi oficiale ale UE	200 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria C – Anunțuri de concurs	Limbă (limbi) în funcție de concurs	50 EUR pe an

Abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care apare în limbile oficiale ale Uniunii Europene, este disponibil în 22 de versiuni lingvistice. Jurnalul Oficial cuprinde seriile L (Legislație) și C (Comunicări și informații).

Pentru fiecare versiune lingvistică se încheie un abonament separat.

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 920/2005 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial L 156 din 18 iunie 2005, care prevede că, temporar, instituțiile Uniunii Europene nu au obligația de a redacta toate actele în irlandeză și nici de a le publica în această limbă, Jurnalele Oficiale publicate în limba irlandeză se comercializează separat.

Abonamentul la Suplimentul Jurnalului Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice) cuprinde toate cele 23 de versiuni lingvistice oficiale într-un singur DVD multilingv.

La cerere, abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* conferă dreptul de a primi diverse anexe ale Jurnalului Oficial. Abonaților li se semnalează apariția anexelor printr-un aviz către cititori inclus în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Distribuire și abonamente

Abonamente la diverse periodice destinate vânzării, precum abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, pot fi contractate prin agențiile noastre de vânzări.

Lista agențiilor de vânzări este disponibilă la adresa:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_ro.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) oferă acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.

Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO